

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Ιουλίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 129

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4819

Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1 Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
(Άρθρο 1 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/851 ΤΗΣ 30ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2018 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/98/ΕΚ ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (L 150)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': Γενικές διατάξεις

Άρθρο 2 Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής
(Άρθρο 2 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 2 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 3 Ορισμοί

(Άρθρο 3 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 4 Ιεράρχηση των αποβλήτων

(Άρθρο 4 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 5 Υποπροϊόντα

(Άρθρο 5 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροπο-

ποιηθεί με την παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 6 Αποχαρακτηρισμός αποβλήτων

(Άρθρο 6 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 7 Κατάλογος αποβλήτων

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 7 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β':

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού - Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ)

Άρθρο 8 Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 9 Γενικές ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τα Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ)

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 10 Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού για νέες κατηγορίες προϊόντων

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και άρθρο 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 11 Υποχρεώσεις παραγωγών

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 12 Ρυθμίσεις για τους Φορείς ΣΕΔ

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 13 Έγκριση λειτουργίας ΣΕΔ

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 13 Έγκριση λειτουργίας ΣΕΔ

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 14 Όροι και προϋποθέσεις για τη διάθεση στην αγορά των συσκευασιών και των προϊόντων που εμπήκουν σε ΠΔΕΠ

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 15 ΕΜΠΑ - Διασύνδεση με το ΓΕΜΗ και άλλα Μητρώα

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ':

Πρόληψη - Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση - Ανάκτηση - Διάθεση

Άρθρο 16 Προώθηση βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης

(Περ. α', β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 17 Υποχρέωση ενημέρωσης περί επισκευάσιμων και αναβαθμισίμων προϊόντων

(Περ. β', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 18 Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών

(Περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 19 Απαγόρευση καταστροφής προϊόντων

(Περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 20 Απόβλητα τροφίμων

(Περ. ζ' και η' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και παρ. 2α του άρθρου 29 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. γ' της παρ. 22 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 21 Διεύρυνση φορολογικών κινήτρων για δωρεές με σκοπό την ενθάρρυνση της πρόληψης - επαναχρησιμοποίησης

(Περ. δ' και η' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 22 Υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων

(Περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 23 Ανάκτηση αποβλήτων

(Άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 24 Ανάκτηση - Απόβλητα μονάδων εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων

(Παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 25 Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση

(Άρθρο 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 26 Χωριστή συλλογή - Κατηγοριοποίηση μέσω συλλογής αποβλήτων

(Παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 27 Χωριστή συλλογή και ανακύκλωση στις σχολικές μονάδες και τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης

(Παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 28 Πρόβλεψη χώρου στις νέες οικοδομές για τη συλλογή και αποθήκευση των αστικών αποβλήτων

(Παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 29 Πράσινα Σημεία

(Παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 30 Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)

(Τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 31 Αναβάθμιση της λειτουργίας των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ)

(Άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 32 Φορολογικές αποσβέσεις για το κόστος αναβάθμισης των ΚΔΑΥ - Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4172/2013

(Άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 33 Κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων

(Άρθρο 11α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 13 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 34 Διάθεση

(Άρθρο 12 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 14 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ':

Διαχείριση αποβλήτων

Άρθρο 35 Προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος

(Άρθρο 13 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 36 Κόστος

(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 37 Θέσπιση συστήματος «πληρώνω όσο πετάω»

(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και την παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851

Άρθρο 38 Τέλος ταφής

(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και την παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 39 Κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης ΦοΔΣΑ

Άρθρο 40 Δίκτυο ενημέρωσης

Άρθρο 41 Ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων (Άρθρο 15 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 42 Αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας (Άρθρο 16 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 43 Έλεγχος επικίνδυνων αποβλήτων

(Άρθρο 17 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 44 Απαγόρευση ανάμειξης επικίνδυνων αποβλήτων

(Άρθρο 18 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 16 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 45 Σήμανση επικίνδυνων αποβλήτων

(Άρθρο 19 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 46 Επικίνδυνα απόβλητα παραγόμενα από νοικοκυριά

(Άρθρο 20 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 17 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 47 Απόβλητα έλαια

(Άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 18 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 48 Υποχρεώσεις συλλογής και μεταφοράς αμύων και λοιπών επικίνδυνων αποβλήτων

(Παρ. 1 του άρθρου 15 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 49 Πρόληψη επικινδυνότητας διαχείρισης αποβλήτων

Άρθρο 50 Βιολογικά απόβλητα (βιοαπόβλητα)

(Άρθρο 22 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 19 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 51 Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σε εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄:

Άδειες και καταχωρήσεις

Άρθρο 52 Έκδοση αδειών

(Άρθρο 23 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 53 Καταχώριση - Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων

(Άρθρο 26 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄:

Σχέδια και προγράμματα

Άρθρο 54 Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων

(Άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 21 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 30 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, άρθρο 14 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ)

Άρθρο 55 Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων

(Άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 21 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 56 Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ)

(Άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 21 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 57 Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων

(Άρθρο 29 της Οδηγίας, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 22 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και άρθρο 30 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 58 Συμμετοχή του κοινού

(Άρθρο 31 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 59 Συνεργασία

(Άρθρο 32 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 60 Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

(Άρθρο 33 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 24 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄:

Επιθεωρήσεις και αρχεία

Άρθρο 61 Επιθεωρήσεις και έλεγχοι

(Άρθρο 34 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Άρθρο 62 Τήρηση αρχείων - Μητρώων

(Άρθρο 35 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 25 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄:

Ειδικότερες ρυθμίσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων

Άρθρο 63 Δημιουργία Δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης Αποβλήτων

Άρθρο 64 Ειδικές ρυθμίσεις για τις μονάδες παρασκευής εδαφοβελτιωτικών/λιπάσματος (κομπόστ)

Άρθρο 65 Κανονισμός καθαριότητας Ο.Τ.Α. α΄ Βαθμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄:

Κυρώσεις

Άρθρο 66 Επιβολή της εφαρμογής και κυρώσεις

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 67 Έλεγχοι Ε.Ο.ΑΝ.

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 68 Ποινικές κυρώσεις

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 69 Διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλει ο Ε.Ο.ΑΝ.

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 70 Συνέπειες μη συμμόρφωσης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι':

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 71 Υποβολή εκθέσεων

(Άρθρο 37 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 27 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 72 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 73 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 74 Καταργούμενες διατάξεις

Άρθρο 75 Παραρτήματα Μέρους Β'

(Άρθρο 3 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 7 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 7 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 29 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 22 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 4 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/852 ΤΗΣ 30ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2018 ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 94/62/ΕΚ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ (L 150)

Άρθρο 76 Πεδίο εφαρμογής

(Άρθρο 1 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852 και άρθρο 2 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ)

Άρθρο 77 Ορισμοί

(Άρθρο 3 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 2 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 78 Πρόληψη

(Παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 79 Μέτρα διαχείρισης των πλαστικών σακουλών μεταφοράς

(Παρ. 1α του άρθρου 4 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ)

Άρθρο 80 Μέτρα για τα πλαστικά μπουκάλια με ετικέτα από πολυβινυλοχλωρίδιο (PVC)

(Παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 81 Επαναχρησιμοποίηση

(Άρθρο 5 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 82 Ανάκτηση και ανακύκλωση

(Άρθρο 6 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 83 Κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων

(Άρθρο 6α της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 84 Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού συσκευασιών

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 85 Χρήση δευτερογενών πρώτων υλών στην παραγωγή συσκευασίας

(Παρ. 4 του άρθρου 6 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2004/12/ΕΚ)

Άρθρο 86 Συστήματα επιστροφής, συλλογής και ανάκτησης

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 87 Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση των συσκευασιών

(Άρθρα 9 και 11 και παρ. 1 του Παραρτήματος II της Οδηγίας 94/62/ΕΚ)

Άρθρο 88 Συστήματα πληροφόρησης και υποβολή στοιχείων

(Άρθρο 12 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 89 Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Άρθρο 90 Σήμανση συσκευασιών και σύστημα αναγνώρισης

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 94/62, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2004/12/ΕΚ)

Άρθρο 91 Διοικητικές κυρώσεις

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Άρθρο 92 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 93 Καταργούμενες διατάξεις

Άρθρο 94 Παραρτήματα Μέρους Γ'

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Άρθρο 95 Επωνυμία, σκοπός και αρμοδιότητες

Άρθρο 96 Όργανα διοίκησης

Άρθρο 97 Διοικητικό Συμβούλιο

Άρθρο 98 Πόροι του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης

Άρθρο 99 Προγραμματικές συμβάσεις - Μνημόνια συνεργασίας

Άρθρο 100 Οργανωτική διάρθρωση

Άρθρο 101 Γενικός Διευθυντής, Προϊστάμενοι Διευθύνσεων και Τμημάτων

Άρθρο 102 Οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης

Άρθρο 103 Διαδικασία σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου για την υλοποίηση των δράσεων του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης

Άρθρο 104 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 105 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ε'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ
Άρθρο 106 Ειδικότερη ρύθμιση θεμάτων για τη μείωση κατανάλωσης πλαστικών προϊόντων - Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4736/2020
Άρθρο 107 Εξουσιοδοτικές διατάξεις του ν. 4736/2020 - Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4736/2020
Άρθρο 108 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Άρθρο 109 Αγωγές του Ελληνικού Δημοσίου - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998
Άρθρο 110 Δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση της παρ. 3 άρθρου 45 του ν. 998/1979
Άρθρο 111 Υπόγεια δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση της περ. α' της παρ. 3 άρθρου 53 του ν. 998/1979
Άρθρο 112 Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση του άρθρου 27 του ν. 4685/2020
Άρθρο 113 Διοικητικό Συμβούλιο Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4685/2020
Άρθρο 114 Οργανικές θέσεις του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4685/2020
Άρθρο 115 Ειδικότερα ζητήματα του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση των παρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 8 του άρθρου 43 του ν. 4685/2020
Άρθρο 116 Γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Κεντρικού και Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4014/2011
Άρθρο 117 Παράταση απόφασης επιβολής όρων και περιορισμών επεμβάσεων σε περιοχές - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986
ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
Άρθρο 118 Παρατάσεις προθεσμιών
Άρθρο 119 Πολεοδομικός Σχεδιασμός
Άρθρο 120 Επείγουσες βελτιώσεις- αποσαφηνίσεις του ν. 4495/2017
Άρθρο 121 Ειδικές πολεοδομικές ρυθμίσεις
Άρθρο 122 Επείγουσες βελτιώσεις και αποσαφηνίσεις του ν. 4067/2012 και του ν. 4759/2020
Άρθρο 123 Επέκταση σε όμορο
Άρθρο 124 Εγκατάσταση χώρων στάθμευσης οχημάτων Ο.Τ.Α. α' βαθμού
Άρθρο 125 Οργανωμένοι υποδοχείς μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων

Άρθρο 126 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 127 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Η'
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
Άρθρο 128 Ανάπτυξη υποδομών δικτύου από τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για εγκατάσταση έργων Α.Π.Ε. - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 15, της παρ. 2 του άρθρου 128 και προσθήκη περ. θ' στην παρ. 4 του άρθρου 140 και παρ. 12 στο άρθρο 108 του ν. 4001/2011
Άρθρο 129 Εταιρικός μετασχηματισμός ΔΕΗ Α.Ε. - Προσθήκη άρθρου 123Α και τροποποίηση των άρθρων 122 και 124 του ν. 4001/2011
Άρθρο 130 Ρυθμίσεις αδειοδότησης υβριδικών σταθμών ΑΠΕ και σταθμών ΑΠΕ και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Χρονοδιάγραμμα για την ανάπτυξη και συμμετοχή μονάδων αποθήκευσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και σε μηχανισμούς ισχύος
Άρθρο 131 Προσδιορισμός κατανομής εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων ρύπων για τα έτη 2021 έως 2030 - Τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 3468/2006
Άρθρο 132 Προσδιορισμός περιθωρίου ισχύος σε κορεσμένα δίκτυα
Άρθρο 133 Ρυθμίσεις αδειών αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων - Τροποποίηση της παρ. 6 και προσθήκη παρ. 40 στο άρθρο 2 του ν. 2289/1995
Άρθρο 134 Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας, εσωτερικής οργάνωσης και ανεξαρτησίας της ΡΑΕ - Τροποποίηση των άρθρων 40 και 45 του ν. 4001/2011
Άρθρο 135 Θέσπιση Μηχανισμού Παρακολούθησης και Εποπτείας Αγορών από τη ΡΑΕ - Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 και του άρθρου 6 του ν. 4425/2016
Άρθρο 136 Πλαίσιο Προτεραιότητας χορήγησης προσφοράς Σύνδεσης στον Διαχειριστή του Συστήματος - Αντικατάσταση του άρθρου 8β του ν. 3468/2006
Άρθρο 137 Εγγυητική Επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού - Προσθήκη άρθρου 11Α στον ν. 4685/2020
Άρθρο 138 Αναστολή προθεσμιών για Διασφάλιση Υλοποίησης Ειδικών Έργων για σταθμούς γεωθερμίας - Τροποποίηση της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4685/2020
Άρθρο 139 Ακατάσχετο προκαταβολών και ενδιάμεσων πληρωμών στο Πρόγραμμα Στήριξης και Ανάπτυξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του Πράσινου Ταμείου
Άρθρο 140 Αναβίωση οριστικών προσφορών σύνδεσης μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών από Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση του άρθρου 94 του ν. 4796/2021
Άρθρο 141 Φορέας διαχείρισης δράσεων για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4710/2020
Άρθρο 142 Αρμοδιότητες του Τμήματος Ορυκτολογίας και Πετρογραφίας (ΤΟΠ) της Διεύθυνσης Ορυκτών Πόρων και Μεταλλευτικής (ΔΟΠΜΕ) της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών - Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4602/2019

Άρθρο 143 Ρύθμιση θεμάτων ορισμού ΡΑΕ ως αρμόδια αρχής για θέματα σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού - Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4001/2011

Άρθρο 144 Θέματα προσωπικού και διοίκησης των εταιρειών ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και των συνδεδεμένων αυτής

Άρθρο 145 Κάλυψη οργανικών θέσεων στη ΔΕΗ Α.Ε. - Τροποποίηση των άρθρων 4 και 7 του ν. 4643/2019

Άρθρο 146 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 147 Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Θ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 148 Επίλυση ιδιοκτησιακού καθεστώτος δασών, δασικών εκτάσεων και χορτολιβαδικών εκτάσεων των περιοχών του άρθρου 62 του ν. 998/1979 - Τροποποίηση της περ. δ) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979

Άρθρο 149 Διατάξεις για τη διοικητική αναγνώριση της ιδιοκτησίας στις περιοχές του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979 - Προσθήκη άρθρου 8Α στον ν. 998/1979

Άρθρο 150 Επιτάχυνση της μελέτης και εκτέλεσης έργων προστασίας καμένων εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα - Τροποποίηση της περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 998/1979

Άρθρο 151 Επιτρεπτές επεμβάσεις σε πάρκα και άλση - Τροποποίηση του άρθρου 59 του ν. 998/1979

Άρθρο 152 Ιδιοκτησιακές ρυθμίσεις για τις δασικού και χορτολιβαδικού χαρακτήρα εκτάσεις των περιοχών του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979 - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3208/2003

Άρθρο 153 Κατάτμηση μεικτών δασικών και μη δασικών εκτάσεων - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 3 του άρθρου 60 του ν.δ. 86/18.1.1969

Άρθρο 154 Παράταση του χρόνου υποβολής δικαιολογητικών - Τροποποίηση του άρθρου 68 του ν. 4512/2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 155 Ειδικοί όροι για τη διαμόρφωση και ανάπλαση του Εθνικού Αθλητικού Κέντρου Ηρακλείου (ΕΑΚΗ - «ΛΙΝΤΟ»)

Άρθρο 156 Εγκαταστάσεις για την επεξεργασία αστικών αποβλήτων - Τροποποίηση της παρ. ΙΙ του άρθρου 21 του ν. 2742/1999

Άρθρο 157 Τουριστικά καταλύματα - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 5 του άρθρου 17 του π.δ. 59/2018

Άρθρο 158 Συσκευασία και μεταποίηση αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων στην περιοχή του Πηλίου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 8 του από 11.6.1980 προεδρικού διατάγματος.

Άρθρο 159 Εναρμόνιση του σχεδιασμού στο δομημένο περιβάλλον - Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 6 του π.δ. της 30ης.11.1995

Άρθρο 160 Υπαίθριοι σταθμοί αυτοκινήτων στο ιστορικό κέντρο του Δήμου Καβάλας και της Δημοτικής Ενότητας Κερκυραίων - Προσθήκη εδαφίων στο άρθρο 19 του ν. 4313/2014 και εξίσωση με εντός σχεδίου περιοχές των γηπέδων ως χώρων στάθμευσης

Άρθρο 161 Ζώνες Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (Ζ.Ε.Α.) - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 2 του άρθρου 99 του ν. 1892/1990

Άρθρο 162 Επιδιωκόμενος σκοπός διατάξεων για την εκτός σχεδίου δόμηση - Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4759/2020

Άρθρο 163 Εκτός σχεδίου δόμηση - Τροποποίηση του άρθρου 32 του ν. 4759/2020

Άρθρο 164 Όροι δόμησης - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4759/2020

Άρθρο 165 Μεταβατικές διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση - Προσθήκη παρ. 5 έως και 9 στο άρθρο 40 του ν. 4759/2020

Άρθρο 166 Συνολικός σχεδιασμός, χαρακτηρισμός και κύρωση οδικού δικτύου - Αντικατάσταση της παρ. 15 του άρθρου 20 του ν. 3937/2011

Άρθρο 167 Διαδικασία έγκρισης πολεοδομικών ρυθμίσεων - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 31 του ν. 3937/2011

Άρθρο 168 Ταυτόχρονη έγκριση Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής

Άρθρο 169 Μεταβατική ρύθμιση για τη λειτουργία Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.

Άρθρο 170 Μονάδα αφαλάτωσης στην περιοχή Αλεποχωρίου

ΜΕΡΟΣ Ι'

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 171 Αδειοδότηση κατασκευών και εγκαταστάσεων εντός χερσαίας ζώνης λιμένος

Άρθρο 172 Ρυθμίσεις για τους ναυαγοσώστες και την παροχή ναυαγοσωστικής κάλυψης στις λουτρικές εγκαταστάσεις

ΜΕΡΟΣ ΙΑ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 173 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

(Άρθρο 1 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Με τον παρόντα θεσπίζεται ενιαίο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων με έμφαση στην πρόληψη, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωσή τους. Θεσπίζονται μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας που αποσκοπούν στην πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων, τη μείωση των αρνητικών συνεπειών της παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων, την αύξηση της ανακύκλωσης, τον περιορισμό του συνολικού αντικτύπου της χρήσης των πόρων και τη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους με στόχο τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία. Παράλληλα, περιέχονται διατάξεις που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), ενώ ρυθμίζονται και άλλα συναφή ζητήματα.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/851
ΤΗΣ 30ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2018 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/98/ΕΚ ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ
(L 150)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2
Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής
(Άρθρο 2 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει
τροποποιηθεί με την παρ. 2 του άρθρου 1
της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος:
 α) τα αέρια απόβλητα που εκλύονται στην ατμόσφαιρα,

β) τα επιτόπου εδάφη, που περιλαμβάνουν ρυπασμένες γαίες που δεν έχουν ακόμα εκσκαφθεί, και τα κτίρια που συνδέονται μόνιμα με εδάφη,

γ) μη ρυπασμένη γη και άλλα φυσικά υλικά που έχουν εκσκαφθεί κατά τη διάρκεια κατασκευαστικών δραστηριοτήτων, εφόσον είναι βέβαιο ότι το υλικό αυτό θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή στη φυσική του κατάσταση, στον χώρο από τον οποίο έγινε η εκσκαφή,

δ) τα ραδιενεργά απόβλητα,

ε) τα αποχαρακτηρισμένα εκρηκτικά,

στ) τα περιττώματα, εφόσον δεν καλύπτονται από την περ. β' της παρ. 2, το άχυρο και άλλα φυσικά ακίνδυνα υλικά που προέρχονται από τη γεωργία ή τη δασοκομία, τα οποία χρησιμοποιούνται στη γεωργία ή τη δασοκομία ή για την παραγωγή ενέργειας από βιομάζα με διαδικασίες ή μεθόδους που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον και δεν θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία.

2. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, μόνο εφόσον η διαχείρισή τους διέπεται από άλλες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις ή εθνικές διατάξεις που μεταφέρουν οδηγίες στην εθνική έννομη τάξη:

α) τα λύματα,

β) τα ζωικά υποπροϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των μεταποιημένων προϊόντων που καλύπτονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009 περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1774/2002 (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα) (L 300), εκτός από εκείνα που προορίζονται για αποτέφρωση, υγειονομική ταφή ή χρήση σε εγκαταστάσεις βιοαερίου ή κομποστοποίησης ή λιπασματοποίησης,

γ) τα πτώματα ζώων, τα οποία αποθνήσκουν εκτός σφαγείων, συμπεριλαμβανομένων ζώων που θανατώνονται για την εξάλειψη επιζωοτιών και διατίθενται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1069/2009,

δ) τα απόβλητα που προκύπτουν από εργασίες έρευνας, εξόρυξης, επεξεργασίας και αποθήκευσης ορυκτών πόρων και από τις εργασίες εκμετάλλευσης λατομείων που καλύπτονται από την υπό στοιχεία 39624/2209/

Ε103/25.9.2009 (Β' 2076) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων [Οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας (L 102)],

ε) ουσίες που προορίζονται για χρήση ως πρώτες ύλες ζωοτροφών, όπως ορίζονται στην περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 767/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009, για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση των Οδηγιών 79/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 80/511/ΕΟΚ της Επιτροπής, 82/471/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 83/228/ΕΚ του Συμβουλίου, 93/74/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 93/113/ΕΚ του Συμβουλίου, 96/25/ΕΚ του Συμβουλίου και της Απόφασης 2004/217/ΕΚ της Επιτροπής (L 229) και δεν είναι ούτε περιέχουν ζωικά παραπροϊόντα.

3. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από άλλες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις ή εθνικές διατάξεις που μεταφέρουν οδηγίες στην εθνική έννομη τάξη, τα ιζήματα που επανατοποθετούνται σε επιφανειακά ύδατα με σκοπό τη διαχείριση των υδάτων και των υδάτινων οδών ή την πρόληψη πλημμυρών ή την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων ή τον μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, εφόσον αποδειχθεί ότι τα ιζήματα αυτά δεν είναι επικίνδυνα.

4. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος τα πλοία που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους της Ε.Ε. και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2013 για την ανακύκλωση πλοίων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1013/2006 και της Οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 330), με την επιφύλαξη της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού.

Άρθρο 3

Ορισμοί

(Άρθρο 3 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει
τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1
της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Στη διαχείριση των αποβλήτων ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται σε ειδικές διατάξεις νόμου:

1. «Απόβλητα»: κάθε ουσία ή αντικείμενο, το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει.

2. «Επικίνδυνα απόβλητα»: τα απόβλητα που εμφανίζουν μία ή περισσότερες από τις επικίνδυνες ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Μέρους Β'.

2α. «Μη επικίνδυνα απόβλητα»: τα απόβλητα που δεν καλύπτονται από την παρ. 2.

2β. «Αστικά απόβλητα (ΑΑ)»:

α) Τα ανάμεικτα απόβλητα και τα απόβλητα που συλ-

λέγονται από τα νοικοκυριά, μεταξύ άλλων χαρτί και χαρτόνι, γυαλί, μέταλλα, πλαστικά, βιολογικά απόβλητα, ξύλο, προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, απόβλητα συσκευασίας, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και ογκώδη απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων στρωμάτων και επίπλων.

β) Τα ανάμεικτα απόβλητα και τα απόβλητα που συλλέγονται χωριστά από άλλες πηγές, όταν είναι παρόμοια ως προς τη φύση και τη σύνθεση με τα οικιακά απόβλητα.

Στα αστικά απόβλητα δεν περιλαμβάνονται απόβλητα παραγωγής, γεωργίας, δασοκομίας, αλιείας, σηπτικών δεξαμενών και απόβλητα από δίκτυα αποχέτευσης και επεξεργασίας αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της ιλύος καθαρισμού λυμάτων, οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους ή απόβλητα από κατασκευές και κατεδαφίσεις.

Ο ορισμός αυτός ισχύει με την επιφύλαξη του καταμερισμού των ευθυνών για τη διαχείριση των αποβλήτων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων.

2γ. «Απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων»: Τα απόβλητα που προέρχονται από κατασκευές και από κατεδαφίσεις.

2δ. «Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)»: Τα απόβλητα που προέρχονται από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις.

3. «Απόβλητα έλαια»: Τα ορυκτέλαια ή τα συνθετικά λιπαντικά ή τα βιομηχανικά έλαια που δεν είναι πλέον κατάλληλα για τη χρήση, για την οποία αρχικώς προορίζονταν, όπως τα χρησιμοποιημένα έλαια κινητήρων εσωτερικής καύσης, τα έλαια κιβωτίων ταχυτήτων, τα λιπαντικά έλαια, τα έλαια για στροβίλους και τα υδραυλικά έλαια.

4. «Βιολογικά απόβλητα»: Τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απόβλητα τροφίμων και μαγειρείων από σπίτια, γραφεία, εστιατόρια, χονδρεμπόριο, κυλικεία, παρόχους υπηρεσιών εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων.

4α. «Απόβλητα τροφίμων»: Όλα τα τρόφιμα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (L 31), τα οποία έχουν καταστεί απόβλητα.

5. «Παραγωγός αποβλήτων»: Κάθε πρόσωπο, του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν απόβλητα, δηλαδή αρχικός παραγωγός αποβλήτων, ή κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί εργασίες προεπεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες, οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των αποβλήτων αυτών.

6. «Κάτοχος αποβλήτων»: Ο παραγωγός αποβλήτων ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στην κατοχή του οποίου ευρίσκονται τα απόβλητα.

7. «Εμπορος»: Οποιαδήποτε επιχείρηση, η οποία ενεργεί ως εντολέας για την αγορά και την περαιτέρω πώληση

ση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπορών που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων.

8. «Μεσίτης»: Οποιαδήποτε επιχείρηση, η οποία οργανώνει την ανάκτηση ή τη διάθεση αποβλήτων για λογαριασμό τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των μεσιτών που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων.

9. «Διαχείριση αποβλήτων»: Η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της διαλογής, και διάθεση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών και της μετέπειτα φροντίδας των χώρων διάθεσης, καθώς και των ενεργειών στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες.

10. «Συλλογή»: Η συγκέντρωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής διαλογής και της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων με σκοπό τη μεταφορά τους σε εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων.

11. «Χωριστή συλλογή»: Η συλλογή κατά την οποία μια ροή αποβλήτων διατηρείται χωριστά με βάση τον τύπο και τη φύση για να διευκολυνθεί η ειδική επεξεργασία.

12. «Πρόληψη»: Τα μέτρα, τα οποία λαμβάνονται προτού μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, και τα οποία μειώνουν:

α) την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων,

β) τις αρνητικές συνέπειες των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία ή

γ) την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες.

13. «Επαναχρησιμοποίηση»: Κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν.

14. «Επεξεργασία»: Οι εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η προετοιμασία πριν από την ανάκτηση ή τη διάθεση.

15. «Ανάκτηση»: Οποιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι απόβλητα εξυπηρετούν έναν χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ότι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας, είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας. Στο Παράρτημα II του Μέρους Β' παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών ανάκτησης.

16. «Ανάκτηση υλικών»: Κάθε εργασία ανάκτησης, εκτός από την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή άλλα μέσα παραγωγής ενέργειας. Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την επίχωση.

17. «Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση»: Κάθε εργασία ανάκτησης που συνιστά έλεγχο, καθαρισμό ή επισκευή, με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα προετοιμάζονται, προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν χωρίς άλλη προεπεξεργασία.

18. «Ανακύκλωση»: Οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών, αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης.

19. «Επίχωση»: Διαδικασία ανάκτησης κατά την οποία χρησιμοποιούνται κατάλληλα, μη επικίνδυνα απόβλητα για σκοπούς αποκατάστασης σε χώρους όπου έχουν πραγματοποιηθεί εκσκαφές ή για λόγους μηχανικής στην αρχιτεκτονική του τοπίου. Τα απόβλητα που χρησιμοποιούνται για επίχωση πρέπει να υποκαθιστούν μη απόβλητα υλικά, να είναι κατάλληλα για τους προαναφερόμενους σκοπούς και να περιορίζονται στην ποσότητα που είναι αυστηρά αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

20. «Αναγέννηση αποβλήτων ελαίων»: Οποιαδήποτε εργασία ανακύκλωσης με την οποία μπορούν να παραχθούν βασικά έλαια με τη διύλιση αποβλήτων ελαίων, και συγκεκριμένα με την αφαίρεση των προσμίξεων των προϊόντων οξειδωσης και των προσθέτων που περιέχονται στα έλαια αυτά.

21. «Διάθεση»: Οποιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας. Στο Παράρτημα Ι του Μέρους Β' παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών διάθεσης.

22. «Βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές»: Οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές κατά την έννοια της παρ. 10 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/2013 (Β' 1450) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

23. «Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ)»: Δέσμη κανόνων, με τους οποίους διασφαλίζεται ότι οι παραγωγοί των προϊόντων φέρουν οικονομική ευθύνη ή οικονομική και οργανωτική ευθύνη για τη διαχείριση του σταδίου του κύκλου ζωής ενός προϊόντος που καθίσταται απόβλητο.

24. «Εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων»: Οι εργασίες συλλογής, στις οποίες περιλαμβάνεται και η εγγυοδοσία, καθώς και οι εργασίες μεταφοράς, μεταφόρτωσης, αποθήκευσης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωσης και κάθε άλλο είδος ανάκτησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης ή των αποβλήτων των συσκευασιών και προϊόντων για τα οποία έχει θεσπιστεί ΠΔΕΠ.

25. «Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ)»: η οργάνωση, σε ατομική ή συλλογική βάση, της εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο οικείο ΠΔΕΠ. Τα ΣΕΔ εξυπηρετούν αποκλειστικά σκοπούς δημόσιου συμφέροντος.

26. «Φορέας Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ)»: Το νομικό πρόσωπο που λειτουργεί υπό τον τύπο ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας ή αστικής εται-

ρείας και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την οργάνωση και λειτουργία ΣΕΔ σε συλλογική βάση (ΣΣΕΔ).

27. «Φορέας Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης ΣΕΔ»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι παραγωγός συσκευασιών ή παραγωγός ή διαχειριστής άλλων προϊόντων και οργανώνει και λειτουργεί για τα απόβλητά του ΣΕΔ σε ατομική βάση (ΑΣΕΔ).

28. «Διαχειριστές ΑΕΚΚ»: Οι ανάδοχοι των δημόσιων ή ιδιωτικών έργων ή ο κύριος του έργου, εφόσον δεν έχει αναθέσει το έργο σε ανάδοχο.

29. «Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.)»: Το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο ιδρύθηκε με το άρθρο 24 του ν. 2939/2001 (Α' 179) με την επωνυμία Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και μετονομάστηκε σε Ε.Ο.ΑΝ. με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4042/2012 (Α' 24) με σκοπό την εποπτεία των ΣΕΔ.

30. «Πλεονάσματα τροφίμων»: Τα τελικά προϊόντα διατροφής, συμπεριλαμβανομένου του φρέσκου κρέατος, των φρούτων και των λαχανικών, μερικώς επεξεργασμένα προϊόντα ή συστατικά τροφίμων, τα οποία ενδέχεται να προκύψουν σε οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας παραγωγής και διανομής τροφίμων για διάφορους λόγους, όπως τρόφιμα τα οποία δεν πληρούν τις προδιαγραφές του παρασκευαστή ή του πελάτη και, συγκεκριμένα, διαφοροποιούνται ως προς το χρώμα, το μέγεθος, το σχήμα, τη σύσταση, έχουν αλλοιωμένη συσκευασία ή επισήμανση, χωρίς ωστόσο να υποβαθμίζεται η ασφάλεια του τροφίμου ή η ενημέρωση των καταναλωτών, φέρουν εσφαλμένη χρονική ένδειξη, όπως τα προϊόντα που προορίζονται για συγκεκριμένη εορταστική περίοδο ή προωθητική ενέργεια, έχουν μικρό υπόλοιπο ζωής, έχει παρέλθει η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, αλλά μπορούν ακόμη να καταναλωθούν με ασφάλεια κατ' αναλογία προς την υπ' αρ. 91354/2017 (Β' 2983) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και πλεονάσματα που δημιουργούνται από ακυρώσεις παραγγελιών.

Άρθρο 4

Ιεράρχηση των αποβλήτων

(Άρθρο 4 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Στη νομοθεσία και την πολιτική για την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων ισχύει κατά προτεραιότητα η ακόλουθη ιεράρχηση όσον αφορά στα απόβλητα:

- α) πρόληψη,
- β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση,
- γ) ανακύκλωση,
- δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και
- ε) διάθεση.

2. Κατά την εφαρμογή της παρ. 1 λαμβάνονται μέτρα, τα οποία προωθούν εναλλακτικές δυνατότητες που παράγουν το καλύτερο, από περιβαλλοντικής απόψεως, αποτέλεσμα. Για τον σκοπό αυτόν, ενδέχεται να απαιτείται η παρέκκλιση από την ιεράρχηση για ορισμένα ειδικά ρεύματα αποβλήτων, εφόσον αυτό δικαιολογεί-

ται από τον κύκλο ζωής των προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις συνολικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισής τους.

3. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται υπόψη οι γενικές αρχές περί προστασίας του περιβάλλοντος, της προφύλαξης και της αειφορίας, του τεχνικώς εφικτού και της οικονομικής βιωσιμότητας, της προστασίας των πόρων, καθώς και ο συνολικός αντίκτυπος στο περιβάλλον, την ανθρώπινη υγεία, την οικονομία και την κοινωνία, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 35.

4. Η διαμόρφωση της νομοθεσίας και της πολιτικής για τα απόβλητα είναι διαδικασία απόλυτα διαφανής, τηρουμένης της υφιστάμενης εθνικής νομοθεσίας που αφορά στη διαβούλευση με τους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και τη συμμετοχή αυτών στη διαδικασία.

Άρθρο 5
Υποπροϊόντα
(Άρθρο 5 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Μια ουσία ή ένα αντικείμενο που προκύπτει από διαδικασία παραγωγής, πρωταρχικός σκοπός της οποίας δεν είναι η παραγωγή της εν λόγω ουσίας ή του εν λόγω αντικειμένου, θεωρείται ότι δεν συνιστά απόβλητο αλλά υποπροϊόν, εάν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) είναι βέβαιη η περαιτέρω χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου,

β) η ουσία ή το αντικείμενο είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν απευθείας χωρίς άλλη επεξεργασία πέραν της συνήθους βιομηχανικής πρακτικής,

γ) η ουσία ή το αντικείμενο παράγεται ως αναπόσπαστο μέρος μιας παραγωγικής διαδικασίας, και

δ) η περαιτέρω χρήση είναι σύννομη, δηλαδή η ουσία ή το αντικείμενο πληροί όλες τις σχετικές απαιτήσεις περί προϊόντων και προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας για τη συγκεκριμένη χρήση και δεν πρόκειται να έχει δυσμενείς συνέπειες στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

2. Αν δεν έχουν εκδοθεί οι εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που προβλέπονται για τα αναλυτικά κριτήρια σχετικά με την ενιαία εφαρμογή των όρων της παρ. 1 σε συγκεκριμένες ουσίες ή αντικείμενα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2008/98 (L 312), μπορούν αυτά να καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 72.

3. Αν δεν έχουν εκδοθεί οι εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που προβλέπονται ή αναλυτικά κριτήρια σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2, η πλήρωση των όρων της παρ. 1 για κάποια συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο αξιολογείται ως ακολούθως:

α) Στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων που υπάγονται στις κατηγορίες Α1 και Α2 του ν. 4014/2011 (Α' 209), από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή κατά την υποβολή φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) από τον ενδιαφερόμενο παραγωγό της ουσίας ή του αντικειμένου, λαμβανομένων υπόψη και των κατευθυντηρίων οδηγιών

της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατόπιν γνωμοδότησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αξιολόγηση αφορά στη συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει αποκλειστικά από την εξεταζόμενη στη ΜΠΕ διαδικασία παραγωγής υπό τις συνθήκες που περιγράφονται σε αυτήν και τις προοριζόμενες χρήσεις που παρατίθενται. Εφόσον η συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο θεωρηθεί ότι συνιστά υποπροϊόν, στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων τίθενται όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος παρακολούθησης, όπου απαιτείται, προκειμένου να διασφαλίζεται η πλήρωση των όρων της παρ. 1. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού και Διαχείρισης Αποβλήτων δύναται να ζητήσει εισήγηση από την επιτροπή που συστήνεται με απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 72.

β) Στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων που υπάγονται στην κατηγορία Β' του ν. 4014/2011 η αξιολόγηση της παρούσας παραγράφου διεξάγεται κατ' αναλογία από την αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία περιβάλλοντος της οικείας περιφέρειας, μετά από γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν υποβολής τεκμηριωμένου αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο παραγωγό της ουσίας ή του αντικειμένου. Εφόσον η συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο θεωρηθεί ότι συνιστά υποπροϊόν, με απόφαση του περιφερειάρχη τίθενται όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος παρακολούθησης, όπου απαιτείται, προκειμένου να διασφαλίζεται η πλήρωση των όρων της παρ. 1.

4. Για την εφαρμογή της παρ. 3, της παρ. 3 του άρθρου 6, καθώς και των παρ. 2 και 4 του άρθρου 7 συστήνεται και συγκροτείται με την απόφαση της παρ. 12 του άρθρου 72 μη αμειβόμενη πενταμελής επιτροπή.

5. Οι φορείς ή εγκαταστάσεις που παράγουν υποπροϊόντα υποχρεούνται για την υποβολή σχετικών στοιχείων στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 53.

Άρθρο 6
Αποχαρακτηρισμός αποβλήτων
(Άρθρο 6 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Απόβλητα που έχουν υποβληθεί σε ανακύκλωση ή άλλη εργασία ανάκτησης θεωρείται ότι έχουν πάψει να αποτελούν απόβλητα εάν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η ουσία ή το αντικείμενο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για συγκεκριμένους σκοπούς,

β) υπάρχει αγορά ή ζήτηση για τη συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο,

γ) η ουσία ή το αντικείμενο πληροί τις τεχνικές απαιτήσεις για τους συγκεκριμένους σκοπούς και συμμορφώνεται προς τη νομοθεσία και τα πρότυπα που ισχύουν για τα προϊόντα, και

δ) η χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου δεν έχει δυσμενή αντίκτυπο στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

2. Σε περίπτωση που δεν έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες στην παρ. 2 του άρθρου 6 της Οδηγίας 2008/98 (L 312) εκτελεστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ενιαία εφαρμογή των όρων της παρ. 1 σε συγκεκριμένες ουσίες ή αντικείμενα, δύναται αυτοί να καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 72.

3. Αν δεν έχουν καθορισθεί κριτήρια αποχαρακτηρισμού αποβλήτων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με την παρ. 2, παρέχεται η δυνατότητα στον εκάστοτε φορέα διαχείρισης ή παραγωγό αποβλήτων να υποβάλει τεκμηριωμένο αίτημα προς τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, με το οποίο αναλύει, ανά κατηγορία αποβλήτου, την τήρηση των προϋποθέσεων των περ. α) έως και δ) της παρ. 1, ακολούθως προς τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδει απόφαση το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή σχετικού αιτήματος. Η σχετική απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» και καθορίζει, κατά περίπτωση, αν ορισμένα απόβλητα έχουν πάψει να αποτελούν απόβλητα με βάση τις προϋποθέσεις της παρ. 1 και, όπου είναι αναγκαίο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των περ. α) έως και ε) της παρ. 3 του άρθρου 72, λαμβάνοντας υπόψη τις οριακές τιμές ρυπαντών και κάθε άλλη πιθανή δυσμενή συνέπεια για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων δύναται να ζητήσει εισήγηση από την επιτροπή που συστήνεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 72. Η υποβολή αιτήματος συνοδεύεται από παράβολο ύψους χιλίων (1000) ευρώ που καταβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο σε λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και διατίθεται για την υποστήριξη του έργου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων αναφορικά με τον αποχαρακτηρισμό αποβλήτων, από εμπειρογνώμονες. Η διάθεση του παραβόλου αυτού εξαιρείται του περιορισμού της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182).

4. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που:

α) χρησιμοποιεί, για πρώτη φορά, υλικό το οποίο έχει παύσει να αποτελεί απόβλητο και δεν έχει διατεθεί στην αγορά ή

β) διαθέτει ένα υλικό στην αγορά για πρώτη φορά αφού του αποχαρακτηρίστηκε από απόβλητο, εξασφαλίζει ότι το υλικό πληροί τις σχετικές απαιτήσεις δυνάμει της νομοθεσίας για τις χημικές ουσίες και τα προϊόντα. Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρ. 1, για το υλικό το οποίο έχει αποχαρακτηριστεί από απόβλητο, ισχύει η νομοθεσία για τις χημικές ουσίες και τα προϊόντα.

5. Οι φορείς ή εγκαταστάσεις που παράγουν απόβλητα, τα οποία πληρούν κριτήρια αποχαρακτηρισμού, υποχρεούνται για την υποβολή σχετικών στοιχείων στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 53.

Άρθρο 7

Κατάλογος αποβλήτων

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 7 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Ο κατάλογος αποβλήτων που καταρτίστηκε με την απόφαση 2000/532/ΕΚ (L 226) περιλαμβάνει τα επικίνδυ-

να απόβλητα και λαμβάνει υπόψη την προέλευση και τη σύνθεση των αποβλήτων, καθώς και, εφόσον απαιτείται, τις οριακές τιμές συγκέντρωσης επικίνδυνων ουσιών. Ο κατάλογος αποβλήτων είναι δεσμευτικός όσον αφορά στον προσδιορισμό των αποβλήτων που θεωρούνται επικίνδυνα απόβλητα. Η καταχώριση μίας ουσίας ή αντικείμενου στον κατάλογο δεν συνεπάγεται ότι η ουσία ή αντικείμενο θεωρούνται απόβλητα μόνο εφόσον ανταποκρίνονται στον ορισμό της παρ. 1 του άρθρου 2.

2. Δύναται να θεωρούνται κάποια απόβλητα ως επικίνδυνα, ακόμη και αν δεν περιλαμβάνονται ως τέτοια στον κατάλογο αποβλήτων, εφόσον εμφανίζουν μία ή περισσότερες από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Μέρους Β' Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί τις περιπτώσεις αυτές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αμελλητί μαζί με όλα τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων δύναται να ζητήσει εισήγηση από την επιτροπή που συστήνεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 72.

3. Ο αποχαρακτηρισμός των επικίνδυνων αποβλήτων δεν μπορεί να γίνεται με αραίωση ή ανάμιξη για τη μείωση των αρχικών συγκεντρώσεων επικίνδυνων ουσιών σε επίπεδο χαμηλότερο των οριακών τιμών για τον χαρακτηρισμό των αποβλήτων ως επικίνδυνων.

4. Εφόσον διατίθενται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ένα συγκεκριμένο απόβλητο, το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο ως επικίνδυνο απόβλητο, δεν εμφανίζει καμιά από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Μέρους Β', τότε το εν λόγω απόβλητο μπορεί να θεωρηθεί από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως μη επικίνδυνο απόβλητο. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί τις περιπτώσεις αυτές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αμελλητί και της παρέχει όλα τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων δύναται να ζητήσει εισήγηση από την επιτροπή που συστήνεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 72.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ - ΣΥΣΤΗΜΑ -

ΤΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΣΕΔ)

Άρθρο 8

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 72, προκειμένου να ενισχυθούν η επαναχρησιμοποίηση και πρόληψη, η ανακύκλωση και άλλες μορφές ανάκτησης αποβλήτων, μπορούν να λαμβάνονται μέτρα για να εξασφαλισθεί ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία κατ'επάγγελμα παράγουν, αναπτύσσουν, παρασκευάζουν, μεταποιούν, επεξεργάζονται, πωλούν ή εισάγουν προϊόντα, φέρουν διευρυμένη ευθύνη παραγωγού.

2. Με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 72 μπορούν να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προς τον σκοπό ενθάρρυνσης του σχεδιασμού των προϊόντων και των συστατικών μερών των προϊόντων, κατά τρόπον ώστε να μειώνονται ο αρνητικός αντίκτυπός τους στο περιβάλλον και η παραγωγή αποβλήτων κατά τη διάρκεια της παραγωγής και της συνακόλουθης χρήσης των προϊόντων και προς τον σκοπό εξασφάλισης ότι η ανάκτηση και η διάθεση των προϊόντων που έχουν καταστεί απόβλητα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 35.

3. Για την εφαρμογή της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού, λαμβάνονται υπόψη το τεχνικώς εφικτό και το οικονομικώς βιώσιμο, καθώς και το σύνολο των επιπτώσεων στο περιβάλλον, την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνία και διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

4. Η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ευθύνης για τη διαχείριση των αποβλήτων βάσει του άρθρου 41 και με την επιφύλαξη της ειδικότερης νομοθεσίας για τις κατηγορίες αποβλήτων και τα προϊόντα.

Άρθρο 9

Γενικές ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τα Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ)

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Τα Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ) που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 και το άρθρο 10, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν θεσπιστεί δυνάμει του ν. 2939/2001 (Α' 179) και του ν. 4736/2020 (Α' 200):

α) καθορίζουν με σαφή τρόπο τους ρόλους και τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών προϊόντων που διαθέτουν αγαθά στην αγορά, των οργανώσεων που εκπληρώνουν υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού εξ ονόματός τους, των δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων διαχείρισης αποβλήτων, των τοπικών αρχών και, κατά περίπτωση, των φορέων επαναχρησιμοποίησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας,

β) καθορίζουν στόχους διαχείρισης των αποβλήτων, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, με σκοπό την επίτευξη τουλάχιστον των ποσοτικών στόχων που σχετίζονται με ΠΔΕΠ, όπως ορίζονται στον παρόντα, στον ν. 2939/2001, στον ν. 4736/2020, στο π.δ. 116/2004 (Α' 81), στην υπό στοιχεία 41624/2057/Ε103/28.09.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1625), στο π.δ. 82/2004 (Α' 64), στο π.δ. 109/2004 (Α' 75) και στην υπό στοιχεία Η.Π. 23615/651/Ε.103/08.05.2014 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1184) και προβλέπουν άλλους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους που θεωρούνται σχετικοί με το ΠΔΕΠ,

γ) καθιερώνουν σύστημα υποβολής εκθέσεων για τη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τα προϊόντα που δι-

ατίθενται στην ελληνική αγορά από τους παραγωγούς προϊόντων στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, καθώς και στοιχεία σχετικά με τη συλλογή και την επεξεργασία των αποβλήτων που προκύπτουν από τα εν λόγω προϊόντα, προσδιορίζοντας, κατά περίπτωση, τις ροές υλικών των αποβλήτων, όπως επίσης και άλλα στοιχεία σχετικά με τους σκοπούς της περ. β',

δ) σχεδιάζονται κατά τρόπον ώστε να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, διασφαλίζουν τα δικαιώματα βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου, καθώς και την ίση μεταχείριση των παραγωγών προϊόντων, ανεξάρτητα από την προέλευση ή το μέγεθός τους, χωρίς να προκαλούν δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση στους παραγωγούς, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που παράγουν μικρές ποσότητες προϊόντων,

ε) διασφαλίζουν ότι οι κάτοχοι των αποβλήτων στους οποίους απευθύνονται τα ΠΔΕΠ ενημερώνονται σχετικά με τα μέτρα πρόληψης των αποβλήτων, τα κέντρα επαναχρησιμοποίησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, τα συστήματα επιστροφής και συλλογής αποβλήτων και την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων,

στ) περιλαμβάνουν μέτρα για την παροχή κινήτρων στους κατόχους αποβλήτων, ώστε να ανταποκρίνονται στην υποχρέωσή τους να μεταφέρουν τα απόβλητά τους σε συστήματα χωριστής συλλογής, ιδίως μέσω οικονομικών κινήτρων ή κανονιστικών διατάξεων,

ζ) περιλαμβάνουν μέτρα ή κατευθύνσεις για την οργάνωση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων, όπως συστημάτων επιστροφής ή χωριστής συλλογής, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης σχεδιασμού, οργάνωσης και λειτουργίας Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ).

2. Κάθε ΣΕΔ:

α) Διαθέτει σαφώς καθορισμένη κάλυψη σε γεωγραφικό επίπεδο και σε επίπεδο προϊόντων και υλικών και δεν περιορίζεται σε περιοχές, σε προϊόντα και σε υλικά όπου η συλλογή και η διαχείριση των αποβλήτων είναι οι περισσότερες επικερδείς. Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές,

β) προσφέρει κατάλληλη διαθεσιμότητα συστημάτων συλλογής αποβλήτων στις περιοχές, στα προϊόντα και τα υλικά που αναφέρονται στην περ. α',

γ) διαθέτει τα αναγκαία οικονομικά μέσα ή τα οικονομικά και οργανωτικά μέσα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού,

δ) εφαρμόζει επαρκή μηχανισμό αυτοελέγχου που υποστηρίζεται, όπου είναι σκόπιμο, από τακτικούς ανεξάρτητους ελέγχους για την ετήσια αξιολόγηση:

δα) της οικονομικής του διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις περ. α' και β' της παρ. 3,

δβ) της ποιότητας των στοιχείων που συλλέγονται και υποβάλλονται σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 και με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές αποβλήτων (L 190).

Οι ανεξάρτητοι έλεγχοι που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους διενεργούνται από εγγεγραμμένο ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή εγγεγραμμένη ελεγκτική εταιρεία στο δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α' 7),

ε) θέτει στη διάθεση του κοινού πληροφορίες στην ιστοσελίδα του σε ετήσια βάση σχετικά με την επίτευξη των στόχων διαχείρισης των αποβλήτων που αναφέρονται στην περ. β' της παρ. 1 και, σε περίπτωση συλλογικής εκπλήρωσης υποχρεώσεων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, πληροφορίες επίσης σχετικά με:

εα) το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τα μέλη του, συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 12,

εβ) τις χρηματικές εισφορές που καταβάλλουν οι υπόχρεοι της παρ. 1 του άρθρου 11,

εγ) τη διαδικασία επιλογής για τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων,

εδ) τα σημεία επιστροφής ή και χωριστής συλλογής των αποβλήτων,

εε) τις μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης που εφαρμόζει, πληροφορίες για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις διαχείρισης αποβλήτων, όπως η επωνυμία, η γεωγραφική θέση, ο Αριθμός Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ), το είδος των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης που υλοποιεί,

εστ) τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού με τους οποίους συνεργάζεται, όπου αυτό έχει εφαρμογή, και

εζ) τα στοιχεία της παρ. 11 του άρθρου 12,

στ) διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που έχει στην κατοχή του όσον αφορά σε αποκλειστικές πληροφορίες ή πληροφορίες που αποδίδονται απευθείας σε μεμονωμένους υπόχρεους της παρ. 1 του άρθρου 11.

3. Οι χρηματικές εισφορές που καταβάλλονται από τον υπόχρεο της παρ. 1 του άρθρου 11 στο ΣΣΕΔ, για τη συμμόρφωσή του με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού:

α) καλύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία κόστους για τα προϊόντα ή τις συσκευασίες που ο υπόχρεος της παρ. 1 του άρθρου 11 διαθέτει στην αγορά:

αα) κόστος των εργασιών χωριστής συλλογής και συνακόλουθης μεταφοράς και επεξεργασίας των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας που απαιτείται για την επίτευξη των ενωσιακών στόχων διαχείρισης των αποβλήτων και κόστος της επίτευξης των άλλων στόχων που αναφέρονται στην περ. β' της παρ. 1, λαμβανομένων υπόψη των εσόδων από την επαναχρησιμοποίηση, τις πωλήσεις δευτερογενών πρώτων υλών και από μη απαιτηθέντα τέλη διάθεσης, όπως το τέλος ταφής και το κόστος διάθεσης, καθώς και το ποσοστό επί της εισφοράς που αποδίδεται στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), σύμφωνα με το άρθρο 98,

αβ) κόστος παροχής επαρκούς πληροφόρησης στους κατόχους αποβλήτων σύμφωνα με την παρ. 2,

αγ) κόστος συγκέντρωσης στοιχείων και υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1,

αδ) κόστος ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και τη

χωριστή συλλογή. Για πλαστικά προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4736/2020 (Α' 200), το κόστος ευαισθητοποίησης περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στο άρθρο 14 του ίδιου νόμου,

αε) το κόστος των αυτοελέγχων των ΣΣΕΔ, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους, και

αστ) το διοικητικό κόστος,

β) αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης, όπου αυτό είναι δυνατόν, για επιμέρους είδη συσκευασίας, προϊόντα ή ομάδες παρόμοιων προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη την ανθεκτικότητα, την επισκευασιμότητα, τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης και την ανακυκλωσιμότητα, καθώς και την παρουσία επικίνδυνων ουσιών, υιοθετώντας μια προσέγγιση κύκλου ζωής και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και, στις περιπτώσεις που έχουν οριστεί, βάσει εναρμονισμένων κριτηρίων με στόχο τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, και

γ) δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο κόστος για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων με τρόπο οικονομικά αποδοτικό. Το κόστος αυτό επιμερίζεται με διαφάνεια μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων.

4. Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων των παρ. 1 έως και 3 συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των ΣΣΕΔ εποπτεύεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. Ο Ε.Ο.ΑΝ. εφαρμόζει κατάλληλο πλαίσιο παρακολούθησης, εποπτείας και επιβολής, με σκοπό να διασφαλισθεί ότι οι παραγωγοί προϊόντων και τα ΣΣΕΔ εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, μεταξύ άλλων στην περίπτωση πωλήσεων εξ αποστάσεως, ότι τα χρηματοδοτικά μέσα χρησιμοποιούνται με δέοντα τρόπο και ότι όλοι οι φορείς που μετέχουν στην εφαρμογή των ΠΔΕΠ υποβάλλουν αξιόπιστα στοιχεία.

5. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4736/2020, επιτρέπεται στους παραγωγούς προϊόντων που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και διαθέτουν προϊόντα στην Ελληνική Επικράτεια να ορίζουν νομικό ή φυσικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια ως εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο για τους σκοπούς της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του παραγωγού που απορρέουν από ΠΔΕΠ. Ο ορισμός του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου γίνεται με γραπτή εντολή.

Για την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις του παραγωγού του προϊόντος σε σχέση με ΠΔΕΠ, αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν απαιτήσεις, όπως απαιτήσεις καταχώρισης, ενημέρωσης και υποβολής εκθέσεων, που πρέπει να πληροί ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο, προκειμένου να οριστεί εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος στην Ελληνική Επικράτεια.

6. Α. Συστήνεται επιτροπή μη αμειβόμενη για τη διαβούλευση επί θεμάτων εναλλακτικής διαχείρισης με τους κοινωνικούς εταίρους και τους επαγγελματικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων (Επιτροπή Διαβούλευσης), η οποία αποτελείται από: α) τον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης και Συντονισμού Αποβλήτων, ως πρόεδρο, β) τον Πρόεδρο του Ε.Ο.ΑΝ., γ) τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ε.Ο.ΑΝ., δ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων

του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, στ) τέσσερις (4) εκπροσώπους ΣΕΔ, οι οποίοι εναλλάσσονται ανά διετία, ζ) δύο (2) εκπροσώπους των επιχειρήσεων εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων, η) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, θ) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος, ι) έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, ια) δύο (2) εκπροσώπους οικολογικών οργανώσεων, ιβ) δύο (2) εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων, και ιγ) δύο (2) εκπροσώπους των φορέων κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας. Η Επιτροπή Διαβούλευσης συγκροτείται με απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 72.

Αν δεν υφίσταται επαγγελματική ένωση ή δευτεροβάθμια οργάνωση των φορέων, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας καλεί τους φορείς να υποδείξουν τους εκπροσώπους τους και, σε περίπτωση αδυναμίας ορισμού εκπροσώπου, οι φορείς συμμετέχουν εκ περιτροπής κατ' έτος στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Β. Όταν συζητείται θέμα που αφορά σε συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων που υπόκειται σε εναλλακτική διαχείριση, στις συνεδριάσεις καλείται και εκπρόσωπος των ΣΕΔ που δραστηριοποιούνται σε αυτό το ρεύμα αποβλήτων, εφόσον δεν υπάρχει ήδη εκπρόσωπός τους.

Γ. Ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να ζητά τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαβούλευσης, ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ., για θέματα που αφορούν τη ρύθμιση, οργάνωση, λειτουργία και τα αποτελέσματα της εναλλακτικής διαχείρισης στο πλαίσιο του παρόντος.

Δ. Τα μέλη της επιτροπής προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίστανται τα μέλη της επιτροπής. Η επιτροπή συγκαλείται κάθε τρεις (3) μήνες με μέριμνα του προέδρου της ή εκτάκτως εφόσον το ζητήσει ο Πρόεδρος της επιτροπής ή το ένα τρίτο (1/3) των μελών.

7. Τα υφιστάμενα ΣΕΔ, για τον σκοπό του παρόντος τροποποιούν το επιχειρησιακό τους σχέδιο και τα υπόλοιπα στοιχεία του φακέλου έγκρισης, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου και ιδίως των άρθρων 9, 11, 12 και 13 έως την 1η Ιανουαρίου 2022. Μετά την 1η Ιανουαρίου του 2022 εφαρμόζεται η παρ. α' της παρ. 3 του άρθρου 13.

8. Η παροχή πληροφοριών στο κοινό δυνάμει του παρόντος δεν θίγει το δικαίωμα προστασίας της εμπιστευτικότητας των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.

9. Α. Με την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 72, θεσπίζονται προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ που προσιδιάζουν στα ΠΔΕΠ.

Β. Οι χρηματικές εισφορές που καταβάλλονται από τον υπόχρεο διαχειριστή ΑΕΚΚ καλύπτουν:

α) το κόστος επεξεργασίας των αποβλήτων, λαμβανομένων υπόψη των εσόδων από την επαναχρησιμοποίηση, τις πωλήσεις δευτερογενών πρώτων υλών, καθώς και το ποσοστό επί της εισφοράς που αποδίδεται στον Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με το άρθρο 98,

β) το κόστος παροχής επαρκούς πληροφόρησης στους κατόχους αποβλήτων,

γ) το κόστος συγκέντρωσης στοιχείων και υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με την περ. γ' της υποπαρ. Α',

δ) το κόστος ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και τη χωριστή συλλογή,

ε) το κόστος των αυτοελέγχων των ΣΣΕΔ, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους,

στ) το διοικητικό κόστος.

Οι χρηματικές εισφορές της παρούσας δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο κόστος για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων με τρόπο οικονομικά αποδοτικό. Το κόστος αυτό επιμερίζεται με διαφάνεια μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων.

Άρθρο 10

Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού για νέες κατηγορίες προϊόντων (Άρθρο 8 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και άρθρο 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 72 θεσπίζονται Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα γεωργικά πλαστικά, όπως θερμοκηπιακά πλαστικά και σωλήνες άρδευσης, τα φαρμακευτικά προϊόντα που προορίζονται για οικιακή κατανάλωση, τα στρώματα ύπνου, τα είδη επίπλωσης, τα παιχνίδια και τον αθλητικό εξοπλισμό, τα ελαφριά προσωπικά ηλεκτρικά οχήματα κατά την έννοια του ν. 4784/2021 (Α' 40) και τα ηλεκτρικά ποδήλατα κατά την έννοια της υποπερ. αδ' της περ. α' του άρθρου 2 του ν. 4710/2020 (Α' 142) με σκοπό την προώθηση της ιεράρχησης των αποβλήτων το αργότερο έως την 3η Ιανουαρίου 2022.

2. Το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, οι παραγωγοί των προϊόντων της παρ. 1 υποχρεούνται να σχεδιάσουν και να οργανώσουν ΣΕΔ για το σύνολο των προϊόντων που διαθέτουν στην αγορά. Για την οργάνωση και λειτουργία των ΣΕΔ του παρόντος εφαρμόζονται κατ' αναλογία τα άρθρα 9 και 11 έως και 14.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις παραγωγών (Άρθρο 8 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Οι «υπόχρεοι»:

α) παραγωγοί συσκευασίας της παρ. 2 του άρθρου 84,

β) παραγωγοί προϊόντων για τα οποία προβλέπεται η

λειτουργία Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) στο πλαίσιο του οικείου Προγράμματος Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ), καθώς και

γ) διαχειριστές Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), υποχρεούνται να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να λειτουργούν ΣΣΕΔ σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 8, καθώς και του Μέρους Β' ως προς τις συσκευασίες.

2. α) Ως παραγωγός των προϊόντων της παρ. 1 νοείται:

αα) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο κατ' επάγγελμα παράγει, αναπτύσσει, κατασκευάζει, μεταποιεί, επεξεργάζεται, πωλεί ή εισάγει τα είδη της παρ. 1 ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνική πώλησης, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως σύμβασης, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994 (Α' 191), και διαθέτει τα προϊόντα στην ελληνική αγορά για πρώτη φορά,

αβ) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή σε τρίτη χώρα, το οποίο πωλεί επαγγελματικά τα προϊόντα της παρ. 1 στην Ελλάδα απευθείας σε νοικοκυριά ή χρήστες πλην των νοικοκυριών, μέσω συμβάσεων εξ αποστάσεως, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994.

β) Με την επιφύλαξη της περ. γ', στην περίπτωση εισαγωγών αγαθών από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες προς την Ε.Ε. με τη χρήση ηλεκτρονικής διεπαφής, όπως πλατφόρμα, διαδικτυακή πύλη ή παρόμοια μέσα, η ευθύνη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του παραγωγού που απορρέουν από ΠΔΕΠ βαρύνει τον φορολογικό αντιπρόσωπο, όπου αυτός προβλέπεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 2859/2000 (Α' 248).

γ) Στην περίπτωση εξ αποστάσεως πώλησης αγαθών μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας τα οποία εμπίπτουν σε ΠΔΕΠ, η υποχρέωση εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του παραγωγού που απορρέουν από ΠΔΕΠ βαρύνει τον διαχειριστή της διαδικτυακής πλατφόρμας πώλησης εκτός εάν ο πωλητής του αγαθού προσκομίζει στη διαδικτυακή πλατφόρμα πώλησης πιστοποιητικό εγγραφής στο Εθνικό Μητρώο Παραγωγών Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΜΠΑ). Η διαδικτυακή πλατφόρμα πώλησης, μεταξύ άλλων:

γα) συμβάλλεται με ΣΣΕΔ,

γβ) εγγράφεται στο ΕΜΠΑ,

γγ) καταβάλλει χρηματοδοτική εισφορά σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής σύμβασης με το ΣΣΕΔ. Η εισφορά υπολογίζεται με βάση την ποσότητα, το είδος και την κατηγορία των προϊόντων, όπως εξειδικεύονται στο οικείο ΠΔΕΠ και διασφαλίζει ότι καλύπτονται τα στοιχικά κόστους της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 9.

3. Αν το ΣΣΕΔ δεν περιλαμβάνει το σύνολο των κατηγοριών ή υλικών ή ειδών συσκευασίας ή προϊόντος, οι υπόχρεοι της παρ. 1 υποχρεούνται να συμμετέχουν και σε άλλο κατάλληλο ΣΣΕΔ ως προς την κατηγορία, το υλικό, το είδος της συσκευασίας ή την κατηγορία ή το είδος του προϊόντος, που δεν περιλαμβάνεται στο ΣΣΕΔ στο οποίο έχουν ενταχθεί. Αν το ΑΣΣΕΔ δεν περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή κατηγοριών ή υλικών ή ειδών συσκευασίας, οι υπόχρεοι της παρ. 1 υποχρεούνται να

συμμετέχουν σε άλλο κατάλληλο ΣΣΕΔ ως προς την κατηγορία, το υλικό, το είδος της συσκευασίας ή την κατηγορία ή το είδος του προϊόντος, που δεν περιλαμβάνεται στο ΑΣΣΕΔ που έχουν οργανώσει.

4. Η συμμετοχή των υποχρέων της παρ. 1 σε ΣΣΕΔ πραγματοποιείται με την υπογραφή σχετικής σύμβασης με τον φορέα ΣΣΕΔ. Η συμμετοχή σε ΣΣΕΔ:

α) παρέχει το δικαίωμα στον υπόχρεο να χρησιμοποιεί σήμανση με την ένδειξη που περιγράφεται στη σύμβαση ως απόδειξη της ένταξής του στο ΣΣΕΔ,

β) απαλλάσσει τους υπόχρεους από την ευθύνη της εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασιών ή προϊόντων.

5. Ο Ε.Ο.ΑΝ. τηρεί το Εθνικό Μητρώο Παραγωγών Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΜΠΑ), στο οποίο καταχωρίζονται οι υπόχρεοι της παρ. 1, οι λεπτομέρειες του οποίου ρυθμίζονται με την απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 72. Από την υποχρέωση καταχώρισης στο Μητρώο εξαιρούνται οι διαχειριστές των ΑΕΚΚ.

6. Η τήρηση των υποχρεώσεων των παρ. 3 και 5 αποτελεί ειδικό όρο εκτέλεσης της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 130 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

7. Οι υπόχρεοι της παρ. 1, εξαιρουμένων των διαχειριστών ΑΕΚΚ, υποχρεούνται να αναγράφουν τον αριθμό του ΕΜΠΑ στα παραστατικά πώλησης, τα οποία αναφέρονται στα άρθρα 8 έως 14 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

Άρθρο 12

Ρυθμίσεις για τους φορείς ΣΣΕΔ

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Οι φορείς ΣΣΕΔ έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την οργάνωση και λειτουργία ΣΣΕΔ εγκεκριμένου από τον Ε.Ο.ΑΝ. Επιτρέπεται η λειτουργία περισσότερων του ενός φορέων ΣΣΕΔ για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας ή για κάθε ρεύμα αποβλήτων άλλων προϊόντων.

2. Μέτοχοι ή εταίροι φορέα ΣΣΕΔ μπορούν να είναι αποκλειστικά:

α) οι υπόχρεοι της παρ. 1 του άρθρου 11 για τα προϊόντα που αφορούν αυτό το ΣΣΕΔ,

β) τα νομικά πρόσωπα τα οποία οργανώνονται αποκλειστικά από υπόχρεους της παρ. 1 του άρθρου 11 με σκοπό την οργάνωση φορέα ΣΣΕΔ και για τα οποία ισχύουν κατ' αντιστοιχία οι όροι και περιορισμοί των παρ. 3 έως 8 που ισχύουν για τους φορείς ΣΣΕΔ. Ειδικότερα για τις συσκευασίες, στα νομικά αυτά πρόσωπα μπορεί να συμμετέχουν και νομικά πρόσωπα τα οποία κατ' επάγγελμα αναπτύσσουν, κατασκευάζουν, επεξεργάζονται, μεταποιούν ή εισάγουν συσκευασίες,

γ) οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού και η ΚΕΔΕ σε συνεργασία με τους υπόχρεους της παρ. 1 του άρθρου 11, σε ποσοστό μικρότερο του 50%. Οι φορείς της παρούσας περίπτωσης δεν επιτρέπεται να μετέχουν για τους σκοπούς της παρούσας σε αστική εταιρεία.

3. Η ιδιότητα του μετόχου ή εταίρου φορέα ΣΣΕΔ είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή στελέχους που κατέχει θέση

ευθύνης και προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση επιχείρησης, η οποία εκτελεί εργασίες επεξεργασίας ή συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων ή εν γένει εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων συσκευασιών ή προϊόντων. Το ασυμβίβαστο δεν ισχύει:

α) για τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και την ΚΕΔΕ,

β) για τις περιπτώσεις μετόχου ή εταίρου φορέα ΣΣΕΔ, στις οποίες το μεγαλύτερο μέρος του κύκλου εργασιών της επιχείρησης αφορά σε δραστηριότητες που τον καθιστούν υπόχρεο παραγωγό,

γ) για τους συλλέκτες μεταφορείς ΑΕΚΚ.

4. Απαγορεύεται η κατοχή μετοχών ή μερίδων φορέα ΣΣΕΔ από πρόσωπα που:

α) τελούν σε πτώχευση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή αναστολή εργασιών ή έχει κινηθεί σε βάρος τους διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, αναστολής εργασιών ή παρόμοια διαδικασία,

β) έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για αδίκημα του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) ή του άρθρου 66 του ν. 4174/2013 (Α' 170) ή του άρθρου 157 του ν. 2960/2001 (Α' 265) ή για παράβαση των διατάξεων που προστατεύουν από τον αθέμιτο ανταγωνισμό ή προστατεύουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό ή για αδίκημα της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4042/2012 (Α' 24) ή του άρθρου 66 του παρόντος νόμου ή του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160).

5. Το ασυμβίβαστο της παρ. 3 και τα κωλύματα της περ. β' της παρ. 4 ισχύουν και για την ιδιότητα μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή άλλου οργάνου διοίκησης ή στελέχους που κατέχει θέση ευθύνης και προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση του φορέα ΣΣΕΔ. Το ασυμβίβαστο της παρ. 3 για μέλη διοικητικού συμβουλίου ή άλλου οργάνου διοίκησης ή στελέχους που κατέχει θέση ευθύνης και προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση φορέα ΣΣΕΔ ισχύει και όταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος σε ευθεία γραμμή και σε πλάγια γραμμή μέχρι και δευτέρου βαθμού ή εξ αγχιστείας μέχρι και δευτέρου βαθμού των ανωτέρω προσώπων είναι και μέτοχος, μέλος οργάνου διοίκησης ή στέλεχος που κατέχει θέση ευθύνης και προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση επιχείρησης, η οποία αναλαμβάνει εργασίες επεξεργασίας ή συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων. Το ασυμβίβαστο των παρ. 3 και 5 παρατείνεται για ένα (1) έτος μετά την αποχώρηση από τον φορέα ΣΣΕΔ για οποιονδήποτε λόγο. Η εξαίρεση της περ. β' της παρ. 3 δεν ισχύει για τα ασυμβίβαστα της παρούσας.

6. Αν συντρέξει κάποιο από τα ασυμβίβαστα της παρ. 3 ή από τα κωλύματα της παρ. 4 στο πρόσωπο μετόχου ή εταίρου φορέα ΣΣΕΔ, το πρόσωπο αυτό υποχρεούται να μεταβιβάσει τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχει σε πρόσωπα των περ. α' ή β' της παρ. 2, τα οποία εκδηλώνουν σχετικό ενδιαφέρον, μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τον χρόνο που γεννάται το ασυμβίβαστο ή το κώλυμα. Αν συντρέξει κάποιο από τα ασυμβίβαστα ή τα κωλύματα της παρ. 5 στο πρόσωπο μέλους διοικητικού συμβουλίου ή άλλου οργάνου διοίκησης ή διευθυντικού στελέχους ή στελέχους με θέση ευθύνης που προΐσταται

σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση φορέα ΣΣΕΔ, ο φορέας ΣΣΕΔ οφείλει μέσα σε τρεις (3) μήνες να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τη συμμόρφωσή του με τις παρ. 3, 4 και 5.

7. Οι φορείς ΣΣΕΔ απαγορεύεται να εκτελούν οι ίδιοι εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης και να διαθέτουν σχετικές για τον σκοπό αυτόν άδειες. Αν, εξαιτίας έλλειψης επιχειρηματικού ενδιαφέροντος από τον ιδιωτικό ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθίσταται αδύνατη η συλλογή και μεταφορά ή η επεξεργασία αποβλήτων, η εκτέλεση τέτοιων εργασιών επιτρέπεται ύστερα από προηγούμενη έγκριση του Ε.Ο.ΑΝ.. Η έγκριση του Ε.Ο.ΑΝ. δίνεται με απόφαση του Δ.Σ. μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος, μετά την άπρακτη πάροδο της οποίας το αίτημα θεωρείται εγκεκριμένο. Εξαιρούνται της απαγόρευσης τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) και τα Κέντρα Συλλογής Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων, τα οποία έχουν υλοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4496/2017 (Α' 170), καθώς και τα περιφερειακά κέντρα διαλογής φιαλών που λειτουργούν στο πλαίσιο συστήματος επιστροφής εγγύησης της παρ. 1 του άρθρου 86.

8. Η διανομή κερδών από τον φορέα ΣΣΕΔ στους μετόχους ή τους εταίρους του απαγορεύεται.

9. Με την επιφύλαξη του ν. 4412/2016 (Α' 147), η προμήθεια αγαθών, η λήψη ή η ανάθεση υπηρεσιών και η ανάθεση έργων και μελετών από τους φορείς ΣΣΕΔ διενεργούνται σύμφωνα με Κανονισμό Προμηθειών, Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών του φορέα, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με κατευθυντήριες οδηγίες που εκδίδει ο Ε.Ο.ΑΝ.. Οι κατευθυντήριες οδηγίες αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του Ε.Ο.ΑΝ. και διέπονται από τις αρχές της δημοσιότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των ενδιαφερομένων.

Οι φορείς ΣΣΕΔ έχουν την υποχρέωση να υποβάλουν προς έγκριση στον Ε.Ο.ΑΝ. τον Κανονισμό Προμηθειών, Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών, το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες από την ανάρτηση των ανωτέρω κατευθυντήριων οδηγιών, καθώς και ύστερα από κάθε σχετική τροποποίησή τους. Η έγκριση του Ε.Ο.ΑΝ. δίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή του Κανονισμού Προμηθειών, Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών. Αν ο Ε.Ο.ΑΝ. δεν απαντήσει εντός της ανωτέρω προβλεπόμενης προθεσμίας, ο Κανονισμός θεωρείται εγκεκριμένος.

10. Ο φορέας ΣΣΕΔ υποχρεούται να υποβάλει ετησίως στον Ε.Ο.ΑΝ. για αξιολόγηση έκθεση προγραμματισμού για τα επόμενα τρία (3) έτη, στην οποία περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο:

α) αναλυτικός ετήσιος προϋπολογισμός και σχέδιο προϋπολογισμού των επόμενων τριών (3) ετών,

β) προγραμματισμός των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης, ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι του ΣΣΕΔ για τα επόμενα τρία (3) έτη, με αναφορά στη γεωγραφική ανάπτυξη, τις απαιτούμενες επενδύσεις και συνεργασίες και τις εκτιμώμενες ανακτηθείσες ποσότητες,

γ) αναλυτικό ετήσιο πρόγραμμα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τις δράσεις, τον σκοπό, τα μέσα υλοποίησης

και τον προϋπολογισμό του κόστους. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να αξιώσει την από κοινού διεξαγωγή ενημερωτικών δράσεων και προγραμμάτων ευαισθητοποίησης με άλλους φορείς ΣΣΕΔ, λαμβάνοντας υπόψη τις ενδεχόμενες συνέργειες ή επικαλύψεις με άλλα προγράμματα ενημέρωσης ή ευαισθητοποίησης.

Η έκθεση υποβάλλεται στον Ε.Ο.ΑΝ. έως την 30ή Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Το ειδικότερο περιεχόμενο της έκθεσης, ο τρόπος αξιολόγησης και δημοσιοποίησής της και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας μπορεί να εξειδικεύονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ..

11. Ο φορέας ΣΕΔ υποχρεούται να υποβάλει στον Ε.Ο.ΑΝ. για αξιολόγηση λεπτομερή ετήσια απολογιστική έκθεση κατ' αντιστοιχία με το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο, στην οποία περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο στοιχεία σχετικά με:

α) τον φορέα ΣΕΔ, ιδίως αναφορικά με τη μετοχική και εταιρική του σύνθεση, αλλαγές στο καταστατικό, διαχείριση ασυμβιβάστων και κωλυμάτων, σχετική οργανωτική διάρθρωση και στελέχωση,

β) τον βαθμό ανάπτυξης της εμβέλειας του ΣΕΔ σε σχέση με τα απόβλητα που διαχειρίζεται και τη γεωγραφική του κάλυψη,

γ) τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης, τις σχετικές με κάθε μέθοδο υφιστάμενες υποδομές και τον εξοπλισμό και την απόδοση κάθε μεθόδου, ιδίως τις ποσότητες που ανακτώνται και συλλέγονται,

δ) την επίδοση του ΣΕΔ σε σχέση με τους στόχους που υποχρεούται να πετύχει και το μερίδιο συμμετοχής των διαφορετικών μεθόδων εναλλακτικής διαχείρισης, ανάλογα με το μερίδιο ποσοτήτων των συμβεβλημένων υπόχρεων ανά κατηγορία προϊόντος,

ε) τις εφαρμοζόμενες μεθόδους παρακολούθησης και επιβεβαίωσης των δηλούμενων ποσοτήτων και τον τρόπο διασφάλισης της αξιοπιστίας αυτών,

στ) τους συμβεβλημένους υπόχρεους,

ζ) τους συνεργάτες του φορέα ΣΕΔ για την εκτέλεση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης, ανά εργασία και μέθοδο,

η) τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης ανά δράση, το κοινό στο οποίο απευθύνεται, το είδος της, το κόστος υλοποίησης και την αποτελεσματικότητά της, και

θ) τα οικονομικά στοιχεία, ιδίως τα έσοδα από εισφορές υπόχρεων και από άλλες πηγές, το επενδυτικό και λειτουργικό κόστος ανά μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και το κόστος ανά τόνο ανακυκλούμενων αποβλήτων (αποδοτικότητα), τις δανειακές υποχρεώσεις τους, τα στοιχεία των αυτοελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους, το συνολικό κόστος ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, το διοικητικό κόστος σύμφωνα με την παρ. 13, λοιπά έξοδα, καθώς και αποθεματικό στο οποίο δεν περιλαμβάνεται η διαφορά της τρέχουσας αξίας των παγίων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων από την αναπόσβεστη αξία τους.

Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ. δύναται να καθορίζεται μέγιστο ποσοστό επιτρεπτού

ειδικού αποθεματικού για κάθε κατηγορία ΣΣΕΔ. Στην παρ. 1 του άρθρου του ν. 3220/2004 (Α' 15) η παραπομπή στην παρ. 19 του άρθρου 2 του ν. 2939/2001 αφορά τους φορείς ΣΣΕΔ της παρ. 26 του άρθρου 3.

Η έκθεση υποβάλλεται στον Ε.Ο.ΑΝ. έως την 30ή Απριλίου του επόμενου έτους με βάση τα έως τότε διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία και αναρτάται αμελλητί, με την ένδειξη «υπό αξιολόγηση», στην ιστοσελίδα του φορέα ΣΕΔ και στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.ΑΝ.. Με την οριστικοποίηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του φορέα, υποβάλλονται αμελλητί στον Ε.Ο.ΑΝ. και τα οικονομικά αυτά στοιχεία. Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της έκθεσης, η αξιολόγηση αυτή αναρτάται αμελλητί στην ιστοσελίδα του φορέα ΣΕΔ και στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.ΑΝ..

Το ειδικότερο περιεχόμενο της έκθεσης, ο τρόπος υποβολής, αξιολόγησης και δημοσιοποίησής της και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας δύναται να εξειδικεύονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ..

12. Ο φορέας ΣΕΔ υποχρεούται να υποβάλει αληθή και τεκμηριωμένα στοιχεία στον Ε.Ο.ΑΝ. αναφορικά με τις ποσότητες των αποβλήτων, ανά είδος και κατηγορία αυτών, που οδηγήθηκαν προς επεξεργασία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, καθώς και τη μεθοδολογία συγκέντρωσης των στοιχείων αυτών.

13. Το διοικητικό κόστος των φορέων ΣΣΕΔ δεν υπερβαίνει το αναγκαίο ποσό για την επίτευξη του σκοπού τους με τρόπο οικονομικά αποδοτικό. Ο Ε.Ο.ΑΝ. ελέγχει και αξιολογεί το διοικητικό κόστος λειτουργίας των φορέων ΣΣΕΔ κατά την εξέταση των επιχειρησιακών τους σχεδίων, κατά τη διαδικασία έγκρισης, ανανέωσης ή τροποποίησης των ΣΣΕΔ και κατά την υποβολή των ετήσιων εκθέσεων των φορέων και μπορεί να θέτει σχετικούς όρους στην απόφαση έγκρισης.

Για την αξιολόγηση του διοικητικού κόστους, ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να καθορίσει το εύλογο διοικητικό κόστος ή στοιχεία αυτού με μελέτη που ανατίθεται σε εταιρία εγνωσμένου κύρους.

Ως «διοικητικό κόστος» θεωρείται ιδίως:

α) το κόστος μισθοδοσίας,

β) η αποζημίωση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου,

γ) τα μισθώματα και τα κοινόχρηστα,

δ) το κόστος αναλωσίμων,

ε) τα αναγκαία έξοδα υποδοχής και φιλοξενίας, και

στ) το κόστος λήψης αναγκαίων υπηρεσιών, όπως λογιστικής υποστήριξης, νομικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, όπως και υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας.

Στο διοικητικό κόστος δεν περιλαμβάνονται το έκτακτο κόστος για δικαστικές υποθέσεις, το κόστος των σχετικών δικηγορικών αμοιβών και το κόστος των αυτοελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους.

Κατά την εξέταση του διοικητικού κόστους αξιολογούνται, ιδίως, η διάθεση χωρίς αιτιολογία υψηλών ποσών σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες διοικητικού κόστους και οι χωρίς αιτιολογία μεγάλες διακυμάνσεις ανά κατηγορία κόστους μεταξύ των ετών.

Τα ΣΣΕΔ είναι υποχρεωμένα να δημοσιεύουν στην ιστοσελίδα τους τα στοιχεία (α) έως (στ) του διοικητικού τους κόστους.

14. Σε περίπτωση μη επίτευξης του στόχου από φορέα ΣΣΕΔ που έχει συμπληρώσει ένα (1) έτος λειτουργίας, όπως διαπιστώνεται κατά την αξιολόγηση της ετήσιας απολογιστικής του έκθεσης της παρ. 11, ο Ε.Ο.ΑΝ. απευθύνει σύσταση συμμόρφωσης και, σε περίπτωση που εξακολουθεί η μη επίτευξη του ποσοτικού στόχου ή των ποσοτικών στόχων της περ. ια' της παρ. 2 του άρθρου 13 για πλέον του ενός πλήρους ημερολογιακού έτους, πρόστιμο αναλογικό της απόκλισης από τον στόχο. Ειδικότερα, εφόσον η μη επίτευξη του στόχου συνεχίζεται για δεύτερο συνεχόμενο έτος, επιβάλλεται πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου που ισούται με το 20% της απόκλισης από τον στόχο. Εφόσον η μη επίτευξη του στόχου εξακολουθεί για τρίτο συνεχόμενο έτος, επιβάλλεται πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου που ισούται με το 40% της απόκλισης από τον στόχο. Εφόσον η μη επίτευξη του στόχου εξακολουθεί για τέταρτο συνεχόμενο έτος, επιβάλλεται πρόστιμο, το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου που ισούται με το 100% της απόκλισης από τον στόχο.

Σε περίπτωση που ο φορέας ΣΣΕΔ εξακολουθεί και δεν επιτυγχάνει τουλάχιστον το 80% του στόχου του, όπως διαπιστώνεται κατά την αξιολόγηση της ετήσιας απολογιστικής του έκθεσης της παρ. 11, ο Ε.Ο.ΑΝ. ανακαλεί την έγκρισή του και προχωρεί σε κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής της παρ. 18. Εφόσον επιτυγχάνει άνω του 80% του στόχου του, επιβάλλεται πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου που ισούται με το 100% της απόκλισης από τον στόχο.

Στους φορείς ΑΣΕΔ που δεν έχουν επιτύχει τους ποσοτικούς στόχους που είχαν την υποχρέωση να επιτύχουν κατά το προηγούμενο πλήρες ημερολογιακό έτος, όπως διαπιστώνεται κατά την αξιολόγηση της ετήσιας απολογιστικής έκθεσης της παρ. 11 και οι οποίοι έχουν συμπληρώσει δύο (2) έτη λειτουργίας, ο Ε.Ο.ΑΝ. απευθύνει σύσταση συμμόρφωσης. Σε περίπτωση που ο φορέας ΑΣΕΔ εξακολουθεί να μην επιτυγχάνει τον στόχο του το επόμενο έτος, ο Ε.Ο.ΑΝ. επιβάλλει πρόστιμο που ισούται με το 100% της απόκλισης από τον στόχο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Ως βάση υπολογισμού θεωρείται το σύνολο των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου αντίστοιχου ΣΣΕΔ συσκευασιών ή προϊόντων. Στην περίπτωση αυτή ανακαλείται η έγκριση του ΣΕΔ. Στην περίπτωση αυτή, ο υπόχρεος οφείλει να ενταχθεί αμελλητί σε ΣΣΕΔ. Για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 16 και 17 του άρθρου 69.

Τα ποσά που περιέχονται στον Ε.Ο.ΑΝ. από την επιβολή των προστίμων της παρούσας χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά για τη χρηματοδότηση δράσεων που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων του ΣΕΔ στο οποίο επιβλήθηκε το πρόστιμο.

15. Οι φορείς ΣΣΕΔ υποχρεούνται να ελέγχουν αν οι συμβεβλημένοι με αυτούς παραγωγοί προϊόντων τηρούν τους όρους των συμβάσεων ένταξής τους στο ΣΣΕΔ. Για τον σκοπό αυτόν προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να διασφαλίσουν την τήρηση των όρων της σύμβασης, ιδίως αυτών που αφορούν στις δηλωθείσες ποσότητες και την έγκαιρη καταβολή των εισφορών. Οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται να δίνουν όλα τα πληροφοριακά στοιχεία, όπως ισοζύγια αποθήκης και ποσότητες πωληθέντων προϊόντων, θεωρημένα από ορκωτό λογιστή.

16. Εφόσον ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί η απόφαση έγκρισης λειτουργίας του ΣΣΕΔ από τον Ε.Ο.ΑΝ., ο φορέας ΣΣΕΔ λύεται και τίθεται σε εκκαθάριση. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό που απομένει, μετά από την εξόφληση των οφειλών του συστήματος προς τρίτους, περιέρχεται στον Ε.Ο.ΑΝ., ο οποίος υποχρεούται να το διαθέσει για την επίτευξη των σχετικών στόχων. Με απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ. καθορίζονται ο τρόπος κατανομής του ποσού της παρούσας μεταξύ των ΣΣΕΔ, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα λαμβανομένων υπόψη ιδίως των επιδόσεων των υφιστάμενων ΣΣΕΔ και των ποσοτήτων των συμβεβλημένων υπόχρεων.

17. Οι φορείς ΣΣΕΔ διασφαλίζουν τη δυνατότητα συμμετοχής στο ΣΕΔ των ενδιαφερομένων παραγωγών ή διαχειριστών, οι οποίοι πληρούν τους όρους και τις απαιτήσεις του συστήματος, που απορρέουν από τον παρόντα και την απόφαση έγκρισης του συστήματος.

18. α. Ο φορέας ΣΣΕΔ υποχρεούται είτε να καταθέσει χρηματική εγγύηση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων είτε να προσκομίσει εγγυητική επιστολή ή να προχωρήσει στο άνοιγμα ανέκκλητης τραπεζικής πίστωσης υπέρ του Ε.Ο.ΑΝ. με σκοπό τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων του φορέα ΣΣΕΔ και της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του.

β. Με την επιφύλαξη της περ. γ' το ύψος της εγγύησης ορίζεται ως το ένα εικοστό (1/20) του συνόλου των ετήσιων χρηματικών εισφορών του προηγούμενου έτους.

γ. Για τα ΣΣΕΔ που δεν προβλέπουν χρηματικές εισφορές από υπόχρεους, για τα ΣΕΔ ΑΕΚΚ και για τα νέα ΣΣΕΔ το ύψος της εγγύησης ορίζεται σε τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Για τα νέα ΣΣΕΔ που προβλέπουν χρηματικές εισφορές από υπόχρεους, το ύψος της εγγύησης αναπροσαρμόζεται στο ένα εικοστό (1/20) του συνόλου των ετήσιων χρηματικών εισφορών του προηγούμενου έτους μετά τη συμπλήρωση του τρίτου έτους λειτουργίας σύμφωνα με την αντίστοιχη ετήσια απολογιστική έκθεση της παρ. 11.

δ. Η εγγύηση καταπίπτει με απλή έγγραφη αίτηση του Ε.Ο.ΑΝ., κατόπιν σχετικής απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του, η οποία επισυνάπτεται στην ανωτέρω αίτηση, εφόσον στο τέλος της πενταετούς έγκρισης του ΣΕΔ δεν επιτυγχάνεται έστω και ένας από τους στόχους της περ. ιβ' της παρ. 2 του άρθρου 13. Επί της εγγύησης υποχρεωτικά αναφέρεται ότι η εγγύηση αυτή καταπίπτει με αίτηση του Ε.Ο.ΑΝ..

ε. Η έκδοση της εγγυητικής επιστολής ή το άνοιγμα ανέκκλητης τραπεζικής πίστωσης υπέρ του Ε.Ο.ΑΝ. αποτελούν προϋπόθεση για την έγκριση του ΣΕΔ.

στ. Τα ποσά που περιέρχονται στον Ε.Ο.ΑΝ. από την κατάπτωση της εγγύησης χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά για τη χρηματοδότηση δράσεων που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων του ΣΕΔ του οποίου κατέπεσε η χρηματική εγγύηση.

Άρθρο 13

Έγκριση λειτουργίας ΣΕΔ

(Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Α. Για την έκδοση απόφασης έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας ΣΕΔ, ο ενδιαφερόμενος καταθέτει στον Ε.Ο.ΑΝ. φάκελο, ο οποίος περιλαμβάνει:

- α) στοιχεία για τον φορέα ΣΕΔ και
- β) πενταετές επιχειρησιακό σχέδιο για την οργάνωση και λειτουργία του νέου ΣΕΔ.

Το περιεχόμενο του φακέλου για την έγκριση οργάνωσης και λειτουργίας ΣΕΔ, με εξαίρεση τα ΣΕΔ ΑΕΚΚ, καθορίζεται στο Παράρτημα Ι του Μέρους Γ' και τροποποιείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθίσταται υποχρεωτική η υποβολή του φακέλου με ψηφιακά μέσα, καθώς και η συμπλήρωση αίτησης με προκαθορισμένο περιεχόμενο. Ο Ε.Ο.ΑΝ. αποφαινεται επί του αιτήματος εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή του, μετά την άπρακτη πάροδο της οποίας το αίτημα θεωρείται εγκεκριμένο.

Εάν κατά την εξέταση του φακέλου παρατηρηθούν ελλείψεις ή απαιτηθούν διευκρινίσεις, ο ενδιαφερόμενος καλείται να απαντήσει το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την έγγραφη ενημέρωσή του και ο Ε.Ο.ΑΝ. αποφαινεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή των συμπληρώσεων ή διευκρινίσεων. Η διαδικασία δύναται να επαναληφθεί άλλη μία φορά. Κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξέτασης του φακέλου και των συμπληρώσεων ή διευκρινίσεων, ο Ε.Ο.ΑΝ. απορρίπτει ή εγκρίνει αιτιολογημένα το αίτημα.

Η απόφαση έγκρισης της οργάνωσης και λειτουργίας του νέου ΣΕΔ έχει πενταετή διάρκεια και τίθεται σε ισχύ με την ανάρτησή της στον διαδικτυακό τόπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Β. Για την ανανέωση της έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας ΣΕΔ απαιτείται ο φορέας ΣΕΔ να έχει τηρήσει τους όρους έγκρισης και λειτουργίας του ΣΕΔ χωρίς ουσιώδη απόκλιση, να τεκμηριώνονται επαρκώς οι μη ουσιώδεις αποκλίσεις και να τηρούνται τα άρθρα 9 και 12. Τεκμαίρεται ότι συνιστά ουσιώδη απόκλιση η απόκλιση που υπερβαίνει το 30% οιοδήποτε στόχου έχει τεθεί με την προηγούμενη απόφαση έγκρισης.

Για την απόδειξη της τήρησης αυτών, ο φορέας ΣΕΔ καταθέτει στον Ε.Ο.ΑΝ. φάκελο, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη της απόφασης έγκρισης, ο οποίος περιλαμβάνει:

- α) στοιχεία για τον φορέα ΣΕΔ,
- β) συνοπτική αποτίμηση προηγούμενης περιόδου λειτουργίας του ΣΕΔ, αρχής γενομένης από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της προηγούμενης απόφασης έγκρισης του και,

γ) επιχειρησιακό σχέδιο για την οργάνωση και λειτουργία του κατά την αμέσως επόμενη πενταετή περίοδο.

Το περιεχόμενο του φακέλου για την έγκριση οργάνωσης και λειτουργίας ΣΕΔ, με εξαίρεση τα ΣΕΔ ΑΕΚΚ, καθορίζεται στο Παράρτημα Ι του Μέρους Γ' και τροποποιείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ως προς τη διαδικασία ανανέωσης έγκρισης και τη διάρκεια της απόφασης έγκρισης εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην υποπαρ. Α'. Μέχρι την έκδοση απόφασης επί του αιτήματος ανανέωσης έγκρισης, ο φορέας ΣΕΔ λειτουργεί με βάση τους όρους της προηγούμενης απόφασης έγκρισης.

Γ. Για την εξέταση του αιτήματος για την έγκριση ή την ανανέωση της έγκρισης ΣΕΔ απαιτείται καταβολή από τον φορέα στον Ε.Ο.ΑΝ. ανταποδοτικού τέλους, το ύψος του οποίου ανέρχεται:

α) σε έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ για την περίπτωση ΑΣΕΔ με γεωγραφική κάλυψη μιας περιφέρειας και σε δεκαοκτώ χιλιάδες (18.000) ευρώ σε μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη,

β) σε δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ για την περίπτωση ΣΣΕΔ με γεωγραφική κάλυψη μιας περιφέρειας και σε τριάντα έξι χιλιάδες (36.000) ευρώ σε μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη.

Δ. Η διαδικασία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις έγκρισης, ανανέωσης, τροποποίησης ή ανάκλησης της έγκρισης και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος, μπορεί να ρυθμίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ..

2. Οι αποφάσεις έγκρισης των ΣΕΔ περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον όρους που αφορούν:

α) Στις συσκευασίες, τα ΑΕΚΚ ή τα προϊόντα που αφορούν το ΣΕΔ.

β) Σε ειδικά θέματα συμμόρφωσης του φορέα ΣΕΔ, με βάση το άρθρο 12.

γ) Στη γεωγραφική εμβέλεια του ΣΕΔ.

δ) Στις εφαρμοζόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης, τους ποσοτικούς στόχους ανά είδος και κατηγορία αποβλήτου και ανά ακολουθούμενη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης, τον τρόπο καταγραφής και επαλήθευσης των ποσοτήτων και τις αντίστοιχες προθεσμίες για την επίτευξή τους. Οι συνολικοί στόχοι του ΣΕΔ καθορίζονται κατ' ελάχιστον με αναγωγή των εθνικών στόχων στις ποσότητες ανά κατηγορία προϊόντος των υποχρέων που είναι συμβεβλημένοι στο ΣΕΔ. Δύναται να υπερβαίνουν τους αντίστοιχους εθνικούς στόχους, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας μη επίτευξης του εθνικού στόχου. Στον υπολογισμό των επιδόσεων του ΣΕΔ συνυπολογίζονται οι ποσότητες που συλλέγονται και ανακυκλώνονται με τις ακολουθούμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης του ΣΕΔ σύμφωνα με το εγκεκριμένο επιχειρησιακό του σχέδιο, καθώς και οι ποσότητες ανά κατηγορία αποβλήτων που καταγράφονται από το ΣΕΔ και αντιστοιχούν στο μερίδιο αγοράς ανά κατηγορία προϊόντος που είναι συμβεβλημένο με αυτό.

ε) Στη συνεργασία με τους υπόχρεους της παρ. 1 του άρθρου 11, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών ει-

σφορών και της τυχόν αναπροσαρμογής τους για το χρονικό διάστημα εφαρμογής του επιχειρησιακού σχεδίου.

στ) Στη συνεργασία με φορείς διαχείρισης αποβλήτων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, όπως τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού.

ζ) Στη συνεργασία με έτερους φορείς ΣΕΔ.

η) Στις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

θ) Στις υποχρεώσεις του φορέα ΣΕΔ προς τον Ε.Ο.ΑΝ..

ι) Σε ειδικούς κατά περίπτωση όρους, όπως περιορισμούς στο ανώτατο επιτρεπόμενο διοικητικό κόστος ή επιτρεπόμενες αποκλίσεις στα αποθεματικά στο τέλος της πενταετίας έγκρισης.

ια) Στους συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους, η μη επίτευξη των οποίων αποτελεί κριτήριο για τον έλεγχο συμμόρφωσης και επιβολής προστίμου σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 12,

ιβ) Στους ποσοτικούς στόχους που πρέπει να επιτυγχάνει το ΣΕΔ σύμφωνα με το οικείο ΠΔΕΠ ή την παρ. 6 του άρθρου 84, η μη επίτευξη των οποίων επισύρει την κατάπτωση της χρηματικής εγγύησης της παρ. 18 του άρθρου 12.

3. α. Ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να τροποποιήσει τους όρους έγκρισης του ΣΕΔ κατόπιν τεκμηρίωσης της σχετικής αναγκαιότητας, όπως στην περίπτωση αλλαγών που επιβάλλονται από το θεσμικό πλαίσιο ή από σχέδιο συμμόρφωσης, της ανάγκης βελτίωσης της αποδοτικότητας των εισφορών και της εφαρμογής της περ. β'. Προς τούτο, ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να απαιτήσει υποβολή τροποποιημένου φακέλου από το ΣΕΔ εντός δύο (2) μηνών ή και να τροποποιήσει τους όρους έγκρισης ακόμα και αν δεν υποβληθεί μετά την παρέλευση δύο (2) μηνών από το αίτημα του Ε.Ο.ΑΝ..

β. Σε περίπτωση λειτουργίας άνω του ενός ΣΣΕΔ για το ίδιο ρεύμα προϊόντων ή συσκευασιών, τα εν λόγω ΣΣΕΔ εκπληρώνουν τις οικείες υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού με συντονισμένο τρόπο. Για τον σκοπό αυτόν, εφαρμόζεται η αρχή της αναλογικής ανάληψης υποχρεώσεων από τα ΣΣΕΔ σε σχέση με τους συμβεβλημένους υπόχρεους, ώστε να διασφαλίζονται η κάλυψη του συνόλου της Χώρας, η αποφυγή επικαλύψεων, ο δίκαιος διαμοιρασμός του κόστους εναλλακτικής διαχείρισης, η βέλτιστη χρήση των διαθέσιμων πόρων και η εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού. Ο Ε.Ο.ΑΝ. δύναται να καθορίζει ελάχιστη τιμή εισφοράς για λόγους εύρυθμης λειτουργίας της εναλλακτικής διαχείρισης του εν λόγω αποβλήτου.

Άρθρο 14

Όροι και προϋποθέσεις για τη διάθεση στην αγορά των συσκευασιών και των προϊόντων που εμπίπτουν σε ΠΔΕΠ (Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Οι διακινητές συσκευασιών σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 77 και οι διακινητές προϊόντων για τα οποία έχουν εγκριθεί ΠΔΕΠ υποχρεούνται να διακινούν μόνο τα προϊόντα των παραγωγών, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 11, που έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 11.

Άρθρο 15

ΕΜΠΑ - Διασύνδεση με το ΓΕΜΗ και άλλα Μητρώα (Άρθρο 8α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Στο πλαίσιο των άρθρων 91 του ν. 4635/2019 (Α' 167) και 11 της υπ' αρ. 181504/2016 (Β' 2454) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως εκάστοτε ισχύει, το ΓΕΜΗ και το ΕΜΠΑ διαλείτουν για την ανταλλαγή και διασταύρωση στοιχείων, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τηρουμένων των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του εμπορικού απορρήτου, του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και του άρθρου 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

2. Ειδικά για τη δραστηριότητα της εισαγωγής μεταχειρισμένων οχημάτων σε επαγγελματική βάση, προϋπόθεση για την εγγραφή και καταχώριση των στοιχείων στο «Μητρώο Μεταχειρισμένων Οχημάτων» της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4784/2021 (Α' 40) είναι η ύπαρξη αριθμού Μητρώου ΕΜΠΑ.

3. Με την απόφαση της παρ. 9 του άρθρου 72 εξειδικεύεται η διαλειτουργικότητα του ΓΕΜΗ με το ΕΜΠΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΡΟΛΗΨΗ - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ - ΑΝΑΚΤΗΣΗ - ΔΙΑΘΕΣΗ

Άρθρο 16

Πρώθηση βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης (Περ. α', β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Πρωθούνται και υποστηρίζονται μοντέλα βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης μέσω:

α) του Εθνικού Σχεδίου Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων του άρθρου 18 του ν. 3855/2010 (Α' 95) με την υιοθέτηση κριτηρίων κυκλικότητας και καθορισμού ελάχιστων ποσοτικών στόχων για συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων και έργων τα οποία πληρούν τα σχετικά πρότυπα σύμφωνα με τα άρθρα 86 και 87 του ν. 4412/2016 (Α' 147),

β) της Εθνικής Στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία, σύμφωνα με την υπ' αρ. 81/17.4.2018 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης - Οδικού Χάρτη Κυκλικής Οικονομίας. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης - Οδικός Χάρτης Κυκλικής Οικονομίας εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, καλύπτει την περίοδο 2021-2025 και αναθεωρείται κάθε πέντε (5) έτη,

γ) του συντονισμού για την εφαρμογή των ανωτέρω σχεδίων από τη Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος

και Ενέργειας, η οποία για τον σκοπό αυτόν δύναται να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες έργου γνωμοδοτικού χαρακτήρα για επιμέρους θέματα που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης - Οδικό Χάρτη Κυκλικής Οικονομίας.

Άρθρο 17

Υποχρέωση ενημέρωσης περί επισκευάσιμων και αναβαθμίσιμων προϊόντων (Περ. β', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Οι κατασκευαστές ή οι εισαγωγείς επίπλων και ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού υποχρεούνται να ενημερώνουν εγγράφως τον πωλητή αναφορικά με τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων ανταλλακτικών και το χρονικό διάστημα αυτής. Όταν δεν παρέχονται οι σχετικές πληροφορίες, τα ανταλλακτικά θεωρείται ότι δεν είναι διαθέσιμα. Ο πωλητής υποχρεούται να θέτει αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση του αγοραστή, με κάθε πρόσφορο τρόπο.

2. Οι κατασκευαστές προϊόντων που περιέχουν λογισμικό υποχρεούνται να ενημερώνουν εγγράφως τον πωλητή σχετικά με το χρονικό διάστημα για το οποίο θα υπάρχουν διαθέσιμες ενημερώσεις και αναβαθμίσεις του λογισμικού, προκειμένου αυτό να παραμείνει λειτουργικό. Ο πωλητής υποχρεούται να θέτει αυτές τις πληροφορίες, με κάθε πρόσφορο τρόπο, στη διάθεση του αγοραστή.

Άρθρο 18

Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (Περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Για τους σκοπούς της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, και ιδίως της προώθησης της επαναχρησιμοποίησης: α) οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού μεμονωμένα ή από κοινού και, β) οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) σε συνεργασία με τους οικείους Ο.Τ.Α. α' βαθμού δύναται να δημιουργούν Κέντρα Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ). Ως ΚΔΕΥ ορίζεται χώρος, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος, ώστε οι πολίτες να αποθέτουν μεταχειρισμένα αντικείμενα και για την κατασκευή και λειτουργία του οποίου δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση. Το ΚΔΕΥ αποτελείται από μια απλή κτιριακή υποδομή, όπου δημιουργούνται διακριτοί χώροι για την ταξινόμηση, την επιδιόρθωση και την αποθήκευση αντικειμένων. Τα ΚΔΕΥ χωροθετούνται σε περιοχές:

α) γενικής κατοικίας κατά την έννοια του π.δ. 59/2018 (Α' 114) και του π.δ. 23.2.1987 (Δ' 166) και,

β) πολεοδομικού κέντρου και παραγωγικών δραστηριοτήτων κατά την έννοια του π.δ. 59/2018 και του π.δ. 23.2.1987.

2. Στα ΚΔΕΥ δύναται να γίνονται αποδεκτά, για τους

σκοπούς της παρ. 1, μεταχειρισμένα αντικείμενα κάθε είδους, όπως είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, παιχνίδια, επίπλα, ποδήλατα, βιβλία και κλωστοϋφαντουργικά είδη. Με απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και του διοικητικού συμβουλίου των ΦοΔΣΑ, κατά περίπτωση, καθορίζεται ο τρόπος αξιοποίησης των μεταχειρισμένων αντικειμένων.

3. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, υποχρεούνται στην υλοποίηση και λειτουργία τουλάχιστον ενός ΚΔΕΥ έως το τέλος του έτους 2023. Οι ΦοΔΣΑ μεριμνούν για την υλοποίηση και λειτουργία ΚΔΕΥ, προκειμένου να εξυπηρετούνται Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό κάτω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων μέσω προώθησης των διαδημοτικών συνεργασιών.

Άρθρο 19

Απαγόρευση καταστροφής προϊόντων (Περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Οι παραγωγοί, οι εισαγωγείς και οι διανομείς κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού προϊόντων και οικιακών συσκευών, προϊόντων καθημερινής υγιεινής, υποδημάτων και βιβλίων, τα οποία δεν είναι κατάλληλα προς πώληση, ιδίως λόγω λαθών ή ελαττωμάτων ή ελλείψεων στη συσκευασία, την επισήμανση ή το βάρος ή λόγω απόσυρσης από την αγορά ή λόγω εγγύτητας προς την ημερομηνία λήξης, υποχρεούνται να τηρούν την παρ. 1 του άρθρου 4. Η πρόληψη γίνεται ιδίως μέσω δωρεάς των προϊόντων της παρούσας σε αρμόδια για τον σκοπό αυτόν δημόσια νομικά πρόσωπα, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν συσταθεί νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν φιланθρωπικό ή κοινωφελή σκοπό ή στα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα των κλιμάτων της Ανατολικής Ορθόδοξου Εκκλησίας στην Ελλάδα ή στα θρησκευτικά και εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα του άρθρου 13 του ν. 4301/2014 (Α' 223) ή στο νομικό πρόσωπο του άρθρου 1 του ν. 3512/2006 (Α' 264) ή στα Βακούφια Ρόδου και Κω, καθώς και στα ν.π.ι.δ. ή στις οντότητες που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς, προκειμένου να διανεμηθούν από τα εν λόγω πρόσωπα αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

2. Τα προϊόντα της παρ. 1, εφόσον δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, οδηγούνται υποχρεωτικά από τους παραγωγούς, εισαγωγείς και διανομείς προς ανακύκλωση ή ανάκτηση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 για την ιεράρχηση των αποβλήτων. Μόνο εφόσον δεν είναι δυνατή η ανακύκλωση ή η ανάκτηση αυτών για λόγους τεχνικούς ή και οικονομικούς, τα ανωτέρω πρόσωπα διαχειρίζονται τα προϊόντα της παρ. 1 μέσω διάθεσης σε χώρους υγειονομικής ταφής (ΧΥΤ).

3. Από την 1η Ιανουαρίου 2024 οι ΦοΔΣΑ και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν στους Ο.Τ.Α. και ασκούν τις αρμοδιότητες ΦοΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133), οι οποίοι διαχειρίζονται χώρους υγειονομικής ταφής, απαγορεύεται να αποδέχονται τα προϊόντα της παρ. 1, χωρίς την πρότερη υποβολή ενώπιόν τους από τους παραγωγούς, εισαγωγείς και διανομείς της παρ. 1, υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) περί εξάντλησης της ιεράρχησης των αποβλήτων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2.

Άρθρο 20

Απόβλητα τροφίμων

(Περ. Ζ' και η' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και παρ. 2α του άρθρου 29 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. γ' της παρ. 22 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Σε εφαρμογή του άρθρου 4, στην πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων ισχύει κατά προτεραιότητα η ακόλουθη ιεράρχηση:

α) αποφυγή δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, όπως μέσω της μείωσης:

αα) των οργανικών αποβλήτων από την παραγωγή τροφίμων ή

αβ) των ακατάλληλων υλικών και προϊόντων για κατανάλωση ή επεξεργασία,

β) χρήση απούλητων τροφίμων κατάλληλων για ανθρώπινη κατανάλωση μέσω δωρεών και αναδιανομής ή περαιτέρω επεξεργασίας τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση,

γ) χρήση ως ζωοτροφή ή εκ νέου μεταποίηση σε προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των «πρώην τροφίμων», όπως ορίζονται στο σημείο 3 του Παραρτήματος Α' του Κανονισμού (ΕΕ) 68/2013, της Επιτροπής της 16ης Ιανουαρίου 2013 για τον κατάλογο πρώτων υλών ζωοτροφών (L 29) που δεν προορίζονται για διατροφή,

δ) χρήση για λίπασμα/εδαφοβελτιωτικό στη γεωργία ή για παραγωγή ενέργειας μέσω βιοαερίου,

ε) αποτέφρωση με ενεργειακή ανάκτηση,

στ) διάθεση, όπως με αποτέφρωση ή υγειονομική ταφή.

2. Για την επίτευξη του σκοπού της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, στο αντίστοιχο πρόγραμμα μέτρων πρόληψης, το οποίο αποτελεί τμήμα του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, λαμβάνονται μέτρα για:

α) Μέχρι το 2030, τη μείωση των απωλειών τροφίμων κατά μήκος της αλυσίδας παραγωγής και εφοδιασμού.

β) Τη μείωση κατά τριάντα τοις εκατό (30%) σε σχέση με τα παραγόμενα απόβλητα τροφίμων το έτος 2022 των κατά κεφαλήν αποβλήτων τροφίμων σε επίπεδο λιανικής πώλησης και καταναλωτή.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας επανεξετάζει τον παρόντα ποσοτικό στόχο το αργότερο έως την 1η.1.2024.

γ) Την ενθάρρυνση της δωρεάς και την αναδιανομή τροφίμων, με προτεραιότητα στην ανθρώπινη διατροφή έναντι της χρήσης τους ως ζωοτροφών και στην εκ νέου μεταποίηση σε προϊόντα που δεν προορίζονται για διατροφή.

Ο υπολογισμός των ποσοτήτων γίνεται με βάση την απόφαση (ΕΕ) 2019/1597 (L 248) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2019, «για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά στη θέσπιση κοινής μεθοδολογίας και ελάχιστων απαιτήσεων ποιότητας για την ομοιόμορφη μέτρηση των επιπέδων αποβλήτων τροφίμων», όπως εκάστοτε ισχύσει.

3. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρ. 2, μέσω της μέτρησης των επιπέδων αποβλήτων τροφίμων.

4. Από την 1η.1.2022:

α) οι εγκαταστάσεις που αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά και παράγουν απόβλητα τροφίμων που ανήκουν στην κατηγορία 02 του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ), όπως οι μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης τροφίμων,

β) οι αγορές που παράγουν απόβλητα τροφίμων που εντάσσονται στον κωδικό ΕΚΑ 20 03 02, όπως οι κρεαταγορές, οι ιχθυαγορές και οι λαχαναγορές,

γ) οι υπεραγορές τροφίμων (super market), όπως ορίζονται στην παρ. 5.Γ του άρθρου 2 της υπ' αρ. 47829/23.6.2017 (Β' 2161) απόφασης του Υπουργού Υγείας, όπως εκάστοτε ισχύει,

δ) τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα άνω των εκατό (100) κλινών της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), όπως εκάστοτε ισχύει,

ε) οι μονάδες υγειονομικής περιθάλψης, όπως νοσοκομεία, κλινικές και θεραπευτήρια, κατηγορίας Α' του ν. 4014/2011 (Α' 209),

στ) οι ξενώνες, όπως νεότητας, ατόμων ειδικών ομάδων, γηροκομεία, που ανήκουν στην κατηγορία Α' του ν. 4014/2011 και αποτελούν δραστηριότητα με αύξοντα αριθμό 12 της 6ης Ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως εκάστοτε ισχύει,

ζ) οι επιχειρήσεις τροφοδοσίας (catering) κατά την έννοια της παρ. 5.Α του άρθρου 2 της υπ' αρ. 47829/23.6.2017 (Β' 2161) απόφασης του Υπουργού Υγείας, όπως εκάστοτε ισχύει, με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των τριακοσίων χιλιάδων ευρώ (300.000 €),

η) οι επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, κατά την έννοια της παρ. 5Δ του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Υ1Γ/ΓΠ/ΟΙΚ47829/21.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας (Β' 2161), όπως εκάστοτε ισχύει, με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000 €), ακολουθούν την ιεράρχηση των αποβλήτων τροφίμων της παρ. 1. Αναφορικά με τις δραστηριότητες της παρούσας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4014/2011 οι εργασίες και οι δράσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρ. 1 αποτυπώνονται στη ΜΠΕ και στην ΑΕΠΟ της εγκατάστασης, εφόσον αυτή ανήκει

στην κατηγορία Α' του ν. 4014/2011, άλλως στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ).

Οι φορείς των δραστηριοτήτων των περ. α) έως και η) υποχρεούνται να καταχωρούν ετήσια τα παραγόμενα απόβλητα τροφίμων, καθώς και τα πλεονάσματα τροφίμων κατά την έννοια της παρ. 30 του άρθρου 3, τα οποία διατίθενται ως δωρεά, σε ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα της περ. ζ' της παρ. 3 του άρθρου 53. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα διαλειτουργεί με την ηλεκτρονική βάση δεδομένων του άρθρου 17 του ν. 4351/2015 (Α' 164).

5. Για την καταχώριση των στοιχείων στην πλατφόρμα της παρ. 4 λαμβάνεται υπόψη και η κατ'έξουσιοδότηση Απόφαση (ΕΕ) 2019/1597 (L 248) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η καταχώριση γίνεται ενιαία από τον φορέα λειτουργίας της επιχείρησης, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εγκαταστάσεων ή καταστημάτων που αυτός διαθέτει, για κάθε μία δραστηριότητα της παρ. 4.

Στην πλατφόρμα αυτή καταχωρούνται από τους φορείς οι ποσότητες των αποβλήτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των υλικών που είναι ακατάλληλα για κατανάλωση ή επεξεργασία («πρώην τρόφιμα»), ο κωδικός Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) (συμπεριλαμβανομένων των κωδικών ΕΚΑ 20 01 08, 20 01 25 και 20 03 02), ο προορισμός και η μέθοδος διαχείρισης.

6. Για την ενθάρρυνση της δωρεάς και της αναδιανομής τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση, με προτεραιότητα στη διατροφή του ανθρώπου, καθορίζονται οι υποχρεώσεις των δωρητών και των δωρεοδόχων και οι ελάχιστες προϋποθέσεις για την ασφάλεια της ανθρώπινης υγείας, ως εξής:

α) Τα πλεονάσματα τροφίμων μπορούν να αναδιανεμούνται υπό την προϋπόθεση ότι είναι κατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις ασφάλειας των τροφίμων που προβλέπονται στη νομοθεσία σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων και την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.

β) Οι δωρητές διασφαλίζουν ότι τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/382 της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2021 «για την τροποποίηση των παραρτημάτων του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την υγιεινή των τροφίμων όσον αφορά στη διαχείριση των αλλεργιογόνων τροφίμων, την αναδιανομή των τροφίμων και τη νοοτροπία ασφάλειας των τροφίμων». Οι δωρεοδόχοι, ως τελικοί καταναλωτές, είναι υπεύθυνοι για τη σωστή συντήρηση, μεταφορά, αποθήκευση, διανομή και διάθεση των τροφίμων στους ωφελούμενους.

7. Επιτρέπεται η δωρεάν αναδιανομή τροφίμων που αποτελούν προϊόν παραλαβής ή κατάσχεσης από τις αρμόδιες αρχές για λόγους που δεν σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων, για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

8. Για την ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού σε θέματα πρόληψης δημιουργίας των αποβλήτων τροφίμων, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατάρτιζε, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και

Θρησκευμάτων, μετά από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), εκπαιδευτικό υλικό για τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων.

Άρθρο 21

Διεύρυνση φορολογικών κινήτρων για δωρεές με σκοπό την ενθάρρυνση της πρόληψης - επαναχρησιμοποίησης (Περ. δ' και η' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Αντικαθίσταται η περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000 (Α' 248), Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Επίσης, ως παράδοση αγαθών θεωρούνται οι ακόλουθες πράξεις, εφόσον η απόκτηση των αγαθών ή κατά περίπτωση των υλικών ή των υπηρεσιών, από τα οποία έχουν παραχθεί αυτά, παρέχει στον υποκείμενο δικαίωμα έκπτωσης του φόρου:

α) η διάθεση αγαθών από υπαγόμενη στο φόρο δραστηριότητα σε άλλη μη υπαγόμενη του ίδιου υποκειμένου,

β) η ανάληψη από υποκείμενο στον φόρο αγαθών της επιχείρησής του για την ικανοποίηση αναγκών του ή του προσωπικού της επιχείρησης και γενικά η δωρεάν διάθεση αγαθών για σκοπούς ξένους προς την άσκηση της επιχείρησης. Εξαιρούνται τα δώρα μέχρι αξίας δέκα (10) ευρώ και τα δείγματα που διαθέτει ο υποκείμενος στον φόρο για την εκπλήρωση των σκοπών της επιχείρησής του.

Στο πλαίσιο της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων, της περιβαλλοντικής προστασίας, υπό την έννοια της αποτροπής της διάθεσης των προϊόντων προς υγειονομική ταφή πριν αυτά καταστούν απόβλητα, καθώς και της ανακούφισης των κοινωνικά ευπαθών και ευάλωτων ομάδων, ως δώρα, που επίσης εξαιρούνται, θεωρούνται:

αα) Τα τρόφιμα, φάρμακα, ρούχα ή άλλα αγαθά, πλην εκείνων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης που διατίθενται δωρεάν σε υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν συσταθεί νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν φιλανθρωπικό ή κοινωφελή σκοπό ή σε οργανισμούς τοπικούς αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή στα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα των κλιμάτων της Ανατολικής Ορθόδοξου Εκκλησίας στην Ελλάδα ή στα θρησκευτικά και εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα του άρθρου 13 του ν. 4301/2014 (Α' 223) ή στο νομικό πρόσωπο του άρθρου 1 του ν. 3512/2006 (Α' 264) ή στα Βακούφια Ρόδου και Κω, καθώς και στα ν.π.ι.δ. ή στις οντότητες που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς, προκειμένου να διανεμηθούν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Ως τέτοια αγαθά θεωρούνται αυτά τα οποία δεν είναι κατάλληλα προς πώληση ή αξι-

οποίηση, ιδίως λόγω λαθών ή ελαττωμάτων ή ελλείψεων στη συσκευασία, την επισήμανση ή το βάρος, ή λόγω απόσυρσης από την αγορά ή λόγω εγγύτητας προς την ημερομηνία λήξης ή λόγω αστοχιών σε σχέση με τις προδιαγραφές του παρασκευαστή ή του πελάτη, ιδίως διαφοροποίηση ως προς το χρώμα, το μέγεθος, το σχήμα και τη σύσταση. Ο περιορισμός της παρούσας δεν ισχύει για την αντιμετώπιση καταστάσεων που κηρύσσονται ως έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας λόγω φυσικών καταστροφών.

ββ) Τα αγαθά που παραδίδονται στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, στους Ο.Τ.Α., στα ν.π.δ.δ., όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα των κλιμάτων της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Ελλάδα ή στα θρησκευτικά και εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα του άρθρου 13 του ν. 4301/2014 ή στο νομικό πρόσωπο του άρθρου 1 του ν. 3512/2006 ή στα Βακούφια Ρόδου και Κω, καθώς και στα ν.π.ι.δ. ή τις οντότητες, που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς, προκειμένου να διατεθούν για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων, ανεξαρτήτως της αξίας και των προδιαγραφών κατασκευής αυτών.

γγ) Τα είδη σίτισης που παραδίδονται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, προκειμένου να διανεμηθούν άνευ ανταλλάγματος για την κάλυψη των αναγκών σίτισης των μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης.

δδ) Τα αγαθά που παραδίδονται στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, στους Ο.Τ.Α. και στα ν.π.δ.δ., όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014, προκειμένου να διατεθούν για την κάλυψη των αναγκών των πληγέντων από ακραία φυσικά φαινόμενα, ανεξαρτήτως της αξίας και των προδιαγραφών κατασκευής αυτών,

γ) η ιδιοκατοίκηση, η παράδοση σε μη φορολογητέα δραστηριότητα του ιδίου υποκειμένου, η μίσθωση, η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης ή η χρησιμοποίηση για οποιονδήποτε σκοπό ξένο προς την επιχείρηση, των ακινήτων που προβλέπει το άρθρο 6,

δ) η ανάληψη μερίδας σε αγαθά από εταίρο, μέτοχο ή κληρονόμο, σε περίπτωση διακοπής των εργασιών, λύσης της εταιρείας, αποχώρησης ή θανάτου εταίρου. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης στις περιπτώσεις κοινωπράξιας επιτηδευματιών, για την οποία προβλέπει η παρ. 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων του π.δ. 186/1992 (Α' 84),

ε) η περιέλευση στον υποκείμενο στον φόρο ή στους κληρονόμους του αγαθών της επιχείρησής του, κατά την παύση των εργασιών της ή κατά τον θάνατο του υποκειμένου. Προκειμένου για πάγια περιουσιακά στοιχεία του υποκειμένου, όπως ορίζονται από το άρθρο 33, η παρούσα δεν εφαρμόζεται, εφόσον δεν έχει παρέλθει η πενταετής περίοδος διακανονισμού του φόρου αυτών.»

2. Προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 19 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Μειώσεις φόρου για δωρεές

1. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς που ορίζονται στην απόφαση της επόμενης παραγράφου, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβεί το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι φορείς με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. που αναγνωρίζονται για τον σκοπό του προσδιορισμού της μείωσης φόρου επί του ποσού των χορηγούμενων σε αυτούς δωρεών, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εφόσον τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτόν λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ..

3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και για τις δωρεές που χορηγούνται σε δικαιούχους χρηματοδότησης, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002 (Α' 146), δηλαδή σε πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων ή υποψηφίους ή αιρετούς αντιπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

4. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των δωρεών τροφίμων προς τους δωρεοδόχους της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000 (Α' 248), προκειμένου να διανεμηθούν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Το συνολικό ποσό της μείωσης του φόρου εισοδήματος δεν μπορεί να υπερβεί το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.»

Άρθρο 22

Υποχρέωση κοινοποίησης πληροφοριών στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (Περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 9 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Με την επιφύλαξη της απόφασης της παρ. 10 του άρθρου 72, κάθε προμηθευτής αντικειμένου, όπως ορίζεται στην περ. 33 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 396) κοινοποιεί στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων πληροφορίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 33 του εν λόγω Κανονισμού, χρησιμοποιώντας τον μορφότυπο και το εργαλείο υποβολής που παρέχονται από τον Οργανισμό γι' αυτόν τον σκοπό.

2. Ως εθνική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1907/2006 (REACH, L 136), για την εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής της παρ. 1, καθώς και για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 3, ορίζεται η Διεύθυνση Ενεργειακών Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γενικού Χημείου του Κράτους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

3. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης της παρ. 1 από τους υπόχρεους προμηθευτές επιβάλλονται από την αρμόδια αρχή της παρ. 2 οι κυρώσεις που προβλέπονται στην υπ' αρ. 82/2009 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β' 581) για την παράβαση του άρθρου 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 1907/2006, όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 23

Ανάκτηση αποβλήτων

(Άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Ο παράγωγος ή ο κάτοχος των αποβλήτων υποβάλλει τα απόβλητα σε εργασίες προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή άλλες εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 35.

2. Εφόσον απαιτείται για τη συμμόρφωση προς την παρ. 1 και για τη διευκόλυνση ή τη βελτίωση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, της ανακύκλωσης και άλλων εργασιών ανάκτησης, τα απόβλητα συλλέγονται χωριστά και δεν αναμειγνύονται με άλλα απόβλητα ή με άλλα υλικά με διαφορετικές ιδιότητες.

3. Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται παρεκκλίσεις από την παρ. 2, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τουλάχιστον ένας από τους ακόλουθους όρους:

α) η κοινή συγκέντρωση ορισμένων τύπων αποβλήτων δεν επηρεάζει τη δυνατότητά τους να υποβάλλονται σε προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή άλλες εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με το άρθρο 4 και το αποτέλεσμα που επιτυγχάνεται με τις εργασίες αυτές είναι συγκρίσιμης ποιότητας με εκείνο που επιτυγχάνεται με τη χωριστή συλλογή,

β) η χωριστή συλλογή δεν παράγει τα καλύτερα δυνατά περιβαλλοντικά αποτελέσματα λαμβανομένων υπόψη των συνολικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων της διαχείρισης των σχετικών ροών αποβλήτων,

γ) δεν είναι τεχνικά εφικτή η χωριστή συλλογή στο πλαίσιο των ορθών πρακτικών συλλογής των αποβλήτων,

δ) η χωριστή συλλογή θα είχε δυσανάλογο οικονομικό κόστος, λαμβανομένων υπόψη του κόστους από τις επιπτώσεις της συλλογής και επεξεργασίας ανάμικτων αποβλήτων στο περιβάλλον και στην υγεία, των δυνατοτήτων για βελτίωση της αποτελεσματικότητας της συλλογής και επεξεργασίας αποβλήτων, των εσόδων από τις πωλήσεις δευτερογενών πρώτων υλών, καθώς και από την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

4. Απαγορεύεται η αποτέφρωση αποβλήτων που έχουν συλλεχθεί χωριστά για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και για ανακύκλωση σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25 και την παρ. 1 του άρθρου 50, με εξαίρεση τα απόβλητα που προκύπτουν από μεταγενέστερη επεξεργασία των χωριστά συλλεγόμενων αποβλήτων, για τα οποία η αποτέφρωση παράγει τα καλύτερα δυνατά περιβαλλοντικά αποτελέσματα σύμφωνα με το άρθρο 4.

5. Εφόσον απαιτείται συμμόρφωση προς την παρ. 1 και για τη διευκόλυνση ή τη βελτίωση της ανάκτησης, οι πα-

ραγωγοί και κάτοχοι αποβλήτων λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, πριν από ή κατά τη διάρκεια της ανάκτησης, για την απομάκρυνση των επικίνδυνων ουσιών, των προσμίξεων και των στοιχείων επικίνδυνων αποβλήτων, με σκοπό την επεξεργασία τους σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 35. Για την εφαρμογή της παρούσας, η υποχρέωση λήψης αναγκαίων μέτρων τίθεται προς τους παραγωγούς και κατόχους αποβλήτων από το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο με την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα είναι κατηγορίας Α1 ή Α2 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

6. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων όσον αφορά στα αστικά απόβλητα και τα βιολογικά απόβλητα, μεταξύ άλλων σχετικά με την υλική και εδαφική κάλυψη της χωριστής συλλογής και τις εξαιρέσεις δυνάμει της παρ. 3.

Άρθρο 24

Ανάκτηση - Απόβλητα μονάδων εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων

(Παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου 4, έως την 1η.1.2022, οι μονάδες εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων, οι οποίες εμπίπτουν στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 (Β' 1450) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως εκάστοτε ισχύει, υποχρεούνται να επεξεργάζονται τα οργανικά τους απόβλητα με αναερόβια ή αερόβια χώνευση για την παραγωγή βιοαερίου ή λιπάσματος και εδαφοβελτιωτικού ή με άλλου είδους εργασία ανάκτησης, λαμβανομένης υπόψη της εκτελεστικής απόφασης 2017/302 της Επιτροπής της 15ης Φεβρουαρίου 2017 για τη θέσπιση των συμπερασμάτων σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) βάσει της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 334), όσον αφορά την εντατική εκτροφή πουλερικών ή χοίρων.

2. Από την υποχρέωση της παρ. 1 εξαιρούνται οι ανωτέρω μονάδες εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων εφόσον δεν υπάρχει κατάλληλη μονάδα υποδοχής:

α) στην οικεία περιφερειακή ενότητα ή,

β) στην περίπτωση που η μονάδα εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων είναι εγκατεστημένη σε νησί, στο οικείο νησί.

Άρθρο 25

Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση

(Άρθρο 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση των δραστη-

ριότητων προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ενθαρρύνοντας ιδίως τη δημιουργία και τη στήριξη δικτύων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής, τη χρήση οικονομικών μέσων, κριτηρίων προμηθειών, ποσοτικών στόχων ή άλλων μέτρων. Λαμβάνει επίσης μέτρα, όπως αυτά των άρθρων 26 έως 29 για την προώθηση ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας και για τον σκοπό αυτό, με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου 23, καθιερώνει χωριστή συλλογή αποβλήτων.

Με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου 23:

α) εφαρμόζεται χωριστή συλλογή τουλάχιστον για χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί και

β) έως την 1η.1.2024, καθιερώνεται χωριστή συλλογή των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού μεριμνούν για την εφαρμογή της περ. α' σύμφωνα με τις προβλέψεις του οικείου Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης και του οικείου εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ).

2. Για την επίτευξη των στόχων του παρόντος και τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων, τίθενται οι ακόλουθοι στόχοι:

α) η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών αποβλήτων, όπως είναι τουλάχιστον το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί από τα νοικοκυριά και ενδεχομένως άλλης προέλευσης, στον βαθμό που τα απόβλητα αυτά είναι παρόμοια με τα απόβλητα των νοικοκυριών, κατ'ελάχιστον 50% κατά βάρος,

β), η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και η ανάκτηση άλλων υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης όπου γίνεται χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων, εξαιρουμένων των υλικών που απαντώνται στη φύση και τα οποία ορίζονται στην κατηγορία 17 05 04 του καταλόγου αποβλήτων, κατ'ελάχιστον 70% κατά βάρος,

γ) έως το τέλος του 2025, η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων αυξάνονται τουλάχιστον σε ποσοστό 55% κατά βάρος,

δ) έως το τέλος του 2030, η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων αυξάνονται τουλάχιστον σε ποσοστό 60% κατά βάρος,

ε) έως το τέλος του 2035, η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων αυξάνονται τουλάχιστον σε ποσοστό 65% κατά βάρος.

Άρθρο 26

Χωριστή συλλογή - Κατηγοριοποίηση μέσων συλλογής αποβλήτων

(Παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Για τη χωριστή συλλογή των υλικών, σύμφωνα με τον παρόντα, χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά κάδοι ή μέσα

συλλογής διαφορετικού χρώματος. Οι προδιαγραφές των χρωμάτων και των συμβόλων για κάθε υλικό καθορίζονται στο Παράρτημα V του Μέρους Β'.

Άρθρο 27

Χωριστή συλλογή και ανακύκλωση στις σχολικές μονάδες και τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης

(Παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Από 1ης.9.2022 κάθε δημόσια και ιδιωτική σχολική μονάδα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με την επιφύλαξη του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) του άρθρου 56, διαθέτει κάδους ή περιέκτες σε συγκεκριμένα σημεία του σχολικού συγκροτήματος για τη χωριστή συλλογή αποβλήτων των ακόλουθων ρευμάτων, με σκοπό την ανακύκλωση:

α) έντυπου χαρτιού και αποβλήτων συσκευασιών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 86,

β) αποβλήτων τροφίμων, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων από τον οικείο δήμο,

γ) φορητών ηλεκτρικών στηλών.

Αρμόδιοι για την προμήθεια και τοποθέτηση των κάδων και περιεκτών στις δημόσιες σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι τα οικεία ΣΣΕΔ, με την εξαίρεση της περ. β' για την οποία είναι αρμόδιοι οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού, ενώ για τις αντίστοιχες ιδιωτικές σχολικές μονάδες, οι ιδιοκτήτες αυτών. Αρμόδιοι για τη συλλογή των αποβλήτων της παρ. 1 είναι οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα οικεία ΣΕΔ σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Από 1ης.1.2022, οι φορείς της γενικής Κυβέρνησης οργανώνουν τη χωριστή συλλογή χαρτιού, με σκοπό την ανακύκλωση, εντός των κτιρίων στα οποία στεγάζονται ή άλλων χώρων και εγκαταστάσεων για τα οποία φέρουν την ευθύνη λειτουργίας. Το χωριστά συλλεγένο χαρτί παράδίδεται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες.

Άρθρο 28

Πρόβλεψη χώρου στις νέες οικοδομές για τη συλλογή και αποθήκευση των αστικών αποβλήτων

(Παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β' της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Σε όλα τα νέα κτίρια, για τα οποία υποβάλλεται προέγκριση οικοδομικής άδειας ή οικοδομική άδεια κατηγορίας 3 κατόπιν βεβαίωσης όρων δόμησης μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξασφαλίζεται κατάλληλος χώρος, ανοιχτός ή κλειστός, εντός ή εκτός του κτιρίου, για τη συλλογή και αποθήκευση των αποβλήτων, προσβάσιμος από τον δρόμο για την αποκομιδή.

2. Ο χώρος της παρ. 1 είναι επαρκούς χωρητικότητας, ώστε να αποθηκεύει σε κατάλληλους περιέκτες τουλάχιστον τέσσερα (4) ρεύματα αποβλήτων, τα οποία παράγονται από τους χρήστες του κτιρίου.

Άρθρο 29
Πράσινα Σημεία
(Παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2008/98/
ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. β΄
της παρ. 12 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ)
2018/851)

1. Ως Πράσινο Σημείο (ΠΣ) ορίζεται χώρος οργανωμένος από έναν ή από περισσότερους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού από κοινού ή από ΦοΔΣΑ κατόπιν σύμφωνης γνώμης των οικείων Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, ώστε οι πολίτες και οι υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. να αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα με σκοπό την περαιτέρω διαχείρισή τους σύμφωνα με το άρθρο 4. Αποτελούν υπαίθριους και περιφραγμένους χώρους και εγκαθίστανται σε οικόπεδα ή γήπεδα που ανήκουν στον Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού ή που ενοικιάζονται από αυτόν ή που του παραχωρούνται για τον σκοπό αυτόν. Εντός του Πράσινου Σημείου δύναται να λαμβάνουν χώρα δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, εργασίες επιδιόρθωσης, επισκευής και ανακατασκευής προϊόντων, καθώς και δράσεις εκπαίδευσης.

Όπου στην νομοθεσία αναφέρεται «Μικρό Πράσινο Σημείο» ή «Μεγάλο Πράσινο Σημείο» νοείται εφεξής το «Πράσινο Σημείο», σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς του παραρτήματος VI.

2. Ως Κέντρο Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) ορίζεται το Πράσινο Σημείο που οργανώνεται από φορείς κοινωνικής αλληλεγγύης οικονομίας, με τη σύμφωνη γνώμη του Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, για το οποίο ισχύουν όσα ισχύουν για τα Πράσινα Σημεία.

3. Ως Γωνιά Ανακύκλωσης (ΓΑ) ορίζεται δημόσιος ή ιδιωτικός χώρος πολύ μικρής έκτασης, χωρίς περιφράξη ή οποιοδήποτε κατασκευές, όπου οι πολίτες αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα, σε κατάλληλους περιέκτες, τα οποία εν συνεχεία συλλέγονται από τον Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού για επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.

4. Ως Κινητό Πράσινο Σημείο (ΚΙΠΣ) ορίζεται το αυτοκινούμενο ή ρυμουλκούμενο όχημα, το οποίο διαθέτει ξεχωριστά μέσα συλλογής, όπως κάδο ή κιβώτιο (container) για κάθε επιμέρους υλικό που συλλέγεται. Τα ΚΙΠΣ εντάσσονται στον εξοπλισμό συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων του Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού. Λειτουργούν βάσει προγράμματος της υπηρεσίας καθαριότητας των Ο.Τ.Α., το οποίο κοινοποιείται ευρέως στους πολίτες.

5. Τα ΠΣ, τα ΚΑΕΔΙΣΠ, οι ΓΑ και τα ΚΙΠΣ, στοχεύουν:

α) στην προώθηση της ιεράρχησης στη διαχείριση των αποβλήτων και ιδίως της επαναχρησιμοποίησης, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή,

β) στην ανάκτηση υλικών υψηλότερης καθαρότητας ως αποτέλεσμα της χωριστής συλλογής,

γ) στην προώθηση των πρωτοβουλιών των Ο.Τ.Α. και της κοινωνικής και αλληλεγγύης οικονομίας στον τομέα του περιβάλλοντος και

δ) στην ευαισθητοποίηση των πολιτών με την άμεση συμμετοχή τους και την περιβαλλοντική τους εκπαίδευση.

6. Ο καθορισμός των κατηγοριών των χρησιμοποιημένων αντικειμένων και των ανακυκλώσιμων αποβλήτων που γίνονται αποδεκτά ανά ΠΣ, ΚΑΕΔΙΣΠ, ΓΑ και ΚΙΠΣ, βασίζεται στην εξασφάλιση της περαιτέρω διαχείρισής τους προς επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση αντίστοιχα με την εξαίρεση των επικινδύνων αστικών αποβλήτων του Παραρτήματος VI του Μέρους Β΄.

7. Οι αποδεκτές κατηγορίες ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων και εξειδικεύσεις επί της χωροθέτησης, της λειτουργίας, των υποδομών και του εξοπλισμού αναφέρονται στον πίνακα 1 του Παραρτήματος VI του Μέρους Β΄ για τα ΠΣ και τα ΚΑΕΔΙΣΠ και στον πίνακα 2 του Παραρτήματος VI του Μέρους Β΄ για τις ΓΑ. Οι κατηγορίες των αποδεκτών ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων στα ΚΙΠΣ είναι αντίστοιχες με αυτές των ΓΑ.

8. Η εγκατάσταση Πράσινων Σημείων σε περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών γίνεται κατά παρέκκλιση της αρτιότητας και των όρων και περιορισμών δόμησης της περιοχής. Τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις του ΠΣ απέχουν από τα όρια του γηπέδου απόσταση τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων, με την επιφύλαξη τήρησης ειδικότερων υποχρεωτικών αποστάσεων που απορρέουν από την εφαρμογή διατάξεων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς και την υπεραστική συγκοινωνία. Σε κάθε περίπτωση, τεχνικοί κανονισμοί κτιριοδομικού περιεχομένου που σχετίζονται με την ασφάλεια της εγκατάστασης και την προσβασιμότητά της, εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 30
Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και
Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)
(Τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 της
Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί
με την περ. β΄ της παρ. 12 του άρθρου 1 της
Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Για την προώθηση της επιλεκτικής κατεδάφισης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η απομάκρυνση και ο ασφαλής χειρισμός των επικινδύνων ουσιών, καθώς και να διευκολυνθούν η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση υψηλής ποιότητας με την επιλεκτική αφαίρεση υλικών καθιερώνονται η επιλεκτική κατεδάφιση πάσης φύσεως κατασκευών και η διαλογή τουλάχιστον για τα ακόλουθα: ξύλο, ανόργανα κλάσματα, όπως σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια και κεραμικά, πέτρα, μέταλλα, γυαλί, πλαστικά και γύψος. Η υποχρέωση χωριστής συλλογής των ανωτέρω υλικών περιλαμβάνει και τα απόβλητα κατασκευών. Τα ανωτέρω μέτρα αποτυπώνονται στα Στοιχεία για τη Διαχείριση των Αποβλήτων (ΣΔΑ) της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/23.8.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄ 1312), όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Η διαχείριση των ΑΕΚΚ δημόσιων ή ιδιωτικών έργων ή δραστηριοτήτων κατηγορίας Α΄ του ν. 4014/2011 (Α΄ 209) αποσκοπεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4, στη μέγιστη δυνατή αξιοποίησή τους για τις ανάγκες του έργου, ακολουθεί τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 και γίνε-

ται κατά προτεραιότητα εντός του χώρου του έργου, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικείας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ). Η διαχείριση της περίσσειας υλικών εκσκαφών με κωδικό ΕΚΑ 17 05 04 (υλικά εκσκαφών τα οποία διαχειρίζονται εκτός εργοταξίου) γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) του οικείου έργου. Για τα ανωτέρω υλικά εκσκαφών, καθώς και για τα ΑΕΚΚ που διαχειρίζονται εντός του εργοταξίου, δεν απαιτείται σύμβαση με ΣΣΕΔ ή δημιουργία ΑΣΕΔ εκτός εάν αυτό προβλέπεται στη σχετική ΑΕΠΟ και με την επιφύλαξη της παρ. 3. Ο φορέας του έργου υποχρεούται να καταχωρεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 53 τα σχετικά στοιχεία, όπως και τα στοιχεία που αφορούν στα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ πλην του κωδικού ΕΚΑ 17 05 04) που αξιοποιούνται εντός του εργοταξίου.

Ο επιβλέπων μηχανικός για την κατασκευή του έργου φέρει την ευθύνη για την υλοποίηση των προβλέψεων της ΑΕΠΟ αναφορικά με τη διαχείριση των παραγόμενων ΑΕΚΚ κατά τη φάση της κατασκευής του έργου.

3. Για τα ΑΕΚΚ πλην του κωδικού ΕΚΑ 17 05 04, η διαχείριση των οποίων γίνεται εκτός του εργοταξίου, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υποχρεούται να συνάπτει σύμβαση συνεργασίας με εγκεκριμένο ΣΣΕΔ ως διαχειριστής ΑΕΚΚ. Ο φορέας έργου ή δραστηριότητας υποκατηγορίας Α2 του ν. 4014/2011 υποχρεούται να συνάπτει σύμβαση συνεργασίας με εγκεκριμένο ΣΣΕΔ ως διαχειριστής ΑΕΚΚ για το σύνολο των ΑΕΚΚ, συμπεριλαμβανομένου του κωδικού ΕΚΑ 17 05 04.

Η ΜΠΕ και οι όροι και προϋποθέσεις της ΑΕΠΟ ακολουθούν όσα προβλέπονται στην παρ. 1 και στην παρούσα.

4. Εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα δεν ανήκει στην κατηγορία Α' του ν. 4014/2011, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υποχρεούται να συνάπτει σύμβαση συνεργασίας με εγκεκριμένο ΣΣΕΔ ως διαχειριστής ΑΕΚΚ για το σύνολο των ΑΕΚΚ που παράγει, συμπεριλαμβανομένου του κωδικού ΕΚΑ 17 05 04.

5. Εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) αναπτύσσει και θέτει σε λειτουργία ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της οποίας διεκπεραιώνεται η διαδικασία έγκρισης των ΣΕΔ ΑΕΚΚ.

6. Το οικονομικό αντάλλαγμα που καταβάλλεται από ΣΕΔ ΑΕΚΚ στις συνεργαζόμενες με αυτό μονάδες επεξεργασίας ΑΕΚΚ προβλέπεται στη σχετική σύμβαση συνεργασίας και προσδιορίζεται ανάλογα με την απαιτούμενη επεξεργασία των εισερχομένων στην εγκατάσταση ΑΕΚΚ, το είδος και την ποσότητα των ανακτημένων υλικών που διατίθενται από την εγκατάσταση επεξεργασίας ΑΕΚΚ στην αγορά ή σε περαιτέρω εργασίες διαχείρισης. Σε περίπτωση συνεργασίας της εγκατάστασης με άνω του ενός ΣΕΔ, το οικονομικό αντάλλαγμα καθορίζεται με ενιαίο τρόπο για όλα τα συνεργαζόμενα ΣΕΔ.

7. Τα υφιστάμενα ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ υποχρεούνται να συμμορφωθούν εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο και να τροποποιήσουν το επιχειρησιακό τους σχέδιο σύμφωνα με τη διαδικασία της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 13.

8. Από 1ης.1.2023, το σύστημα παρακολούθησης, διαχείρισης και καταγραφής ζυγίσεων κάθε εγκατάστασης επεξεργασίας και αξιοποίησης ΑΕΚΚ διαθέτει:

α) ζυγιστικό μηχάνημα που να έχει λάβει Πιστοποιητικό Έγκρισης του συστήματος ποιότητας του κατασκευαστή κατά Ενότητα Δ' (Module D) σύμφωνα με την υπό στοιχεία Οικ. ΔΠΠ1417/2016 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και Τουρισμού (Β' 1230), όπως εκάστοτε ισχύει,

β) καταγραφικό που να έχει Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου κατά Ενότητα Β' (Module B) (Type Examination Certificate-TEC) σύμφωνα με την υπό στοιχεία Οικ. ΔΠΠ1417/2016 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Υπουργού Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει και

γ) λογισμικό καταγραφής των δεδομένων, το οποίο έχει τη δυνατότητα ιχνηλασιμότητας των αλλαγών (audit trail).

9. Από 1ης.1.2023 επιβάλλεται η τοποθέτηση ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS) σε όλα τα οδικά μέσα μεταφοράς ΑΕΚΚ, στο οποίο έχουν πρόσβαση οι αρμόδιες αρχές ελέγχου του άρθρου 61. Ο συλλέκτης μεταφοράς υποχρεούται να τηρεί τα στοιχεία για διάστημα ενός (1) έτους κατ' ελάχιστον.

10. Η επιχείρηση συλλογής και μεταφοράς ΑΕΚΚ καταχωρεί κάθε κάδο συλλογής με τα ειδικά χαρακτηριστικά του σε αρχείο που τηρεί και του αποδίδει μοναδικό αριθμό. Κάθε κάδος συλλογής ΑΕΚΚ φέρει σε ευκρινές σημείο κατ' ελάχιστον την επωνυμία, το τηλέφωνο επικοινωνίας, τον αριθμό καταχώρισης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων της εταιρείας συλλογής και μεταφοράς και τον μοναδικό αριθμό καταχώρισης του πρώτου εδαφίου.

Άρθρο 31

Αναβάθμιση της λειτουργίας των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) (Άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Η κατηγοριοποίηση των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) και οι ελάχιστες απαιτήσεις σε εξοπλισμό περιλαμβάνονται στο Τμήμα Α' του Παραρτήματος VII του Μέρους Β'. Οι φορείς λειτουργίας των ΚΔΑΥ υποχρεούνται να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του Τμήματος Α' του Παραρτήματος VII του Μέρους Β' έως την 1η.1.2024. Για τις απαιτούμενες πρόσθετες επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Τμήματος Α' του Παραρτήματος VII του Μέρους Β' εφαρμόζεται η περ. α' της παρ. 10 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, απαγορεύεται η συνεργασία των ΣΕΔ με τους ανωτέρω φορείς λειτουργίας των ΚΔΑΥ.

2. Με σκοπό την επίτευξη ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας, τα ανακτώμενα υλικά από τα ΚΔΑΥ είναι υψηλής καθαρότητας. Το είδος των ανακτώμενων υλικών και οι προδιαγραφές αυτών προσδιορίζονται αντιστοίχως στα Τμήματα Β' και Γ' του Παραρτήματος VII του Μέρους Β'.

3. Από την 1η.1.2022, οι φορείς λειτουργίας των ΚΔΑΥ υποχρεούνται να υπολογίζουν την ποσότητα των αποβλήτων συσκευασιών και των λοιπών ανακτώμενων

υλικών που συλλέγονται χωριστά, μετά τη διαλογή ανά Ο.Τ.Α. α' βαθμού, καθώς και τις αντίστοιχες προσμίξεις (υπόλειμμα), χρησιμοποιώντας ενιαία μέθοδο δειγματοληψίας, στο ρεύμα των εισερχομένων αποβλήτων και ανάλυσης, η οποία θεσπίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται το αργότερο έως την 1η.10.2021.

4. Από την 1η.1.2022, οι φορείς λειτουργίας των ΚΔΑΥ δύνανται να αρνούνται την αποδοχή των εισερχόμενων αποβλήτων, εφόσον τα απόβλητα είναι σύμμεικτα σε ποσοστό άνω του σαράντα τοις εκατό (40%) κατά βάρος της συνολικής ποσότητας των εισερχόμενων αποβλήτων από κάθε απορριματοφόρο. Το ανωτέρω ποσοστό μειώνεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) από την 1η.1.2025.

5. Από την 1η.1.2022, η διαχείριση της συνολικής ποσότητας των προσμίξεων, δηλαδή, του υπολείμματος, από τα ΚΔΑΥ εμπίπτει στην αρμοδιότητα των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και λαμβάνει χώρα σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 στις εγκαταστάσεις αρμοδιότητας των ΦοΔΣΑ, ή λοιπές εγκαταστάσεις της επιλογής των Ο.Τ.Α. α' βαθμού το κόστος, δε, της διαχείρισης βαρύνει τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Άρθρο 32

Φορολογικές αποσβέσεις

για το κόστος αναβάθμισης των ΚΔΑΥ

Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4172/2013

(Άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ,

όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 11 του

άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Αντικαθίσταται η περ. α' της παρ. 10 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και η παρ. 10 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«10.α. Το κόστος που είναι συναφές με την αναβάθμιση των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), με την ενεργειακή απόδοση ή με την εξοικονόμηση νερού, αποσβέννυται με τους συντελεστές του πίνακα της παρ. 4, προσαυξημένους κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση που ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του δέκα τοις εκατό (10%), ο προσαυξημένος συντελεστής δεν δύναται να υπερβαίνει τις δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες.

β. Η περ. α' δεν καταλαμβάνει τις κατηγορίες ενεργητικού επιχειρήσης σχετικές με: "Αεροσκάφη, σιδηροδρομικούς συρμούς, πλοία και σκάφη", "Μέσα μεταφοράς ατόμων" και "Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων".

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.».

Άρθρο 33

Κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό

της επίτευξης των στόχων

(Άρθρο 11α της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ,

όπως έχει προστεθεί με την παρ. 13 του

άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Προκειμένου να υπολογιστεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στις περ. γ', δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 25, υπολογίζονται:

α) το βάρος των αστικών αποβλήτων που παρήχθησαν και προετοιμάστηκαν για επαναχρησιμοποίηση ή ανακυκλώθηκαν σε ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος,

β) το βάρος των αστικών αποβλήτων που προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση ως το βάρος των προϊόντων ή των συστατικών των προϊόντων που έχουν καταστεί αστικά απόβλητα και υποβάλλονται σε όλες τις αναγκαίες εργασίες ελέγχου, καθαρισμού και επισκευής, με σκοπό να καταστεί εφικτή η επαναχρησιμοποίηση χωρίς περαιτέρω διαλογή ή προεπεξεργασία,

γ) το βάρος των αστικών αποβλήτων που ανακυκλώνονται, ως το βάρος των αποβλήτων που, αφού υποβληθούν σε όλες τις αναγκαίες εργασίες ελέγχου και διαλογής και σε άλλες προπαρασκευαστικές εργασίες για την απομάκρυνση των υλικών αποβλήτων που δεν αποτελούν αντικείμενο της επακόλουθης επανεπεξεργασίας και την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης, υποβάλλονται σε διεργασία ανακύκλωσης, όπου τα υλικά αποβλήτων μετατρέπονται σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες.

2. Για τους σκοπούς της περ. γ' της παρ. 1, το βάρος των αστικών αποβλήτων που ανακυκλώνονται μετράται κατά την εισροή τους στη διεργασία ανακύκλωσης.

Κατ' εξαίρεση, η μέτρηση των ανακυκλωμένων αστικών αποβλήτων μπορεί να γίνει στην εκροή της διεργασίας διαλογής, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) αυτές οι εκροές αποβλήτων υποβάλλονται στη συνέχεια σε ανακύκλωση,

β) το βάρος των υλικών ή των ουσιών που αφαιρούνται από περαιτέρω διεργασίες που προηγούνται της εργασίας ανακύκλωσης και, κατά συνέπεια, δεν ανακυκλώνονται, δεν περιλαμβάνεται στο βάρος των αποβλήτων που αναφέρονται ως ανακυκλωμένα.

3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας διασφαλίζει την τήρηση των όρων που θεσπίζονται δυνάμει της περ. γ' της παρ. 1 και της παρ. 2 μέσω συστήματος ελέγχου ποιότητας και ιχνηλασιμότητας των αστικών αποβλήτων. Προκειμένου να εξασφαλίζονται η αξιοπιστία και η ακρίβεια των στοιχείων που συλλέγονται σχετικά με τα ανακυκλωμένα απόβλητα, το σύστημα μπορεί να συνίσταται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων του άρθρου 53, σε τεχνικές προδιαγραφές για τις απαιτήσεις ποιότητας των αποβλήτων που έχουν υποβληθεί σε διαλογή ή σε μέσα ποσοστά απωλειών των αποβλήτων που έχουν περάσει από διαλογή για τους διάφορους τύπους αποβλήτων και τις διάφορες πρακτικές διαχείρισης των αποβλήτων, αντιστοίχως. Τα μέσα ποσοστά απωλειών χρησιμοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν με άλλον τρόπο αξιόπιστα στοιχεία, και υπολογίζονται βάσει των κανόνων υπολογισμού που καθορίζονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 11α της Οδηγίας (ΕΚ) 2008/98 (L 312).

4. Προκειμένου να υπολογιστεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στις περ. γ', δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 25, η ποσότητα βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που υφίσταται αναερόβια ή αερόβια επε-

ξεργασία, μπορεί να λογίζεται ως ανακυκλωμένη, όταν η εν λόγω επεξεργασία παράγει λίπασμα (compost), χώνευμα ή άλλο υλικό με παρεμφερή ποσότητα ανακυκλωμένου περιεχομένου σε σχέση με την εισροή, το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως ανακυκλωμένο προϊόν, υλικό ή ουσία. Όταν το προϊόν χρησιμοποιείται επί του εδάφους, δύναται να υπολογίζεται ως ανακυκλωμένο μόνο αν αποφέρει όφελος για τη γεωργία ή οικολογική βελτίωση.

Από την 1η.1.2027 δύναται να υπολογίζονται τα αστικά βιολογικά απόβλητα που υποβάλλονται σε αερόβια ή αναερόβια επεξεργασία ως ανακυκλωμένα μόνο αν, σύμφωνα με το άρθρο 50, έχουν συλλεχθεί χωριστά ή έχουν διαχωρισθεί στην πηγή.

5. Προκειμένου να υπολογιστεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στις περ. γ', δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 25, τα υλικά απόβλητα που έχουν αποχαρακτηρισθεί από απόβλητα ως αποτέλεσμα προπαρασκευαστικής εργασίας και προτού υποβληθούν σε επανεπεξεργασία, θεωρούνται ανακυκλωμένα, εφόσον προορίζονται για να μετατραπούν με επακόλουθη επανεπεξεργασία σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν είτε για τον αρχικό είτε για άλλον σκοπό. Ειδικά τα υλικά από αποχαρακτηρισμένα απόβλητα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας ή για αποτέφρωση, για επίχωση ή για διάθεση σε χώρο υγειονομικής ταφής, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων ανακύκλωσης.

6. Προκειμένου να υπολογιστεί αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στις περ. γ', δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 25, λαμβάνεται υπόψη η ανακύκλωση των υλικών που έχουν διαχωρισθεί μετά από την αποτέφρωση των αστικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι τα ανακυκλωμένα μέταλλα πληρούν ορισμένα κριτήρια ποιότητας, τα οποία καθορίζονται στην Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2019/1004 της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 2019 «για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τον υπολογισμό, την επαλήθευση και την υποβολή στοιχείων σχετικά με τα απόβλητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2008/98 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της εκτελεστικής απόφασης C (2012) 2384 της Επιτροπής» (L 163).

7. Απόβλητα που αποστέλλονται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. με σκοπό την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση ή την επίχωση στο κράτος μέλος αυτό, συνυπολογίζονται μόνο για την επίτευξη των στόχων της παρ. 2 του άρθρου 25.

8. Τα απόβλητα που εξάγονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση συνυπολογίζονται για την επίτευξη των στόχων της παρ. 2 του άρθρου 25 μόνον εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της παρ. 3 και αν, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1013/2006 (L 190), ο εξαγωγέας είναι σε θέση να αποδείξει ότι η μεταφορά αποβλήτων συνάδει με τις απαιτήσεις του εν λόγω Κανονισμού και ότι η επεξεργασία των αποβλήτων εκτός της Ένωσης έλαβε χώρα υπό συνθήκες εν γένει ισοδύναμες προς τις απαιτήσεις της σχετικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης.

Άρθρο 34

Διάθεση

(Άρθρο 12 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 14 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Ο παραγωγός ή ο κάτοχος των αποβλήτων, αν αυτά δεν υποβληθούν σε εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 23, υποχρεούται να τα υποβάλλει σε ασφαλείς εργασίες διάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 35 για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 35

Προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος

(Άρθρο 13 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Η διαχείριση των αποβλήτων πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον και, ιδίως:

- α) χωρίς να προκαλείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά ή τα ζώα,
- β) χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές και
- γ) χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Με τις αποφάσεις των παρ. 12 έως 14 του άρθρου 72 δύναται να εξειδικεύονται οι ελάχιστες απαιτήσεις, όροι και προϋποθέσεις για την τήρηση του παρόντος για τα επικίνδυνα απόβλητα, τα μη επικίνδυνα απόβλητα και τα ιατρικά απόβλητα, αντιστοίχως.

Άρθρο 36

Κόστος

(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους της απαιτούμενης υποδομής και της λειτουργίας της, βαρύνει τον αρχικό παραγωγό των αποβλήτων ή τον τρέχοντα ή τους προηγούμενους κατόχους αποβλήτων.

Άρθρο 37

Θέσπιση συστήματος «πληρώνω όσο πετάω» (Άρθρο 14 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 και την παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Ως σύστημα «πληρώνω όσο πετάω» νοείται το σύστημα με το οποίο οι παραγωγοί αποβλήτων χρεώνονται με βάση την πραγματική ποσότητα των παραγόμενων από αυτούς αποβλήτων.

Σε εφαρμογή του συστήματος αυτού, ο υπολογισμός του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού του άρθρου 1 του ν. 25/1975 (Α' 74) μπορεί

να γίνεται και στη βάση της παραγωγής αποβλήτων ανά νοικοκυριό ή κτιριακό συγκρότημα, επαγγελματική δραστηριότητα, πολεοδομική ή δημοτική ενότητα, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικείος Ο.Τ.Α. α' βαθμού διαθέτει σύστημα μέτρησης των παραγομένων αποβλήτων ή για κάποιο από τα ρεύματα των παραγομένων αποβλήτων.

Προς τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Ο.Τ.Α. α' βαθμού, επιλέγεται η εφαρμογή του συστήματος της παρούσας και καθορίζονται, πέραν των συντελεστών του άρθρου 1 του ν. 25/1975 τα εξής:

α) τα ρεύματα των αποβλήτων για τα οποία εφαρμόζεται το σύστημα της παρούσας,

β) ο καθορισμός των υποχρέων προς απόδοση του τέλους,

γ) οι μονάδες μέτρησης (βάρος ή όγκος) και η αντίστοιχη τιμή μονάδος, η οποία μπορεί να διαφοροποιείται ανά κατηγορίες αποβλήτων,

δ) η αναλογία των ανταποδοτικών τελών που υπολογίζονται κατά το άρθρο 1 σε σχέση με αυτά που εντάσσονται στο παρόν,

ε) οι τρόποι υπολογισμού, είσπραξης ή επιστροφής του μέρους του τέλους που υπολογίζεται βάσει των παραγομένων αποβλήτων και

στ) κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του συστήματος της παρούσας.

2. Από την 1η Ιανουαρίου 2023 οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, υπό την προϋπόθεση ότι βρίσκεται σε λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) ή ιδιωτική ΜΕΒΑ που εξυπηρετεί τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού, υποχρεούνται να εφαρμόσουν το σύστημα της παρ. 1 για τα βιολογικά απόβλητα που παράγονται από τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 50, σύμφωνα με την παρ. 1. Για την εφαρμογή του εν λόγω συστήματος, οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού:

α) υποχρεούνται να διαθέτουν σύστημα μέτρησης των παραγομένων βιολογικών αποβλήτων από τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 50 και

β) καθορίζουν, με την απόφαση της παρ. 1, τα προβλεπόμενα στις περ. γ', δ', ε' και στ' της παρ. 1.

3. Από την 1η Ιανουαρίου 2023 οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, υποχρεούνται να εφαρμόσουν το σύστημα της παρ. 1 για τα αστικά απόβλητα που παράγονται από τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα άνω των εκατό (100) κλινών της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), καθώς και από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν εντός των ορίων της αρμοδιότητάς τους, οι φορείς λειτουργίας των οποίων καθίστανται υπόχρεοι για την απόδοση του τέλους, σύμφωνα με την παρ. 1. Στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις συμπεριλαμβάνονται και οι πτηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις. Για την εφαρμογή του εν λόγω συστήματος, οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού:

α) υποχρεούνται να διαθέτουν σύστημα μέτρησης των παραγομένων αστικών αποβλήτων από τους φορείς της παρούσας και

β) καθορίζουν, με την απόφαση της παρ. 1, τα προβλεπόμενα στις περ. α', γ', δ', ε' και στ' της παρ. 1.

4. Από την 1η Ιανουαρίου 2023 οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων υποχρεούνται να εφαρμόσουν το σύστημα της παρ. 1.

5. Από την 1η Ιανουαρίου 2028 οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων υποχρεούνται να εφαρμόσουν το σύστημα της παρ. 1.

Άρθρο 38

Τέλος ταφής

(Άρθρο 14 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και την παρ. 15 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2022 επιβάλλεται τέλος ταφής για τις ποσότητες αστικών αποβλήτων με Κωδικούς Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) 20 (αστικά απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των χωριστά συλλεγμένων μερών) και 15 01 (χωριστά συλλεγόμενα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιαιτέρως συλλεγμένων αστικών αποβλήτων συσκευασίας), καθώς και τις ποσότητες αποβλήτων που προκύπτουν από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), τις Μονάδες Επεξεργασίας Βιολογικών Αποβλήτων (ΜΕΒΑ) με αερόβια ή αναερόβια χώνευση και τις Μονάδες Μηχανικής Βιολογικής Επεξεργασίας (ΜΕΑ), τις μονάδες αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων με κωδικούς ΕΚΑ 19 12 12 [άλλα απόβλητα (συμπεριλαμβανομένων των μειγμάτων υλικών) από τη μηχανική κατεργασία αποβλήτων, εκτός εκείνων που αναφέρονται στο 19 12 11], 19 12 10 [καύσιμα απόβλητα (καύσιμα προερχόμενα από απορρίμματα)], 19 05 (απόβλητα από την αερόβια επεξεργασία στερεών αποβλήτων), 19 06 (απόβλητα από την αναερόβια επεξεργασία αποβλήτων), που διατίθενται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ).

Υπόχρεοι καταβολής του τέλους ταφής είναι οι ΦοΔΣΑ και οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν στους Ο.Τ.Α. και ασκούν τις αρμοδιότητες ΦοΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133).

2. Το τέλος ταφής ορίζεται σε είκοσι (20) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων και αυξάνεται ετησίως κατά πέντε (5) ευρώ ανά τόνο και έως την τιμή των τριάντα πέντε (35) ευρώ ανά τόνο. Από την 1η Ιανουαρίου 2026 το τέλος ταφής ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων και αυξάνεται στην τιμή των πενήντα πέντε (55) ευρώ ανά τόνο από την 1η Ιανουαρίου 2027, η οποία και παραμένει σταθερή για τα επόμενα έτη.

3. Το τέλος ταφής αποδίδεται από τους υπόχρεους της παρ. 1, σε ειδικό λογαριασμό που ο Ε.Ο.ΑΝ. τηρεί για τον σκοπό αυτόν και διατίθεται, με βάση τα ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που εκπονεί και τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με τα προγράμματα αυτά μπορεί να χρηματοδοτούνται δράσεις των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των ΦοΔΣΑ με σκοπό την ενίσχυση δράσεων πρόληψης, χωριστής συλλογής και ανακύκλωσης αστικών αποβλήτων για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 25, καθώς και την εν γένει αναβάθμιση του περιβάλλοντος, να καλύπτεται μέρος του κόστους λειτουργίας των υποδομών ανακύκλωσης ΑΑ με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των οικείων ΣΣΕΔ και να χρηματοδοτούνται έργα έρευνας και τεχνολογίας καθώς και ανάπτυξης/ωρίμανσης εφαρμογής νέων τεχνολογιών για την ανακύκλωση και εν γένει για τη διαχείριση των αποβλήτων.

4. Το τέλος ταφής υπολογίζεται ανά εξάμηνο με βάση τις πραγματικές ποσότητες αποβλήτων που διατέθηκαν στους Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ). Οι υπόχρεοι υποβάλλουν στον Ε.Ο.ΑΝ. έως τις 31 Μαρτίου και έως τις 30 Σεπτεμβρίου στοιχεία σχετικά με τον υπολογισμό του τέλους ταφής για το β' και α' εξάμηνο αντίστοιχα και αποδίδουν το οφειλόμενο ποσό έως τις 30 Απριλίου και έως τις 30 Οκτωβρίου για το β' και α' εξάμηνο αντίστοιχα.

5. Το τέλος ταφής συνυπολογίζεται κατά την κατάρτιση του κανονισμού τιμολόγησης των ΦοΔΣΑ, συμπεριλαμβάνεται στο ετήσιο κόστος διαχείρισής τους και κατανέμεται στο σύνολο των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σύμφωνα με τον κανονισμό τιμολόγησης. Στις περιπτώσεις Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή των νομικών προσώπων αυτών που ασκούν αρμοδιότητες ΦοΔΣΑ, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133), το ποσό της παρ. 2 συμπεριλαμβάνεται στους προϋπολογισμούς αυτών.

6. Για την καταβολή του τέλους ταφής της παρ. 1 ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον τα εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη των διοικητικών συμβουλίων των υπόχρεων της παρ. 1 και, στις περιπτώσεις Ο.Τ.Α. α' βαθμού που ασκούν αρμοδιότητες ΦοΔΣΑ, σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 4555/2018, η οικονομική επιτροπή και ο δήμαρχος.

7. Η περιβαλλοντική εισφορά για την ενίσχυση δράσεων κυκλικής οικονομίας σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4042/2012 (Α' 24) δεν καταβάλλεται στο Πράσινο Ταμείο για τα έτη 2020 και 2021. Στην περίπτωση που έχει ήδη συμπεριληφθεί στην τιμολόγηση των ΦοΔΣΑ, αυτή επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα ή συμψηφίζεται με άλλες οφειλές των Ο.Τ.Α. α' βαθμού προς τους ΦοΔΣΑ.

8. Με την απόφαση της παρ. 15 του άρθρου 72 δύναται να επιβάλλεται τέλος ταφής σε πρόσθετα ρεύματα αποβλήτων και να προβλέπονται εξαιρέσεις από την καταβολή του τέλους ταφής της παρ. 1 σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, καθώς και σε περιπτώσεις διαχείρισης αποβλήτων από φυσικές καταστροφές.

9. Από την καταβολή του τέλους ταφής εξαιρούνται τα νησιά που έχουν πληθυσμό μικρότερο από χίλιους (1.000) μόνιμους κατοίκους.

Άρθρο 39

Κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης ΦοΔΣΑ

Οι ΦοΔΣΑ, κατά τη διαμόρφωση του κανονισμού τιμολόγησης, προσδιορίζουν τα τέλη που καταβάλλονται από τους Ο.Τ.Α. ανά παρεχόμενη υπηρεσία σε συνάρτηση με την απόδοση της διαλογής στην πηγή, την εκτροπή οργανικών αποβλήτων από την υγειονομική ταφή, τη συλλογή αποβλήτων συσκευασιών ανά κάτοικο και την πραγματοποιηθείσα ανακύκλωση σε σύνδεση με τους στόχους ανά Ο.Τ.Α., όπως αυτοί προσδιορίζονται βάσει του Τοπικού Σχεδίου και του οικείου ΠΕΣΔΑ. Η τιμολόγηση αποσκοπεί στην πλήρη ανάκτηση του κόστους, όπως αυτό προσδιορίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση της παρ. 16 του άρθρου 72.

Άρθρο 40

Δίκτυο ενημέρωσης

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνει δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών και ενημέρωσης για ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή του παρόντος στο οποίο συμμετέχουν το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο Ε.Ο.ΑΝ., το Υπουργείο Εσωτερικών, η Κ.Ε.Δ.Ε., οι ΦοΔΣΑ, οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν στους Ο.Τ.Α. και ασκούν τις αρμοδιότητες ΦοΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133) και τα ΣΕΔ. Σκοπός του δικτύου είναι η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, η διάχυση πληροφοριών αναφορικά ιδίως με θέματα, όπως η εφαρμογή της αρχής της ιεράρχησης των αποβλήτων, η κοστολόγηση και τιμολόγηση των υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων, η αποδοτικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και η διαμόρφωση προτάσεων για τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου. Εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι φορείς του παρόντος ορίζουν υπεύθυνο για τη εφαρμογή του παρόντος, ο οποίος εκπροσωπεί τον φορέα στο δίκτυο.

Άρθρο 41

Ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων (Άρθρο 15 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Οι αρχικοί παραγωγοί ή άλλοι κάτοχοι αποβλήτων πραγματοποιούν οι ίδιοι την επεξεργασία των αποβλήτων ή αναθέτουν την επεξεργασία σε έμπορο ή σε οργανισμό ή σε επιχείρηση που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή μέσω διακανονισμού με δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό συλλογής αποβλήτων σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 35.

2. Όταν τα απόβλητα μεταφέρονται από τον αρχικό παραγωγό ή κάτοχο σε ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στην παρ. 1, για προκαταρκτική επεξεργασία, αυτό δεν συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, απαλλαγή από την ευθύνη για τη διεξαγωγή μιας εργασίας πλήρους ανάκτησης ή διάθεσης.

Άρθρο 42

Αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας (Άρθρο 16 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Η Χώρα υποχρεούται να διαθέτει ολοκληρωμένο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και εγκαταστάσεων ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, τα οποία συλλέγονται από νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η συλλογή αυτή καλύπτει και τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα από άλλους παραγωγούς, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

Κατά παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2006 για τις μεταφορές αποβλήτων (L 190), για να προστατευτεί το δίκτυο διαχείρισης των αποβλήτων μπορεί να περιορίζονται οι εισαγωγές αποβλήτων που προορίζονται για αποθερωτήρες ταξινομημένους ως ανάκτηση.

2. Το δίκτυο σχεδιάζεται κατά τέτοιον τρόπο που να επιτρέπεται στη Χώρα να καταστεί αυτάρκης στον το-

μέα της διάθεσης αποβλήτων και της ανάκτησης των αποβλήτων που αναφέρονται στην παρ. 1, λαμβανομένων υπόψη των γεωγραφικών συνθηκών ή της ανάγκης για ειδικευμένες εγκαταστάσεις για ορισμένους τύπους αποβλήτων.

3. Το δίκτυο επιτρέπει τη διάθεση των αποβλήτων ή την ανάκτηση των αποβλήτων που αναφέρονται στην παρ. 1, σε μία από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις, με τη χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογιών, ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

4. Κατά την εφαρμογή των παρ. 1, 2 και 3 λαμβάνεται υπόψη ότι οι αρχές της εγγύτητας και της αυτάρκειας δεν συνεπάγονται ότι η Χώρα πρέπει να διαθέτει το πλήρες φάσμα των εγκαταστάσεων τελικής ανάκτησης στο έδαφός της.

Άρθρο 43

Έλεγχος επικίνδυνων αποβλήτων (Άρθρο 17 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Η παραγωγή και η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων, ιδίως η συλλογή, η μεταφορά, η αποθήκευση, η επεξεργασία τους και η ασφαλής τελική διάθεσή τους, διεξάγονται σε συνθήκες που παρέχουν προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας κατά το άρθρο 35, συμπεριλαμβανομένης δράσης που να διασφαλίζει την ιχνηλασιμότητα, από την παραγωγή έως τον τελικό προορισμό, καθώς και τον έλεγχο των επικίνδυνων αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 62 και την παρ. 1 του άρθρου 66.

2. Από 1ης.7.2022 επιβάλλεται η τοποθέτηση ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS) σε όλα τα οδικά μέσα μεταφοράς επικινδύνων αποβλήτων.

3. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρ. 2 ρυθμίζονται με την απόφαση της παρ. 17 του άρθρου 72, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του παρόντος.

4. Σε ό,τι αφορά στα οχήματα που μεταφέρουν απόβλητα ελαίων οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρ. 2 ρυθμίζονται στο Παράρτημα VIII του Μέρους Β'.

5. Οι υγειονομικές μονάδες (ΥΜ) της παρ. 5 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία οικ.146163/3.5.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1537), όπως εκάστοτε ισχύει, οι οποίες δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, καθώς και τα ιδιωτικά ιατρεία, όπως αυτά ορίζονται στο π.δ. 84/2001 (Α' 70), υποχρεούνται να παραδίδουν τα παραγόμενα από τη δραστηριότητά τους Επικίνδυνα Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ) της περ. ii) της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία οικ.146163/2012 κοινής απόφασης σε εταιρείες συλλογής και μεταφοράς ΕΑΥΜ, οι οποίες διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια της περ. 1.2 της παρ. 1 του άρθρου 11 της ανωτέρω κοινής απόφασης, κατόπιν σχετικής σύμβασης. Οι εταιρείες συλλογής και μεταφοράς ΕΑΥΜ της παρούσας υποχρεούνται να καταχωρούν σε τυποποιημένη ηλεκτρονική φόρμα, σύμφωνα με την περ. η' της παρ. 3 του άρθρου 53, ανά εξάμηνο τα ακόλουθα στοιχεία σχετικά με τα

παραληφθέντα ΕΑΥΜ από τις υπόχρεες υγειονομικές μονάδες της παρούσας για λογαριασμό τους: α) τον όγκο των παραληφθέντων ΕΑΥΜ, β) τον κωδικό ΕΚΑ, γ) την κατηγορία των ΕΑΥΜ, δ) τη συχνότητα συλλογής, ε) τον προορισμό διαχείρισης και στ) την εργασία διαχείρισης. Με μέριμνα των αρμόδιων φορέων, από τους οποίους χορηγείται άδεια λειτουργίας, οι ΥΜ που δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση και παράγουν ΕΑΥΜ, υποχρεούνται να τα παραδίδουν σε αδειοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του οικείου Δημοτικού Συστήματος συλλογής και μεταφοράς, κατόπιν σύναψης σχετικής σύμβασης.

Άρθρο 44

Απαγόρευση ανάμειξης επικίνδυνων αποβλήτων (Άρθρο 18 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 16 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Απαγορεύονται η ανάμειξη μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών επικίνδυνων αποβλήτων και η ανάμειξη επικίνδυνων με άλλα απόβλητα, ουσίες ή υλικά. Η απαγόρευση ανάμειξης περιλαμβάνει και την αραιώση επικίνδυνων ουσιών.

2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, επιτρέπεται η ανάμειξη υπό τον όρο ότι:

α) η εργασία ανάμειξης πραγματοποιείται από οργανισμό ή επιχείρηση που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 52,

β) πληρούνται όσα προβλέπονται στο άρθρο 35 και δεν αυξάνονται οι αρνητικές συνέπειες της διαχείρισης των αποβλήτων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, και

γ) η εργασία ανάμειξης ακολουθεί τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

3. Σε περίπτωση που οι αρμόδιες περιβαλλοντικές ελεγκτικές αρχές του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209) διαπιστώνουν ότι οποιοσδήποτε οργανισμός ή επιχείρηση έχει αναμείξει επικίνδυνα απόβλητα κατά παράβαση του παρόντος, με την επιφύλαξη του άρθρου 66 επιβάλλουν σχέδιο συμμόρφωσης για τη διασφάλιση της πραγματοποίησης διαχωρισμού, εφόσον είναι τεχνικώς εφικτό και αναγκαίο για τη συμμόρφωση προς το άρθρο 35.

Όταν ο διαχωρισμός δεν είναι αναγκαίος, επιβάλλεται από τις αρμόδιες αρχές της παρούσας, με το σχέδιο συμμόρφωσης, η υποβολή των ανάμεικτων αποβλήτων από τον οργανισμό ή την επιχείρηση, προς επεξεργασία σε εγκατάσταση που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 52 για την επεξεργασία τέτοιου μείγματος.

Άρθρο 45

Σήμανση επικίνδυνων αποβλήτων (Άρθρο 19 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Κατά τη συλλογή, τη μεταφορά και την προσωρινή αποθήκευσή τους, τα επικίνδυνα απόβλητα συσκευάζονται και σημαίνονται σύμφωνα με τα αναφερόμενα:

α) στον ν. 1741/1987 (Α' 225) και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και των συναρμοδίων υπουργών,

β) στην υπό στοιχεία ΑΣ4.1/ΟΙΚ.45573/3719/2008 (Β' 1874) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα την τροποποίηση της υπό στοιχεία Φ4.2/18960/1446/19.6.2001 (Β' 778) κοινής υπουργικής απόφασης για την εναρμόνιση του ελληνικού δικαίου με την Οδηγία 2006/90/ΕΚ (L 305) για την έβδομη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της Οδηγίας 96/49/ΕΚ για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, όπως εκάστοτε ισχύει,

γ) στην υπ' αρ. 1218.74/01/1995 (Β' 531) απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, με την οποία εντάσσεται στην εθνική νομοθεσία ο διεθνής Ναυτιλιακός Κώδικας Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (IMDG),

δ) στον ν. 211/1947 (Α' 35) και την υπό στοιχεία ΥΠΑ/Δ2/11894/3631/2007 (Β' 549) απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας «Υιοθέτηση του Παραρτήματος (Annex) 18, έκδοση 3η, τροποποίηση όγδοη του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας περί «Ασφαλούς αερομεταφοράς επικίνδυνων υλικών» το οποίο έχει εκδοθεί βάσει της Σύμβασης του Σικάγου».

2. Όταν μεταφέρονται επικίνδυνα απόβλητα στο εσωτερικό της Χώρας, συνοδεύονται από το έντυπο αναγνώρισης του άρθρου 10 της υπό στοιχεία Η.Π. 13588/725/28.3.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας (Β' 383), όπως εκάστοτε ισχύει, που μπορεί να υπάρχει σε ηλεκτρονική μορφή και τα οποίο περιέχει τα ενδεδειγμένα δεδομένα που εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΒ' του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1013/2006.

Άρθρο 46

Επικίνδυνα απόβλητα

παραγόμενα από νοικοκυριά

(Άρθρο 20 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 17 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Τα άρθρα 43, 44, 45 και 62 δεν εφαρμόζονται στα αναμειγμένα απόβλητα που παράγονται από νοικοκυριά.

2. Τα άρθρα 45 και 62 δεν εφαρμόζονται στα επιμέρους κλάσματα επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται από νοικοκυριά, μέχρις ότου γίνουν δεκτά για συλλογή, διάθεση ή ανάκτηση από οργανισμό ή επιχείρηση που έχει λάβει άδεια ή έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 52 ή 53.

3. Με την επιφύλαξη της ευθύνης των οικείων Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) και της παρ. 4, από την 1η.1.2024, καθιερώνεται χωριστή συλλογή για τα επικίνδυνα κλάσματα των αποβλήτων που παράγονται από τα νοικοκυριά, όπως επικίνδυνα απόβλητα από χρώματα οργανικού διαλύτη, βερνίκια, διαλύτες, μελάνια ή προϊόντα καθαρισμού, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επικίνδυνα απόβλητα υποβάλλονται σε επεξεργα-

σία σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 35 και δεν ρυπαίνουν άλλες ροές αστικών αποβλήτων. Η χωριστή συλλογή των αποβλήτων γίνεται με μέριμνα του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού στα Πράσινα Σημεία και, σε περίπτωση που ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού δεν διαθέτει Πράσινο Σημείο, σε κατάλληλα αδειοδοτημένο χώρο που υποδεικνύεται από τον οικείο ΦοΔΣΑ.

4. Από την 1η Ιανουαρίου 2024, τα απόβλητα από χρώματα και βερνίκια συλλέγονται υποχρεωτικά στα χρωματοπωλεία. Οι φορείς λειτουργίας των χρωματοπωλείων υποχρεούνται να οργανώσουν τη συλλογή των αποβλήτων της παρούσας σε κατάλληλους περιέκτες, εντός των χώρων λειτουργίας τους. Ως φορέας λειτουργίας νοείται ο κάτοχος της αντίστοιχης άδειας λειτουργίας. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού μεριμνούν για τη συλλογή και μεταφορά των απόβλητων της παρούσας.

5. Τα φαρμακευτικά προϊόντα οικιακής χρήσης με ληγμένη ή μη ημερομηνία συλλέγονται υποχρεωτικά στα φαρμακεία. Μέχρι την οργάνωση και λειτουργία ΣΕΔ από τους παραγωγούς και εισαγωγείς φαρμάκων οικιακής χρήσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10, εξακολουθεί να ισχύει η υπό στοιχεία ΔΥΓ3α/οικ.2464/9.1.2012 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 11), όπως εκάστοτε ισχύει. Στο ΣΕΔ που οργανώνεται σύμφωνα με το άρθρο 10 δύναται να συμπεριλαμβάνονται και τα επιστρεφόμενα φάρμακα ανεξαρτήτως προελεύσεως, καθώς και συναφές υγειονομικό υλικό.

6. Οι ΦοΔΣΑ ή οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή τα νομικά πρόσωπα αυτών που ασκούν τις αρμοδιότητες ΦοΔΣΑ του άρθρου 227 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αναλαμβάνουν την περαιτέρω διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων του παρόντος, σε συνεργασία με κατάλληλα αδειοδοτημένες επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 52, προκειμένου να τύχουν της κατάλληλης διαχείρισης με την επιφύλαξη της ευθύνης των οικείων ΣΕΔ.

Άρθρο 47

Απόβλητα έλαια

(Άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 18 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Ως προς τη διασυνοριακή μεταφορά των αποβλήτων ελαίων κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 ή 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 1013/2006 (L 190), απαγορεύεται η διασυνοριακή αποστολή αποβλήτων ελαίων από την Επικράτεια της Χώρας σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης στο εξωτερικό, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό η επεξεργασία με αναγέννηση (R9) να πραγματοποιηθεί στη Χώρα.

2. Η χωριστή συλλογή των αποβλήτων ελαίων είναι υποχρεωτική, εκτός αν η χωριστή συλλογή δεν είναι τεχνικά εφικτή. Στην επεξεργασία των αποβλήτων ορυκτελαίων δίνεται υποχρεωτικά προτεραιότητα στην αναγέννηση ή εναλλακτικά σε άλλες εργασίες ανακύκλωσης που προσφέρουν ισοδύναμο ή καλύτερο αποτέλεσμα, από περιβαλλοντική άποψη, σε σχέση προς την αναγέννηση, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 35. Η ανάμιξη αποβλήτων ορυκτελαίων με διαφορετικά χαρακτηρι-

στικά απαγορεύεται, όπως επίσης και η ανάμιξή τους με άλλα είδη αποβλήτων ή άλλες ουσίες, αν η ανάμειξη αυτή εμποδίζει την αναγέννησή τους ή άλλη εργασία ανακύκλωσης με ισοδύναμο ή καλύτερο συνολικό περιβαλλοντικό αποτέλεσμα από ό,τι η αναγέννηση.

3. Τα παραγόμενα αναγεννημένα έλαια έχουν τις ίδιες προδιαγραφές με τα βασικά ορυκτέλαια από την πρωτογενή παραγωγή και καταχωρούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1907/2006 (REACH, L 136).

Άρθρο 48

Υποχρεώσεις συλλογής και μεταφοράς αμιάντου και λοιπών επικίνδυνων αποβλήτων (Παρ. 1 του άρθρου 15 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Οι ιδιοκτήτες, νομείς ή κάτοχοι ακινήτων, όπως ιδίως γηπέδων, οικοπέδων, κτισμάτων ή κατασκευών, οφείλουν να τα διατηρούν πάντοτε ελεύθερα από επικίνδυνα απόβλητα, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 3, συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου ή αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο.

2. Ο ιδιοκτήτης, νομέας ή κάτοχος ακινήτου, όπως ιδίως γηπέδου, οικοπέδου, κτίσματος ή κατασκευής, στο οποίο βρίσκονται επικίνδυνα απόβλητα συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου ή αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο, υποχρεούται:

α) Να μεριμνά αμελλητί για την ασφαλή συλλογή και μεταφορά τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

β) Ειδικά για τα απόβλητα αμιάντου οικιακής προέλευσης, επιτρέπεται στα νοικοκυριά να παραδίδουν, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 46, σε δημοτικές εγκαταστάσεις ή σε εγκαταστάσεις που ενεργούν για λογαριασμό του οικείου Ο.Τ.Α. μη εύθρυπτο αμιάντο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτός είναι κατάλληλα περιτυλιγμένος με αδιαπέραστο υλικό ή σε κατάλληλη σακούλα, ώστε να εμποδίζεται η απόξεση ινών αμιάντου στον αέρα. Το σχετικό κόστος βαρύνει τον κάτοχο του αποβλήτου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον οικείο Ο.Τ.Α.

γ) Να εξασφαλίζει την ακώλυτη πρόσβαση στο ακίνητο αυτό και να επιτρέπει τη συλλογή και μεταφορά των επικίνδυνων αποβλήτων, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα οποία διαθέτουν σχετική άδεια, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 52. Ειδικά για την εκτέλεση έργων και εργασιών αφαίρεσης αμιάντου και υλικών που περιέχουν αμιάντο, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα πληρούν και τις προϋποθέσεις της υπ' αρ. 4229/395/2013 (Β' 318) κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας.

δ) Να συναινεί σε τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους των αρμοδίων ελεγκτικών αρχών της αποκεντρωμένης διοίκησης στο ακίνητο αυτό, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη επικίνδυνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων αμιάντου και αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο, καθώς και η συνδρομή περίπτωσης κινδύνου για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, από την παρουσία των αποβλήτων αυτών.

3. Η διακρίβωση και αξιολόγηση της ρύπανσης σε χώρο, όπως ιδίως γηπέδο, οικοπέδο, κτίσμα ή κατασκευή όπου υπάρχουν επικίνδυνα απόβλητα, καθώς και η διακρίβωση του κατόχου των επικίνδυνων αποβλήτων πραγματοποιούνται από την αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 12 της υπό στοιχεία ΗΠ 13588/725/2006 (Β' 383), κοινής απόφασης των Υπουργών Εμπορικής Ναυτιλίας, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Μεταφορών & Επικοινωνιών, Οικονομίας & Οικονομικών και Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ειδικά σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, στη διαδικασία που προβλέπεται στην παρούσα, η διακρίβωση και αξιολόγηση της ρύπανσης πραγματοποιούνται και από τους ελεγκτές της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, εφόσον ζητηθεί η συνδρομή τους. Για τη διαπίστωση των περιστατικών που προβλέπονται στην παρούσα, συντάσσεται σχετική έκθεση αυτοψίας.

4. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης, νομέας ή κάτοχος του ακινήτου δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2, ύστερα από διαπίστωση των αρμοδίων οργάνων, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3, αυτός καλείται από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, να προβεί στην απομάκρυνση των αποβλήτων μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση σε αυτόν της έκθεσης αυτοψίας. Μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ανωτέρω κλήτευση, και εφόσον διαπιστωθεί από τα αρμόδια όργανα ότι δεν έχουν απομακρυνθεί τα απόβλητα, εκδίδεται απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την απομάκρυνσή τους από τον υπόχρεο, μέσα σε προθεσμία που δεν υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της απόφασης. Η κλήτευση των υπόχρεων προσώπων και η επίδοση της απόφασης ενεργούνται σύμφωνα με τον ν. 2717/1999 (Α' 97). Σε περίπτωση εγκαταλελειμμένων γηπέδων, οικοπέδων ή κτισμάτων στα οποία διαπιστώνεται αρμοδίως η ύπαρξη επικίνδυνων αποβλήτων, ή σε περίπτωση που τα πρόσωπα αυτά είναι άγνωστα ή άγνωστης διαμονής, η έκθεση αυτοψίας, η κλήτευση και η απόφαση του Συντονιστή τοιχοκολλώνται στο ακίνητο και στον πίνακα ανακοινώσεων του καταστήματος της αποκεντρωμένης διοίκησης και του οικείου δήμου.

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος δεν συμμορφώνεται με την απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος της αποκεντρωμένης διοίκησης, ύστερα από σχετική εντολή του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, προβαίνει σε συλλογή και απομάκρυνση των επικίνδυνων αποβλήτων και καταλογίζει τη σχετική δαπάνη στον ιδιοκτήτη και στον επικαρπωτή του ακινήτου.

Οι δαπάνες για την επισκευή του ακινήτου συνεπεία των εργασιών αποξήλωσης των επικίνδυνων αποβλήτων βαρύνουν αποκλειστικά τον ιδιοκτήτη του και τον νομέα του, εκτός αν, από υπαιτιότητα των προσώπων που εκτελούν τις εργασίες αποξήλωσης, προκλήθηκαν στο ακίνητο ζημιές που δεν είναι αναγκαίες για την απομάκρυνση των αποβλήτων.

5. Σε περίπτωση ρύπανσης γηπέδου ή οικοπέδου με επικίνδυνα απόβλητα λόγω φυσικής καταστροφής, συνεπείας της οποίας απαιτείται επείγουσα διαχείριση των αποβλήτων αυτών, λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές τα αναγκαία μέτρα για την άμεση συλλογή και απομάκρυνση των αποβλήτων αυτών από ιδιωτικούς χώρους, με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 έως 4. Σε περίπτωση που τα υπόχρεα κατά την παρ. 2 πρόσωπα, υποβάλλουν αμελλητί και πάντως το αργότερο μέσα σε τρεις (3) μήνες από την επέλευση της καταστροφής, στην αρμόδια διεύθυνση περιβάλλοντος της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, αίτηση για απομάκρυνση από την ιδιοκτησία τους, επικίνδυνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου, η δαπάνη για τις εργασίες αποξήλωσης, απομάκρυνσης και μεταφοράς βαρύνει τον προϋπολογισμό του αρμόδιου υπουργείου. Για τις δαπάνες που έγιναν για την επισκευή του ακινήτου συνεπεία των εργασιών αποξήλωσης των επικίνδυνων αποβλήτων ισχύει αναλόγως η παρ. 4.

6. Ειδικά στην περίπτωση που ο υπόχρεος παρακωλύει τον έλεγχο από τα αρμόδια όργανα επιβάλλονται ποινή φυλάκισης μέχρι τρεις (3) μήνες και πρόστιμο σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 30 του ν. 1650/1986 (Α' 160).

7. Οι εταιρείες ή οργανισμοί που διαθέτουν ή διαχειρίζονται δίκτυα ύδρευσης ή αποχέτευσης, οι σωλήνες των οποίων περιέχουν αμιάντο, μετά την εκτέλεση εργασιών επισκευής, αφαίρεσης ή αντικατάστασης τμημάτων σωληνώσεων, υποχρεούνται να μεριμνούν οι ίδιες αμελλητί για την ασφαλή συλλογή και μεταφορά των επικίνδυνων αποβλήτων, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου που διαθέτουν σχετική άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 52.

Εφόσον τεκμηριώνεται από τη σχετική εκτίμηση του κινδύνου του άρθρου 3 του π.δ. 212/2006 (Α' 212) ότι οι εργασίες επισκευής και αντικατάστασης των σωληνώσεων συνιστούν σποραδική και μειωμένης έντασης έκθεση των εργαζομένων κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 3 του ιδίου Προεδρικού Διατάγματος, τότε οι εργασίες αυτές είναι δυνατόν να εκτελούνται από το προσωπικό των εταιρειών αυτών ή αντίστοιχων εργολάβων, χωρίς να απαιτείται να διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας επιχείρησης που δραστηριοποιείται στην εκτέλεση εργασιών διαχείρισης αμιάντου (ΕΑΚ) κατά την έννοια της υπ' αρ. 4229/395/2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας (Β' 318), όπως εκάστοτε ισχύει. Η ως άνω εξαίρεση δεν αίρει σε καμία περίπτωση τις υποχρεώσεις του εργοδότη για τη λήψη όλων των προβλεπόμενων προληπτικών και προφυλακτικών μέτρων του π.δ. 212/2006 για την προστασία των εργαζομένων.

Άρθρο 49 **Πρόληψη επικινδυνότητας** **διαχείρισης αποβλήτων**

Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με το π.δ. 4/2014 (Α' 9) υποχρεούται να καταρτίζει έκθεση επικινδυνότητας διαχείρισης αποβλήτων έως την 31η Μαΐου κάθε έτους. Η πρώτη έκθεση καταρτίζεται εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 50 **Βιολογικά απόβλητα (βιοαπόβλητα)** **(Άρθρο 22 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει** **αντικατασταθεί με την παρ. 19 του άρθρου 1** **της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)**

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 και με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3 του άρθρου 23, τα βιολογικά απόβλητα υποχρεωτικά είτε διαχωρίζονται και ανακυκλώνονται στην πηγή είτε συλλέγονται χωριστά και δεν αναμιγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων, προκειμένου να υποβάλλονται σε ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης και της χώνευσης, κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και το προϊόν που προκύπτει από αυτή να πληροί τα σχετικά πρότυπα υψηλής ποιότητας. Επιτρέπεται η κοινή με τα βιολογικά απόβλητα συλλογή αποβλήτων με παρόμοιες ιδιότητες βιοαποδόμησης και κομποστοποίησης σύμφωνα με τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα ή ενδεχόμενα ισοδύναμα εθνικά πρότυπα για τις συσκευασίες που μπορούν να ανακτηθούν μέσω κομποστοποίησης και βιοαποδόμησης. Για τον σκοπό αυτόν οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού μεριμνούν για την οργάνωση και λειτουργία της χωριστής συλλογής και μεταφοράς τους.

2. Οι φορείς των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης, ανεξαρτήτως δυναμικότητας, κατά την έννοια των παρ. 5Δ, 5Δ1, 5Δ2, 5Δ3 και 5Δ4 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 47829/23.06.2017 (Β' 2161) απόφασης του Υπουργού Υγείας, όπως εκάστοτε ισχύει, υποχρεούνται να διασφαλίζουν τη χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων που προκύπτουν από τη δραστηριότητά τους με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ζωικών προϊόντων, διαθέτοντας εντός της επιχείρησής τους περιέκτες επαρκούς χωρητικότητας. Ως φορέας επιχείρησης νοείται κατά περίπτωση ο κάτοχος της αντίστοιχης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της επιχείρησης ή της γνωστοποίησης της έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης κατά την υπ' αρ. 16228/2017 (Β' 1723) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως εκάστοτε ισχύει.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, οι φορείς των επιχειρήσεων της παρ. 2 υποχρεούνται να εφαρμόσουν άμεσα την παρ. 2 υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων από τον οικείο δήμο.

4. Από 1ης.1.2023:

α) οι εγκαταστάσεις που αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά (κατηγορία Α' ή Β' του ν. 4014/2011, Α' 209) και παράγουν απόβλητα τροφίμων φυτικής προέλευσης που ανήκουν στην κατηγορία 02 του ΕΚΑ, όπως οι μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης τροφίμων,

β) οι λαχαναγορές κατηγορίας Α ή Β του ν. 4014/2011 (δραστηριότητα με αύξοντα αριθμό 25 της 6ης Ομάδας

της υπ' αρ. 37674/2016 (Β' 2471) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας),

γ) οι υπεραγορές τροφίμων (super market) κατηγορίας Α του ν. 4014/2011 (δραστηριότητα με αύξοντα αριθμό 23 της 6ης Ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης), όπως ορίζονται στην παρ. 5.Γ του άρθρου 2 της υπ' αρ. 47829/23.6.2017 υπουργικής απόφασης,

δ) τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα άνω των εκατό (100) κλινών της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155),

υποχρεούνται να μεριμνούν για τη συλλογή και μεταφορά, εφόσον απαιτείται, των βιοαποβλήτων τους με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 20, με την επιφύλαξη της νομοθεσίας για τα ζωικά υποπροϊόντα. Για τον σκοπό αυτόν συνεργάζονται με επιχειρήσεις συλλογής μεταφοράς βιοαποβλήτων που είναι καταχωρισμένες στο ΗΜΑ ή με τον οικείο Ο.Τ.Α. Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρούνται οι μονάδες των περ. α' έως δ' εάν δεν υπάρχει σε λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) ή ιδιωτική ΜΕΒΑ που εξυπηρετεί τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού και υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων όρων της ΑΕΠΟ της.

5. Ελέγχους για την τήρηση όσων προβλέπονται στο παρόν άρθρο μπορούν να διεξάγουν και: α) οι περιβαλλοντικοί ελεγκτές, όπως ορίζονται στην παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 και οι οποίοι ενεργούν κατόπιν εντολής των ελεγκτικών υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. ή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, β) το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και γ) ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων.

Άρθρο 51

Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σε εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων

Από την 1η.6.2022, οι κάτωθι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων διαθέτουν ως σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικό Έλεγχο (EMAS) ή Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 ή άλλο ισοδύναμο:

α) ΚΔΑΥ, με αύξοντα αριθμό 10β της 4ης ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 (Β' 2471) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως εκάστοτε ισχύει,

β) τεμαχισμού ελαστικών,

γ) επεξεργασίας συσσωρευτών,

δ) τεμαχισμού αποβλήτων μετάλλων, ΑΗΗΕ μετά από επεξεργασία και απορρυπασμένων ΟΤΚΖ με αύξοντα αριθμό 218 της 9ης ομάδας της υπ' αρ. 92108/1045/Φ.15/2020 (Β' 3833) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως εκάστοτε ισχύει,

ε) επεξεργασίας ΑΗΗΕ χωρίς τεμαχισμό με αύξοντα αριθμό 219 της 9ης ομάδας της υπ' αρ. 92108/1045/Φ.15/2020 κοινής υπουργικής απόφασης,

στ) απορρύπανσης και διάλυσης, καθώς και οχημάτων τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ) χωρίς τεμαχισμό με αύξοντα αριθμό 220, 9ης ομάδας της υπ' αρ. 92108/1045/Φ.15/2020 κοινής υπουργικής απόφασης,

ζ) αναγέννησης ορυκτελαίων, με αύξοντα αριθμό 88 της 9ης ομάδας της υπ' αρ. 92108/1045/Φ.15/2020 κοινής υπουργικής απόφασης,

η) επεξεργασίας πετρελαιοειδών καταλοίπων, με αύξοντα αριθμό 88 της 9ης ομάδας της υπ' αρ. 92108/1045/Φ.15/2020 κοινής υπουργικής απόφασης,

θ) παραγωγής δευτερογενούς καυσίμου SRF/RDF, με αύξοντα αριθμό 13 της 4ης ομάδας, της υπ' αρ. 37674/2016 (Β' 2471) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ι) παρασκευής εδαφοβελτιωτικών - λιπάσματος (κομπόστ) από προδιαλεγμένο ή διαχωρισμένο οργανικό κλάσμα αστικών στερεών αποβλήτων, με αύξοντα αριθμό 15 της 4ης ομάδας που ανήκουν στην υποκατηγορία Α2 της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης,

ια) παραγωγής εδαφοβελτιωτικών ή και οργανοχημικών λιπασμάτων (εργασία R3) από στερεά μη επικίνδυνα απόβλητα, εκτός των αστικών στερεών αποβλήτων, ή βιομάζας, με αύξοντα αριθμό 12α της 4ης ομάδας που ανήκουν στην υποκατηγορία Α2 της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης,

ιβ) εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΑΕΚΚ, με αύξοντα αριθμό 16 της 4ης Ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης,

ιγ) οργανωμένοι χώροι διάθεσης αδρανών υλικών και καταλοίπων από την επεξεργασία ΑΕΚΚ (εργασία D1) και ΟΕΔΑ ΑΕΚΚ, με αύξοντα αριθμό 17 της 4ης Ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης,

ιδ) μεμονωμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας ιλύος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων πόλεων και οικισμών ή υγρών μη επικίνδυνων αποβλήτων, με αύξοντα αριθμό 23 της 4ης Ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης,

ιε) Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων, με αύξοντα αριθμό 13 της 4ης ομάδας, της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης,

ιστ) υγειονομική ταφή επικινδύνων αποβλήτων, με αύξοντα αριθμό 2 της 4ης ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης,

ιζ) εγκαταστάσεις αποθήκευσης και μεταφόρτωσης επικινδύνων αποβλήτων εξαιρουμένης της αποθήκευσης, εν αναμονή της συλλογής, στον χώρο παραγωγής των αποβλήτων, με αύξοντα αριθμό 3 της 4ης ομάδας που ανήκουν στην υποκατηγορία Α1 της υπ' αρ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης,

ιη) εγκαταστάσεις αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης αποβλήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ

Άρθρο 52

Έκδοση αδειών

(Άρθρο 23 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Κάθε οργανισμός ή επιχείρηση που προτίθεται να προβεί σε εκτέλεση εργασιών επεξεργασίας αποβλήτων που ανήκουν στην κατηγορία Α ή Β του ν. 4014/2011 (Α' 209) λαμβάνει πριν από την έναρξη εργασιών Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) και υπόκειται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας σύμφωνα με τον ν. 4442/2016 (Α' 230).

Οι περιβαλλοντικοί όροι που αφορούν στις εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων αποτελούν αυτοτελές κεφάλαιο της Α.Ε.Π.Ο. και ορίζουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία,

β) για κάθε τύπο επιτρεπόμενης εργασίας, τις τεχνικές και άλλες απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη εγκατάσταση,

γ) τα μέτρα ασφάλειας και προφύλαξης που λαμβάνονται,

δ) τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για κάθε τύπο εργασίας,

ε) τις εργασίες παρακολούθησης και ελέγχου, οι οποίες είναι αναγκαίες και

στ) τη νομοθεσία σχετικά με την παύση και τη μέριμνα μετά από την παύση λειτουργίας μιας εγκατάστασης.

2. Εάν η αρμόδια υπηρεσία θεωρεί ότι η προβλεπόμενη μέθοδος επεξεργασίας των αποβλήτων δεν είναι σύμφωνη προς το άρθρο 4 ή δεν είναι περιβαλλοντικά αποδεκτή για άλλους λόγους του παρόντος νόμου, απορρίπτει με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο.

3.α) Για τη συλλογή και μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων απαιτείται άδεια συλλογής και μεταφοράς, η χρονική ισχύς της οποίας ορίζεται σε δέκα (10) έτη. Αναφορικά με τις άδειες συλλογής και μεταφοράς επικίνδυνων αποβλήτων, οι οποίες είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η δεκαετής διάρκεια καταλαμβάνει μόνο τις ανανεώσεις αυτών.

Η άδεια για τη συλλογή και μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων σε πλείονες της μιας αποκεντρωμένες διοικήσεις ή η αντίστοιχη άδεια εφόσον αυτά προέρχονται από πλείονες της μιας αποκεντρωμένες διοικήσεις, εκδίδεται με απόφαση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η άδεια για τη συλλογή και μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων, εφόσον αυτή πραγματοποιείται εντός των γεωγραφικών ορίων μιας αποκεντρωμένης διοίκησης, εκδίδεται με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας διεύθυνσης της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης.

β) Για τη χορήγηση της έγκρισης ή τη γνωστοποίηση λειτουργίας της παρ. 8 και για την άδεια συλλογής και μεταφοράς της περ. α' της παρούσας για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων, απαιτείται ασφαλιστήριο συμβόλαιο στο οποίο:

βα) προσδιορίζεται ο ασφαλιζόμενος οργανισμός ή επιχείρηση,

ββ) προσδιορίζονται οι εργασίες διαχείρισης που καλύπτονται,

βγ) προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά επικινδυνότητας, όπως κωδικός ΕΚΑ, κλάση UN, αριθμός HP των αποβλήτων που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο διαχείρισης,

βδ) αναγράφεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη αφορά σε ζημιές προς τρίτους και στην επαναφορά του περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση, σε περίπτωση ζημιάς αυτού,

βε) αναγράφεται ότι, σε περίπτωση διασυννοριακής μεταφοράς, η ασφαλιστική κάλυψη αφορά σε όσα προβλέπονται στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ.

1013/2006 (L 190), όπως τα έξοδα μεταφοράς και ανάκτησης ή διάθεσης, το κόστος αποθήκευσης για εννήντα (90) ημέρες και τα έξοδα που προκύπτουν, όταν η μεταφορά ή η ανάκτηση ή η διάθεση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί, όπως προβλεπόταν ή είναι παράνομη,

βστ) αναγράφεται το ύψος της ασφαλιστικής κάλυψης, το οποίο προσδιορίζεται, κατ' ελάχιστο, ως εξής:

i. για εργασίες διάθεσης (D1 έως και D15) ή ανάκτησης (R1 έως και R13):

α) ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ετησίως για τις εγκαταστάσεις που κατατάσσονται στην Α1 κατηγορία σύμφωνα με τον ν. 4014/2011,

β) 0,5 εκατομμύρια ευρώ για τις εγκαταστάσεις που κατατάσσονται στην Α2 κατηγορία σύμφωνα με τον ν. 4014/2011,

ii. για τη διασυννοριακή μεταφορά: ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ ετησίως,

iii. για τη συλλογή και μεταφορά: 0,5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Τα ανωτέρω ποσά αναπροσαρμόζονται με την απόφαση της παρ. 18 του άρθρου 72.

Η αναγραφή στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο των αριθμών κυκλοφορίας των οχημάτων μεταφοράς αποβλήτων είναι προαιρετική.

Για κάθε επιμέρους εργασία διαχείρισης, ο υπόχρεος οργανισμός ή η επιχείρηση προσκομίζει στην αδειοδοτούσα αρχή βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα στην οποία βεβαιώνεται ότι η εν λόγω εργασία καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Επί αδυναμίας ασφαλιστικής κάλυψης των προαναφερόμενων εργασιών, ο οργανισμός ή η επιχείρηση προσκομίζει στην αδειοδοτούσα αρχή τουλάχιστον ισόποση εγγυητική επιστολή υπέρ του Δημοσίου.

Σε περίπτωση αδυναμίας ασφαλιστικής κάλυψης συγκεκριμένου αποβλήτου, κατά τη συλλογή και μεταφορά, διασυννοριακή ή μη, ο οργανισμός ή η επιχείρηση μπορεί να προσκομίσει στην αδειοδοτούσα αρχή εγγυητική επιστολή υπέρ του Δημοσίου, ίση με το ένα πέμπτο (1/5) των αντίστοιχων ως άνω ελαχίστων ποσών. Τα ποσά αυτά, όταν καταπίπτουν, διατίθενται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αποκλειστικά για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος.

Εξαιρούνται από την απαίτηση ασφαλιστηρίου συμβολαίου οι οργανισμοί ή επιχειρήσεις που ανακτούν τα δικά τους απόβλητα στον τόπο παραγωγής τους.

γ) Στην περίπτωση διαμετακόμισης, κατά την έννοια της παρ. 32 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1013/2006 επικινδύνων αποβλήτων δεν απαιτούνται:

γα) η έκδοση έγγραφης συγκατάθεσης αλλά δίδεται σιωπηρή συγκατάθεση σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΚ) 1013/2006 και

γβ) η καταβολή του παραβόλου της παρ. Β.2.3.β του άρθρου 7 της υπό στοιχεία Η.Π.13588/725/2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικής

κών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας (Β' 383), όπως εκάστοτε ισχύει.

δ) Για τις εξαγωγές αποβλήτων με σκοπό τη διάθεσή τους (εργασίες D), στο πλαίσιο της υποβολής κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κεφαλαίου Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 1013/2006 στη Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, πριν την εξαγωγή των αποβλήτων, τεκμηριώνεται η εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 4 και εφόσον προορίζονται για διάθεση τεκμηριώνεται η μη υλοποίηση αυτής εντός της Χώρας.

ε) Για τη συλλογή και μεταφορά μη επικίνδυνων αποβλήτων δεν απαιτείται άδεια. Για τους οργανισμούς ή επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες συλλογής και μεταφοράς μη επικίνδυνων αποβλήτων σε επαγγελματική βάση, απαιτούνται εγγραφική και καταχώριση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 53. Ως εκτέλεση εργασιών συλλογής και μεταφοράς μη επικίνδυνων αποβλήτων σε επαγγελματική βάση νοείται η δραστηριοποίηση στον τομέα της εκτέλεσης εργασιών συλλογής και μεταφοράς της παρούσας είτε για λογαριασμό τρίτων είτε για την εξυπηρέτηση ιδίων αναγκών.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εγγραφή στο ΗΜΑ είναι ο φορέας της δραστηριότητας συλλογής και μεταφοράς να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο, στο οποίο αναγράφεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη αφορά σε τρίτους και στην επαναφορά του περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση σε περίπτωση ζημιάς, ύψους κατ'ελάχιστο εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ετησίως. Από την υποχρέωση ασφάλισης εξαιρούνται οι Ο.Τ.Α.

Στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο της παρούσας προσδιορίζονται οι κωδικοί ΕΚΑ των αποβλήτων και τα αναφερόμενα στις υποπερ. β', βδ' και βε' της περ. β'. Η αναγραφή στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο του αριθμού κυκλοφορίας των οχημάτων μεταφοράς αποβλήτων ή του αριθμού νηολόγησης πλοίων είναι προαιρετική.

Για τον υπολογισμό του ασφαλιστήριου από τις ασφαλιστικές εταιρίες μπορεί να λαμβάνονται υπόψη κριτήρια, όπως ο ετήσιος κύκλος εργασιών, η ποσότητα και το είδος των μεταφερόμενων αποβλήτων, καθώς και ο αριθμός των μεταφορών.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις ισχύουν και για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), καθώς και για τα οχήματα τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ) με κωδικούς ΕΚΑ 16 02 11, 16 01 04, 16 02 13, 20 01 21, 20 01 23 και 20 01 35, υπό τον όρο ότι ο εξοπλισμός είναι ακέραιος.

στ) Αν ο οργανισμός ή η επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο σε εργασίες διάθεσης, ανάκτησης, συλλογής και μεταφοράς και διασυννοριακής μεταφοράς επικινδύνων αποβλήτων όσο και σε εργασίες συλλογής και μεταφοράς μη επικίνδυνων αποβλήτων, το ύψος της ασφαλιστικής κάλυψης είναι ίσο με το άθροισμα των επιμέρους ποσών ασφαλιστικής κάλυψης που ορίζονται στο παρόν για κάθε εργασία στην οποία δραστηριοποιείται ο οργανισμός ή η επιχείρηση.

4. Για την αποκατάσταση Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) υποβάλλεται από τον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού, με τη συνδρομή του οικείου ΦοΔΣΑ του οποίου ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού αποτελεί μέλος κατόπιν σχετικής προγραμματικής σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 246 του ν. 4555/2018 (Α' 133), Τεχνική Μελέτη Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης του ΧΑΔΑ, στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Η σχετική άδεια χορηγείται με απόφαση του συντονιστή της αποκεντρωμένης διοίκησης.

5. Προϋπόθεση για την έκδοση κάθε άδειας που καλύπτει την αποτέφρωση ή τη συναποτέφρωση αστικών αποβλήτων με ανάκτηση ενέργειας είναι να πραγματοποιείται η ανάκτηση ενέργειας με υψηλό επίπεδο ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ.

6. Στη ΜΠΕ που υποβάλλεται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση κάθε εγκατάστασης που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και κατατάσσεται στην κατηγορία Α' του ν. 4014/2011, πέραν των προβλεπομένων στην υπό στοιχεία οικ. 170225/20.1.2014 (Β' 135) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, αποτυπώνονται τεκμηριωμένα η διαχείριση αποβλήτων, λαμβανομένων υπόψη όσων προβλέπονται στο άρθρο 4 με έμφαση στην ποιοτική και ποσοτική σύσταση των αποβλήτων που παράγονται ή υποβάλλονται σε εργασίες επεξεργασίας, καθώς και πλήρης διαστασιολόγηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας.

7. Οι εγκαταστάσεις που κατατάσσονται στην κατηγορία Β' του ν. 4014/2011 λαμβάνουν Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ).

8. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των παρ. 6 και 7 της 4ης ομάδας της υπ' αρ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2471) υπόκεινται σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας, σύμφωνα με τον ν. 4442/2016 (Α' 230) και την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/11936/836/8.2.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 436), όπως εκάστοτε ισχύει.

Στη γνωστοποίηση ή έγκριση λειτουργίας περιλαμβάνονται, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούνται από την νομοθεσία, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) Όλα τα απαραίτητα στοιχεία της εγκατάστασης ή της επιχείρησης.

β) Οι εργασίες επεξεργασίας των αποβλήτων (κωδικός R ή D).

γ) Οι κωδικοί αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΚΑ που υπόκεινται στις προηγούμενες εργασίες.

9. Οι μονάδες ανακύκλωσης πλοίων κατά την έννοια του σημείου 7 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, για την ανακύκλωση πλοίων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1013/2006 και της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 330) λαμβάνουν άδεια ανακύκλωσης πενταετούς διάρκειας από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων. Για τη λήψη της άδειας ο φορέας της μονάδας ανακύκλωσης πλοίων προσκομίζει στην αρμόδια υπηρεσία τα ακόλουθα:

- α) την ΑΕΠΟ ή τις ΠΠΔ του,
- β) την άδεια, έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας,
- γ) το σχέδιο μονάδας ανακύκλωσης πλοίων κατά την έννοια του σημείου 17 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού 1257/2013/ΕΕ και
- δ) δήλωση δέσμευσης ότι θα πληροί τις απαιτήσεις της παρ. 2 του άρθρου 13 του Κανονισμού 1257/2013/ΕΕ σύμφωνα με το σημείο ια' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ανωτέρω Κανονισμού.

Άρθρο 53

Καταχώριση - Ηλεκτρονικό

Μητρώο Αποβλήτων

(Άρθρο 26 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Καθιερώνεται Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (gov.gr - ΕΨΠ), για τη συστηματική συλλογή και επεξεργασία στοιχείων παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων, καθώς και την καταχώριση κάθε οργανισμού ή επιχείρησης που παράγει απόβλητα ή πραγματοποιεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του ν. 4014/2011 (Α' 209) ή συλλέγει και μεταφέρει απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 52. Υποχρέωση καταχώρισης στο ΗΜΑ έχουν και οι έμποροι ή οι μεσίτες, καθώς και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού. Στο ΗΜΑ εισάγονται υποχρεωτικά, μέσω διαδικτύου, από κάθε ως άνω οργανισμό ή επιχείρηση, στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και διαχείριση αποβλήτων για όλα τα είδη των αποβλήτων του ΕΚΑ, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην κοινή απόφαση της παρ. 4, ιδίως δε εισάγονται κατά περίπτωση, ο παραγωγός, το είδος του αποβλήτου (κωδικός ΕΚΑ), η ποσότητα, η εγκατάσταση διαχείρισης των αποβλήτων, καθώς και οι εργασίες διάθεσης ή ανάκτησης.

Επιπλέον των οργανισμών ή επιχειρήσεων, υποχρέωση καταχώρισης στο ΗΜΑ έχουν και οι φορείς ΣΕΔ για τα απόβλητα συσκευασίας, ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, οι οποίοι εισάγουν σε ετήσια βάση στοιχεία αναφορικά με τη συλλογή ή ανακύκλωση κατά περίπτωση, ανά Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Ειδικά για τα βιομηχανικά εμπορικά απόβλητα συσκευασίας οι φορείς ΣΕΔ υποχρεούνται στην εισαγωγή των ποσοτήτων αυτών σε ετήσια βάση ανά περιφέρεια. Τα σχετικά στοιχεία παρέχονται στους ανωτέρω φορείς από τις συνεργαζόμενες με αυτούς επιχειρήσεις.

Υποχρέωση εισαγωγής στο ΗΜΑ στοιχείων σε ετήσια βάση έχουν επίσης οι ακόλουθοι:

- α) Οι ΦοΔΣΑ αναφορικά με τις ποσότητες που αφορούν στα εισερχόμενα αστικά απόβλητα προς διαχείριση στις εγκαταστάσεις αρμοδιότητάς τους, επιμερισμένες ανά Ο.Τ.Α. α' βαθμού.
- β) Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού αναφορικά με τις ποσότητες των λοιπών αστικών αποβλήτων που συλλέγουν και ανακυ-

κλώνουν και τη διαχείρισή τους δεν έχουν οι ΦοΔΣΑ ή τα ΣΣΕΔ ή τα ΑΣΕΔ.

γ) Οι επιχειρήσεις που εξάγουν απόβλητα χαρτιού που παράγονται στη Χώρα, αναφορικά με τις εξαγόμενες ποσότητες επιμερισμένες ως προς την προέλευση ανά περιφέρεια. Στις ποσότητες δεν περιλαμβάνεται το χαρτί συσκευασίας.

δ) Οι επιχειρήσεις ανακύκλωσης αποβλήτων χαρτιού, αναφορικά με τις ποσότητες των αποβλήτων χαρτιού που ανακυκλώνουν, στις οποίες δεν περιλαμβάνονται εισαγωγές, επιμερισμένες ως προς την προέλευση ανά περιφέρεια.

2. Μετά την πάροδο της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 8 της υπ' αρ. 43942/4026/2016 (Β' 2992) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως εκάστοτε ισχύει, επιτρέπονται στους υπόχρεους της παρ. 1:

α) Η υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής, κατόπιν πληρωμής ηλεκτρονικού παράβολου ύψους:

αα) διακοσίων (200) ευρώ για τις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων, και

αβ) εκατό (100) ευρώ για τις δραστηριότητες συλλογής και μεταφοράς.

β) Η διόρθωση υποβληθείσας δήλωσης, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής, κατόπιν πληρωμής ηλεκτρονικού παράβολου ύψους εκατό (100) ευρώ.

Τα ανωτέρω ποσά τροποποιούνται με την απόφαση της παρ. 20 του άρθρου 72 και καταβάλλονται στον ειδικό κωδικό του Πράσινου Ταμείου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που έχει συσταθεί σύμφωνα με την παρ. Β.2.3.β. του άρθρου 7 της υπ' αρ. 13588/725/2006 (Β' 383) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας, όπως εκάστοτε ισχύει, για τον σκοπό της συντήρησης, αναβάθμισης και απρόσκοπτης λειτουργίας του ΗΜΑ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιούνται τα ποσά των παραβόλων της παρούσας.

3. Σε τυποποιημένες ηλεκτρονικές φόρμες των οποίων διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα με το ΗΜΑ εισάγονται:

α) τα Τοπικά Σχεδία Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) του άρθρου 56, από τους οικείους Ο.Τ.Α.,

β) η πορεία υλοποίησης των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) από τους οικείους ΦοΔΣΑ,

γ) τα στοιχεία που προκύπτουν από την ανάλυση σύστασης των αστικών αποβλήτων ανά τριετία από τους οικείους ΦοΔΣΑ,

δ) τα στοιχεία για την παρακολούθηση της λειτουργίας των χώρων υγειονομικής ταφής, σύμφωνα με την υπ' αρ. 29407/3508/2002 (Β' 1572) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών,

Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Υγείας και Πρόνοιας, όπως εκάστοτε ισχύει, από τους φορείς λειτουργίας αυτών,

ε) τα στοιχεία για την παραγωγή, διαχείριση και σύσταση ιλύων, σύμφωνα με την υπ' αρ. 80568/4225/1991 (Β' 641) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Γεωργίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και των Αναπληρωτών Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, όπως εκάστοτε ισχύει,

στ) οι φορείς ή οι εγκαταστάσεις που παράγουν υποπροϊόντα και τα απόβλητα τα οποία πληρούν κριτήρια αποχαρκτηρισμού σε εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 αντίστοιχα,

ζ) τα απόβλητα τροφίμων σύμφωνα με τη μεθοδολογία της κατ' εξουσιοδότηση Απόφασης (ΕΕ) 2019/1597 (L 248) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

η) στοιχεία για τη διαχείριση των Επικίνδυνων Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ) από τις Υγειονομικές Μονάδες της παρ. 5 του άρθρου 43.

4. Το ΗΜΑ συμμορφώνεται πλήρως με τους κανόνες και τα πρότυπα σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας διαδικτυακών τόπων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπό στοιχεία ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/10.4.2012 (Β' 1301) απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, στο άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134), καθώς και στο άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184) και διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητά του με το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ) του άρθρου 18 του ν. 4014/2011.

5. Με την απόφαση της παρ. 21 του άρθρου 72 ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας του ΗΜΑ. Έως την έκδοση της ως άνω κοινής απόφασης, ισχύει η υπ' αρ. 43942/4026/2016 (Β' 2992) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Άρθρο 54 Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων (Άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 21 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 30 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, άρθρο 14 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ)

1. Για την επίτευξη των στόχων και την υλοποίηση των αρχών των άρθρων 1, 4, 35 και 42 εκπονούνται σχέδια διαχείρισης αποβλήτων για κάθε ρεύμα αποβλήτων ή για σύνολο ρευμάτων αποβλήτων, τα οποία καλύπτουν ολόκληρη ή μέρος της γεωγραφικής Επικράτειας της Χώρας. Τα σχέδια αυτά καλύπτουν συνδυασμένα το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας για όλα τα είδη αποβλήτων.

2. Ειδικότερα τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων της παρ. 1 συνίστανται στα ακόλουθα:

α) το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ),
β) τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ),

γ) τα ειδικά σχέδια διαχείρισης που μπορεί να καταρτίζονται για ορισμένα ρεύματα αποβλήτων.

3. Τα Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων περιλαμβάνουν ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης όσον αφορά στη διαχείριση αποβλήτων, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη βελτίωση της προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση των αποβλήτων, καθώς και αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο το σχέδιο ή τα σχέδια θα υποστηρίξουν την υλοποίηση των στόχων του παρόντος.

4. Τα Σχέδια Διαχείρισης περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό επίπεδο και την κάλυψη της περιοχής που περιλαμβάνεται στον σχεδιασμό, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) τον τύπο, την ποσότητα και την πηγή των παραγόμενων στη Χώρα αποβλήτων, τα απόβλητα που είναι πιθανόν να αποσταλούν από ή προς την Επικράτεια και αξιολόγηση της μελλοντικής τάσης εξέλιξης των ρευμάτων αποβλήτων,

β) τις υφιστάμενες μεγάλες εγκαταστάσεις διάθεσης και ανάκτησης, καθώς και ειδικές ρυθμίσεις για απόβλητα έλαια, επικίνδυνα απόβλητα, απόβλητα που περιέχουν σημαντικές ποσότητες πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, ή ροές αποβλήτων που ρυθμίζονται από ειδική νομοθεσία,

γ) αξιολόγηση της ανάγκης για το κλείσιμο υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων και για τις πρόσθετες υποδομές εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 42, καθώς και αξιολόγηση των επενδύσεων και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων που απαιτούνται για να αντιμετωπιστούν οι εν λόγω ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η εν λόγω αξιολόγηση μπορεί να περιληφθεί σε άλλα έγγραφα στρατηγικής που καλύπτουν το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, εφόσον δεν συμπεριληφθεί στα Σχέδια Διαχείρισης,

δ) επαρκείς πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών και τη δυναμικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων διάθεσης ή των μεγάλων εγκαταστάσεων ανάκτησης, αν χρειαστεί,

ε) τις γενικές πολιτικές διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων που περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό ή πολιτικών για απόβλητα που θέτουν συγκεκριμένα προβλήματα διαχείρισης,

στ) πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παρ. 3α του άρθρου 5 της Οδηγίας 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 1999 για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων (L 182) ή σε άλλα έγγραφα στρατηγικής που καλύπτουν το σύνολο της Επικράτειας,

ζ) αξιολόγηση των υφιστάμενων προγραμμάτων συλλογής αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων της υλικής και γεωγραφικής κάλυψης της χωριστής συλλογής, και των μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας της, ενδεχόμενων παρεκκλίσεων που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23, και της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής,

η) μέτρα για την καταπολέμηση και την πρόληψη όλων των μορφών δημιουργίας απορριμμάτων και για τον καθαρισμό όλων των τύπων απορριμμάτων,

θ) κατάλληλους ποιοτικούς ή ποσοτικούς δείκτες και στόχους, ιδίως όσον αφορά στην ποσότητα παραγόμενων αποβλήτων και τη διαχείρισή τους και την ποσότητα των αστικών αποβλήτων που διατίθενται ή υποβάλλονται σε ανάκτηση ενέργειας.

5. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων μπορούν να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό επίπεδο και την κάλυψη της περιοχής που περιλαμβάνεται στον σχεδιασμό, και τα ακόλουθα:

α) οργανωτικές πτυχές που συνδέονται με τη διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που πραγματοποιούν τη διαχείριση αποβλήτων,

β) αξιολόγηση της χρησιμότητας και της καταλληλότητας της χρησιμοποίησης οικονομικών και άλλων μέσων για την αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων που σχετίζονται με τα απόβλητα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διατηρηθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,

γ) εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης απευθυνόμενες στο ευρύ κοινό ή σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών,

δ) παλιές ρυπασμένες τοποθεσίες διάθεσης αποβλήτων και τα μέτρα για την αποκατάστασή τους,

ε) την προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους των εργασιών ανάκτησης και διάθεσης των αποβλήτων.

6. Τα Σχέδια Διαχείρισης που προβλέπονται στην παρ. 2 και εξειδικεύονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 55, καλύπτουν χρονική περίοδο τουλάχιστον δέκα (10) ετών, αξιολογούνται τουλάχιστον ανά πενταετία από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεωρούνται, εφόσον απαιτείται, με τη διαδικασία του άρθρου 55.

7. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων περιλαμβάνουν ειδικό κεφάλαιο για τη διαχείριση συσκευασιών και αποβλήτων συσκευασιών, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 78 έως και 81 και συμμορφώνονται με τους στόχους της παρ. 2 του άρθρου 25 και τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 1999/31 του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 1999 περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων (L 182), όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία 2018/850 (L 150) και, για τους σκοπούς της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων, με τις απαιτήσεις του άρθρου 12 του ν. 3983/2011 (Α' 144) των άρθρων 8 και 9 του ν. 3199/2003 (Α' 280), του π.δ. 51/2007 (Α' 54) και του ν. 4736/2020 (Α' 200).

Άρθρο 55

Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων

(Άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 21 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)

Α. Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) καθορίζει τη στρατηγική, τις πολιτικές και τους στόχους για

τη διαχείριση των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο. Αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων, το οποίο προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα.

Β. Για ορισμένα ρεύματα αποβλήτων, των οποίων η διαχείριση, λόγω της ποιοτικής και ποσοτικής σύστασής τους, καθώς και των εξειδικευμένων εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τη διαχείρισή τους, χρήζει ειδικότερης συνολικής αντιμετώπισης, μπορεί να καταρτίζονται ειδικά σχέδια διαχείρισης, τα οποία εμπεριέχονται στο ΕΣΔΑ και ρυθμίζουν συνολικά, σε επίπεδο χώρας, την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων αυτών, τα οποία εγκρίνονται με την απόφαση της παρ. 22 του άρθρου 72.

Γ. Το ΕΣΔΑ έχει στρατηγικό χαρακτήρα, εκπονείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 54 και εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να προβεί σε τροποποιήσεις του, εφόσον τις θεωρεί αναγκαίες, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή και να βελτιωθεί η λειτουργικότητά του.

2. Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)

α) Για κάθε περιφέρεια καταρτίζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μία περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο περιφέρειας.

β) Για την έγκριση του ΠΕΣΔΑ απαιτείται η γνώμη του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως προς τη συμβατότητα του ΠΕ.Σ.Δ.Α. με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα που προβλέπονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων. Το ΠΕΣΔΑ εγκρίνεται από την περιφέρεια με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση της αρνητικής απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 5 ή την ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 7 της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (Β' 1225), όπως εκάστοτε ισχύει. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας των δύο (2) μηνών, η έγκριση του ΠΕΣΔΑ γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η απόφαση έγκρισης του ΠΕΣΔΑ δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ) Για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν στη διαχείριση των Αστικών Αποβλήτων (ΑΑ), τα οποία οφείλονται σε απρόβλεπτες καταστάσεις που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν κατά-

σταση έκτακτης ανάγκης με κίνδυνο την υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή να απειλήσουν τη δημόσια υγεία και δεν επιδέχονται αναβολή, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, να λάβει με απόφαση του οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο για την επίλυση του προβλήματος, περιλαμβανομένης και της μεταφοράς των ΑΑ σε μία ή περισσότερες νομίμως λειτουργούσες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων. Η ανωτέρω απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκτελείται υποχρεωτικά από τους εμπλεκόμενους φορείς διαχείρισης ΑΑ, βαρυνόμενου του ωφελουμένου φορέα με το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να επιχορηγείται ο ωφελούμενος φορέας για το σύνολο ή μέρος της απαιτούμενης δαπάνης και η σχετική δαπάνη βαρύνει το Πράσινο Ταμείο. Η παρούσα περίπτωση εφαρμόζεται και στην περίπτωση άμεσης παύσης της λειτουργίας των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ) που λειτουργούν σε διαχειριστικές ενότητες περιφερειών, στις οποίες δεν υπάρχει νόμιμος εν λειτουργία Χώρος Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ) προβλεπόμενος από το αντίστοιχο ΠΕΣΔΑ ή νόμιμος εν λειτουργία χώρος αποθήκευσης. Για την έκδοση της απόφασης λαμβάνονται υπόψη ιδίως η φέρουσα ικανότητα των εγκαταστάσεων παραλαβής των ΑΑ και το συνολικό κόστος διαχείρισης των ΑΑ. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ'αντιστοιχία και για την περίπτωση κατά την οποία εν λειτουργία ΧΥΤ έχει κορεστεί ή παύσει τη λειτουργία του με απόφαση του αρμοδίου για τη διαχείρισή του οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

(δ) Το ΠΕΣΔΑ μπορεί να εκπονείται για περισσότερες της μίας περιφέρειες. Σε αυτή την περίπτωση, το ΠΕΣΔΑ καταρτίζεται από τους οικείους ΦοΔΣΑ και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των αρμοδίων περιφερειακών συμβουλίων, η οποία εκδίδεται και κυρώνεται κατά τη διαδικασία των περ. α' και β'. Μετά την κύρωσή του, το ΠΕΣΔΑ υλοποιείται από τους οικείους περιφερειακούς ΦοΔΣΑ.

Άρθρο 56

Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) (Άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 21 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Ως Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) ορίζεται το επιχειρησιακό σχέδιο που καταρτίζεται από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού για τη διαχείριση των ΑΑ, σύμφωνα με τους στόχους του οικείου ΠΕΣΔΑ.

2. Το ΤΣΔΑ εγκρίνεται με απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Ο.Τ.Α. α' βαθμού, μετά από παροχή γνώμης του οικείου ΦοΔΣΑ μέσα σε έναν (1) μήνα από την αποστολή του σχετικού ερωτήματος. Στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού για τους οποίους δεν προβλέπεται Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, το ΤΣΔΑ εγκρίνεται από το οικείο δημοτικό συμβούλιο. Εφόσον ο ΦοΔΣΑ δεν παρέχει γνώμη εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας, το ΤΣΔΑ εγκρίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω και υποβάλλεται από τον Ο.Τ.Α. α' βαθμού στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ)

του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στη βάση τυποποιημένης ηλεκτρονικής φόρμας, στην οικεία περιφέρεια και στον οικείο ΦοΔΣΑ, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 104 και του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Το ΤΣΔΑ είναι πενταετούς διάρκειας, επικαιροποιείται ετησίως και υποβάλλεται έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους στο ΗΜΑ, καθώς και στον οικείο ΦοΔΣΑ.

3. Η υποβολή του ΤΣΔΑ αποτελεί προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων του Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα διαχείρισης αποβλήτων.

Άρθρο 57

Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων

(Άρθρο 29 της Οδηγίας, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 22 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851 και το άρθρο 30 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκπονεί το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων στο οποίο περιλαμβάνονται, κατ'ελάχιστο, τα μέτρα πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων που καθορίζονται στα άρθρα 16 έως 21, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 4.

2. Το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων περιγράφει τη συμβολή των μέσων και των μέτρων που απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙVα του Μέρους Β' στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και αξιολογείται η χρησιμότητα των παραδειγμάτων των μέτρων που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙV του Μέρους Β' ή άλλων ενδεδειγμένων μέτρων. Το Πρόγραμμα περιγράφει τα υφιστάμενα μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και τη συμβολή τους στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων. Τα μέτρα αποσκοπούν στην αποσύνδεση της σχέσης μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων.

3. Το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.

4. Το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων αξιολογείται από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τουλάχιστον ανά πενταετία και αναθεωρείται, εφόσον ενδείκνυται και εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τα άρθρα 16 έως και 21 και 25.

Άρθρο 58

Συμμετοχή του κοινού

(Άρθρο 31 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Οι ενδιαφερόμενοι, οι αρχές και οι πολίτες συμμετέχουν στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά από την εκπόνησή τους, σύμφωνα με τον ν. 3422/2005 (Α' 303) ή, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων

(Β' 1225), όπως εκάστοτε ισχύει. Τα σχέδια και τα προγράμματα, καθώς και οι απαιτούμενες ενέργειες και δράσεις για την υλοποίησή τους αναρτώνται σε διαδικτυακό τόπο στον οποίο έχουν πρόσβαση οι πολίτες.

Άρθρο 59
Συνεργασία
(Άρθρο 32 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

Η κατάρτιση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, σύμφωνα με τα άρθρα 55 και 57, μπορεί να γίνεται και σε συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 60
Πληροφορίες που υποβάλλονται
στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή
(Άρθρο 33 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει
τροποποιηθεί με την παρ. 24 του άρθρου 1 της
Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων και το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που αναφέρονται στα άρθρα 55 και 57, μόλις αυτά εγκριθούν, και για ουσιαστικές αναθεωρήσεις των σχεδίων και των προγραμμάτων αυτών.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ακολουθείται ο μορφότυπος για την κοινοποίηση πληροφοριών, σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2013/727 της Επιτροπής της 6ης Δεκεμβρίου 2013 για την καθιέρωση μορφότυπου κοινοποίησης των πληροφοριών σχετικά με την έγκριση και τις ουσιαστικές αναθεωρήσεις των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων (L 329).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ

Άρθρο 61
Επιθεωρήσεις και έλεγχοι
(Άρθρο 34 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

1. Οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων, που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, οι μεσίτες και οι έμποροι, καθώς και οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που παράγουν επικίνδυνα απόβλητα υπόκεινται σε κατάλληλες περιοδικές επιθεωρήσεις.

2. Οι επιθεωρήσεις που αφορούν τις εργασίες συλλογής και μεταφοράς, καλύπτουν την προέλευση, τη φύση, την ποσότητα και τον προορισμό των συλλεγόμενων και μεταφερόμενων αποβλήτων.

3. Οι καταχωρίσεις στο πλαίσιο του ενωσιακού συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) λαμβάνονται υπόψη για τις επιθεωρήσεις, ιδίως όσον αφορά στη συχνότητα και την ένταση αυτών.

4. Οι έλεγχοι του παρόντος διενεργούνται:

α) στους οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή παράγουν επικίνδυνα απόβλητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές

αρχές, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209),

β) στους οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, από τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.Π.Ε.) της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011,

γ) στους μεσίτες και τους εμπόρους αποβλήτων, από τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011.

Άρθρο 62
Τήρηση αρχείων - Μητρώων
(Άρθρο 35 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει
τροποποιηθεί με την παρ. 25 του άρθρου 1
της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 52, οι παραγωγοί επικίνδυνων και λοιπών αποβλήτων, οι επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν επικίνδυνα απόβλητα σε επαγγελματική βάση ή ενεργούν ως έμποροι και μεσίτες επικίνδυνων αποβλήτων, τηρούν χρονολογικά αρχεία με:

α) τις ποσότητες, τη φύση, την προέλευση των εν λόγω αποβλήτων, καθώς και την ποσότητα των προϊόντων και των υλικών που απορρέουν από την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή άλλες εργασίες ανάκτησης, και

β) όπου είναι σκόπιμο, τον προορισμό, τη συχνότητα συλλογής, τον τρόπο μεταφοράς και τη μέθοδο επεξεργασίας που προβλέπονται για τα απόβλητα.

Τα ανωτέρω στοιχεία καταχωρίζονται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του άρθρου 53.

2. Τα αρχεία για τα επικίνδυνα απόβλητα διατηρούνται επί τουλάχιστον τρία (3) έτη. Οι οργανισμοί και επιχειρήσεις, που μεταφέρουν επικίνδυνα απόβλητα, υποχρεούνται να τηρούν επί τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες τα έντυπα αναγνώρισης του άρθρου 10 της υπό στοιχεία Η.Π.13588/725/28.3.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας (Β' 383), όπως εκάστοτε ισχύει.

3. Τα δικαιολογητικά της εκτέλεσης των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων χορηγούνται κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων αρχών ή ενός προηγούμενου κατόχου.

4. Οργανισμοί και επιχειρήσεις, που μεταφέρουν μη επικίνδυνα απόβλητα, υποχρεούνται να τηρούν τα σχετικά αρχεία της παρ. 1, τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες, τη φύση (κωδικός ΕΚΑ), την προέλευση και, ανάλογα με την περίπτωση, τον τρόπο μεταφοράς, τον τελικό αποδέκτη και τη μέθοδο επεξεργασίας, για τουλάχιστον ένα (1) έτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 63
Δημιουργία Δικτύου Μονάδων
Ενεργειακής Αξιοποίησης Αποβλήτων

1. Οι διαδικασίες εκπόνησης ή ανάθεσης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών υπηρεσιών,

όπως και χωροθέτησης και δημοπράτησης των μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης αποβλήτων, καθώς και ο συντονισμός και η εποπτεία υλοποίησης αυτών υπάγονται στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η λειτουργία και συντήρηση των μονάδων υπάγεται στις αρμοδιότητες των ΦοΔΣΑ. Δύναται να συνάπτονται διαβαθμιδικές συνεργασίες ή προγραμματικές συμβάσεις των ΦοΔΣΑ για την άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων. Η χωροθέτηση των εν λόγω μονάδων γίνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις και τα σχετικά κριτήρια χωροθέτησης του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 39/31.08.2020 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 185), όπως εκάστοτε ισχύει και σύμφωνα με τον ν. 4014/2011 (Α' 209).

2. Με την απόφαση της παρ. 23 του άρθρου 72 καθορίζονται οι απαιτούμενες τεχνικές λεπτομέρειες, όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 64

Ειδικές ρυθμίσεις για τις μονάδες παρασκευής εδαφοβελτιωτικών/λιπάσματος (κομπόστ)

Επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων παρασκευής εδαφοβελτιωτικών και λιπάσματος (κομπόστ) από προδιαλεγμένο οργανικό κλάσμα αστικών αποβλήτων σε Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.), σε γήπεδα του άρθρου 8Α του π.δ. 31/1985 (Δ' 270), καθώς και σε εκτός σχεδίου πόλης περιοχές και εκτός ορίων οικισμών. Η εγκατάσταση μονάδων παρασκευής εδαφοβελτιωτικών και λιπάσματος (κομπόστ) από προδιαλεγμένο οργανικό κλάσμα αστικών αποβλήτων, σε περιοχές εκτός σχεδίου και ορίων οικισμών λαμβάνει χώρα κατά παρέκκλιση της αρτιότητας και των όρων και περιορισμών δόμησης της περιοχής. Τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις της μονάδας απέχουν από τα όρια του γηπέδου απόσταση τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων, με την επιφύλαξη τήρησης ειδικότερων υποχρεωτικών αποστάσεων που απορρέουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς και την υπεραστική συγκοινωνία. Για τις οικοδομικές εργασίες που απαιτούνται για την εγκατάσταση των μονάδων του παρόντος σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως και ορίων οικισμών, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής υποστηρικτικών κτισμάτων, όπως γραφείου προσωπικού και χώρου φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, συνολικής επιφανείας έως εκατό (100) τ.μ, εκδίδεται έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας. Στην επιφάνεια αυτή δεν προσμετρώνται υπόστεγα, προκατασκευασμένοι οικίσκοι τύπου κοντέινερ και έργα υποδομής. Σε κάθε περίπτωση, τεχνικοί κανονισμοί κτιριοδομικού περιεχομένου που σχετίζονται με την ασφάλεια της εγκατάστασης εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 65

Κανονισμός καθαριότητας Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού καταρτίζουν κανονισμό καθαριότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 79 του ν. 3463/2006 (Α' 114), με σκοπό τη διατήρηση της πόλης καθαρής από απόβλητα και την επίτευξη των ποσοτικών και ποιοτικών

στόχων του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ). Για την εκπόνηση από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού του κανονισμού καθαριότητας τηρούνται τα προβλεπόμενα στην απόφαση της παρ. 24 του άρθρου 72.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 66

Επιβολή της εφαρμογής και κυρώσεις (Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Απαγορεύονται η εγκατάλειψη, η απόρριψη ή η ανεξέλεγκτη διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και η δημιουργία απορριμμάτων.

2. Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως επιχείρηση ή οργανισμός, των οποίων οι δραστηριότητες αφορούν στην παραγωγή, κατοχή ή την πραγματοποίηση εργασιών διαχείρισης αποβλήτων κατά την έννοια του άρθρου 3, προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει βλάβες στο περιβάλλον με πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει στον παρόντα και ειδικότερα στην παρ. 1 και στα άρθρα 4 και 35, καθώς και στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, τιμωρείται ποινικά με τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160).

3. Σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως επιχείρηση ή οργανισμό, των οποίων οι δραστηριότητες αφορούν στην παραγωγή, κατοχή ή τη διαχείριση αποβλήτων, κατά την έννοια του άρθρου 35 και προκαλούν βλάβες στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον κατά παράβαση του παρόντος και ειδικότερα της παρ. 1 και των άρθρων 4 και 35, καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, επιβάλλονται, ανεξάρτητα από την ποινική ευθύνη της παρ. 2, ως διοικητικές κυρώσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά, πρόστιμο ή προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, την υποτροπή και το όφελος του παραβάτη. Το ύψος και η διαδικασία επιβολής των προαναφερόμενων διοικητικών κυρώσεων ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986. Ειδικότερα, για πράξεις ή παραλείψεις που τελέστηκαν προς όφελος νομικών προσώπων, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986.

4. Όταν οι δήμοι ή τα συνιστώμενα από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) νομικά πρόσωπα για τη διαχείριση αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 3536/2007 (Α' 42), χρησιμοποιούν Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ), επιβάλλεται, εις βάρος του οικείου δήμου ή των ανωτέρω νομικών προσώπων, χρηματικό πρόστιμο, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986. Οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη του φορέα εκμετάλλευσης και ανεξάρτητα από τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία.

Ποσοστό 40% επί του ανωτέρω προστίμου περιέχεται στο Δημόσιο στον κωδικό 1560989001 με την ονομασία «Λοιπά πρόστιμα και χρηματικές ποινές» της αναλυτικής οικονομικής ταξινόμησης εσόδων και εξόδων του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 2/58493/ΔΠΓΚ/2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (Β' 3240), όπως εκάστοτε ισχύει. Το υπόλοιπο 60% περιέχεται στο Πράσινο Ταμείο και διατίθεται αποκλειστικά για τους σκοπούς που περιγράφονται στην παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986.

5. Για τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 1 του άρθρου 50, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους επτάμισι (7,5) ευρώ ανά τόνο σύμμεικτων συλλεχθέντων αποβλήτων. Για τη διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων εφαρμόζεται το άρθρο 30 του ν. 1650/1986.

6. Στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 4 του άρθρου 20, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ ανά παράβαση. Για τη διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων εφαρμόζεται το άρθρο 30 του ν. 1650/1986.

7. Στα νομικά πρόσωπα που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 5 του άρθρου 46, τίθεται προθεσμία συμμόρφωσης τριάντα (30) ημερών μετά την άπρακτη παρέλευση της οποίας επιβάλλεται από τον Ο.Τ.Α. α' βαθμού πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ ανά παράβαση.

8. Στους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 50, που δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση χωριστής συλλογής των βιοαποβλήτων, τίθεται προθεσμία συμμόρφωσης τριάντα (30) ημερών, μετά την άπρακτη παρέλευση της οποίας επιβάλλεται από τον Ο.Τ.Α. α' βαθμού πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ.

9. Στους φορείς της παρ. 4 του άρθρου 50, που δεν έχουν συνάψει σύμβαση με κατάλληλα αδειοδοτημένη επιχείρηση ανακύκλωσης ή ανάκτησης βιοαποβλήτων, τίθεται προθεσμία συμμόρφωσης τριάντα (30) ημερών, μετά την άπρακτη παρέλευση της οποίας επιβάλλεται από τον Ο.Τ.Α. α' βαθμού πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

10. Στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 43, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ ανά παράβαση. Σε περίπτωση υποτροπής το πρόστιμο του ανωτέρω εδαφίου διπλασιάζεται. Για τη διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων της παρούσας εφαρμόζεται το άρθρο 30 του ν. 1650/1986.

11. α) Για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από την κάθε είδους ρύπανση, τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, την ασφαλή διαβίωση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, τη βελτίωση της λειτουργικότητας των πόλεων και των οικισμών, την προστασία των κοινόχρηστων χώρων και των χώρων αρχαιολογικού και τουριστικού ενδιαφέροντος και την προστασία των πολιτών από επικίνδυνα για την υγεία απόβλητα, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις στους παραγωγούς αποβλήτων και σε όσους προσβάλλουν τα ανωτέρω αγαθά για κάθε παράβαση, όπως οι παραβάσεις αυτές και οι αντίστοιχες κυρώσεις καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Μέρους Β'.

β) Οι κυρώσεις της περ. α) επιβάλλονται, εφόσον οι παραβάσεις δεν τιμωρούνται βαρύτερα σύμφωνα με την νομοθεσία.

γ) Αρμόδια όργανα για τη βεβαίωση των παραβάσεων είναι η διεύθυνση καθαριότητας ή περιβάλλοντος του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, ή οποιοδήποτε άλλο διοικητικό όργανο του Ο.Τ.Α. Αρμόδιο όργανο για την επιβολή της προβλεπόμενης για την κάθε παράβαση κύρωσης είναι ο δήμαρχος.

δ) Οι ρυθμίσεις της παρούσας κατισχύουν αντίστοιχων ρυθμίσεων κανονισμών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και οι υφιστάμενοι κανονισμοί εφαρμόζονται για όσες παραβάσεις δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΧ του Μέρους Β'.

ε) Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού δύνανται με την έκδοση ή τροποποίηση του κανονισμού καθαριότητας, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 3463/2006 (Α' 114) να αυξάνουν το ύψος των προστίμων του Παραρτήματος ΙΧ του Μέρους Β' και να ορίζουν παραβάσεις πλέον των αναφερομένων σε αυτό προβλέποντας την επιβολή ανάλογων διοικητικών κυρώσεων.

12. Οι κυρώσεις του παρόντος επιβάλλονται ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη των υπόχρεων προσώπων και ανεξάρτητα από τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

Άρθρο 67

Έλεγχος Ε.Ο.ΑΝ.

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Ο Ε.Ο.ΑΝ. οργανώνει και διενεργεί ελέγχους σχετικά με:

α) την τήρηση και εφαρμογή των ΠΔΕΠ, σύμφωνα με τα άρθρα 9 έως και 12,

β) τη λειτουργία των ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ στο σύνολό τους, την τήρηση και εφαρμογή του εγκεκριμένου επιχειρησιακού σχεδίου, τα τεχνικά και οικονομικά στοιχεία και την αξιοπιστία των παρεχόμενων από τους φορείς ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ δεδομένων,

γ) την τήρηση της υποχρέωσης των παραγωγών συσκευασιών ή των παραγωγών και διαχειριστών άλλων προϊόντων για την οργάνωση και λειτουργία ΑΣΕΔ ή την ένταξή τους σε ΣΣΕΔ,

δ) τις πληροφορίες που παρέχονται στον Ε.Ο.ΑΝ. από τους υπόχρεους παραγωγούς, σχετικά με τις διακινούμενες στην ελληνική αγορά ποσότητες συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

ε) τη νόμιμη διακίνηση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

στ) τη νόμιμη διακίνηση των αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

ζ) τη νόμιμη χρήση της σήμανσης,

η) την τήρηση από τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων των προϋποθέσεων, όρων και υποχρεώσεών τους για την εναλλακτική διαχείριση, που απορρέουν από τον νόμο ή από σύμβαση με ΣΣΕΔ συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

θ) την τήρηση από τους Ο.Τ.Α. των όρων και υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα,

ι) την τήρηση από τους υπόχρεους της παρ. 1 του άρθρου 38 των υποχρεώσεων του άρθρου 38, καθώς και την τήρηση από τους ΦοΔΣΑ των λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα.

2. Οι έλεγχοι διακρίνονται σε τακτικούς και έκτακτους. Οι τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται με βάση ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων που εκπονείται από τον Ε.Ο.ΑΝ. Έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται οποτεδήποτε, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας.

3. Ο Ε.Ο.ΑΝ., κατά τη διενέργεια μέρους ή του συνόλου των ελέγχων, επιτρέπεται να υποβοηθείται από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και τα οποία συνάπτουν σχετική σύμβαση με τον Ε.Ο.ΑΝ.

4. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να ζητά τη συνδρομή της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των αρμόδιων αρχών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης, των περιβαλλοντικών ελεγκτών του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209), της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), των ελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και των διευθύνσεων ανάπτυξης των περιφερειακών ενοτήτων της Χώρας, καθώς και κάθε άλλης δημόσιας αρχής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση της παρ. 25 του άρθρου 72.

5. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης όλων των βαθμών και κάθε διοικητική αρχή υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη από τον Ε.Ο.ΑΝ. συνδρομή για την εκτέλεση των ελέγχων.

6. Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων υποχρεούνται να ενημερώνουν τον Ε.Ο.ΑΝ., εφόσον ο τελευταίος, στο πλαίσιο και για τον σκοπό αξιολόγησης καταγγελίας, αιτηθεί από τους ανωτέρω φορείς στοιχεία και κάθε ενημέρωση, ανά επιχείρηση και όχι μόνο συγκεντρωτικά στοιχεία, για τις ενδοκοινοτικές εισαγωγές που καταγράφονται στο Σύστημα Στατιστικών Ενδοκοινοτικού Εμπορίου (INTRASTAT) και για τις δηλώσεις εισαγωγής από τρίτες χώρες που υποβάλλονται στις τελωνειακές αρχές, αντίστοιχα.

7. Οι ελεγχόμενοι από τον Ε.Ο.ΑΝ. είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση για την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή των ελέγχων. Στις διευκολύνσεις αυτές περιλαμβάνονται ιδίως η ελεύθερη πρόσβαση στους χώρους, η παροχή χωρίς δαπάνη κάθε στοιχείου ή πληροφορίας που ζητείται, καθώς και η διευκόλυνση δειγματοληψιών. Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου ο Ε.Ο.ΑΝ. ζητά την εισαγγελική εντολή για τη συνδρομή αστυνομικής αρχής.

8. Ύστερα από κάθε έλεγχο συντάσσεται έκθεση, στην οποία καταγράφονται ο σκοπός και τα ευρήματα του ελέγχου και οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν. Αν διαπιστωθούν παραβάσεις, η έκθεση ελέγχου ή και η έκθεση διαπίστωσης παράβασης κοινοποιούνται στον

ελεγχόμενο, ο οποίος καλείται να υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής και την εξέταση των κατατεθειμένων απόψεων, συντάσσεται το τελικό κείμενο της έκθεσης ελέγχου, στο οποίο έχουν συμπεριληφθεί οι απόψεις του ελεγχόμενου και η σχετική αξιολόγησή τους. Παραβάσεις που συνίστανται στη μη τήρηση των χρονικών προθεσμιών που καθορίζει ο νόμος και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικές πράξεις, δεν απαιτούν τη διενέργεια ελέγχου και για αυτές συντάσσεται έκθεση διαπίστωσης παράβασης από την καθ' ύλην αρμόδια διεύθυνση του Ε.Ο.ΑΝ.

Άρθρο 68

Ποινικές κυρώσεις

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Οι νόμιμοι εκπρόσωποι και οι διευθύνοντες σύμβουλοι των φορέων ΣΣΕΔ, οι οποίοι παραβιάζουν την απαγόρευση της παρ. 7 του άρθρου 12, τιμωρούνται με φυλάκιση τριών (3) μηνών έως τριών (3) ετών ή χρηματική ποινή μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημερήσιες μονάδες ή και με τις δύο (2) αυτές ποινές.

2. Όποιος παραβιάζει τα ασυμβίβαστα των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 12, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών ή χρηματική ποινή μέχρι εξήντα (60) ημερήσιες μονάδες ή και με τις δύο (2) αυτές ποινές.

3. Όποιος από πρόθεση δηλώνει στον Ε.Ο.ΑΝ. άλλες από τις πραγματικές ποσότητες ή παραλείπει να δηλώσει τις πραγματικές ποσότητες αποβλήτων που οδηγήθηκαν προς επεξεργασία, παραβαίνοντας σχετική υποχρέωση που απορρέει από τον παρόντα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή χρηματική ποινή μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημερήσιες μονάδες ή και με τις δύο αυτές ποινές, στην περίπτωση δε των ΣΕΔ υπόχρεοι είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος και ο διευθύνων σύμβουλος.

4. Όποιος παρεμποδίζει ή με οποιονδήποτε τρόπο αποφεύγει τη διενέργεια ελέγχων που αποφασίστηκαν από τον Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με το άρθρο 67, καθώς και όποιος αρνείται την παροχή στοιχείων ή πληροφοριών κατά τη διενέργεια των ελέγχων αυτών ή παρέχει ψευδείς πληροφορίες ή στοιχεία, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών ή χρηματική ποινή μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημερήσιες μονάδες ή και με τις δύο (2) αυτές ποινές, στην περίπτωση δε των φορέων ΣΕΔ υπόχρεοι είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος και ο διευθύνων σύμβουλος.

5. Το ύψος κάθε ημερήσιας μονάδας δεν μπορεί να είναι κατώτερο από εκατό (100) ευρώ ούτε ανώτερο από πεντακόσια (500) ευρώ.

Άρθρο 69

Διοικητικές κυρώσεις

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Στον υπόχρεο που παραβαίνει την παρ. 1 του άρθρου 11 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ίσο με τις

ελάχιστες χρηματικές εισφορές της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 13, που ισχύουν κατά τη διαπίστωση της παράβασης, τις οποίες θα κατέβαλε σε ΣΣΕΔ για το χρονικό διάστημα των τελευταίων πέντε (5) ετών. Σε περίπτωση που ο παραγωγός συμμορφώνεται αυτοβούλως με την υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 11 εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το χρηματικό πρόστιμο περιορίζεται στο ποσό που αντιστοιχεί στις χρηματικές εισφορές του τελευταίου ημερολογιακού έτους.

2. Στον υπόχρεο που παραβαίνει την παρ. 5 του άρθρου 11 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από εκατό (100) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Στον διακινητή συσκευασμένων προϊόντων και τον διακινητή προϊόντων για τα οποία έχει εγκριθεί ΠΔΕΠ, που παραβαίνει το άρθρο 14, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

4. Στον υπόχρεο, που παραβαίνει την υποχρέωση της παρ. 7 του άρθρου 11, επιβάλλεται πρόστιμο από εκατό (100) ευρώ έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

5. Στους φορείς ΣΕΔ που παραβαίνουν τις παρ. 1, 2, 8, 9, και 12 του άρθρου 12 ή όρο που έχει τεθεί στην απόφαση έγκρισης ή ανανέωσης ΣΕΔ, επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

6. Σε περίπτωση υποβολής των εκθέσεων των παρ. 10 και 11 του άρθρου 12 μετά την παρέλευση της προθεσμίας επιβάλλεται στους φορείς ΣΕΔ πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για κάθε μήνα καθυστέρησης για τους πρώτους τρεις (3) μήνες και δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για κάθε επόμενο μήνα καθυστέρησης. Σε περίπτωση που η καθυστέρηση υπερβεί τους έξι (6) μήνες, η μη υποβολή θεωρείται οριστική και επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

7. Στους φορείς ΣΣΕΔ που παραβαίνουν την παρ. 18 του άρθρου 12 επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το προβλεπόμενο ποσό της εγγύησης.

8. Στους φορείς ΣΕΔ, που δεν εξοφλούν το τιμολόγιο προς τον Ε.Ο.ΑΝ., μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία έκδοσής του, επιβάλλεται προσαύξηση 10% επί του οφειλόμενου ποσού.

9. Για τους φορείς ΣΕΔ, που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 7 του άρθρου 9, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το 10% του ύψους των χρηματικών εισφορών, όπως αυτές τιμολογήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου.

10. Στον παραγωγό συσκευασιών, στον παραγωγό προϊόντων ή στον διαχειριστή ΑΕΚΚ που, από πρόθεση, δεν δηλώνει προς το ΣΣΕΔ και τον Ε.Ο.ΑΝ. τις πραγματικές ποσότητες συσκευασιών ή άλλων προϊόντων και στον φορέα ΣΕΔ που παραβαίνει την υποχρέωση της παρ. 6 του άρθρου 12 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

11. Στον παραγωγό συσκευασιών και στον παραγωγό ή διαχειριστή άλλων προϊόντων, στον διακινητή συσκευασιών ή στον διακινητή άλλων προϊόντων, καθώς και στον φορέα ΑΣΕΔ ή ΣΣΕΔ που παρεμποδίζει ή με οποιονδήποτε τρόπο αποφεύγει τη διενέργεια ελέγχων που

αποφασίστηκαν από τον Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με το άρθρο 67, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

12. Στους φορείς διαχείρισης αποβλήτων, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 3, που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν κεφάλαιο και τα ΠΔΕΠ, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

13. Στους φορείς ΣΕΔ, που ενεργούν κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 5, της παρ. 2 του άρθρου 6 και της παρ. 1 του άρθρου 10 της υπ' αρ. 181504/2016 (Β' 2454) απόφαση Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πεντακόσια (500) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

14. Στα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) για την παραβίαση της παρ. 3 του άρθρου 31 επιβάλλεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. πρόστιμο ύψους πέντε (5) ευρώ ανά τόνο εισερχόμενων αποβλήτων που αντιστοιχούν σε δήμους για τους οποίους δεν πραγματοποιήθηκε εργασία δειγματοληψίας.

15. Στον υπόχρεο της παρ. 1 του άρθρου 38, σε περίπτωση καταβολής μετά την παρέλευση της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 38, επιβάλλεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. πρόστιμο ίσο με το 2% του τέλους ταφής που αντιστοιχεί στο οφειλόμενο σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 38 ποσό, το οποίο ανατοκίζεται με επιτόκιο 2% για κάθε μήνα καθυστέρησης.

16. Οι κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ., ύστερα από κλήση του καθ' ου να εκθέσει τις απόψεις του μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Αν η παράβαση βεβαιώθηκε κατόπιν ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 67, η σχετική έκθεση κοινοποιείται στον ελεγχόμενο μαζί με την κλήση του σε παροχή εξηγήσεων. Για την επιμέτρηση της κύρωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως η σοβαρότητα της παράβασης, η συμμόρφωση ή μη στις υποδείξεις των αρμόδιων οργάνων μετά τη διαπίστωση της παράβασης, οι παρόμοιες παραβάσεις στο παρελθόν και ο βαθμός υπαιτιότητας, το όφελος που έχει αποκομίσει ο παραβάτης από την παράβαση και τα οικονομικά του μεγέθη. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν γνώμης του Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ. και με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 91, καθορίζονται αναλυτικές μεθοδολογίες προσδιορισμού των διοικητικών κυρώσεων ανά διαφορετική κατηγορία παραβάτη του παρόντος και ανά είδος παράβασης, με βάση κατ' ελάχιστο τα προαναφερόμενα κριτήρια.

17. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με τον παρόντα, βεβαιώνονται από τον Ε.Ο.ΑΝ., εισπράττονται σύμφωνα με τον ΚΕΔΕ και αποδίδονται στον Ε.Ο.ΑΝ.

Άρθρο 70

Συνέπειες μη συμμόρφωσης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Τα ποσά που καταλογίζονται στην Ελληνική Δημοκρατία από 1ης.7.2022 ως χρηματικά πρόστιμα λόγω πα-

ραβιάσεων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τα απόβλητα και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων που απορρέουν από πράξεις ή παραλείψεις φυσικών ή νομικών προσώπων, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. ή λοιπών οργανισμών ή επιχειρήσεων για τη διαχείριση των αποβλήτων και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, επιβάλλονται ως χρηματικά πρόστιμα στα πρόσωπα αυτά.

Στην περίπτωση των Ο.Τ.Α., τα οφειλόμενα ποσά παρακρατούνται κατά τη διαδικασία κατανομή των κεντρικών αυτοτελών πόρων στους Ο.Τ.Α.. Το ύψος του παρακρατούμενου ποσού από τους ανωτέρω πόρους αντιστοιχεί στο επιβληθέν πρόστιμο, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό του. Για τον σκοπό αυτόν και μετά από την έκδοση της πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί της καταβολής των ποσών των χρηματικών κυρώσεων και τη γνωστοποίηση αυτής στα Υπουργεία Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο Υπουργός Εσωτερικών με απόφασή του προβαίνει στον επιμερισμό των καταλογιζόμενων ποσών στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Σε περίπτωση επιβολής προστίμου για την ύπαρξη Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ), σύμφωνα με την παρούσα, ο Ο.Τ.Α. εντός των ορίων αρμοδιότητας του οποίου βρίσκεται ο ΧΑΔΑ, υπέχει ευθύνη.

Αν το πρόστιμο που επιβλήθηκε, οφείλεται σε υπαιτιότητα ή συνυπαιτιότητα των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α., είναι δυνατός ο συμψηφισμός οφειλών των Ο.Τ.Α. προς τα πρόσωπα αυτά. Για τον επιμερισμό του προστίμου στους υπαίτιους Ο.Τ.Α. συνεκτιμώνται ο πληθυσμός τους και ο βαθμός συμμόρφωσής τους κατά τον χρόνο καταλογισμού σύμφωνα με την νομοθεσία. Ειδικά για τις περιπτώσεις διαχείρισης αστικών λυμάτων για τον επιμερισμό του προστίμου στους υπαίτιους Ο.Τ.Α. συνεκτιμώνται ο ισοδύναμος πληθυσμός, κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία οικ. 5673/400/1997 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας (Β' 192), των οικισμών που δεν συμμορφώνονται και ο βαθμός συμμόρφωσής τους κατά τον χρόνο καταλογισμού, σύμφωνα με τη νομοθεσία. Τα ανωτέρω επιβάλλονται ανεξάρτητα από ποινική, αστική ή διοικητική ευθύνη του φορέα ή οργανισμού, η οποία προβλέπεται από άλλες διατάξεις.

2. Στην περίπτωση πράξεων ή παραλείψεων επιχειρήσεων για τη διαχείριση των επικίνδυνων ιστορικών αποβλήτων, τα οφειλόμενα ποσά επιμερίζονται στους υπαίτιους στη βάση των ποσοτήτων επικινδύνων αποβλήτων (ιστορικά απόβλητα) για τη διαχείριση των οποίων δεν εφαρμόζονται η ενωσιακή και η εθνική νομοθεσία. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιβάλλονται ως πρόστιμα τα καταλογιζόμενα ποσά στις επιχειρήσεις, τα οποία εισπράττονται, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δη-

μοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε - ν.δ. 356/1974, Α' 90) και βεβαιώνονται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στον κωδικό αριθμό εσόδων (ΚΑΕ) προϋπολογισμού 3739. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού πρωτοδικείου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 3900/2010 (Α' 213) εντός εξήντα (60) ημερών από την ημέρα κοινοποίησης της στην επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 67 του ν. 2717/1999 (Α' 97). Τα ανωτέρω επιβάλλονται ανεξάρτητα από ποινική, αστική ή διοικητική ευθύνη του φορέα, οργανισμού ή επιχείρησης, η οποία προβλέπεται από άλλες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 71

Υποβολή εκθέσεων

(Άρθρο 37 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί από την παρ. 27 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε ημερολογιακό έτος τα δεδομένα που αφορούν στην εφαρμογή των περ. α) έως και ε) της παρ. 2 του άρθρου 25.

2. Για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 25, η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναφέρει την ποσότητα των αποβλήτων που χρησιμοποιήθηκαν για εργασίες επίχωσης και άλλες εργασίες ανάκτησης υλικών χωριστά από την ποσότητα αποβλήτων που προετοιμάστηκαν για επαναχρησιμοποίηση ή ανακυκλώθηκαν. Επίσης, αναφέρει την επανεπεξεργασία των αποβλήτων σε υλικά τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για εργασίες επίχωσης ως «επίχωση». Για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις περ. γ', δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 25, η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναφέρει την ποσότητα των αποβλήτων που προετοιμάστηκαν για επαναχρησιμοποίηση χωριστά από την ποσότητα των αποβλήτων που ανακυκλώθηκαν.

3. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των μέτρων πρόληψης των αποβλήτων. Για τον σκοπό αυτόν, χρησιμοποιεί κατάλληλους ποιοτικούς ή ποσοτικούς δείκτες και στόχους, ιδίως όσον αφορά στην ποσότητα δημιουργούμενων αποβλήτων. Υποβάλλει σε ετήσια βάση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα δεδομένα που αφορούν στην εφαρμογή του άρθρου 20 και των μέτρων που λαμβάνονται, σύμφωνα με τη νομοθεσία για την πρόληψη των αποβλήτων τροφίμων, με βάση την κοινή μεθοδολογία η οποία ορίζεται στην Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2019/2000 της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2019 όσον αφορά στον καθορισμό του μορφοτύπου για την υποβολή στοιχείων σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων και την υποβολή έκθεσης ποιοτικού ελέγχου σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ.

4. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει στην

Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε ημερολογιακό έτος τα δεδομένα για τα ορυκτέλαια ή τα συνθετικά λιπαντικά ή τα βιομηχανικά έλαια που έχουν διατεθεί στην αγορά και για τα απόβλητα έλαια που συλλέγονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία χωριστά.

5. Τα δεδομένα που υποβάλλονται σύμφωνα με το παρόν συνοδεύονται από έκθεση ποιοτικού ελέγχου και έκθεση σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των παρ. 3 και 8 του άρθρου 33, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τον μέσο όρο των ποσοστών απωλειών, όπου εφαρμόζεται.

6. Η υποβολή των δεδομένων του παρόντος αναφορικά με τα αστικά απόβλητα ακολουθεί τον μορφότυπο που θεσπίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2019/1004 της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 2019 «για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τον υπολογισμό, την επαλήθευση και την υποβολή στοιχείων σχετικά με τα απόβλητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2008/98 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της εκτελεστικής απόφασης C (2012) 2384 της Επιτροπής» (L 163) και γίνεται ηλεκτρονικά εντός διαστήματος δεκαοκτώ (18) μηνών από τη λήξη του έτους αναφοράς για το οποίο συνελέγησαν τα δεδομένα.

7. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των μέτρων για την επαναχρησιμοποίηση, αποτιμώντας ποιοτικά και ποσοτικά την επαναχρησιμοποίηση με βάση την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2021/19 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2020, «για τον καθορισμό κοινής μεθοδολογίας και μορφότυπου για την υποβολή δεδομένων σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2008/98 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (L 10).

8. Για τα ρεύματα αποβλήτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), οι ετήσιες εκθέσεις καταρτίζονται από τον Ε.Ο.ΑΝ. και υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 72

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 5, με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών, καθορίζονται, για ειδικές ουσίες και αντικείμενα, αναλυτικά κριτήρια, για την εφαρμογή των όρων της παρ. 1 του άρθρου 5 σχετικά με το πότε ειδικές ουσίες και αντικείμενα δεν συνιστούν απόβλητα αλλά υποπροϊόντα, με τα οποία εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας και διευκολύνεται η συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το π.δ. 81/2018 (Α' 151).

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνεται και συγκροτείται μη αμειβόμενη

πενταμελής επιτροπή, αποτελούμενη, για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 5, καθώς και της παρ. 3 του άρθρου 6, από δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένας (1) εκ των οποίων ορίζεται ως Πρόεδρος της επιτροπής, έναν (1) εκπρόσωπο του Γενικού Χημείου του Κράτους, δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην περίπτωση εξέτασης θέματος αρμοδιότητάς του.

Στην ίδια απόφαση ορίζονται, ειδικώς για την εφαρμογή των παρ. 2 και 4 του άρθρου 7, ότι στην επιτροπή, αντί για τους εκπροσώπους του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συμμετέχουν ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, ένας (1) εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ) και ένας (1) εκπρόσωπος της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ).

Επιπλέον με την απόφαση αυτή εξειδικεύονται ο τρόπος λειτουργίας και οι αρμοδιότητες της επιτροπής, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τον ν. 2690/1999 (Α' 45) και έχει ως αρμοδιότητα να εισηγείται προς τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, επί θεμάτων που η τελευταία της παραπέμπει:

α) για τους σκοπούς αξιολόγησης της παρ. 3 του άρθρου 5, καθώς και της παρ. 3 του άρθρου 6, κατά περίπτωση, καθώς και

β) για την εφαρμογή των παρ. 2 και 4 του άρθρου 7, καθώς και γενικότερα για θέματα χαρακτηρισμού αποβλήτων, εφόσον της ζητηθεί από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων.

Επιπλέον, με την ίδια απόφαση προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ύστερα από πρόσκληση του προέδρων, εκπροσώπων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, εμπειρογνομημόνων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, καθώς και υπηρεσιακών παραγόντων, προκειμένου να διατυπώσουν τις απόψεις τους.

3. Για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 6, με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος του αποβλήτου και τη σχεδιαζόμενη χρήση του, αρμοδίου Υπουργού, δύναται να καθορίζονται αναλυτικά κριτήρια για την εφαρμογή των όρων της παρ. 1 του άρθρου 6 σχετικά με το πότε ορισμένα είδη αποβλήτων που έχουν υποβληθεί σε ανακύκλωση ή άλλη εργασία ανάκτησης θεωρούνται ότι έχουν πάψει να αποτελούν απόβλητα, λαμβανομένων υπόψη των ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών της ουσίας ή του αντικειμένου για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Τα αναλυτικά κριτήρια εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, διευκολύνουν τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων, κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το π.δ. 81/2018, όπου απαιτείται, και περιλαμβάνουν τα εξής:

α) τα επιτρεπόμενα υλικά εισροής αποβλήτων στη διαδικασία ανάκτησης,

β) τις επιτρεπόμενες διεργασίες και τεχνικές επεξεργασίας,

γ) τα κριτήρια ποιότητας για τον αποχαρακτηρισμό αποβλήτων υλικών που προκύπτουν από την εργασία ανάκτησης, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες προδιαγραφές προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων οριακών τιμών για τους ρύπους, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο,

δ) απαιτήσεις, σύμφωνα με τις οποίες το σύστημα διαχείρισης πρέπει να αποδεικνύει τη συμμόρφωσή του προς τα κριτήρια αποχαρακτηρισμού των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων του ποιοτικού ελέγχου, της αυτοπαρακολούθησης και της διαπίστευσης, όπου είναι σκόπιμο και

ε) απαίτηση για δήλωση συμμόρφωσης.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών της παρ. 1 του άρθρου 8, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός, ανάλογα με το είδος του αποβλήτου και την σχεδιαζόμενη χρήση του, μπορούν να λαμβάνουν μέτρα σχετικά με την αποδοχή των πιστοποιημένων προϊόντων και των αποβλήτων που παραμένουν μετά από τη χρήση τους, τη συνακόλουθη διαχείριση των αποβλήτων, όπως επίσης να ορίζουν την οικονομική ευθύνη για τις δραστηριότητες αυτές, την υποχρέωση για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό πληροφοριών σχετικά με τον βαθμό στον οποίο το προϊόν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί ή να ανακυκλωθεί και τη θέσπιση Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ), όπως στην περίπτωση του άρθρου 10.

Με την ίδια απόφαση εξειδικεύονται οι υπόχρεοι παραγωγοί, οι διακινητές των προϊόντων, οι ελάχιστες προδιαγραφές των συστημάτων χωριστής συλλογής και περαιτέρω διαχείρισης των αποβλήτων των προϊόντων, οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ανωτέρω συστήματα, οι ποσοτικοί στόχοι συλλογής, ανακύκλωσης ή ανάκτησης, τα στοιχεία και τα ποσοτικά δεδομένα που συλλέγονται από τους φορείς ΣΣΕΔ ή ΑΣΕΔ και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία των συστημάτων. Για τη θέσπιση ΠΕΠ συναρμόδιοι υπουργοί είναι:

α) ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα είδη επίπλωσης, τα στρώματα ύπνου, τα παιχνίδια και τον αθλητικό εξοπλισμό,

β) ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για τα γεωργικά πλαστικά,

γ) οι Υπουργοί Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υγείας, για τα φαρμακευτικά προϊόντα που προορίζονται για οικιακή χρήση με ληγμένη ή μη ημερομηνία και

δ) ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, για τα ελαφριά προσωπικά ηλεκτρικά οχήματα και τα ηλεκτρικά ποδήλατα.

5. Για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 8 εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση αρμοδίου υπουργού, ανάλογα με το είδος του αποβλήτου και τη σχεδιαζόμενη χρήση του. Στην απόφαση αυτή περιλαμβάνονται μέτρα, σε συνάρτηση με τον κύκλο ζωής των προϊόντων, την ιεράρχηση των αποβλήτων και τη δυνατότητα πολλαπλής ανακύκλωσης, για την ενθάρρυνση του σχεδιασμού, της παραγωγής, της εμπορίας και της χρήσης προϊόντων και συστατικών με-

ρών προϊόντων κατάλληλων για πολλαπλές χρήσεις, που διασφαλίζουν αποτελεσματική χρήση των πόρων, περιέχουν ανακυκλωμένα υλικά, είναι ανθεκτικά από τεχνική άποψη και εύκολα επισκευάσιμα, επαναχρησιμοποιήσιμα και αναβαθμίσιμα και, αφού καταστούν απόβλητα, είναι κατάλληλα για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, προκειμένου να διευκολυνθεί η ορθή ιεράρχηση των αποβλήτων.

Στην ίδια απόφαση μπορούν να λαμβάνονται μέτρα και για την ορθή διαχείριση προϊόντων που περιέχουν πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας, προκειμένου να μην μετατραπούν τα υλικά σε απόβλητα ή, σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, να ανακτώνται κατά προτεραιότητα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας συγκροτείται η μη αμειβόμενη επιτροπή της παρ. 6 του άρθρου 9 για τη διαβούλευση επί θεμάτων εναλλακτικής διαχείρισης με τους κοινωνικούς εταίρους και τους επαγγελματικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων (Επιτροπή Διαβούλευσης).

Στην ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία και το έργο της επιτροπής.

7. Για την εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 9, οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών θεσπίζουν προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ που προσιδιάζουν στα ΠΔΕΠ στα οποία:

α) καθορίζονται οι ρόλοι και οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστών ΑΕΚΚ, των δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων διαχείρισης αποβλήτων και των αρμόδιων αρχών,

β) καθορίζονται στόχοι διαχείρισης των αποβλήτων, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, με σκοπό την επίτευξη τουλάχιστον των ποσοτικών στόχων της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 25,

γ) καθιερώνεται σύστημα υποβολής εκθέσεων για τη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τα παραγόμενα ΑΕΚΚ, καθώς και στοιχεία σχετικά με τη συλλογή και την επεξεργασία αυτών προσδιορίζοντας, κατά περίπτωση, τις ροές υλικών των αποβλήτων, όπως επίσης και άλλα στοιχεία σχετικά με τους στόχους της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 25,

δ) διασφαλίζεται ότι οι κάτοχοι των αποβλήτων στους οποίους απευθύνονται τα ΠΔΕΠ ενημερώνονται σχετικά με τα μέτρα πρόληψης των αποβλήτων και τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΑΕΚΚ,

ε) περιλαμβάνονται μέτρα ή κατευθύνσεις για την οργάνωση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης σχεδιασμού, οργάνωσης και λειτουργίας ΣΕΔ.

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του Εθνικού Μητρώου Παραγωγών Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΜΠΑ), η διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο και τα στοιχεία που απαιτούνται για την καταχώριση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 11.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις για τη διαλειτουργικότητα του ΓΕΜΗ και του ΕΜΠΑ, όπως και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 15.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να χορηγούνται εξαιρέσεις από την παρ. 1 του άρθρου 22 για λόγους εθνικής άμυνας, λαμβανομένης υπόψη της παρ. 3 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1907/2006.

11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται οι προδιαγραφές καταλληλότητας των χώρων, καθώς και των περιεκτών των αστικών αποβλήτων σε νέα κτίρια και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την πρόβλεψη χώρου στις νέες οικοδομές για τη συλλογή και την αποθήκευση των αστικών αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 28.

12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται:

α) ότι η παραγωγή και η διαχείριση των επικινδύνων α-ποβλήτων, όπως η συλλογή, η μεταφορά, η αποθήκευση, η επεξεργασία και η ασφαλή τελική διάθεσή τους, διεξάγονται σε συνθήκες που παρέχουν προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας κατά το άρθρο 35 και να καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την εκτέλεση κάθε εργασίας διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων,

β) η ιχνηλασιμότητα, από την παραγωγή έως τον τελικό προορισμό, καθώς και ο έλεγχος των επικινδύνων αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 43.

13. Με απόφαση του Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται τα αναγκαία μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται ότι η παραγωγή και η διαχείριση των μη επικινδύνων αποβλήτων, όπως η συλλογή, η μεταφορά, η αποθήκευση, η επεξεργασία και η ασφαλή τελική διάθεσή τους, διεξάγονται σε συνθήκες που παρέχουν προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας κατά το άρθρο 35, καθώς και να προβλέπονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την εκτέλεση κάθε εργασίας διαχείρισης μη επικινδύνων αποβλήτων.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υγείας, καθορίζονται τα ειδικότερα μέτρα και οι όροι για τη διαχείριση των ιατρικών αποβλήτων σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 43.

15. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να επιβάλλεται τέλος ταφής σε ρεύματα αποβλήτων πρόσθετα στα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 38 και να προβλέπονται εξαιρέσεις από την καταβολή του τέλους ταφής της παρ. 1 του άρθρου 38 σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, καθώς και σε περιπτώσεις διαχείρισης αποβλήτων από φυσικές καταστροφές.

16. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται η μέθοδος κοστολόγησης, η διαμόρφωση του κανονισμού τιμολόγησης των ΦοΔΣΑ για την εφαρμογή του άρθρου 39 και οι κυρώσεις στην περίπτωση μη ορθής εφαρμογής του.

17. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 43.

18. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ορίζονται φορείς και άλλων επιχειρήσεων που υπέχουν την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 50.

19. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αναπροσαρμόζεται το ύψος των ποσών ασφαλιστικής κάλυψης της υποπερ. βστ' της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 52.

20. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας τροποποιούνται τα ποσά των παραβόλων της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 53.

21. Για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 53 με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα τεχνικά καθώς και κάθε είδους ειδικότερα θέματα λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων.

22. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των εκάστοτε συναρμόδιων υπουργών, εγκρίνονται ειδικά σχέδια διαχείρισης για ρεύματα αποβλήτων, ως προς τα οποία κρίνεται αναγκαία η ειδικότερη αντιμετώπιση της διαχείρισης σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με την υποπαρ. Β' της παρ. 1 του άρθρου 55.

23. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται η δυναμικότητα των μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης αποβλήτων του άρθρου 63, οι εξυπηρετούμενες από τις μονάδες περιοχές, καθώς και κάθε ειδικός όρος και προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 63.

24. Για την εφαρμογή του άρθρου 65, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται η δομή και το ελάχιστο περιεχόμενο του κανονισμού καθαριότητας.

25. Για την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 67 με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, καθορίζεται ο τρόπος συνδρομής των αναφερόμενων στην παρ. 4 αρχών στον ελεγκτικό ρόλο του Ε.Ο.ΑΝ.

26. Τα παραρτήματα V, VI, VII και IX του Μέρους Β' τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Παράρτημα VIII του Μέρους Β' τροποποιείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών.

Άρθρο 73 **Μεταβατικές διατάξεις**

Μετά την έκδοση των κοινών αποφάσεων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών για τα Οχήματα στο Τέλος του Κύκλου Ζωής τους (ΟΤΚΖ), τα απόβλητα έλαια και τα μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 101, καταργούνται τα κάτωθι προεδρικά διατάγματα:

α) π.δ. 116/2004 (Α' 81),

- β) π.δ. 82/2004 (Α' 64),
γ) π.δ. 109/2004 (Α' 75).

Άρθρο 74
Καταργούμενες διατάξεις

1. Καταργείται η Ενότητα Β' του ν. 4042/2012 (Α' 24), πλην του άρθρου 48, και το άρθρο 58 αυτού.
2. Καταργείται το άρθρο 90 του ν. 4685/2020 (Α' 92).
3. Καταργούνται τα άρθρα 12 και 13 του ν. 1650/1986 (Α' 160).
4. Καταργείται η υπό στοιχεία οικ. 18485/2017 (Β' 1412) κοινή απόφαση των υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών.
5. Καταργείται η υπό στοιχεία οικ. 34611/2014 (Β' 2113) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
6. Καταργείται η υπ' αρ. 116570/2009 (Β' 769) απόφαση του υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 75

Παραρτήματα Μέρους Β'
(Άρθρο 3 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 7 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 7 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 29 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 22 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, άρθρο 4 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος τα Παραρτήματα Ι έως και ΙΧ. Τα Παραρτήματα Ι έως ΙVa τροποποιούνται με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα υπόλοιπα παραρτήματα τροποποιούνται σύμφωνα με την παρ. 26 του άρθρου 72.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΜΕΡΟΥΣ Β΄
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ
(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

- D 1 Εναπόθεση εντός ή επί του εδάφους (π.χ. χώρος υγειονομικής ταφής)
- D 2 Επεξεργασία σε χερσαίο χώρο (π.χ. βιοαποδόμηση υγρών αποβλήτων ή απόρριψη ιλύος στο έδαφος)
- D 3 Έγχυση σε βάθος (π.χ. έγχυση αντλήσιμων αποβλήτων σε φρέατα, σε θόλους άλατος, ή σε φυσικά γεωλογικά ρήγματα)
- D 4 Τελμάτωση (π.χ. έκχυση υγρών αποβλήτων ή ιλύων σε φρέατα, μικρές λίμνες ή λεκάνες)
- D 5 Ειδικά διευθετημένοι χώροι υγειονομικής ταφής (π.χ. τοποθέτηση σε χωριστές στεγανές κυψελοειδείς κατασκευές, επικαλυμμένες και στεγανοποιημένες τόσο μεταξύ τους όσο και σε σχέση με το περιβάλλον)
- D 6 Απόρριψη σε υδατινό σώμα εκτός από θάλασσα/ωκεανό
- D 7 Απόρριψη σε θάλασσα/ωκεανό συμπεριλαμβανομένης της ταφής στον θαλάσσιο βυθό
- D 8 Βιολογική επεξεργασία που δεν προσδιορίζεται σε άλλο σημείο του παρόντος Παραρτήματος, από την οποία προκύπτουν τελικές ενώσεις ή μίγματα που διατίθενται με κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12
- D 9 Φυσικοχημική επεξεργασία που δεν προσδιορίζεται σε άλλο σημείο του παρόντος Παραρτήματος, από την οποία προκύπτουν ενώσεις ή μίγματα που διατίθενται με κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12 (π.χ. εξάτμιση, ξήρανση, αποτέφρωση)
- D 10 Αποτέφρωση στην ξηρά
- D 11 Αποτέφρωση στη θάλασσα (*)
- D 12 Μόνιμη αποθήκευση (π.χ. τοποθέτηση κιβωτίων σε ορυχείο)
- D 13 Ανάδευση ή ανάμιξη πριν από την υποβολή σε κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12 (**)
- D 14 Ανασυσκευασία πριν από την υποβολή σε κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 13
- D 15 Αποθήκευση εν αναμονή υποβολής σε μια από τις εργασίες D 1 ως D 14 (εκτός από προσωρινή αποθήκευση, εν αναμονή συλλογής, στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων) (***)

(*) Η δραστηριότητα αυτή απαγορεύεται από την ενωσιακή νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.

(**) Εάν δεν υπάρχει άλλος κατάλληλος κωδικός D, στο σημείο αυτό μπορούν να περιλαμβάνονται προκαταρκτικές εργασίες πριν από τη διάθεση, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η προεπεξεργασία, όπως, μεταξύ άλλων, η διαλογή, η σύνθλιψη, η συμπαγοποίηση, η κοκκοποίηση, η αποξήρανση, το ξέφτισμα, η επανασυσκευασία ή ο διαχωρισμός πριν από την υποβολή σε οιαδήποτε από τις εργασίες D1 έως D12.

(***) Ως προσωρινή αποθήκευση νοείται η προκαταρκτική αποθήκευση σύμφωνα με το άρθρο 3, σημείο 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ

(Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 32 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2018/851/ΕΕ)

R 1 Χρήση κυρίως ως καύσιμο ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας (*)

R 2 Ανάκτηση/αποκατάσταση διαλυτών

R 3 Ανακύκλωση/ανάκτηση οργανικών ουσιών που δεν χρησιμοποιούνται ως διαλύτες (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών κομποστοποίησης και άλλων διεργασιών μετατροπής βιολογικού χαρακτήρα) (**)

R 4 Ανακύκλωση/ανάκτηση μετάλλων και μεταλλικών ενώσεων (***)

R 5 Ανακύκλωση/ανάκτηση άλλων ανόργανων υλικών (****)

R 6 Αναγέννηση οξέων ή βάσεων

R 7 Ανάκτηση προϊόντων που χρησιμεύουν για τη δέσμευση των ρύπων

R 8 Ανάκτηση προϊόντων από καταλύτες

R 9 Επαναδιύλιση αποβλήτων λιπαντικών ελαίων ή άλλες επαναχρησιμοποιήσεις αποβλήτων λιπαντικών ελαίων

R 10 Επεξεργασία σε χερσαίο χώρο από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή οικολογικές βελτιώσεις

R 11 Χρήση αποβλήτων που προκύπτουν από τις εργασίες R 1 ως R 10

R 12 Ανταλλαγή αποβλήτων για να υποβληθούν σε κάποια από τις εργασίες R 1 ως R 11 (*****)

R 13 Αποθήκευση αποβλήτων εν αναμονή υποβολής σε κάποια από τις εργασίες R 1 ως R 12 (εκτός από προσωρινή αποθήκευση, εν αναμονή συλλογής, στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων) (*****)

(*) Περιλαμβάνει εγκαταστάσεις αποτέφρωσης που προορίζονται για την επεξεργασία στερεών αστικών αποβλήτων μόνον εφόσον η ενεργειακή τους απόδοση ισούται ή υπερβαίνει:

— 0,60 για εγκαταστάσεις που λειτουργούν και επιτρέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2009, ή το 0,65 για εγκαταστάσεις που επιτρέπονται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2008, και υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Ενεργειακή απόδοση} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$$

Όπου:

Er είναι η ενέργεια που παράγεται ετησίως υπό μορφή θερμότητας ή ηλεκτρισμού. Υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας την ενέργεια υπό μορφή ηλεκτρισμού με 2,6 και τη θερμότητα που παράγεται για εμπορική χρήση με 1,1 (GJ/έτος).

Ef είναι η ενέργεια με την οποία τροφοδοτείται ετησίως το σύστημα από καύσιμα που συμβάλλουν στην παραγωγή ατμού (GJ/έτος).

Ew είναι η ετήσια ενέργεια που περιέχεται στα κατεργασμένα απόβλητα και υπολογίζεται με χρήση της καθαρής θερμογόνου αξίας των αποβλήτων (GJ/έτος).

Ei είναι η ετήσια ενέργεια που εισάγεται εκτός από την Ew και την Ef (GJ/έτος).

0,97 είναι ένας συντελεστής που αντιπροσωπεύει τις ενεργειακές απώλειες λόγω τέφρας πυθμένα και ακτινοβολίας.

Ο τύπος αυτός εφαρμόζεται σύμφωνα με το έγγραφο αναφοράς σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές στον τομέα της αποτέφρωσης αποβλήτων.

Η τιμή του τύπου για την ενεργειακή απόδοση θα πολλαπλασιαστεί με έναν διορθωτικό συντελεστή κλίματος (CCF) όπως εμφανίζεται κατωτέρω:

1. CCF για τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν και επιτρέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία πριν από την 1η Σεπτεμβρίου 2015.

$$CCF = 1 \text{ εάν } HDD \geq 3\,350$$

$$CCF = 1,25 \text{ εάν } HDD \leq 2\,150$$

$$CCF = -(0,25/1\,200) \times HDD + 1,698 \text{ όταν } 2\,150 < HDD < 3\,350$$

2. CCF για τις εγκαταστάσεις που επιτρέπονται μετά τις 31 Αυγούστου 2015 και για τις εγκαταστάσεις που αναφέρονται στο σημείο 1 μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2029:

$$CCF = 1 \text{ εάν } HDD \geq 3\,350$$

$$CCF = 1,12 \text{ εάν } HDD \leq 2\,150$$

$$CCF = -(0,12/1\,200) \times HDD + 1,335 \text{ όταν } 2\,150 < HDD < 3\,350$$

(Η προκύπτουσα τιμή CCF στρογγυλοποιείται στα τρία δεκαδικά ψηφία.)

Ως τιμή των βαθμομερών θέρμανσης (HDD) πρέπει να λαμβάνεται ο μέσος όρος των ετήσιων τιμών HDD για την τοποθεσία των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης, υπολογιζόμενος για περίοδο 20 συναπτών ετών πριν από το έτος για το οποίο υπολογίζεται ο CCF. Για τον υπολογισμό της τιμής των HDD πρέπει να εφαρμόζεται η ακόλουθη μέθοδος που έχει καθιερωθεί από την Eurostat: η τιμή των HDD είναι ίση προς (18

$^{\circ}\text{C} - T_m) \times d$ εάν η T_m είναι μικρότερη ή ίση των 15°C (κατώτατο όριο θέρμανσης) και είναι μηδενική εάν η T_m είναι μεγαλύτερη των 15°C , εφόσον η T_m είναι η μέση εξωτερική θερμοκρασία $(T_{\min} + T_{\max})/2$ για περίοδο d ημερών. Οι υπολογισμοί πρέπει να εκτελούνται σε καθημερινή βάση ($d = 1$) και να αθροίζονται σε ένα έτος.

(**) Περιλαμβάνεται η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, αεριοποίηση και πυρόλυση με χρήση των ενώσεων ως χημικών ουσιών και ανάκτηση οργανικών υλών υπό μορφή επίχωσης.

(***) Περιλαμβάνεται η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση.

(****) Περιλαμβάνονται η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση ανόργανων υλικών κατασκευών, η ανάκτηση ανόργανων υλών υπό μορφή επίχωσης και η εξυγίανση του εδάφους που οδηγεί σε ανάκτηση εδάφους.

(*****) Εάν δεν υπάρχει άλλος κατάλληλος κωδικός R, μπορεί να περιλαμβάνει προκαταρκτικές εργασίες πριν από την ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της προεπεξεργασίας, όπως, μεταξύ άλλων, την αποσυναρμολόγηση, τη διαλογή, τη σύνθλιψη, τη συμπαγοποίηση, την κοκκοποίηση, την αποξήρανση, το ξέφτισμα, την ανασυσκευασία, τον διαχωρισμό, την ανάδευση ή την ανάμειξη πριν από την προώθησή τους για οιαδήποτε από τις εργασίες R1 έως R11.

(*****) Ως προσωρινή αποθήκευση νοείται η προκαταρκτική αποθήκευση σύμφωνα με το άρθρο 3, σημείο 10).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΤΑ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ
(Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)

HP 1 “Εκρηκτικό”: απόβλητα που είναι ικανά με χημική αντίδραση να παραγάγουν αέριο σε τέτοια θερμοκρασία και πίεση και σε τέτοια ταχύτητα ώστε να προκαλέσουν βλάβη στο περιβάλλον. Περιλαμβάνονται τα πυροτεχνικά απόβλητα, τα απόβλητα εκρηκτικών οργανικών υπεροξειδίων και τα εκρηκτικά αυτοαντιδρώντα απόβλητα.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται σε έναν από τους κωδικούς τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και στους κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας που παρουσιάζονται στον πίνακα 1, τα απόβλητα πρέπει να αξιολογούνται για HP 1, εφόσον είναι σκόπιμο και αναλογικό, σύμφωνα με τις μεθόδους δοκιμών. Αν η παρουσία μιας ουσίας, ενός μείγματος ή ενός είδους υποδηλώνει ότι το απόβλητο είναι εκρηκτικό, αυτό πρέπει να ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 1.

Πίνακας 1: Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας για τα συστατικά των αποβλήτων για την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την HP 1:

Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας
Αστ. Εκρ.	H 200
Εκρ. 1,1	H 201
Εκρ. 1,2	H 202
Εκρ. 1,3	H 203
Εκρ. 1,4	H 204
Αυτοαντ. Α	H 240
Οργ. Υπεροξ. Α	
Αυτοαντ. Β	H 241
Οργ. Υπεροξ. Β	

HP 2 “Οξειδωτικό”: απόβλητα που είναι ικανά, γενικά με την παροχή οξυγόνου, να προκαλέσουν ή να συμβάλουν στην καύση άλλων υλικών.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται σε έναν από τους κωδικούς τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και στους κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας που παρουσιάζονται στον πίνακα 2, τα απόβλητα πρέπει να αξιολογούνται για HP 2, εφόσον είναι σκόπιμο και αναλογικό, σύμφωνα με τις μεθόδους δοκιμών. Εάν η παρουσία μιας ουσίας υποδηλώνει ότι το απόβλητο είναι οξειδωτικό, αυτό πρέπει να ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 2.

Πίνακας 2: Κωδικός (κωδικό) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικός (κωδικό) δήλωσης επικινδυνότητας για την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την HP 2:

Κωδικός (κωδικό) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικό) δήλωσης επικινδυνότητας
Οξ. Αέριο 1	H 270
Οξ. Υγρ. 1	H 271
Οξ. Στερ. 1	
Οξ. Υγρ. 2, Οξ. Υγρ. 3	H 272
Οξ. Στερ. 2, Οξ. Στερ. 3	

HP 3 “Εύφλεκτο”:

- εύφλεκτα υγρά απόβλητα: υγρά απόβλητα που έχουν σημείο ανάφλεξης όχι πάνω από 60 °C ή απόβλητα πετρελαίου εσωτερικής καύσης, πετρελαίου ντίζελ ή ελαφρών πετρελαίων θέρμανσης που έχουν σημείο ανάφλεξης > 55 °C και ≤ 75 °C·
- εύφλεκτο πυροφορικό υγρό και στερεά απόβλητα: στερεά ή υγρά απόβλητα που, ακόμα και σε μικρές ποσότητες, μπορούν να αναφλεγούν εντός πέντε λεπτών από την επαφή με αέρα·
- εύφλεκτα στερεά απόβλητα: στερεά απόβλητα που είναι άμεσα δυνατό να καούν ή μπορούν να προκαλέσουν ή να συμβάλουν σε ανάφλεξη λόγω τριβής·
- εύφλεκτα αέρια απόβλητα: αέρια απόβλητα που είναι αναφλέξιμα στον αέρα σε θερμοκρασία 20 °C και σταθερή πίεση 101,3 kPa·

Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας
Αυτοθερμ.1	H251
Αυτοθερμ. 2	H252
Αντιδρά με το νερό 1	H260
Αντιδρά με το νερό 2	H261
Αντιδρά με το νερό 3	

HP 4 “Ερεθιστικό — ερεθισμός του δέρματος και οφθαλμική βλάβη”: απόβλητα, η εφαρμογή των οποίων μπορεί να προκαλέσει ερεθισμό του δέρματος ή οφθαλμική βλάβη.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες σε συγκεντρώσεις που υπερβαίνουν την οριακή τιμή, οι οποίες ταξινομούνται σε έναν από τους ακόλουθους κωδικούς τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας, και η συγκέντρωση είναι ίση ή μεγαλύτερη από ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω όρια συγκέντρωσης, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 4.

Η οριακή τιμή για εξέταση σε αξιολόγηση για Διαβρ. δέρμ. 1A (H314), Ερεθ. δέρμ. 2 (H315), Οφθ. βλάβη 1 (H318) και Οφθ. ερεθ. 2 (H319) είναι 1 %.

Αν το άθροισμα των συγκεντρώσεων όλων των ουσιών που είναι ταξινομημένες ως Διαβ. δέρμ. 1A (H314) είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 1 %, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 4.

Αν το άθροισμα των συγκεντρώσεων όλων των ουσιών που είναι ταξινομημένες ως H318 είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 10 %, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 4.

Αν το άθροισμα των συγκεντρώσεων όλων των ουσιών που είναι ταξινομημένες ως H315 και H319 είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 20 %, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 4.

Απόβλητα που περιέχουν ουσίες ταξινομημένες ως H314 (Διάβρ. δέρμ. 1A, 1B ή 1Γ) σε ποσότητα μεγαλύτερη ή ίση του 5 % ταξινομούνται ως επικίνδυνα σύμφωνα με την HP 8. Η HP 4 δεν εφαρμόζεται αν τα απόβλητα είναι ταξινομημένα στην HP 8.

- απόβλητα που αντιδρούν με το νερό: απόβλητα που, σε επαφή με το νερό, εκλύουν εύφλεκτα αέρια σε επικίνδυνες ποσότητες·
- άλλα εύφλεκτα απόβλητα: εύφλεκτα αερολύματα, εύφλεκτα αυτοθερμαινόμενα απόβλητα, εύφλεκτα οργανικά υπεροξείδια και εύφλεκτα αυτοαντιδρώντα απόβλητα.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται σε έναν από τους κωδικούς τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και στους κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας που παρουσιάζονται στον πίνακα 3, τα απόβλητα πρέπει να αξιολογούνται, εφόσον είναι σκόπιμο και αναλογικό, σύμφωνα με τις μεθόδους δοκιμών. Εάν η παρουσία μιας ουσίας υποδηλώνει ότι το απόβλητο είναι εύφλεκτο, αυτό πρέπει να ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την ΗΡ 3.

Πίνακας 3: Κωδικός (κωδικός) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικός (κωδικός) δήλωσης επικινδυνότητας για τα συστατικά των αποβλήτων για την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την ΗΡ 3:

Κωδικός (κωδικός) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικός) δήλωσης επικινδυνότητας
Εύφλ. Αέριο 1	H220
Εύφλ. Αέριο 2	H221
Αερόλυμα 1	H222
Αερόλυμα 2	H223
Εύφλ. Υγρ. 1	H224
Εύφλ. Υγρ. 2	H225
Εύφλ. Υγρ. 3	H226
Εύφλ. Στερ. 1	H228
Εύφλ. Στερ. 2	
Αυτοαντ. ΓΔ	H242
Αυτοαντ. ΕΣΤ	
Οργ. Υπεροξ. ΓΔ	
Οργ. Υπεροξ. ΕΣΤ	
Πυρ. Υγρ. 1	H250
Πυρ. Στερ. 1	

HP 5 "Ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους (ΕΤΟΣ)/Τοξικότητα

από αναρρόφηση": απόβλητα που μπορεί να προκαλέσουν ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους είτε από εφάπαξ έκθεση, είτε από επανειλημμένη έκθεση, ή που προκαλούν οξείες τοξικές επιδράσεις λόγω αναρρόφησης.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται σε έναν από τους κωδικούς τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και στους κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας που παρουσιάζονται στον πίνακα 4, και η συγκέντρωσή τους είναι ίση ή μεγαλύτερη από τα όρια συγκέντρωσης του πίνακα 4, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 5. Όταν ουσίες που ταξινομούνται ως ΕΤΟΣ περιέχονται σε απόβλητα, μια μεμονωμένη ουσία πρέπει να είναι παρούσα σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από το όριο συγκέντρωσης, προκειμένου το απόβλητο να ταξινομηθεί ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 5.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται ως Τοξ. λόγω αναρρ. 1 και το άθροισμα αυτών των ουσιών είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το όριο συγκέντρωσης, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 5, μόνον εφόσον το συνολικό κινηματικό ιξώδες (στους 40 °C) δεν υπερβαίνει τα 20,5 mm²/s. ⁽¹⁾

Πίνακας 4: Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας για τα συστατικά των αποβλήτων και τα αντίστοιχα όρια συγκέντρωσης για την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την HP 5

Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας	Όριο συγκέντρωσης
ΕΤΟΣ SE 1	H370	1 %
ΕΤΟΣ SE 2	H371	10 %
ΕΤΟΣ SE 3	H335	20 %
ΕΤΟΣ RE 1	H372	1 %
ΕΤΟΣ RE 2	H373	10 %
Τοξ. λόγω αναρρ. 1	H304	10 %

(¹) Το κινηματικό ιξώδες προσδιορίζεται μόνον για υγρά.

HP 6 "Οξεία τοξικότητα": απόβλητα που μπορούν να προκαλέσουν οξείες τοξικές επιδράσεις μέσω πρόσληψης από το στόμα ή το δέρμα, ή διά της εισπνοής.

Εάν το άθροισμα των συγκεντρώσεων όλων των ουσιών που περιέχονται σε ένα απόβλητο, οι οποίες είναι ταξινομημένες σε κωδικό τάξης και κατηγορίας κινδύνου τοξικότητας και σε κωδικό δήλωσης επικινδυνότητας που αναφέρονται στον πίνακα 5, είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο που αναφέρεται στον εν λόγω πίνακα, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 6. Όταν σε ένα απόβλητο υπάρχουν περισσότερες από μία ουσίες που ταξινομούνται ως ουσίες οξείας τοξικότητας, το άθροισμα των συγκεντρώσεων απαιτείται μόνο για ουσίες εντός της ίδιας κατηγορίας επικινδυνότητας.

Οι ακόλουθες οριακές τιμές ισχύουν για εξέταση στο πλαίσιο της αξιολόγησης:

- Για την Οξεία Τοξ. 1, 2 ή 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331): 0,1 %
- Για την Οξεία Τοξ. 4 (H302, H312, H332): 1 %.

Πίνακας 5: Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας για τα συστατικά των αποβλήτων και τα αντίστοιχα όρια συγκέντρωσης για την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την HP 6

Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας	Όριο συγκέντρωσης
Οξεία Τοξ. 1 (δια του στόματος)	H300	0,1 %
Οξεία Τοξ. 2 (δια του στόματος)	H300	0,25 %
Οξεία Τοξ. 3 (δια του στόματος)	H301	5 %
Οξεία Τοξ. 4 (δια του στόματος)	H302	25 %
Οξεία Τοξ. 1 (δια του δέρματος)	H310	0,25 %
Οξεία Τοξ. 2 (δια του δέρματος)	H310	2,5 %
Οξεία Τοξ. 3 (δια του δέρματος)	H311	15 %
Οξεία Τοξ. 4 (δια του δέρματος)	H312	55 %
Οξεία Τοξ. 1 (δια της εισπνοής)	H330	0,1 %
Οξεία Τοξ. 2 (δια της εισπνοής)	H330	0,5 %

Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας	Όριο συγκέντρωσης
Οξεία Τοξ. 3 (δια της εισπνοής)	H331	3,5 %
Οξεία Τοξ. 4 (δια της εισπνοής)	H332	22,5 %

HP 7 “Καρκινογόνο”: απόβλητα που προκαλούν καρκίνο ή αυξάνουν τη συχνότητα εμφάνισης καρκίνου.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ουσία που ταξινομείται σε έναν από τους ακόλουθους κωδικούς τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας, της οποίας η συγκέντρωση είναι ίση ή μεγαλύτερη από ένα από τα παρακάτω όρια συγκέντρωσης που παρουσιάζονται στον πίνακα 6, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 7. Όταν περισσότερες της μιάς ουσίες που ταξινομούνται ως καρκινογόνες περιέχονται σε ένα απόβλητο, μια μεμονωμένη ουσία πρέπει να είναι παρούσα σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από το όριο συγκέντρωσης, προκειμένου το απόβλητο να ταξινομηθεί ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 7.

Πίνακας 6: Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας για τα συστατικά των αποβλήτων και τα αντίστοιχα όρια συγκέντρωσης για την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την HP 7

Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας	Όριο συγκέντρωσης
Καρκιν. 1A	H350	0,1 %
Καρκιν. 1B		
Καρκιν. 2	H351	1,0 %

HP8 “Διαβρωτικό”: απόβλητα, η εφαρμογή των οποίων μπορεί να προκαλέσει διάβρωση του δέρματος.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται ως Διάβρ. Δέρμ. 1A, 1B ή 1Γ (H314) και το άθροισμα των συγκεντρώσεών τους ή είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 5 %, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 8.

Η οριακή τιμή που ισχύει για εξέταση στο πλαίσιο της αξιολόγησης για Διαβρ. Δέρμ. 1A, 1B, 1Γ (H314) είναι 1,0 %.

HP 9 “Μολυσματικό”: απόβλητα που περιέχουν ανθεκτικούς μικροοργανισμούς ή τις τοξίνες τους, οι οποίες είναι γνωστό ή υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι προκαλούν ασθένειες στον άνθρωπο ή σε άλλους ζώντες οργανισμούς.

Ο χαρακτηρισμός του HP 9 εκτιμάται από τους κανόνες που καθορίζονται στα έγγραφα αναφοράς ή στη νομοθεσία στα κράτη μέλη.

HP 10 “Τοξικό για την αναπαραγωγή”: απόβλητα που έχουν δυσμενείς επιδράσεις για τη σεξουαλική λειτουργία και τη γονιμότητα σε ενήλικους άνδρες και γυναίκες, καθώς και τοξικότητα στην ανάπτυξη των απογόνων.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ουσία που ταξινομείται σε έναν από τους ακόλουθους κωδικούς τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας, της οποίας η συγκέντρωση είναι ίση ή μεγαλύτερη από ένα από τα παρακάτω όρια συγκέντρωσης που παρουσιάζονται στον πίνακα 7, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 10. Όταν περισσότερες της μιάς ουσίες που ταξινομούνται ως τοξικές για την αναπαραγωγή περιέχονται σε ένα απόβλητο, μια μεμονωμένη ουσία πρέπει να είναι παρούσα σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από το όριο συγκέντρωσης, προκειμένου το απόβλητο να ταξινομηθεί ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 10.

Πίνακας 7: Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας για τα συστατικά των αποβλήτων και τα αντίστοιχα όρια συγκέντρωσης για την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την HP 10

Κωδικός (κωδικοί) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικοί) δήλωσης επικινδυνότητας	Όριο συγκέντρωσης
Αναπαρ. 1A	H360	0,3 %
Αναπαρ. 1B		
Αναπαρ. 2	H361	3,0 %

HP 11 “Μεταλλαξιγόνο”: απόβλητα που μπορεί να προκαλέσουν μετάλλαξη, δηλαδή μόνιμη μεταβολή στην ποσότητα ή τη δομή του γενετικού υλικού ενός κυττάρου.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ουσία που ταξινομείται σε έναν από τους ακόλουθους κωδικούς τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας, της οποίας η συγκέντρωση είναι ίση ή μεγαλύτερη από ένα από τα παρακάτω όρια συγκέντρωσης που παρουσιάζονται στον πίνακα 8, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 11. Όταν περισσότερες της μίας ουσίες που ταξινομούνται ως μεταλλαξιγόνοι περιέχονται σε ένα απόβλητο, μια μεμονωμένη ουσία πρέπει να είναι παρούσα σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από το όριο συγκέντρωσης, προκειμένου το απόβλητο να ταξινομηθεί ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 11.

Πίνακας 8: Κωδικός (κωδικός) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας και κωδικός (κωδικός) δήλωσης επικινδυνότητας για τα συστατικά των αποβλήτων και τα αντίστοιχα όρια συγκέντρωσης για την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την HP 11

Κωδικός (κωδικός) τάξης και κατηγορίας επικινδυνότητας	Κωδικός (κωδικός) δήλωσης επικινδυνότητας	Όριο συγκέντρωσης
Μεταλλαξ. 1Α, Μεταλλαξ. 1 Β	H340	0,1 %
Μεταλλαξ. 2	H341	1,0 %

HP 12 “Έκλυση αερίου οξείας τοξικότητας”: απόβλητα που εκλύουν αέρια οξείας τοξικότητας (Οξεία Τοξ. 1, 2 ή 3) σε επαφή με το νερό ή με ένα οξύ.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μια ουσία που εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες συμπληρωματικές κατηγορίες επικινδυνότητας: EUH 029, EUH 031 και EUH 032, ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 12 σύμφωνα με τις μεθόδους δοκιμών ή κατευθυντήριες γραμμές.

HP 13 “Ευαισθητοποιητικό”: απόβλητα που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες οι οποίες είναι γνωστό ότι έχουν ευαισθητοποιητικές επιδράσεις στο δέρμα ή στα αναπνευστικά όργανα.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μια ουσία που έχει ταξινομηθεί ως ευαισθητοποιητική και έχει χαρακτηριστεί με έναν από τους κωδικούς δήλωσης επικινδυνότητας H317 ή H334 και η συγκέντρωση μίας μεμονωμένης ουσίας είναι ίση ή μεγαλύτερη από το όριο συγκέντρωσης 10 %, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 13.

HP 14 “Οικοτοξικό”: απόβλητα που παρουσιάζουν ή είναι δυνατόν να παρουσιάσουν άμεσο ή μελλοντικό κίνδυνο για έναν ή περισσότερους τομείς του περιβάλλοντος.

Τα απόβλητα που πληρούν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις πρέπει να ταξινομούνται ως επικίνδυνα σύμφωνα με την HP 14:

— Το απόβλητο που περιέχει ουσία που ταξινομείται ως καταστροφική για το όζον και έχει χαρακτηριστεί με τον κωδικό δήλωσης επικινδυνότητας H420 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και η συγκέντρωση της ουσίας αυτής είναι ίση ή μεγαλύτερη από το όριο συγκέντρωσης 0,1 %.

[c(H420) ≥ 0,1 %]

— Το απόβλητο που περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται ως οξείας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον και έχουν χαρακτηριστεί με τον κωδικό δήλωσης επικινδυνότητας H400 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 και το άθροισμα των συγκεντρώσεων αυτών των ουσιών είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το όριο συγκέντρωσης 25 %. Για τις ουσίες αυτές ισχύει τιμή διαχωρισμού 0,1 %.

[Σ c (H400) ≥ 25 %]

— Το απόβλητο που περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται ως χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

περιβάλλον 1, 2, ή 3 και έχουν χαρακτηριστεί με τον/τους κωδικό/-ούς δήλωσης επικινδυνότητας H410, H411 ή H412 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, και το άθροισμα των συγκεντρώσεων όλων των ουσιών ταξινομείται ως χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον 1 (H410) πολλαπλασιαζόμενο επί 100 και προστιθέμενο στο άθροισμα των συγκεντρώσεων όλων των ουσιών που ταξινομούνται ως χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον 2 (H411) πολλαπλασιαζόμενο επί 10 και προστιθέμενο στο άθροισμα των συγκεντρώσεων όλων των ουσιών που ταξινομούνται ως χρόνιας τοξικότητας 3 (H412) είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το όριο συγκέντρωσης 25 %. Για ουσίες που έχουν ταξινομηθεί ως H410 ισχύει τιμή διαχωρισμού 0,1 % και για ουσίες που έχουν ταξινομηθεί ως H411 ή H412 ισχύει τιμή διαχωρισμού 1 %.

$$[100 \times \Sigma c (H410) + 10 \times \Sigma c (H411) + \Sigma c (H412) \geq 25 \%]$$

- Το απόβλητο που περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που ταξινομούνται ως χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον 1, 2, 3 ή 4 και έχουν χαρακτηριστεί με τον/τους κωδικό/-ούς δήλωσης επικινδυνότητας H410, H411, H412 ή H413 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 και το άθροισμα των συγκεντρώσεων αυτών των ουσιών που ταξινομούνται ως χρόνιας τοξικότητας για το υδάτινο περιβάλλον είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το όριο συγκέντρωσης 25 %. Για ουσίες που έχουν ταξινομηθεί ως H410 ισχύει τιμή διαχωρισμού 0,1 % και για ουσίες που έχουν ταξινομηθεί ως H411, H412 ή H413 ισχύει τιμή διαχωρισμού 1 %.

$$[\Sigma c H410 + \Sigma c H411 + \Sigma c H412 + \Sigma c H413 \geq 25 \%]$$

όπου: Σ = άθροισμα και c = συγκεντρώσεις των ουσιών.

HP 15 “Απόβλητο ικανό να επιδείξει μια επικίνδυνη ιδιότητα που αναφέρεται ανωτέρω, που δεν είναι άμεσα εμφανής στο αρχικό απόβλητο”.

Όταν ένα απόβλητο περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που έχουν χαρακτηριστεί με μία από τις δηλώσεις επικινδυνότητας ή τις συμπληρωματικές δηλώσεις επικινδυνότητας που παρουσιάζονται στον πίνακα 9, το απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 15, εκτός αν το απόβλητο είναι τέτοιας μορφής ώστε σε καμία περίπτωση να μην εμφανίζει εκρηκτικές ή δυνητικά εκρηκτικές ιδιότητες.

Πίνακας 9: Δηλώσεις επικινδυνότητας και συμπληρωματικές δηλώσεις επικινδυνότητας για τα συστατικά των αποβλήτων με σκοπό την ταξινόμηση των αποβλήτων ως επικίνδυνων σύμφωνα με την HP 15:

Δήλωση (δηλώσεις) επικινδυνότητας/Συμπληρωματική (-ές) δήλωση (δηλώσεις) επικινδυνότητας	
Σε περίπτωση πυρκαγιάς ενδέχεται να προκύψει μαζική έκρηξη	H205
Εκρηκτικό σε ξηρή κατάσταση	EUH001
Μπορεί να σχηματίσει εκρηκτικά υπεροξειδία	EUH019
Κίνδυνος έκρηξης εάν θερμανθεί υπό περιορισμό	EUH044

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να χαρακτηρίσουν ένα απόβλητο ως επικίνδυνο σύμφωνα με την HP 15 με βάση άλλα ισχύοντα κριτήρια, όπως η αξιολόγηση των στραγγισμάτων.

Μέθοδοι δοκιμών

Πρέπει να χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 440/2008 του Συμβουλίου ⁽³⁾ και σε άλλα συναφή σημειώματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN) ή άλλες διεθνώς αναγνωρισμένες μέθοδοι δοκιμών και κατευθυντήριες γραμμές.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 440/2008 του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2008, για καθορισμό των μεθόδων δοκιμής κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH), ΕΕ L 142 της 31.5.2008, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV**ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 57****(Παράρτημα IV της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ)****Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις προϋποθέσεις-πλαίσια
σχετικά με την παραγωγή αποβλήτων**

1. Χρήση μέτρων σχεδιασμού ή άλλα οικονομικά μέσα που προάγουν την αποτελεσματική χρήση των πόρων.
2. Προαγωγή της έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της επίτευξης καθαρότερων προϊόντων και τεχνολογιών που παράγουν λιγότερα απόβλητα, καθώς και διανομή και χρήση των αποτελεσμάτων της εν λόγω έρευνας και ανάπτυξης.
3. Ανάπτυξη αποτελεσματικών και χρήσιμων δεικτών για τις περιβαλλοντικές πιέσεις που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων με στόχο τη συμβολή στην πρόληψη παραγωγής αποβλήτων σε όλα τα επίπεδα, από τις συγκρίσεις προϊόντων σε ενωσιακό επίπεδο μέχρι δράσεις που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλίες των τοπικών αρχών και μέτρα σε εθνικό επίπεδο.

**Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις φάσεις σχεδιασμού,
παραγωγής και διανομής**

4. Προαγωγή του οικολογικού σχεδιασμού (συστηματική ενσωμάτωση περιβαλλοντικών μελημάτων στον σχεδιασμό προϊόντων με στόχο τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος καθ' όλο τον κύκλο της ζωής του).
5. Παροχή πληροφοριών για τεχνικές πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων, προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών από τη βιομηχανία.
6. Οργάνωση της εκπαίδευσης των αρμόδιων αρχών όσον αφορά την εισαγωγή των απαιτήσεων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων στις άδειες που εκδίδονται δυνάμει του ν. 4014/2011 (Α' 209).
7. Ένταξη μέτρων πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων σε εγκαταστάσεις που δεν υπάγονται στην οδηγία 96/61/ΕΚ. Ανάλογα με την περίπτωση, στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται και αξιολογήσεις ή σχέδια πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων.
8. Προσφυγή σε εκστρατείες ευαισθητοποίησης ή παροχή στήριξης στις επιχειρήσεις με οικονομικά, συμβουλευτικά ή άλλα μέσα. Τα μέτρα αυτά μπορεί να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στις περιπτώσεις που αφορούν μικρομεσαίες

επιχειρήσεις και λειτουργούν μέσω καθιερωμένων δικτύων επιχειρήσεων.

9. Προσφυγή σε εθελοντικές συμφωνίες, επιτροπές καταναλωτών/παραγωγών, ή τομεακές διαπραγματεύσεις, έτσι ώστε οι σχετικές επιχειρήσεις ή βιομηχανικοί κλάδοι να καταρτίσουν τα δικά τους σχέδια ή στόχους πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων ή να διορθώσουν τα προϊόντα ή τις συσκευασίες που παράγουν απόβλητα.

10. Προαγωγή αξιόπιστων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένου του EMAS και του ISO 14001.

Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις φάσεις κατανάλωσης και χρήσης

11. Οικονομικά μέσα, όπως κίνητρα για καθαρές προμήθειες ή καθιέρωση υποχρεωτικής πληρωμής από τους καταναλωτές για συγκεκριμένα αντικείμενα ή στοιχεία συσκευασίας που θα μπορούσαν αλλιώς να διατίθενται δωρεάν.

12. Προσφυγή σε εκστρατείες ευαισθητοποίησης και παροχής πληροφοριών που απευθύνονται στο ευρύ κοινό ή σε ειδικές ομάδες καταναλωτών.

13. Προαγωγή αξιόπιστων οικολογικών σημάτων.

14. Συμφωνίες με τη βιομηχανία, όπως η χρήση επιτροπών προϊόντων όπως εκείνες που συγκροτούνται στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Πολιτικών Προϊόντων ή με λιανοπωλητές, για τη διάθεση πληροφοριών σχετικά με την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και με προϊόντα που έχουν λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

15. Στο πλαίσιο δημόσιων και εταιρικών προμηθειών, ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών κριτηρίων και των κριτηρίων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων σε δημοπρασίες και συμβάσεις, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο για Περιβαλλοντικές Δημόσιες Προμήθειες που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 29 Οκτωβρίου 2004.

16. Προαγωγή της επαναχρησιμοποίησης ή/και επιδιόρθωσης κατάλληλων απορριφθέντων προϊόντων ή των συστατικών στοιχείων τους, ιδίως μέσω της χρήσης εκπαιδευτικών ή οικονομικών μέτρων, μέτρων εφοδιαστικής ή άλλων μέτρων, όπως η παροχή στήριξης σε διαπιστευμένα δίκτυα επισκευής και επαναχρησιμοποίησης ή στη σύστασή τους, ιδίως σε πυκνοκατοικημένες περιοχές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙVα
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ
ΙΕΡΑΡΧΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 4
(¹)
(Παράρτημα ΙVα της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ όπως έχει
παρεμβληθεί με την παρ. 32 του άρθρου 1 της Οδηγίας
2018/851/ΕΕ)

1. Τέλη και περιορισμοί για την υγειονομική ταφή και αποτέφρωση των αποβλήτων, που παρέχουν κίνητρα για την πρόληψη και την ανακύκλωση και διατηρούν την υγειονομική ταφή ως τη λιγότερο προτιμώμενη επιλογή για τη διαχείριση των αποβλήτων.
2. Προγράμματα «πληρώνω όσο πετάω», που χρεώνουν τους παραγωγούς αποβλήτων με βάση την πραγματική ποσότητα των παραγόμενων αποβλήτων και προσφέρουν κίνητρα για διαχωρισμό στην πηγή των ανακυκλώσιμων αποβλήτων και για τη μείωση των μεικτών αποβλήτων.
3. Φορολογικά κίνητρα για τη δωρεά προϊόντων, ιδίως τροφίμων.
4. Προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για διάφορους τύπους αποβλήτων, και μέτρα για την αύξηση της αποτελεσματικότητας, της οικονομικής αποδοτικότητας και της διακυβέρνησής τους
5. Προγράμματα καταβολής εγγύησης-επιστροφής και άλλα μέτρα που ενθαρρύνουν την αποτελεσματική συλλογή χρησιμοποιημένων προϊόντων και υλικών.
6. Ορθός σχεδιασμός των επενδύσεων σε υποδομές διαχείρισης αποβλήτων, μεταξύ άλλων μέσω των ταμείων της Ένωσης.
7. Βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις για την ενθάρρυνση της καλύτερης διαχείρισης των αποβλήτων και τη χρήση ανακυκλωμένων προϊόντων και υλικών.
8. Σταδιακή κατάργηση επιδοτήσεων που δεν είναι σύμφωνες με την ιεράρχηση των αποβλήτων.
9. Χρήση φορολογικών μέτρων ή άλλων μέσων για την προώθηση της αποδοχής προϊόντων και υλικών που έχουν προετοιμαστεί για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.
10. Υποστήριξη της έρευνας και καινοτομίας σε προηγμένες τεχνολογίες ανακύκλωσης και ανακατασκευής.
11. Χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών επεξεργασίας αποβλήτων.

12. Οικονομικά κίνητρα για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, ιδίως για την προώθηση της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων και την ευρύτερη χρήση προγραμμάτων χωριστής συλλογής, με παράλληλη αποφυγή της υποστήριξης για υγειονομική ταφή και αποτέφρωση.

13. Εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού, ιδίως για τη χωριστή συλλογή, την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και τη μείωση των απορριμμάτων, και ενσωμάτωση των θεμάτων αυτών στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.

14. Συστήματα συντονισμού, μεταξύ άλλων με ψηφιακά μέσα, μεταξύ όλων των αρμόδιων δημόσιων αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση των αποβλήτων.

15. Προώθηση διαρκούς διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών, όσον αφορά στη διαχείριση των αποβλήτων, και ενθάρρυνση για τη σύναψη εθελοντικών συμφωνιών και την υποβολή στοιχείων από τις επιχειρήσεις, σχετικά με τα απόβλητα.

(¹) Τα εν λόγω μέσα και μέτρα μπορούν να παρέχουν κίνητρα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, που αποτελεί την κορυφαία βαθμίδα της ιεράρχησης των αποβλήτων. Στο παράρτημα IV παρατίθεται πλήρης κατάλογος πιο συγκεκριμένων παραδειγμάτων μέτρων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Χρωματική κωδικοποίηση περιεκτών για τη χωριστή συλλογή αντικειμένων και αποβλήτων με σκοπό την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση

1. Με σκοπό την ανάπτυξη ενός εναρμονισμένου μοντέλου σε εθνικό επίπεδο για τη χωριστή συλλογή και την επισήμανση των αποβλήτων με τη χρήση χρωμάτων και εικονογραμμάτων για τους περιέκτες αντικειμένων ή ρευμάτων αποβλήτων, ακολουθείται η παρακάτω αντιστοίχιση:

Ρεύμα αποβλήτων/ αντικείμενα	Χρώμα και μέσο συλλογής
Βιοαπόβλητα	Καφέ κάδος
Χαρτί / χαρτόνι	Κίτρινος κάδος
Γυαλί	Γαλάζιος κάδος ή μπλε κώδωνας
Πλαστικά	Πορτοκαλί κάδος
Μέταλλα	Κόκκινος κάδος
Κλωστοϋφαντουργικά	Μωβ κάδος ή κάδος διαφορετικού σχήματος
Από κοινού συλλεγόμενα απόβλητα συσκευασίας	Μπλε κάδος
Σύμμεικτα αστικά στερεά απόβλητα	Πράσινος ή γκρι κάδος
Μικρές ποσότητες επικινδύνων αποβλήτων από νοικοκυριά	Λευκός με κόκκινες επισημάνσεις κάδος
Απορριπτόμενες δραστικές ουσίες και φαρμακευτικά προϊόντα με ληγμένη ημερομηνία ή μη	Κάδος με χρώμα ανοιχτό πράσινο
Μεταχειρισμένα παιχνίδια Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)	Λευκός κάδος Διαφανής κάδος και ειδικά για λαμπτήρες σε χάρτινη συσκευασία πράσινου χρώματος

2. Οι χρωματισμοί της παρ. 1 αφορούν στο σύνολο του περιέκτη ή στο κάλυμμα αυτού. Το είδος των αποβλήτων ή αντικειμένων που απορρίπτονται στον περιέκτη πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά επί αυτών και να αποτυπώνεται με ευκρίνεια σε σχετικό εικονόγραμμα.

3. Την υποχρέωση τήρησης των αναφερόμενων στις παρ. 1 και 2 έχουν οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού και οι φορείς Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ), εφόσον πρόκειται για ρεύματα αποβλήτων για τα οποία έχει θεσπιστεί Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού, οι οποίοι και υποχρεούνται να τα εφαρμόζουν για όλες τις προμήθειες που πραγματοποιούν από τη δημοσίευση του παρόντος. Η υποχρέωση της παρούσας δεν καταλαμβάνει τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.
4. Στην περίπτωση υφιστάμενου εξοπλισμού, απαιτείται η προσαρμογή του καλύμματος των περιεκτών ως προς τα ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένου του σχετικού εικονογράμματος, εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
5. Στην περίπτωση χρήσης άλλων μέσων για τη συλλογή υλικών ή αντικειμένων, όπως σακουλών με τη μέθοδο «πόρτα – πόρτα», απαιτείται η χρήση ημιδιαφανών σακουλών, οι οποίες φέρουν αυτοκόλλητο με το χρώμα και τις αντίστοιχες πληροφορίες για το αντίστοιχο υλικό ή αντικείμενο.
6. Στην περίπτωση χρήσης σακουλών για τη συλλογή αποβλήτων σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού, που εφαρμόζουν το σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετάω» του άρθρου 1α του ν. 25/1975 (Α' 74) με σακούλα, τότε αυτή απαιτείται να έχει τις προδιαγραφές της παρ. 1.
7. Στην περίπτωση φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα οι οποίοι, σύμφωνα με τον παρόντα, υποχρεούνται στη χωριστή συλλογή αποβλήτων ή και μεταχειρισμένων αντικειμένων εντός των κτιρίων στα οποία στεγάζονται ή άλλων χώρων και εγκαταστάσεων για τις οποίες φέρουν την ευθύνη λειτουργίας, ο χρησιμοποιούμενος εξοπλισμός συλλογής των αποβλήτων ή και αντικειμένων πρέπει να ακολουθεί ως προς τον χρωματισμό και τα εικονογράμματα τα προβλεπόμενα στο παρόν.
8. Στα αναφερόμενα στο παρόν ρεύματα αντικειμένων και αποβλήτων, δεν περιλαμβάνονται α) εκείνα τα ρεύματα για τα οποία εφαρμόζεται σύστημα εγγυοδοσίας (όπως φιάλες PET, συσκευασίες αλουμινίου), δεδομένου του ειδικότερου τρόπου συλλογής αυτών, καθώς και β) τα ογκώδη απόβλητα (όπως έπιπλα, στρώματα).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Πράσινα σημεία

Τα ειδικότερα χαρακτηριστικά για τα Πράσινα Σημεία (ΠΣ), τα Κέντρα Ανακύκλωσης Εκπαίδευσης Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) και τις Γωνιές Ανακύκλωσης (ΓΑ), καθώς και οι αποδεκτές κατηγορίες αποβλήτων αναφέρονται στους παρακάτω πίνακες 1 και 2.

Πίνακας 1

ΤΥΠΟΣ-ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ (Q)	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (Κωδικός ΕΚΑ)	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ, ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
Πράσινα Σημεία (ΠΣ) - Κέντρα Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης, Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) Q>15 t	Μέταλλα 20 01 40, μεταλλική συσκευασία 15 01 04 Χαρτί και χαρτόνι 20 01 01, συσκευασία από χαρτί και χαρτόνι 15 01 01 Πλαστικά 20 01 39, πλαστική συσκευασία 15 01 02 Γυάλινη συσκευασία 15 01 07, Γυαλί 20 01 02 Ξύλινη συσκευασία 15 01 03, Ξύλο 20 01 38 Σύνθετη συσκευασία 15 01 05 Βρώσιμα λίπη και Έλαια 20 01 25 Απόβλητα Ηλεκτρικού / Ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36 Απόβλητα φορητών και ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών 20 01 33*, 20 01 34 Απόβλητα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα 20 01 10, 20 01 11, 15 01 09	<u>A. Χωροθέτηση Πράσινων Σημείων</u> 1. Εγκαθίστανται με απόφαση της επιτροπής ποιότητας ζωής του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού. 2. Εγκατάσταση εντός ή εκτός σχεδίου πόλης, εντός οριοθετημένων οικισμών ή οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 ή σε γήπεδα του άρθρου 8Α του π.δ. 31/1985 (Δ' 270), σύμφωνα με το π.δ. 59/2018 (Α' 114) και κατά παρέκκλιση των κείμενων πολεοδομικών διατάξεων. Όπου το π.δ. 59/2018 αναφέρεται σε Μικρά Πράσινα Σημεία, νοείται ότι αναφέρεται σε Πράσινα Σημεία του παρόντος με έκταση του γηπέδου μικρότερη ή ίση των 1000 τ.μ. 3. Η εγκατάσταση των Πράσινων Σημείων επιτρέπεται και μέσα στους κοινόχρηστους χώρους της παρ. 8 του άρθρου 3 του από 20.9.1995 προεδρικού διατάγματος της περιοχής του Ελαιώνα (Δ' 1049), καθώς και στη Ζώνη Α του από 6.3.2003 π.δ. (Δ' 166). 4. Οι εργασίες για την κατασκευή υποστηρικτικών κτισμάτων του Πράσινου Σημείου, όπως γραφείου προσωπικού και χώρου φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, άλλων τυχόν απαιτούμενων χώρων, υποστέγων, προκατασκευασμένων οικίσκων τύπου κοντέινερ για βοηθητικές χρήσεις και έργων υποδομής, γίνονται με έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας εφόσον η συνολική επιφάνεια των κτισμάτων δεν υπερβαίνει τα εκατό (100) τ.μ., τηρουμένων των προϋποθέσεων των παρ. 2 και 3. Στην επιφάνεια αυτή δεν προσμετρώνται τυχόν υπόστεγα, στέγαστρα, προκατασκευασμένοι οικίσκοι τύπου κοντέινερ και έργα υποδομής. 5. Επιτρέπεται η χρήση υφιστάμενων κτιρίων ή τμημάτων τους, οποιασδήποτε επιφάνειας, που βρίσκονται εντός της έκτασης όπου εγκαθίστανται

		7. Επαρκείς και κατάλληλες πληροφοριακές πινακίδες σε όλα τα σημεία για την ενημέρωση των πολιτών.
--	--	--

Πίνακας 2

ΤΥΠΟΣ- ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ (Q)	ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (Κωδικός ΕΚΑ)	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ, ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
Γωνίες Ανακύκλωσης (ΓΑ) Q<15 t	Μέταλλα 20 01 40, μεταλλική συσκευασία 15 01 04 Χαρτί και χαρτόνι 20 01 01, συσκευασία από χαρτί και χαρτόνι 15 01 01 Πλαστικά 20 01 39, πλαστική συσκευασία 15 01 02 Γυάλινη συσκευασία 15 01 07 Σύνθετη συσκευασία 15 01 05 Βρώσιμα λίπη και Έλαια 20 01 25 Απόβλητα Ηλεκτρικού / Ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) μικρού μεγέθους, 20 01 35*, 20 01 36 Απόβλητα φορητών ηλεκτρικών στηλών 20 01 33*, 20 01 34	<u>Α. Χωροθέτηση</u> 1. Οι ΓΑ εγκαθίστανται με απόφαση της επιτροπής ποιότητας ζωής του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιωτικούς χώρους, απαιτείται η έγγραφη σύμφωνη γνώμη του ιδιοκτήτη του χώρου. 2. Έκταση περιγράμματος <=50 τ.μ. 3. Επιτρέπεται η εγκατάσταση ΓΑ εντός κοινοχρήστων χώρων οικισμών, όπως πλατείες και χώροι πρασίνου, εφόσον ο χώρος που καταλαμβάνουν δεν ξεπερνά το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συνολικής έκτασης του κοινόχρηστου χώρου. Στην περίπτωση που ο χώρος πρασίνου υπάγεται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, είναι υποχρεωτική η έγκριση του δασαρχείου. 4. Επιτρέπεται η εγκατάσταση ΓΑ σε τμήμα οικοδομησίων εκτάσεων ανεξαρτήτως αρτιότητας και οικοδομησιμότητας, εφόσον αποτελεί διακριτό τμήμα αδόμητου οικοπέδου και σε καμία περίπτωση ακάλυπτο χώρο δομημένου οικοπέδου, με την εξαίρεση των περιπτώσεων της παρ. 5. 5. Στις περιπτώσεις κοινωφελών, δημόσιων ή μεγάλων ιδιωτικών κτιρίων, όπως σχολεία, αθλητικά κέντρα, χώροι συνάθροισης κοινού, πολυκαταστήματα, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους σε τμήμα του ακάλυπτου χώρου του οικοπέδου, εφόσον αυτό είναι απευθείας προσβάσιμο από τα οχήματα συλλογής. 6. Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η κοπή δέντρων, προκειμένου να εγκατασταθεί ΓΑ. 7. Για την επιλογή της κατάλληλης θέσης και διάταξης της εγκατάστασης πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τη μικρότερη δυνατή οπτική, ακουστική και αισθητική όχληση της περιοχής. 8. Η ΓΑ επιβάλλεται να γειτνιάζει με την οδό που χρησιμοποιούν τα οχήματα συλλογής. 9. Στις περιπτώσεις χώρων που βρίσκονται σε παραδοσιακά τμήματα πόλεων, σε παραδοσιακούς οικισμούς, σε ιστορικούς τόπους και γενικά σε περιοχές που υπάγονται σε προστατευτικό καθεστώς βάσει της κείμενης νομοθεσίας, είναι υποχρεωτική η γνωμοδότηση του αρμόδιου

		Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής του ν. 4030/2011 (Α' 249) και του εκάστοτε αρμοδίου φορέα ή οργάνου πριν την εγκατάσταση της ΓΑ.
--	--	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΔΑΥ

Κατηγοριοποίηση ΚΔΑΥ			
Επεξεργασία εισερχόμενων υλικών (t/ημέρα)	Βασικός εξοπλισμός	Συνιστώμενος εξοπλισμός	Παρατηρήσεις
≤ 50 t/ημέρα*	Α. καμπίνα και ταινία χειροδιαλογής Β. πρέσα δεματοποίησης των ανακτώμενων υλικών Γ. μαγνήτης	Κόσκινο διαλογής (κυλινδρικό - περιστροφικό ή επίπεδο - βαλλιστικό) ή άλλη ισοδύναμη διάταξη διαχωρισμού. Σχίστης σάκων	Εγκατάσταση Χειροδιαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών
50 ως 100 t/ημέρα*	Α. καμπίνα και ταινία χειροδιαλογής Β. πρέσα δεματοποίησης των ανακτώμενων υλικών Γ. μαγνήτης Δ. κόσκινο διαλογής (κυλινδρικό - περιστροφικό ή επίπεδο - βαλλιστικό) ή άλλη ισοδύναμη διάταξη διαχωρισμού.	Σχίστης σάκων Οπτικοί διαχωριστές υπερύθρων (NIR)	Εγκατάσταση Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών με προσθήκη μηχανικών διατάξεων διαχωρισμού
>100 t/ημέρα*	Α. καμπίνα και ταινίες χειροδιαλογής Β. πρέσα δεματοποίησης των ανακτώμενων υλικών Γ. μαγνήτης. Δ. κόσκινο/α διαλογής (κυλινδρικό - περιστροφικό ή/και επίπεδο - βαλλιστικό) ή άλλη ισοδύναμη διάταξη διαχωρισμού. Ε. οπτικοί διαχωριστές υπερύθρων (NIR)		Μονάδα Μηχανικής Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών που διαθέτει σύγχρονες λύσεις τεχνολογίας στον τομέα του διαχωρισμού/ ανάκτησης των υλικών.

	Στ. σχίστης σάκων	
--	-------------------	--

Β. ΑΝΑΚΤΩΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Πλαστικές συσκευασίες- φιάλες PET • Πλαστικές συσκευασίες φιάλες HDPE • Πλαστικές συσκευασίες φιλμ PE • Πλαστικές συσκευασίες από PP / PS • Διογκωμένη πολυστερίνη (φελιζόλ) • Λοιπές πλαστικές συσκευασίες 	ΕΚΑ 191204
Συσκευασίες αλουμινίου	191203
Σιδηρούχες συσκευασίες	191202
Χαρτί / χαρτόνι	191201
Γυάλινες συσκευασίες	191205
Ξύλινες συσκευασίες	191207
Χάρτινες συσκευασίες υγρών προϊόντων	191212
Καύσιμα απόβλητα (καύσιμα προερχόμενα από απόβλητα)	191210

Γ. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΙΚΩΝ

Τα ανακτώμενα υλικά πρέπει να έχουν τις εξής ελάχιστες προδιαγραφές

- Ποσοστό προσμείξεων στο χαρτί/χαρτόνι συσκευασίας (εξαιρουμένης της υγρασίας και του σύρματος του δέματος): μέχρι δύο τοις εκατό (2%) κατά βάρος (κ.β.)
- Ποσοστό προσμείξεων στις κατηγορίες των πλαστικών συσκευασιών (εξαιρουμένων πωμάτων, ετικετών και του σύρματος του δέματος): μέχρι δύο τοις εκατό (2%) κ.β.
- Ποσοστό προσμείξεων στις συσκευασίες αλουμινίου και σιδήρου (εξαιρουμένου του σύρματος του δέματος): μέχρι δύο τοις εκατό (2%) κ.β.
- Ποσοστό προσμείξεων στις γυάλινες συσκευασίες (εξαιρουμένων στοιχείων που δεν είναι δυνατό να διαχωριστούν με

το χέρι): μέχρι δύο τοις εκατό (2%) κ.β.

- Ποσοστό προσμείξεων στις χάρτινες συσκευασίες υγρών (εξαιρουμένων πωμάτων, ετικετών και του σύρματος του δέματος): μέχρι δύο τοις εκατό (2%) κ.β.

Ως πρόσμιξη θεωρείται οποιοδήποτε άλλο περιεχόμενο του δέματος ή χύδην φορτίου εκτός από το υλικό της εκάστοτε κατηγορίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

1. Όλα τα οχήματα ιδιωτικής χρήσης (Φ.Ι.Χ.) και δημόσιας χρήσης (Φ.Δ.Χ.) που μεταφέρουν απόβλητα ελαίων, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 3 φέρουν υποχρεωτικά ηλεκτρονικό σύστημα εντοπισμού θέσης κατά την έννοια της παρ. 1 της υπ' αριθμ. 48941/3564/2012 (Β' 3052) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Ναυτιλίας και Αιγαίου, όπως εκάστοτε ισχύει, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός της θέσης κάθε οχήματος σε πραγματικό χρόνο μέσω σήματος που εκπέμπεται από τον πομπό του συστήματος προς το κέντρο ελέγχου.
2. Αναφορικά με τις προδιαγραφές του συστήματος της παρ. 1 εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι τεχνικές προδιαγραφές του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 48941/3564/2012 κοινής υπουργικής απόφασης.
3. Η τοποθέτηση και η σωστή λειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS) στα οχήματα είναι αποκλειστική ευθύνη του ιδιοκτήτη και της εταιρείας που το εγκαθιστά. Ο εγκαταστάτης πρέπει να λάβει υπόψη του τις προβλέψεις του παρόντος κατ' αναλογία των ρυθμίσεων της υπ' αριθμ. 48941/3564/2012 κοινής υπουργικής απόφασης και ειδικότερα να τηρήσει όλες τις απαιτήσεις των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας ADR όσον αφορά στη σωστή εγκατάσταση του εν λόγω ηλεκτρονικού συστήματος και να παραδώσει εν πλήρη λειτουργία το σύστημα. Ο εγκαταστάτης χορηγεί στον ιδιοκτήτη του οχήματος την πιστοποίηση του εξοπλισμού για την ορθή τοποθέτηση και καλή λειτουργία του.
4. Κατ' αναλογία με όσα προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 48941/3564/2012 κοινή υπουργική απόφαση, οι φορείς ελέγχου οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων που εξουσιοδοτούνται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για τον αρχικό και περιοδικό έλεγχο των προαναφερθέντων οχημάτων πρέπει να πιστοποιούν την τοποθέτηση του ηλεκτρονικού συστήματος εντοπισμού θέσης, εκδίδοντας τη βεβαίωση του Παραρτήματος Ι της ανωτέρω κοινής απόφασης.
5. Τα ΚΤΕΟ (δημόσια και ιδιωτικά) ελέγχουν σε κάθε έλεγχο την ύπαρξη του εν λόγω συστήματος και της

<p>Βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων 20 02 01</p> <p>Ογκώδη απόβλητα 20 03 07</p> <p>Μικρές ποσότητες αποβλήτων από μικροεπισκευές και συντηρήσεις οικοδομών 20 01 99</p> <p>Συσκευασίες που περιέχουν κατάλοιπα επικινδύνων ουσιών 15 01 10*,</p> <p>Παρασιτοκτόνα 200119*, Χρώματα, μελάνια, κόλλες 200127*, Απορρυπαντικά που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες 200129*</p> <p>Διαλύτες 20 01 13*</p> <p>Οξέα 20 01 14*</p> <p>Αλκαλικά απόβλητα 20 01 15*</p> <p>Φωτογραφικά χημικά 20 01 17*</p> <p>Έλαια και λίπη, εκτός εκείνων που αναφέρονται στο 20 01 25, 20 01 26*</p> <p>Ξύλο που περιέχει επικίνδυνες ουσίες 20 01 37*</p> <p>Γεωργικά πλαστικά 02 01 04</p>	<p>Πράσινα Σημεία, για την υποστήριξη αυτών, όπως γραφείου προσωπικού και χώρου φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, εφόσον τηρούνται οι σχετικές προδιαγραφές.</p> <p>Β. Λειτουργία</p> <p>1. Στα ΠΣ και στα ΚΑΕΔΙΣΠ πραγματοποιούνται οι ακόλουθες εργασίες:</p> <p>α. Συγκέντρωση των αντικειμένων / αποβλήτων προς επαναχρησιμοποίηση / ανακύκλωση αντίστοιχα, σε κάδους, κοντέινερ ή άλλου τύπου περιέκτες,</p> <p>β. χειροδιαλογή στην περίπτωση αστοχιών,</p> <p>γ. όπου είναι δυνατόν, εξασφάλιση ζύγισης εξερχόμενων ποσοτήτων ή/και εισερχομένων ποσοτήτων,</p> <p>δ. μείωση του όγκου (π.χ. συμπίεση - δεματοποίηση),</p> <p>2. Πρέπει να γίνεται τακτική απομάκρυνση των υλικών που συγκεντρώνονται ανάλογα με τον ρυθμό συγκέντρωσης και κατ' ελάχιστον μία φορά τον μήνα, ώστε αφενός να μην υπάρχει υπέρβαση της ονομαστικής αποθηκευτικής ικανότητας των ΠΣ ή ΚΑΕΔΙΣΠ και αφετέρου να διατηρείται η ευταξία του χώρου.</p> <p>Γ. Υποδομές-Εξοπλισμός</p> <p>Τα ΠΣ και ΚΑΕΔΙΣΠ πρέπει να διαθέτουν:</p> <p>1. Κατάλληλο δάπεδο, όπου απαιτείται, ώστε να αποτρέπεται η ρύπανση του εδάφους και υπεδάφους από πιθανές διαρροές.</p> <p>2. Περίφραξη στα όρια του γηπέδου</p> <p>3. Κατάλληλο φωτισμό</p> <p>4. Κατάλληλο σύστημα πυρόσβεσης</p> <p>5. Τις αναγκαίες υποδομές για την κάλυψη των λειτουργιών τους.</p> <p>Εφόσον απαιτούνται, κατόπιν τεκμηρίωσης ως προς τις απαιτούμενες επιφάνειες:</p> <p>α) στέγαστρα και αποθήκες,</p> <p>β) χώρους αποθήκευσης επαναχρησιμοποιήσιμων αντικειμένων,</p> <p>γ) χώρους ενημέρωσης και προώθησης της ανακύκλωσης.</p> <p>6. Κατάλληλο εξοπλισμό: μέσα συλλογής, κάδους και κοντέινερ διαφόρων τύπων, εξοπλισμό ασφαλείας και προστασίας από κλοπές και, όπου απαιτείται, συμπιεστές ή/και δεματοποιητές, κλαδοτεμαχιστή, εξοπλισμό ζύγισης και λοιπό λειτουργικό εξοπλισμό.</p>
--	---

βεβαίωσης του φορέα ελέγχου οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων. Αν κατά τον έλεγχο προκύπτει ότι δεν υφίσταται τέτοιο σύστημα ή/και ελλείπει η βεβαίωση του φορέα ελέγχου πρέπει να σημειώνεται στο σημείο 1404 της υπ' αριθμ. 44800/123/85 απόφασης του Υφυπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β' 781) «Επικίνδυνη έλλειψη» και στον χώρο των παρατηρήσεων αναγράφεται η αρμόζουσα αιτιολόγηση, ήτοι η έλλειψη της ηλεκτρονικής συσκευής GPS ή και της βεβαίωσης του φορέα ελέγχου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ**Διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται από τους
Ο.Τ.Α. α' βαθμού**

1. Για τη ρύπανση με μικροαπορρίμματα μνημείων, αγαλμάτων και αρχαιολογικών χώρων, δημοσίων κτιρίων και ιερών ναών επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ.
2. Για τη μη τήρηση καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων που χρησιμοποιούνται από διοργανωτές εκδηλώσεων (πολιτιστικών και αθλητικών) κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας αυτών επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ.
3. Για τη μερική ή ολική καταστροφή των κάδων αποβλήτων ή άλλων μέσων συλλογής και προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων συνεπεία βανδαλισμού επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ. Οι υπαίτιοι των παραπάνω παραβάσεων επιβαρύνονται επιπλέον με το κόστος επισκευής ή αντικατάστασης του μέσου ή του εξοπλισμού.
4. Για τη ρύπανση με οποιονδήποτε τρόπο των οδών, πεζοδρομίων, κολώνων, κάδων αποβλήτων, καλαθιών και λοιπών μέσων προσωρινής συλλογής και αποθήκευσης αποβλήτων, όπως ενδεικτικά με έντυπα, με αναγραφή συνθημάτων, με επικόλληση αυτοκόλλητων, επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ.
5. Για την αυθαίρετη μετακίνηση κάδου μηχανικής αποκομιδής και λοιπών μέσων προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων και μικροαπορριμμάτων από τη θέση που έχει υποδειχθεί από την Υπηρεσία Καθαριότητας του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, καθώς και την αυθαίρετη αφαίρεση των προστατευτικών κιγκλιδωμάτων των κάδων, επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ.
6. Για την εναπόθεση αστικών αποβλήτων εκτός των κάδων μηχανικής αποκομιδής και λοιπών μέσων προσωρινής αποθήκευσης, όπως έμπροσθεν ξένης ιδιοκτησίας, σε κοινόχρηστους χώρους, δρόμους ή πεζοδρόμια, σε δέντρα ή κολώνες ή οπουδήποτε αλλού, επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ, υπό την επιφύλαξη διαφορετικής πρόβλεψης στο οικείο Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ).
7. Για την εναπόθεση ανάμεικτων αστικών αποβλήτων σε κάδους ανακύκλωσης ή κάδους βιοαποβλήτων,

βιοαποβλήτων σε κάδους ανακύκλωσης, αποβλήτων ανακύκλωσης σε κάδους βιοαποβλήτων ή κάδους σύμμεικτων αποβλήτων, επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ.

8. Για τη μη ελαχιστοποίηση του όγκου με συμπίεση ή άλλο πρόσφορο τρόπο, όπως περίδεση, των κάθε μορφής αποβλήτων συσκευασιών και χαρτοκιβωτίων που προέρχονται από εμπορικά καταστήματα, υπεραγορές τροφίμων και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, πριν την εναπόθεσή τους σε κάδους ανακύκλωσης, επιβάλλεται πρόστιμο εκατόν πενήντα (150) ευρώ, το οποίο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί για τρίτη συνεχόμενη φορά η παραπάνω παράβαση, ως κύρωση επιβάλλεται η διακοπή λειτουργίας των παραπάνω δραστηριοτήτων για χρονικό διάστημα τριών (3) ημερών.

9. Για την εναπόθεση εκτός των κάδων μηχανικής αποκομιδής ή άλλων μέσων προσωρινής συλλογής και αποθήκευσης αποβλήτων ή συσκευασιών που προέρχονται από εμπορικά καταστήματα, υπεραγορές τροφίμων και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος επιβάλλεται πρόστιμο διακοσίων (200) ευρώ, το οποίο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί για τρίτη συνεχόμενη φορά η παραπάνω παράβαση, ως κύρωση επιβάλλεται η διακοπή λειτουργίας των παραπάνω δραστηριοτήτων για χρονικό διάστημα τριών (3) ημερών.

10. Για την εναπόθεση αποβλήτων επί του πεζοδρομίου ή του οδοστρώματος ή άλλου κοινόχρηστου χώρου κάθε είδους προϊόντων ή υλικών προερχομένων από εκσκαφές, κατασκευές ή κατεδαφίσεις, χωρίς την κατάλληλη συσκευασία, χωρίς λήψη προστατευτικών μέτρων για την ασφάλεια των πεζών και οχημάτων και χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας δημοτικής αρχής ότι τα ανωτέρω απόβλητα θα παραληφθούν εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την απόθεσή τους, επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ. Ειδικότερα για την εναπόθεση των προαναφερόμενων αποβλήτων σε ρέματα, πάρκα, άλση και δασικές εκτάσεις, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ.

11. Για την εναπόθεση λοιπών ογκωδών αποβλήτων, όπως είδη επίπλωσης, στρώματα ύπνου και άλλα, επί

του πεζοδρομίου ή του οδοστρώματος ή άλλου κοινόχρηστου χώρου, χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας δημοτικής αρχής ότι τα ανωτέρω απόβλητα θα παραληφθούν εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την απόθεσή τους, επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ.

12. Για την εγκατάλειψη αδρανών υλικών από εργολάβους ή συλλέκτες - μεταφορείς σε κοινόχρηστους χώρους, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται ως διοικητική κύρωση η οριστική αφαίρεση της άδειάς τους.

13. Για τη μη απομάκρυνση των υλικών εκσκαφών, κατασκευών, κατεδαφίσεων και εν γένει οικοδομικών υλικών μετά την πάροδο της οριζόμενης από την οικεία δημοτική αρχή τριήμερης προθεσμίας στην περίπτωση εκτέλεσης εργασιών από Οργανισμό Κοινής Ωφελείας και άλλους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, επιβάλλεται στον εργολάβο του έργου πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ.

14. Για την εναπόθεση βλαστικών (πράσινων) αποβλήτων, επί του πεζοδρομίου ή του οδοστρώματος ή άλλου κοινόχρηστου χώρου, χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας δημοτικής αρχής, ότι τα ανωτέρω απόβλητα θα παραληφθούν εντός σαράντα οκτώ (48 ωρών) από την απόθεσή τους, επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ.

15. Για την εγκατάλειψη επικινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των μολυσματικών, αποβλήτων υγειονομικών μονάδων στο πεζοδρόμιο ή σε άλλο κοινόχρηστο χώρο, ή την απόρριψη επικίνδυνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων σε κάδους που προορίζονται για αστικά απόβλητα, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ, το οποίο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί για τρίτη συνεχόμενη φορά η παραπάνω παράβαση, ως κύρωση επιβάλλεται η διακοπή λειτουργίας της υγειονομικής μονάδας για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών.

16. Για την απόρριψη επικίνδυνων αποβλήτων στο πεζοδρόμιο ή άλλο κοινόχρηστο χώρο, από λοιπές δραστηριότητες πλην των υγειονομικών μονάδων, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ, το οποίο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής. Σε

περίπτωση που διαπιστωθεί για τρίτη συνεχόμενη φορά η παραπάνω παράβαση, ως κύρωση επιβάλλεται η διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών.

17. Για την απόρριψη επικίνδυνων και βιομηχανικών αποβλήτων σε κάδους που προορίζονται για αστικά απόβλητα από οποιαδήποτε δραστηριότητα, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ, το οποίο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί για τρίτη συνεχόμενη φορά η παραπάνω παράβαση, ως κύρωση επιβάλλεται η διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών.

18. Για την απόρριψη μηχανέλαιων από συνεργεία οχημάτων ή μαγειρικών ελαίων από επιχειρήσεις εστίασης στο αποχετευτικό δίκτυο ή σε δίκτυα απορροής επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ, το οποίο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί για τρίτη συνεχόμενη φορά η παραπάνω παράβαση, ως κύρωση επιβάλλεται η διακοπή λειτουργίας των παραπάνω δραστηριοτήτων για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών.

19. Για την απόρριψη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού εντός των κάδων σύμμεικτων αποβλήτων ή των κάδων ανακύκλωσης συσκευασιών, επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ.

**ΜΕΡΟΣ Γ'
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/852
ΤΗΣ 30ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2018 ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ
ΟΔΗΓΙΑΣ 94/62/ΕΚ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ
ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ**

Άρθρο 76

Πεδίο εφαρμογής,

(Άρθρο 1 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852 και άρθρο 2 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ)

1. Οι διατάξεις του Μέρους Γ' εφαρμόζονται σε όλες τις συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά και στα απόβλητα των συσκευασιών που προέρχονται από τις βιομηχανίες, το εμπόριο, τα γραφεία, τα καταστήματα, τις υπηρεσίες, τα νοικοκυριά ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή, ανεξάρτητα από τα υλικά από τα οποία αποτελούνται, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων που άπτονται των ποιοτικών απαιτήσεων για τις συσκευασίες, όπως των απαιτήσεων ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της υγιεινής των συσκευασμένων προϊόντων και των απαιτήσεων περί μεταφοράς τους.

2. Για τον σκοπό αυτόν, θεσπίζονται μέτρα που αποσκοπούν, κατά προτεραιότητα, στην πρόληψη της δημιουργίας απορριμμάτων συσκευασίας και, περαιτέρω, στην επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών, στην ανακύκλωση και σε άλλες μορφές ανάκτησης των αποβλήτων συσκευασίας και, ως εκ τούτου, στη μείωση της τελικής διάθεσης των αποβλήτων αυτών, εξασφαλίζοντας την προστασία του περιβάλλοντος, την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την αποφυγή εμποδίων στο εμπόριο, καθώς και την αποφυγή στρεβλώσεων και περιορισμών στον ανταγωνισμό.

Τα ως άνω μέτρα λαμβάνουν ιδίως υπόψη, τις απαιτήσεις σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας, της ασφαλείας και υγιεινής των καταναλωτών, της προστασίας της ποιότητας, της γνησιότητας και των τεχνικών χαρακτηριστικών των συσκευασμένων αγαθών και των χρησιμοποιούμενων υλικών, καθώς και της προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 77

Ορισμοί

(Άρθρο 3 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 2 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Συσκευασία»: κάθε προϊόν, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε είδους υλικό, προοριζόμενο να χρησιμοποιείται για να περιέχει αγαθά, για την προστασία, τη διακίνηση, τη διάθεση και την παρουσίαση αγαθών, από πρώτες ύλες μέχρι επεξεργασμένα αγαθά, από τον παραγωγό μέχρι τον χρήστη ή τον καταναλωτή. Ως συσκευασίες θεωρούνται όλα τα είδη «μιας χρήσης» που χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

Ως «συσκευασία» νοείται μόνο:

α) Η συσκευασία προς πώληση ή πρωτογενής συσκευασία σχεδιασμένη να αποτελεί, στο σημείο αγοράς, χωριστή μονάδα προς πώληση στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή.

β) Η ομαδοποιημένη συσκευασία ή δευτερογενής συσκευασία, σχεδιασμένη να αποτελεί στο σημείο αγοράς, σύνολο ορισμένου αριθμού μονάδων προς πώληση είτε αυτές πωλούνται ως έχουν στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή είτε χρησιμεύουν για την πλήρωση των εκθετηρίων στο σημείο πώλησης. Η συσκευασία μπορεί να αφαιρείται από το προϊόν χωρίς να επηρεάζονται τα χαρακτηριστικά του.

γ) Η συσκευασία μεταφοράς ή τριτογενής συσκευασία, σχεδιασμένη να διευκολύνει τη διακίνηση και μεταφορά αριθμού μονάδων προς πώληση ή ομαδοποιημένων συσκευασιών, προκειμένου να αποφεύγονται η διαχειρής διακίνηση και οι ζημιές κατά τη μεταφορά. Στις συσκευασίες μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται τα εμπορευματοκιβώτια των οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών.

2. Ο ορισμός της «συσκευασίας» βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια, επεξηγηματικά παραδείγματα της εφαρμογής των οποίων είναι τα αντικείμενα που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ του Μέρους Γ':

α) Θεωρούνται συσκευασία τα αντικείμενα που πληρούν τον ανωτέρω ορισμό, με την επιφύλαξη άλλων λειτουργιών τις οποίες επιτελεί η συσκευασία, εκτός αν το αντικείμενο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος προϊόντος που είναι αναγκαίο για να περιέχει, υποστηρίζει ή διαφυλάσσει το προϊόν στη διάρκεια της ζωής του και όλα τα στοιχεία προορίζονται να χρησιμοποιηθούν, καταναλωθούν ή διατεθούν από κοινού.

β) Τα αντικείμενα που έχουν σχεδιασθεί και προορίζονται για να γεμίζονται στο σημείο πώλησης και τα αντικείμενα μιας χρήσης που πωλούνται, γεμίζουν ή έχουν σχεδιασθεί και προορίζονται για να γεμίζουν στο σημείο πώλησης, θεωρούνται συσκευασία, εφόσον επιτελούν λειτουργία συσκευασίας.

γ) Τα συστατικά μέρη της συσκευασίας και τα ενσωματωμένα στη συσκευασία βοηθητικά στοιχεία θεωρούνται μέρος της συσκευασίας. Τα βοηθητικά στοιχεία που είναι απευθείας ανηρτημένα ή προσδεδεμένα σε ένα προϊόν και επιτελούν λειτουργία συσκευασίας, θεωρούνται συσκευασία, εκτός αν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προϊόντος και όλα τα στοιχεία προορίζονται να καταναλωθούν ή να διατεθούν από κοινού.

3. «Επαναχρησιμοποιήσιμη συσκευασία»: η συσκευασία που έχει μελετηθεί, σχεδιαστεί και τοποθετηθεί στην αγορά, προκειμένου να εκπληρώσει κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής της πολλαπλές διαδρομές ή επαναλαμβανόμενες χρήσεις, με την επαναπλήρωση ή την επαναχρησιμοποίησή της για τον σκοπό για τον οποίο μελετήθηκε.

4. «Απόβλητα συσκευασίας»: κάθε συσκευασία ή υλικό συσκευασίας, που καλύπτεται από τον ορισμό του αποβλήτου του άρθρου 3 εξαιρουμένων των καταλοίπων παραγωγής.

5. «Σύνθετη συσκευασία»: η συσκευασία που αποτελείται από δύο (2) ή περισσότερα στρώματα διαφορετικών

υλικών τα οποία δεν είναι δυνατόν να διαχωριστούν με το χέρι και συνιστούν μία ενιαία ολοκληρωμένη μονάδα αποτελούμενη από εσωτερικό υποδοχέα και εξωτερικό περίβλημα, η οποία γεμίζεται, αποθηκεύεται, μεταφέρεται και εκκενώνεται ενιαία.

6. «Οικονομικοί παράγοντες σε σχέση με τις συσκευασίες»: οι προμηθευτές υλικών συσκευασίας, οι παραγωγοί και μετατροπείς συσκευασιών, τα εμπορεύματα, οι χρήστες, οι εισαγωγείς, οι έμποροι, οι διανομείς, οι δημόσιες αρχές και οι δημόσιοι οργανισμοί.

7. «Σύστημα επιστροφής εγγύησης»: δέσμη μέτρων και μηχανισμών για την οργανωμένη επιστροφή προϊόντος ή αποβλήτου, κατά την οποία ο αγοραστής του προϊόντος καταβάλλει στον πωλητή χρηματικό αντίτιμο (εγγυοδοτικό αντίτιμο), το οποίο του αποδίδεται κατά την επιστροφή του προϊόντος με σκοπό την επαναχρησιμοποίησή του ή κατά την επιστροφή του αποβλήτου με σκοπό την εναλλακτική διαχείρισή του.

8. «Διακινητής συσκευασίας»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διακινεί στην ελληνική αγορά συσκευασμένα αγαθά έως και την τελική τους πώληση ή/και προσφορά στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή ή χρησιμοποιεί συσκευασίες για πλήρωση σε σημεία πώλησης.

9. «Εθελοντική συμφωνία»: η επίσημη συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ των αρμόδιων δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων τομέων δραστηριότητας, η οποία είναι ανοικτή σε όλα τα μέρη που επιθυμούν να συμμορφωθούν με τους όρους της συμφωνίας, προκειμένου να συμβάλουν στην εκπλήρωση των στόχων του παρόντος νόμου.

10. «Πλαστικό υλικό»: το πολυμερές, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 3 του Κανονισμού 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 396), στο οποίο ενδεχομένως έχουν προστεθεί πρόσθετα ή άλλες ουσίες και το οποίο μπορεί να αποτελέσει κύριο δομικό στοιχείο των σακουλών μεταφοράς.

11. «Πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: οι σακούλες μεταφοράς, με ή χωρίς λαβή, από πλαστικό υλικό, οι οποίες διατίθενται στους καταναλωτές στο σημείο πώλησης εμπορευμάτων ή προϊόντων.

12. «Οξοδιασπώμενες πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς από πλαστικά υλικά, στα οποία περιλαμβάνονται πρόσθετα που καταλύουν τη διάσπαση των πλαστικών υλικών σε μικροτμήματα.

13. «Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς με πάχος τοιχώματος μικρότερο των πενήντα (50) μικρομέτρων (μm).

14. «Πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς με πάχος τοιχώματος μικρότερο από δεκαπέντε (15) μικρόμετρα (μm) που χρησιμοποιούνται για λόγους υγιεινής ή παρέχονται ως πρωτογενής συσκευασία χύδην τροφίμων, όταν η χρήση τους συμβάλλει στην αποφυγή σπατάλης τροφίμων.

15. «Βιοαποδομήσιμες (ή βιοαποικοδομήσιμες)/λιπασματοποιήσιμες πλαστικές σακούλες μεταφοράς»: οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς οι οποίες, στο πλαίσιο τήρησης των απαιτήσεων των υποπερ. γδ' και γε' της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 87, υπόκεινται σε ανα-

κύκλωση μέσω βιοαποδόμησης ή λιπασματοποίησης, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13432 «Απαιτήσεις για συσκευασία ανακτήσιμη μέσω λιπασματοποίησης και βιοαποικοδόμησης - Σχήμα δοκιμής και κριτήρια αξιολόγησης για την τελική αποδοχή της συσκευασίας» ή με άλλο ευρωπαϊκό πρότυπο.

16. «Σημεία πώλησης εμπορευμάτων ή προϊόντων»: ο οριοθετημένος και διαμορφωμένος χώρος, όπου ασκείται λιανικό εμπόριο εμπορευμάτων ή προϊόντων, στα οποία περιλαμβάνονται τα τρόφιμα και τα ποτά.

17. «Έμπορος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή επιχείρηση λιανικού εμπορίου, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου που, στο πλαίσιο της άσκησης της εμπορικής του δραστηριότητας, παρέχει στους καταναλωτές, κατά την πώληση εμπορευμάτων ή προϊόντων, πλαστικές σακούλες μεταφοράς. Στην έννοια του εμπόρου περιλαμβάνονται και οι επαγγελματίες πωλητές που δραστηριοποιούνται σε ακάλυπτους δημόσιους, δημοτικούς, ιδιωτικούς ή εκκλησιαστικούς χώρους και γενικά χώρους που δεν αποτελούν επαγγελματική στέγη, αλλά επιτρέπεται σε αυτούς η άσκηση εμπορικής δραστηριότητας (υπαίθριο εμπόριο).

18. «Παραγωγός πλαστικής σακούλας μεταφοράς»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εισάγει ή κατασκευάζει πλαστικές σακούλες μεταφοράς οι οποίες, μέσω των διακινητών/διανομέων ή των εμπόρων, προορίζονται να καταλήξουν στον καταναλωτή για τη μεταφορά εμπορευμάτων ή προϊόντων.

19. «Διακινητής/διανομέας πλαστικών σακουλών μεταφοράς»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, το οποίο διαθέτει στο λιανικό εμπόριο πλαστικές σακούλες μεταφοράς. Ο διακινητής/διανομέας πλαστικών σακουλών μεταφοράς δύναται να είναι και παραγωγός κατά την έννοια της παρ. 18.

Άρθρο 78

Πρόληψη

(Παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) εκπονεί και εφαρμόζει προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασιών. Τα προγράμματα αυτά αναφέρονται στην πρόληψη των ζημιογόνων για το περιβάλλον δράσεων που προέρχονται από τις συσκευασίες και τη διαχείριση των αποβλήτων των συσκευασιών και στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 4 και το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Αποβλήτων του άρθρου 57.

2. Η χρηματική εισφορά που καταβάλλουν οι υπόχρεοι παραγωγοί συσκευασίας κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 84 για τη συμμετοχή τους σε Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) προσδιορίζεται χωριστά για κάθε υλικό συσκευασίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 9 και διατίθεται αποκλειστικά για την κάλυψη του κόστους της εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασιών με σκοπό την επίτευξη των στόχων του άρθρου 82.

3. Με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 92 καθορίζονται οι ελάχιστες επιμέρους κατηγορίες υλικών συσκευασίας και τα ελάχιστα υποχρεωτικά ποσοστά διαφοροποίησης των χρηματικών εισφορών ανά επιμέρους συσκευασία.

4. Για τις πλαστικές συσκευασίες οι επιμέρους κατηγορίες υλικών και τα ελάχιστα ποσοστά διαφοροποίησης καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ του Μέρους Γ'.

5. Για τις επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες καταβάλλεται από τους υπόχρεους χρηματική εισφορά για τη συμμετοχή τους σε ΣΣΕΔ μόνο την πρώτη φορά που οι εν λόγω συσκευασίες διατίθενται στην αγορά.

6. Για την εφαρμογή των παρ. 3 και 4, οι φορείς ΣΣΕΔ συσκευασιών οφείλουν, έως 1η Ιανουαρίου 2022 να υποβάλουν στον Ε.Ο.ΑΝ. τον προσδιορισμό χρηματικών εισφορών, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με το άρθρο 13. Μετά την 1η Ιανουαρίου του 2022 εφαρμόζεται η περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 13.

Άρθρο 79

Μέτρα διαχείρισης των πλαστικών σακουλών μεταφοράς

(Παρ. 1α του άρθρου 4 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ)

1. Οι παραγωγοί των πλαστικών σακουλών μεταφοράς υποχρεούνται να διαθέτουν στην αγορά τις πλαστικές σακούλες μεταφοράς με σήμανση, η οποία φέρει τον τόπο και την ημερομηνία παραγωγής, καθώς και τον αριθμό του Εθνικού Μητρώου Παραγωγού (ΕΜΠΑ), με ευκρινή τρόπο, ήτοι με χαρακτηριστικές μεγέθους τουλάχιστον 1,2 χιλιοστών και σε εμφανή θέση στο σώμα της πλαστικής σακούλας.

2. Επιβάλλεται στους καταναλωτές η καταβολή περιβαλλοντικού τέλους ανά τεμάχιο πλαστικής σακούλας μεταφοράς ανεξαρτήτως πάχους τοιχώματος, με εξαίρεση τις βιοαποδομήσιμες (ή βιοαποικοδομήσιμες) και λιπασματοποιησιμες πλαστικές σακούλες μεταφοράς της παρ. 15 του άρθρου 77. Το τέλος ορίζεται στο ποσό των επτά (7) λεπτών.

Το ποσό του περιβαλλοντικού τέλους αναγράφεται με τρόπο διακριτό και ευανάγνωστο στα παραστατικά πώλησης προ του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Το περιβαλλοντικό τέλος έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα και τα έσοδα από αυτό αποτελούν δημόσιο έσοδο, το οποίο εισπράττεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και στη συνέχεια αποδίδεται υπέρ του Ε.Ο.ΑΝ..

Αρμόδια για τον έλεγχο της ορθής απόδοσης του περιβαλλοντικού τέλους είναι αποκλειστικά η φορολογική διοίκηση.

Η δήλωση απόδοσης περιβαλλοντικού τέλους πλαστικής σακούλας σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 92, υποβάλλεται από τα υπόχρεα πρόσωπα στη φορολογική διοίκηση κάθε τρίμηνο, έως την τελευταία ημέρα του μήνα που ακολουθεί την περίοδο στην οποία αφορά. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, που επηρεάζουν τη λειτουργία της φορολογικής διοίκησης ή σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών ή άλλων αντίστοιχων εξαιρετικών και δυσμενών συμβάντων που επηρεάζουν φορολογούμενους, με απόφαση του Υπουργού Οικονο-

μικών, μπορεί να ορίζεται διαφορετική προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης απόδοσης ή να χορηγείται παράταση της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης αυτής, καθώς και διαφορετική προθεσμία καταβολής του τέλους.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος ισχύουν τα προβλεπόμενα στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 92, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ.. Μέχρι την έκδοση της ως άνω κοινής απόφασης διατηρείται σε ισχύ η υπ' αρ. 180036/952/10.8.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 2812).

4. Στο τέλος του Παραρτήματος του ν. 4174/2013 (Α' 170), προστίθεται η φράση: «περιβαλλοντικό τέλος».

Άρθρο 80

Μέτρα για τα πλαστικά μπουκάλια με ετικέτα από πολυβινυλοχλωρίδιο (PVC)

(Παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Από την 1η Ιουνίου 2022, οι παραγωγοί και οι εισαγωγείς συσκευασιών προϊόντων, μέρος της συσκευασίας των οποίων περιέχει πολυβινυλοχλωρίδιο (PVC), απαγορεύεται να θέτουν είτε επί της ίδιας της συσκευασίας είτε στην ετικέτα αυτής, σήμανση περί δυνατότητας ανακύκλωσης της συσκευασίας.

2. α) Από την 1η Ιουνίου 2022 επιβάλλεται τέλος ανακύκλωσης για τα προϊόντα, η συσκευασία των οποίων περιέχει πολυβινυλοχλωρίδιο (PVC), κατά την πώλησή τους σε κάθε νόμιμο σημείο πώλησης. Η καταβολή του τέλους επιβάλλεται στους καταναλωτές ανά τεμάχιο προϊόντος.

β) Το τέλος ανακύκλωσης του παρόντος ορίζεται σε οκτώ (8) λεπτά. Το ποσό του τέλους αναγράφεται με τρόπο διακριτό και ευανάγνωστο στα παραστατικά πώλησης προ του Φ.Π.Α. και αποτυπώνεται στα λογιστικά αρχεία που υποχρεούνται να τηρούν οι επιχειρήσεις που πωλούν τα εν λόγω προϊόντα. Οι εν λόγω επιχειρήσεις υποχρεούνται να αναγράφουν στα σημεία πώλησης των προϊόντων της περ. α' σε εμφανές σημείο για τον καταναλωτή, ότι τα προϊόντα αυτά υπόκεινται σε τέλος, με αναγραφή του ποσού του τέλους.

γ) Το τέλος έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα και τα έσοδα από αυτό αποτελούν δημόσια έσοδα, τα οποία εισπράττονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και αποδίδονται στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) με σκοπό να διατίθενται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση δράσεων ανακύκλωσης.

δ) Για την απόδοση του τέλους υποβάλλεται δήλωση απόδοσης του τέλους σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 92, από τις επιχειρήσεις που πωλούν τα προϊόντα της περ. α' στη φορολογική διοίκηση κάθε τρίμηνο, έως την τελευταία ημέρα του μήνα που ακολουθεί την περίοδο στην οποία αφορά.

ε) Για την εφαρμογή του παρόντος ισχύουν τα προβλεπόμενα στην απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 92, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ.. Η έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος.

στ) Στο τέλος του Παραρτήματος του ν. 4174/2013 (Α' 170), προστίθεται η φράση: «Τέλος ανακύκλωσης».

Άρθρο 81

Επαναχρησιμοποίηση

(Άρθρο 5 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Οι παραγωγοί συσκευασίας, εφόσον διαθέτουν στην αγορά επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες, υποχρεούνται να δηλώνουν ετησίως στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), μέσω του Εθνικού Μητρώου Παραγωγών (ΕΜΠΑ), και ειδικότερα εντός της προθεσμίας που τίθεται με την υπό στοιχεία οικ.181504/2016 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2454), όπως εκάστοτε ισχύει, ανά υλικό συσκευασίας, όπως πλαστικό, ξύλο, σιδηρούχο μέταλλο, αλουμίνιο, γυαλί, χαρτί, χαρτόνι, τα στοιχεία που προβλέπονται στην απόφαση της Επιτροπής 2005/270/ΕΚ «για τον καθορισμό των πινάκων του συστήματος βάσεων δεδομένων, σύμφωνα με την Οδηγία 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας» (L 86).

2. Η διάθεση στην αγορά επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών κατά την έννοια της παρ. 1 πιστοποιείται με κατάλληλο σύστημα διασφάλισης των διεργασιών επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών, σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13429.

3. Στους στόχους της παρ. 1 του άρθρου 82 λαμβάνεται υπόψη το μέσο μερίδιο, κατά τα τρία (3) προηγούμενα έτη, των επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών προς πώληση που διατέθηκαν στην αγορά για πρώτη φορά και επαναχρησιμοποιήθηκαν, ως μέρος ενός συστήματος για την επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΚ) 94/62 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1994 για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (L 365). Για τον υπολογισμό του προσαρμοσμένου επιπέδου των στόχων λαμβάνονται υπόψη όχι περισσότερες από πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες του μεριδίου αυτού.

4. Κατά τον υπολογισμό των στόχων της παρ. 1 του άρθρου 82 λαμβάνεται υπόψη η ποσότητα των ξύλινων συσκευασιών που επισκευάζονται για επαναχρησιμοποίηση.

Άρθρο 82

Ανάκτηση και ανακύκλωση

(Άρθρο 6 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Τίθενται οι ακόλουθοι ποσοτικοί στόχοι ανακύκλωσης:

α) η ανάκτηση ή αποτέφρωση σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αποβλήτων με ανάκτηση ενέργειας ανέρχεται σε τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) κατά βάρος των αποβλήτων συσκευασίας και η ανακύκλωση ανέρχεται σε πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) τουλάχιστον έως

ογδόντα τοις εκατό (80%) κατά μέγιστο, κατά βάρος των αποβλήτων συσκευασίας,

β) οι ελάχιστοι στόχοι ανακύκλωσης για υλικά που περιέχονται σε απόβλητα συσκευασίας είναι οι ακόλουθοι: βα) εξήντα τοις εκατό (60%), κατά βάρος, για το γυαλί, ββ) εξήντα τοις εκατό (60%), κατά βάρος, για το χαρτί και το χαρτόνι,

βγ) πενήντα τοις εκατό (50%), κατά βάρος, για τα μέταλλα,

βδ) είκοσι δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (22,5%), κατά βάρος, για τα πλαστικά, λαμβάνοντας αποκλειστικά υπόψη υλικά που ανακυκλώνονται εκ νέου σε πλαστικά,

βε) δέκα πέντε τοις εκατό (15%), κατά βάρος, για το ξύλο,

γ) το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, ανακυκλώνεται τουλάχιστον το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) κατά βάρος του συνόλου των αποβλήτων συσκευασίας,

δ) το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 καλύπτονται οι κάτωθι ελάχιστοι στόχοι κατά βάρος για ανακύκλωση στα ακόλουθα υλικά που περιέχονται στα απόβλητα συσκευασίας:

δα) το πενήντα τοις εκατό (50%) των πλαστικών,

δβ) το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ξύλου,

δγ) το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των σιδηρούχων μετάλλων,

δδ) το πενήντα τοις εκατό (50%) του αλουμινίου,

δε) το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του γυαλιού,

δστ) το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του χαρτιού και χαρτονιού,

ε) το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, ανακυκλώνεται τουλάχιστον το εβδομήντα τοις εκατό (70%) κατά βάρος του συνόλου των αποβλήτων συσκευασίας,

στ) το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, καλύπτονται οι κάτωθι ελάχιστοι στόχοι κατά βάρος για ανακύκλωση, όσον αφορά τα ακόλουθα συγκεκριμένα υλικά που περιέχονται στα απόβλητα συσκευασίας:

στα) το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) των πλαστικών,

στβ) το τριάντα τοις εκατό (30%) του ξύλου,

στγ) το ογδόντα τοις εκατό (80%) των σιδηρούχων μετάλλων,

στδ) το εξήντα τοις εκατό (60%) του αλουμινίου,

στε) το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του γυαλιού,

στστ) το ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) του χαρτιού και χαρτονιού.

2. Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των στόχων ανακύκλωσης των αποβλήτων συσκευασιών και θέτει τους κατάλληλους όρους και προϋποθέσεις κατά την έγκριση, τροποποίηση ή ανανέωση των επιχειρησιακών σχεδίων των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ). Για τον σκοπό αυτόν ο Ε.Ο.ΑΝ. εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

3. Τα μέτρα και οι στόχοι που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 δημοσιεύονται από τον Ε.Ο.ΑΝ. και αποτελούν αντικείμενο ενημερωτικής εκστρατείας προς το ευρύ κοινό και τους οικονομικούς παράγοντες.

4. Οι φορείς ΣΕΔ αποβλήτων συσκευασίας υποχρεούνται στην επίτευξη κατ'ελάχιστον των ποσοτικών στόχων

της παρ. 1, με αναγωγή στις ποσότητες συσκευασιών των παραγωγών που έχουν ενταχθεί σε αυτά. Ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να ορίζει υψηλότερους στόχους στην απόφαση έγκρισης, προκειμένου να διασφαλίζεται η επίτευξη των εθνικών στόχων.

Άρθρο 83

Κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων (Άρθρο 6α της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει προστεθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Για να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων της παρ. 1 του άρθρου 82, υπολογίζεται το βάρος των αποβλήτων συσκευασίας που παράγονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας και ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος, ως ακολούθως:

α) το βάρος των αποβλήτων που παράγονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας θεωρείται ότι ισούται με το βάρος των συσκευασιών που διατίθεται στην ελληνική αγορά κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους,

β) το βάρος των αποβλήτων συσκευασίας που ανακυκλώθηκαν υπολογίζεται ως το βάρος των συσκευασιών που έχουν καταστεί απόβλητα και που, αφού υποβλήθηκαν σε όλες τις αναγκαίες εργασίες ελέγχου και διαλογής και σε άλλες προπαρασκευαστικές εργασίες για την απομάκρυνση των αποβλήτων υλικών που δεν αποτελούν αντικείμενο της επακόλουθης επανεπεξεργασίας και για την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης, εισέρχονται σε εργασία ανακύκλωσης, μέσω της οποίας τα απόβλητα υλικά μετατρέπονται σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες.

2. Για τους σκοπούς της περ. α' της παρ. 1, το βάρος των ανακυκλωμένων αποβλήτων συσκευασίας μετράται κατά την είσοδο των αποβλήτων στην εργασία ανακύκλωσης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, το βάρος των ανακυκλωμένων αποβλήτων συσκευασίας μετράται στην έξοδο οποιωνδήποτε εργασιών διαλογής, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) τα εν λόγω εξερχόμενα απόβλητα υποβάλλονται στη συνέχεια σε ανακύκλωση,

β) το βάρος των υλικών ή ουσιών που αφαιρούνται μέσω περαιτέρω εργασιών, οι οποίες προηγούνται της εργασίας ανακύκλωσης και δεν ανακυκλώνονται στη συνέχεια, δεν περιλαμβάνεται στο βάρος των αποβλήτων που αναφέρονται ως ανακυκλωμένα.

3. Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) θεσπίζει σύστημα ποιοτικού ελέγχου και ιχνηλασιμότητας των αποβλήτων συσκευασίας για να εξασφαλιστεί ότι τηρούνται οι όροι που προβλέπονται στην περ. α) της παρ. 1 και στις περ. α) και β) της παρ. 2. Για να εξασφαλιστούν η αξιοπιστία και η ακρίβεια των στοιχείων που συλλέγονται σχετικά με τα ανακυκλωμένα απόβλητα συσκευασίας, το σύστημα μπορεί να αποτελείται από ηλεκτρονικά Μητρώα που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 53 ή άλλα αντίστοιχα Μητρώα, από τεχνικές προδιαγραφές για τις απαιτήσεις ποιότητας των αποβλήτων μετά τη διαλογή ή από τα μέσα ποσοστά απωλειών για τα

απόβλητα που έχουν υποβληθεί σε διαλογή για διάφορα είδη αποβλήτων και πρακτικές διαχείρισης αποβλήτων, αντιστοίχως. Τα μέσα ποσοστά απωλειών χρησιμοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν με άλλον τρόπο αξιόπιστα στοιχεία και υπολογίζονται βάσει των κανόνων υπολογισμού που καθορίζονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 11α της Οδηγίας (ΕΚ) 2008/98 (L 312).

4. Προκειμένου να υπολογισθεί, αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 82, η ποσότητα βιοαποδομήσιμων αποβλήτων συσκευασίας που υφίσταται αναερόβια ή αερόβια επεξεργασία λογίζεται ως ανακυκλωμένη, όταν η εν λόγω επεξεργασία παράγει λίπασμα, χώνευμα ή άλλο υλικό με παρεμφερή ποσότητα ανακυκλωμένου περιεχομένου σε σχέση με την εισροή, το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως ανακυκλωμένο προϊόν, υλικό ή ουσία. Όταν το προϊόν χρησιμοποιείται στο έδαφος, αυτό υπολογίζεται ως ανακυκλωμένο, μόνο αν αυτή η χρήση αποφέρει όφελος για τη γεωργία ή οικολογική βελτίωση.

5. Η ποσότητα υλικών αποβλήτων συσκευασίας που παύουν να είναι απόβλητα ως αποτέλεσμα προπαρασκευαστικής εργασίας πριν υποβληθούν σε επανεπεξεργασία, λογίζεται ως ανακυκλωμένη ποσότητα, υπό την προϋπόθεση ότι τα υλικά αυτά προορίζονται να μετατραπούν με επακόλουθη επανεπεξεργασία σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που χρησιμοποιούνται είτε για τον αρχικό είτε για άλλον σκοπό. Κατ' εξαίρεση, τα υλικά από αποχαρακτηρισμένα απόβλητα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας ή για αποτέφρωση, για επίχωση ή για διάθεση σε χώρο υγειονομικής ταφής, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της επίτευξης των στόχων ανακύκλωσης.

6. Για να κριθεί κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 82 λαμβάνεται υπόψη η ανακύκλωση των μετάλλων που διαχωρίζονται μετά την αποτέφρωση αποβλήτων, κατ' αναλογία του μεριδίου των αποβλήτων συσκευασίας που αποτεφρώνονται, με την προϋπόθεση ότι τα ανακυκλωμένα μέταλλα πληρούν συγκεκριμένα ποιοτικά κριτήρια, τα οποία προσδιορίζονται στην εκτελεστική πράξη που εκδίδεται δυνάμει της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2019/1004.

7. Απόβλητα συσκευασίας που αποστέλλονται σε άλλο κράτος μέλος για ανακύκλωση, προσμετρώνται στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 82, εφόσον η συλλογή των εν λόγω αποβλήτων συσκευασίας πραγματοποιήθηκε εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

8. Τα απόβλητα συσκευασίας, των οποίων η συλλογή πραγματοποιήθηκε εντός της Ελληνικής Επικράτειας και τα οποία εξάγονται σε κράτος εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), προσμετρώνται στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 82, μόνο εάν τηρούνται οι απαιτήσεις της παρ. 3 και αν, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων (L 190), ο εξαγωγέας μπορεί

να αποδείξει ότι η μεταφορά των αποβλήτων συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του εν λόγω Κανονισμού και ότι η επεξεργασία των αποβλήτων συσκευασίας εκτός της Ε.Ε. διενεργείται υπό ισοδύναμες συνθήκες με αυτές που επιβάλλει η ενωσιακή νομοθεσία.

9. Για τον υπολογισμό, την επαλήθευση της επίτευξης των στόχων και την υποβολή των στοιχείων του παρόντος, όπως και τον μορφότυπο για την υποβολή στοιχείων, εφαρμόζεται η απόφαση 2005/270/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2005, «για τον καθορισμό των πινάκων του συστήματος βάσεων δεδομένων σύμφωνα με την οδηγία 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας» (L 86).

Άρθρο 84

Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού συσκευασιών

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Με το παρόν θεσπίζεται Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ) για τις συσκευασίες.

2. Ως υπόχρεοι οργάνωσης και λειτουργίας των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ), εφεξής «υπόχρεοι παραγωγού συσκευασίας», ορίζονται:

α) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, τα οποία κατ' επάγγελμα:

αα) συσκευάζουν αγαθά ή αναθέτουν σε τρίτο τη συσκευασία αγαθών για λογαριασμό τους ή εισάγουν συσκευασμένα αγαθά, ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνική πώλησης, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως σύμβασης, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994 (Α' 191), με σκοπό τη διάθεσή τους στην ελληνική αγορά,

αβ) κατασκευάζουν ή εισάγουν συσκευασίες, οι οποίες προορίζονται να γεμίζονται σε σημείο πώλησης, συμπεριλαμβανομένων των σακουλών μεταφοράς.

β) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή σε τρίτη χώρα, τα οποία πωλούν κατ' επάγγελμα στην Ελλάδα, απευθείας σε νοικοκυριά ή άλλους χρήστες πλην των νοικοκυριών, συσκευασίες ή/και συσκευασμένα αγαθά, μέσω συμβάσεων εξ αποστάσεως, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994.

γ) Με την επιφύλαξη της περ. δ', στην περίπτωση εισαγωγών αγαθών από τρίτα εδάφη ή τρίτες χώρες προς την Ε.Ε. με τη χρήση ηλεκτρονικής διεπαφής, όπως πλατφόρμα, διαδικτυακή πύλη ή παρόμοια μέσα, ιδίως με χρήση εγκαταστάσεων παρόχων υπηρεσιών διεκπεραίωσης, η ευθύνη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του παραγωγού που απορρέουν από ΠΔΕΠ βαρύνει τον φορολογικό αντιπρόσωπο, όπου αυτός προβλέπεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 2859/2000 (Α' 248).

δ) Στην περίπτωση εξ αποστάσεως πώλησης αγαθών μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας τα οποία εμπίπτουν σε ΠΔΕΠ, η υποχρέωση εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του παραγωγού που απορρέουν από ΠΔΕΠ βαρύνει τη διαδικτυακή πλατφόρμα πώλησης, εκτός εάν ο πωλητής του αγαθού προσκομίζει στη διαδικτυακή πλατφόρμα

πώλησης πιστοποιητικό εγγραφής στο Εθνικό Μητρώο Παραγωγού (ΕΜΠΑ). Η διαδικτυακή πλατφόρμα πώλησης, μεταξύ άλλων:

δα) συμβάλλεται με ΣΣΕΔ,

δβ) εγγράφεται στο ΕΜΠΑ,

δγ) καταβάλει χρηματοδοτική εισφορά, σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής σύμβασης με το ΣΣΕΔ. Η εισφορά υπολογίζεται με βάση την ποσότητα, το είδος και την κατηγορία των προϊόντων, όπως εξειδικεύεται στο οικείο ΠΔΕΠ και διασφαλίζει ότι καλύπτονται όλα τα στοιχεία κόστους της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 9.

3. Οι υπόχρεοι παραγωγού συσκευασιών της παρ. 2 υποχρεούνται να σχεδιάσουν, να οργανώσουν και να λειτουργήσουν Συλλογικά Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ή να οργανώσουν Ατομικά Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΣΕΔ) για το σύνολο των συσκευασμένων προϊόντων ή συσκευασιών που διαθέτουν στην αγορά με σκοπό την επίτευξη των στόχων που τίθενται στο άρθρο 82. Για την οργάνωση και λειτουργία των ΣΣΕΔ του παρόντος εφαρμόζονται κατ' αναλογία τα άρθρα 9 και 11 έως 15.

4. Οι χρηματικές εισφορές που καταβάλλονται από τους υπόχρεους παραγωγούς συσκευασιών της παρ. 2, για τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν, προσδιορίζονται στο επιχειρησιακό σχέδιο που καταρτίζεται από τους φορείς ΣΣΕΔ και υποβάλλεται προς έγκριση στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 και το Παράρτημα Ι του Μέρους Γ'.

5. Στόχος των ΣΣΕΔ συσκευασιών είναι η προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας των αποβλήτων συσκευασίας μέσω της χωριστής συλλογής σε διακριτά ρεύματα για το χαρτί, τα μέταλλα, τα πλαστικά και το γυαλί σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25. Η οργάνωση της χωριστής συλλογής των επιμέρους υλικών συσκευασίας, από γυαλί, πλαστικό, μέταλλα και χαρτί είναι υποχρεωτική σύμφωνα με τις προβλέψεις του οικείου Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης και του οικείου εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΣΔΑ).

6. Για την εφαρμογή της παρ. 14 του άρθρου 12 χρησιμοποιείται ο στόχος που έχει τεθεί στην απόφαση έγκρισης του ΣΣΕΔ και αναφέρεται στο σύνολο των αποβλήτων συσκευασίας. Για την εφαρμογή της παρ. 18 του άρθρου 12 χρησιμοποιούνται οι στόχοι που έχουν τεθεί στην απόφαση έγκρισης του ΣΣΕΔ και αναφέρονται στα επιμέρους ρεύματα υλικών που περιέχονται στις συσκευασίες. Η μη επίτευξη ενός εκ των στόχων του προηγούμενου εδαφίου επιφέρει την κατάπτωση της εγγύησης στο τέλος της πενταετούς έγκρισης του ΣΣΕΔ.

Άρθρο 85

Χρήση δευτερογενών πρώτων υλών στην παραγωγή συσκευασίας (Παρ. 4 του άρθρου 6 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2004/12/ΕΚ)

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2025 οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς περιέχουν υποχρεωτικά τουλάχιστον τριάντα

τοισ εκατό (30%) ανακυκλωμένο πλαστικό, με εξαίρεση τις πολύ λεπτές σακούλες μεταφοράς και τις βιοαποδομήσιμες ή βιοαποικοδομήσιμες/λιπασματοποιησιμες πλαστικές σακούλες μεταφοράς. Το παραπάνω ποσοστό εφαρμόζεται και για κάθε παραγωγό μεμονωμένα, υπολογιζόμενο ως μέσος όρος για όλες τις πλαστικές σακούλες που διαθέτει στην αγορά.

2. Τα προϊόντα της παρ. 1 που διατίθενται στην αγορά φέρουν υποχρεωτικά εμφανή, ευανάγνωστη και ανεξίτηλη σήμανση επί των ίδιων των προϊόντων, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 14021 ή με ισοδύναμους κανόνες.

3. Για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρ. 1, οι παραγωγοί των προϊόντων της παρ. 1 και τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εκτελούν εργασίες ανακύκλωσης υποχρεούνται να συμμορφώνονται με κατάλληλο σύστημα διασφάλισης ποιότητας των διεργασιών ανακύκλωσης και ιχνηλασιμότητας των ανακυκλωμένων πλαστικών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 282/2008 της Επιτροπής της 27ης Μαρτίου 2008 «για τα υλικά και αντικείμενα από ανακυκλωμένο πλαστικό τα οποία προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2023/2006» (L 86) και το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15343, οι προδιαγραφές του οποίου καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 92.

4. Από την 1η Ιανουαρίου 2023 οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζονται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), απαγορεύεται να προμηθεύονται με οποιονδήποτε τρόπο πλαστικές σακούλες που δεν περιέχουν τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) ανακυκλωμένο πλαστικό, με εξαίρεση τις πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς και τις βιοαποδομήσιμες ή βιοαποικοδομήσιμες/λιπασματοποιησιμες πλαστικές σακούλες μεταφοράς. Η απαγόρευση της παρούσας δεν καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν την 1η Ιανουαρίου 2023.

Άρθρο 86

Συστήματα επιστροφής, συλλογής και ανάκτησης

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Από τις 5.1.2023, οι υπόχρεοι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 84, φορείς συσκευασίας ποτών από αλουμίνιο έως και ενάμιση (1,5) λίτρο, από γυαλί μιας χρήσης έως και τρία (3) λίτρα, καθώς και από πλαστικά προϊόντα μιας χρήσης σύμφωνα με το Μέρος ΣΤ' του Παραρτήματος Ι του ν. 4736/2020 (Α' 200), για την τήρηση της υποχρέωσης της παρ. 3 του άρθρου 84, οφείλουν να σχεδιάσουν, να εφαρμόσουν και να λειτουργήσουν Συλλογικά Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) αποβλήτων συσκευασιών πανελλαδικής εμβέλειας, με σκοπό την εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης για τις εν λόγω συσκευασίες, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 77, προκειμένου να επιτύχουν τους ποσοτικούς στόχους χωριστής συλλογής, προετοιμασίας

για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση που προβλέπονται από τη νομοθεσία, ήτοι των στόχων του άρθρου 82 και της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4736/2020 αντίστοιχα.

Για τους όρους και τις προϋποθέσεις εφαρμογής συστήματος επιστροφής εγγύησης για τις συσκευασίες του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται οι παρ. 4 έως 9 του άρθρου 13 του ν. 4736/2020 και η απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 92.

Υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή νέα εθελοντικά συστήματα επιστροφής εγγύησης που εφαρμόζονται για άλλες συσκευασίες πέραν των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο, όπως για τις γυάλινες φιάλες, δηλώνονται υποχρεωτικά στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) από τους φορείς των συστημάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 81.

2.α) Οι φορείς της παρούσας υποχρεούνται να οργανώνουν τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας σε διακριτά ρεύματα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 5 του άρθρου 84, εντός των χώρων λειτουργίας τους. Ως φορέας λειτουργίας νοείται ο κάτοχος της αντίστοιχης άδειας λειτουργίας. Ειδικότερα υπόχρεοι να εφαρμόσουν τα αναφερόμενα στην παρούσα είναι:

αα) Οι φορείς λειτουργίας κινηματογράφων, θεάτρων, συναυλιακών χώρων, αθλητικών εγκαταστάσεων, εμπορικών κέντρων, συνεδριακών κέντρων, κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), εγκαταστάσεων εκπαίδευσης με την επιφύλαξη του άρθρου 27, πανεπιστημίων, νοσοκομείων και κλινικών, αεροδρομίων, λιμανιών, κεντρικών σιδηροδρομικών σταθμών, επιβατηγών - οχηματαγωγών πλοίων,

αβ) τα καταστήματα μαζικής εστίασης παρασκευής και προσφοράς πλήρους γεύματος, κατά την έννοια της παρ. 5Δ του άρθρου 2 της υπ' αρ. 47829/23.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας (Β' 2161), με δυνατότητα άνω των εκατό (100) εξυπηρετούμενων ατόμων, όπως αυτή υπολογίζεται στην ανωτέρω υγειονομική διάταξη.

β) Ειδικώς τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, που διαθέτουν τουλάχιστον εκατό (100) κλίνες, διασφαλίζουν τη δυνατότητα χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασιών τουλάχιστον για τις πλαστικές συσκευασίες, σε κάθε δωμάτιο.

γ) Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού οργανώνουν τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας σε διακριτά ρεύματα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 5 του άρθρου 84, σε δημοτικές αθλητικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλες δημοτικές εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού. Η χωριστή συλλογή πραγματοποιείται σε περιέκτες κατάλληλου μεγέθους ανάλογα με την περίπτωση, όπως μικρούς κάδους ανακύκλωσης εσωτερικού και εξωτερικού χώρου και γωνιές ανακύκλωσης.

δ) Η χωριστή συλλογή των περ. α', β' και γ' πραγματοποιείται με περιέκτες ή κάδους ή γωνιές ανακύκλωσης ή άλλα μέσα κατάλληλου μεγέθους, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του χώρου και την επισκεψιμότητά του,

και κατάλληλου χρωματισμού. Αναφορικά με τις προδιαγραφές των χρωμάτων και των συμβόλων των κάδων ή περιεκτών για κάθε υλικό που συλλέγεται χωριστά σύμφωνα με το παρόν εφαρμόζονται το άρθρο 26 και το Παράρτημα V του Μέρους Β'.

Οι κοινόχρηστοι κάδοι ανακύκλωσης δεν καλύπτουν την ανωτέρω υποχρέωση.

ε) Οι φορείς των περ. α), β) και γ) υποχρεούνται να εφαρμόσουν το αργότερο έως την 5η Ιανουαρίου 2022 τις ανωτέρω απαιτήσεις χωριστής συλλογής των αποβλήτων συσκευασιών. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού υποχρεούνται να εξασφαλίσουν διαθέσιμο δίκτυο χωριστής συλλογής των επιμέρους ρευμάτων αποβλήτων συσκευασίας, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών του άρθρου 89, το κόστος, δε, της εναλλακτικής διαχείρισής τους βαρύνει τα οικεία Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ).

3. Η ανάκτηση αποβλήτων συσκευασίας από το ρεύμα των σύμμεικτων αστικών στερεών αποβλήτων, η οποία λαμβάνει χώρα στις Μονάδες Μηχανικής και Βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων (ΜΕΑ) δηλώνεται με ευθύνη των φορέων λειτουργίας των ΜΕΑ στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.). Η μέθοδος προσδιορισμού των αποβλήτων συσκευασίας επί των ανακτημένων υλικών, ο τρόπος υποβολής και αξιολόγησης των στοιχείων και η συχνότητα υποβολής τους καθορίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ., η οποία εκδίδεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Άρθρο 87

Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση των συσκευασιών

(Άρθρα 9 και 11 και παρ. 1 του Παραρτήματος II της Οδηγίας 94/62/ΕΚ)

1. Προκειμένου οι συσκευασίες να διακινηθούν στην αγορά, πληρούνται οι ακόλουθοι όροι και προϋποθέσεις, που αφορούν στη σύνθεση, καθώς και στην επαναχρησιμοποιήσιμη και αξιοποιήσιμη φύση των συσκευασιών:

α. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν στην κατασκευή και τη σύνθεση συσκευασιών:

αα) Οι συσκευασίες κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε ο όγκος και το βάρος των συσκευασιών να περιορίζεται στο ελάχιστο όριο που επαρκεί, προκειμένου να διατηρείται το αναγκαίο επίπεδο ασφαλείας, υγιεινής και αποδοχής για το συσκευασμένο προϊόν και για τον καταναλωτή.

αβ) Οι συσκευασίες σχεδιάζονται, κατασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο κατά τρόπο που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση ή την αξιοποίηση των αποβλήτων τους, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσής τους και να περιορίζει στο ελάχιστο τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, όταν γίνεται διάθεση των αποβλήτων συσκευασίας ή των καταλοίπων από εργασίες διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας.

αγ) Οι συσκευασίες κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε να προωθούνται στην αγορά προϊόντα με τις λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον και να χρησιμοποιούνται

δευτερογενή υλικά και υλικά που δεν μειώνουν τις δυνατότητες αξιοποίησής.

αδ) Οι συσκευασίες σχεδιάζονται, κατασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο κατά τρόπο που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση ή την ανάκτησή τους, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσής τους, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, και να περιορίζει στο ελάχιστο τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, όταν γίνεται διάθεση των αποβλήτων συσκευασίας ή των καταλοίπων από εργασίες διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας.

β. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν στην επαναχρησιμοποιήσιμη φύση συσκευασιών:

βα) Οι φυσικές ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά της συσκευασίας επιτρέπουν έναν ορισμένο αριθμό διακινήσεων ή επαναλαμβανόμενης χρήσης υπό κανονικά προβλέψιμες συνθήκες χρήσης.

ββ) Η δυνατότητα κατεργασίας της χρησιμοποιημένης συσκευασίας, ώστε να πληρούνται απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας για το εργατικό δυναμικό.

βγ) Η τήρηση ειδικών απαιτήσεων για τις ανακτήσιμες συσκευασίες, όταν οι συσκευασίες δεν χρησιμοποιούνται πλέον και επομένως καθίστανται απόβλητα.

βδ) Η χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών για την επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων.

γ. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν στην αξιοποιήσιμη φύση συσκευασιών:

γα) Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή ανακύκλωσης υλικών.

Οι συσκευασίες κατασκευάζονται έτσι ώστε να επιτρέπουν την ανακύκλωση ορισμένου ποσοστού κατά βάρος των υλικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων τα οποία διατίθενται στην αγορά, σύμφωνα με τα εκάστοτε σχετικά ισχύοντα πρότυπα. Αυτό το ποσοστό μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τον τύπο του υλικού που αποτελεί τη συσκευασία.

γβ) Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή ανάκτησης ενέργειας.

Τα απόβλητα συσκευασίας που υπόκεινται σε κατεργασία, με σκοπό την ανάκτηση ενέργειας, έχουν ελάχιστη κατώτατη θερμογόνο τιμή που να επιτρέπει βελτιστοποίηση της ανάκτησης ενέργειας.

γγ) Συσκευασίες ανακτήσιμες υπό μορφή λιπασματοποίησης.

Τα απόβλητα συσκευασίας που υφίστανται κατεργασία με σκοπό τη λιπασματοποίηση είναι βιοαποδομήσιμα, κατά τρόπο που να μην εμποδίζει τη χωριστή συλλογή και τη διαδικασία ή δραστηριότητα λιπασματοποίησης στην οποία υποβάλλονται.

γδ) Βιοαποδομήσιμες συσκευασίες.

Τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα συσκευασίας είναι τέτοια ώστε να μπορούν να αποσυντίθενται με φυσικό, χημικό, θερμικό ή βιολογικό τρόπο, έτσι ώστε το μεγαλύτερο μέρος του λιπάζματος που προκύπτει να αποσυντίθεται τελικώς σε διοξείδιο του άνθρακα, βιομάζα και νερό. Οι οξοδιασπώμενες πλαστικές συσκευασίες δεν θεωρούνται βιοαποδομήσιμες.

2. Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) σε συνεργασία με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) εφαρμόζει τα ενωσιακά πρότυπα, τα οποία

αναφέρονται στις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου. Αν δεν υπάρχουν ενωσιακά πρότυπα, ο Ε.Ο.ΑΝ μπορεί να καταρτίζει εθνικά πρότυπα, τα οποία αναφέρονται:

α) σε κριτήρια και μεθόδους για την ανάλυση του κύκλου ζωής των συσκευασιών,

β) σε μεθόδους για τη μέτρηση και την εξακρίβωση της παρουσίας βαρέων μετάλλων και άλλων επικίνδυνων ουσιών στις συσκευασίες και της ελευθέρωσής τους στο περιβάλλον από συσκευασίες και απόβλητα συσκευασιών,

γ) σε κριτήρια για ένα ελάχιστο όριο ανακυκλωμένων υλικών εμπιερχομένων στις συσκευασίες, για κατάλληλους τύπους συσκευασιών,

δ) σε κριτήρια για μεθόδους ανακύκλωσης,

ε) σε κριτήρια για μεθόδους λιπασματοποίησης και για παραγόμενα λιπάσματα,

στ) σε κριτήρια για τη σήμανση συσκευασιών.

Τα ανωτέρω πρότυπα μπορούν να καθίστανται υποχρεωτικά με την απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 92.

3. Το άθροισμα των τιμών συγκέντρωσης μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου και εξασθενούς χρωμίου στις συσκευασίες ή στα υλικά των συσκευασιών δεν υπερβαίνει τα εκατό (100) ppm κατά βάρος. Η ανωτέρω οριακή τιμή τροποποιείται με την απόφαση της παρ. 9 του άρθρου 92.

Τα επίπεδα συγκέντρωσης που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή δεν ισχύουν για συσκευασίες κατασκευασμένες εξ ολοκλήρου από μολυβδύαλο (κρύσταλλο), όπως ορίζεται στο π.δ. 511/1983 (Α' 195).

Σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 11 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1994 για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (L 365) καθορίζονται:

α) Οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες δεν εφαρμόζονται στα ανακυκλωμένα υλικά και στα κυκλώματα προϊόντων που βρίσκονται σε κλειστή και ελεγχόμενη αλυσίδα, τα ως άνω επίπεδα συγκέντρωσης.

β) Οι τύποι συσκευασίας που ενδεχομένως απαλλάσσονται από κάποια από τις ως άνω καθορισθείσες οριακές τιμές επιπέδων συγκέντρωσης.

Άρθρο 88

Συστήματα πληροφόρησης

και υποβολή στοιχείων

(Άρθρο 12 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ) μεριμνά για τη δημιουργία βάσεων δεδομένων για τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών.

2. Οι βάσεις δεδομένων της παρ. 1 περιλαμβάνουν τα στοιχεία που βασίζονται στο Παράρτημα V του Μέρους Γ' και παρέχουν πληροφορίες ιδίως ως προς την έκταση, τα χαρακτηριστικά και την εξέλιξη των ροών των συσκευασιών και των αποβλήτων συσκευασίας, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τον τοξικό ή επικίνδυνο χαρακτήρα των υλικών συσκευασίας και των συστατικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τους.

3. Οι διαχειριστές συσκευασιών υποχρεούνται να παρέχουν στον Ε.Ο.ΑΝ. ακριβή και αξιόπιστα στοιχεία που

αφορούν τον τομέα της δραστηριότητάς τους. Ο Ε.Ο.ΑΝ., λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην παροχή λεπτομερών δεδομένων, έχει δικαίωμα: α) ελέγχου της αξιοπιστίας των παρεχόμενων δεδομένων και β) συλλογής και επεξεργασίας περαιτέρω πληροφοριών, με την επιφύλαξη του βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου.

4. Ο Ε.Ο.ΑΝ. αποστέλλει τα συγκεντρωτικά στοιχεία για τις συσκευασίες, συνοδευόμενα από τις εκθέσεις της παρ. 6 στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να διαβιβασθούν στη συνέχεια από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε ημερολογιακό έτος τα στοιχεία που αφορούν την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 82 και τα στοιχεία που αφορούν τις επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες. Τα στοιχεία της παρούσας διαβιβάζονται ηλεκτρονικά, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από το τέλος του έτους αναφοράς για το οποίο συλλέχθηκαν, σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση 2019/665 της Επιτροπής, της 17ης Απριλίου 2019, «για την τροποποίηση της απόφασης 2005/270/ΕΚ για τον καθορισμό των πινάκων του συστήματος βάσεων δεδομένων σύμφωνα με την Οδηγία 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας» (L 112).

6. Τα στοιχεία που υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 5 συνοδεύονται από έκθεση ποιοτικού ελέγχου και έκθεση σχετικά με τα μέτρα των παρ. 3 και 8 του άρθρου 83, περιλαμβανομένων λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τα μέσα ποσοστά απωλειών, όπου αυτό έχει εφαρμογή. Το σύνολο των στοιχείων και εκθέσεων του παρόντος συλλέγεται και συντάσσεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. και κατόπιν υποβάλλεται από τον Ε.Ο.ΑΝ. στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για αποστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 89

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών

(Άρθρο 7 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 8 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Η οργάνωση της εναλλακτικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών πραγματοποιείται α) από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού ή και β) από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού σε συνεργασία με τους Φορείς Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) αποβλήτων συσκευασιών ή και τους φορείς κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας του άρθρου 3 του ν. 4430/2016 (Α' 205), οι οποίοι δραστηριοποιούνται στα διοικητικά όρια της περιφερειακής ενότητας ή των όμορων Ο.Τ.Α., εφόσον υπάρχει έγγραφη συμφωνία αυτών με τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

2. Για την οργάνωση της εναλλακτικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών από τα ΣΣΕΔ καταρτίζονται πενταετείς συμβάσεις συνεργασίας με-

ταξύ: α) των φορέων ΣΣΕΔ και των Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή β) των φορέων ΣΣΕΔ, των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των φορέων κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας του άρθρου 3 του ν. 4430/2016, εφόσον υπάρχει σχετική απόφαση του Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Με τη σύμβαση καθορίζονται ιδίως: αα) τα επιχειρησιακά σχέδια της εναλλακτικής διαχείρισης που περιλαμβάνουν ιδίως, τις εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασιών, τις οποίες αναλαμβάνουν τα συμβαλλόμενα μέρη, τους ποσοτικούς στόχους, το χρονοδιάγραμμα επίτευξής τους και τις προδιαγραφές των ανακτώμενων υλικών, ββ) το πλαίσιο, οι όροι και τα κριτήρια απολογισμού του ανταλλάγματος που καταβάλλεται από τον φορέα ΣΣΕΔ στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και στους φορείς κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας. Το αντάλλαγμα συνίσταται στην παροχή εξοπλισμού ή και χρηματικού ανταλλάγματος. Το χρηματικό αντάλλαγμα δεν υπερβαίνει το αναγκαίο κόστος για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων με τρόπο οικονομικά αποδοτικό, στο οποίο συνυπολογίζεται η μείωση των δαπανών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού λόγω της εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασιών, γγ) τα μέτρα που λαμβάνονται και οι συνέπειες που επέρχονται στην περίπτωση αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων των μερών.

3. Αν διαπιστώνεται αδυναμία συμφωνίας μεταξύ Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των φορέων ΣΣΕΔ για τους όρους σύναψης της σύμβασης συνεργασίας, το θέμα παραπέμπεται με μέριμνα ενός των ενδιαφερόμενων μερών στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) για συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς. Τα μέρη δύνανται να αποδεχθούν τη συμβιβαστική λύση που προτείνεται για την επίλυση της διαφοράς. Η τήρηση της διαδικασίας αυτής αποτελεί υποχρεωτική προδικασία πριν την προσφυγή στα αρμόδια δικαστήρια.

4. Οι φορείς Ατομικών Συστημάτων Συλλογικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) αποβλήτων συσκευασιών μπορούν επίσης να οργανώνουν την εναλλακτική διαχείριση δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών που αφορά τη δραστηριότητά τους.

5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 84 εφαρμόζεται και για τις υποχρεώσεις των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που προκύπτουν από την εκτέλεση της σύμβασης συνεργασίας με φορέα ΣΣΕΔ. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της εναλλακτικής διαχείρισης. Τα μέτρα αυτά αναφέρονται κυρίως στην εφαρμογή συστημάτων επιστροφής και συλλογής των αποβλήτων συσκευασιών με υποχρεωτική τη συμμετοχή του καταναλωτή ή του τελικού χρήστη.

Άρθρο 90

Σήμανση συσκευασιών

και σύστημα αναγνώρισης

(Άρθρο 8 της Οδηγίας 94/62, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2004/12/ΕΚ)

1. Οι συσκευασίες φέρουν την κατάλληλη σήμανση είτε επί της ίδιας της συσκευασίας, είτε στην ετικέτα. Η

σήμανση προσδιορίζεται με την απόφαση της παρ. 11 του άρθρου 92 μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ.. Είναι ευδιάκριτη και ευανάγνωστη, καθώς και αρκούτσως ανθεκτική και μακρόβια ακόμα και όταν ανοιχθεί η συσκευασία. Η νόμιμη χρήση της σήμανσης ελέγχεται από τον Ε.Ο.ΑΝ..

2. Για λόγους αναγνώρισης και κατάταξης η επιχείρηση που προβαίνει σε προμήθεια ή κατασκευή της συσκευασίας μπορεί να αναγράφει επί της συσκευασίας τη φύση των χρησιμοποιημένων υλικών συσκευασίας. Η αριθμηση και οι συντομογραφίες, στις οποίες βασίζεται το σύστημα αναγνώρισης, περιλαμβάνονται στην απόφαση της Επιτροπής 97/129/ΕΚ της 28ης Ιανουαρίου 1997 «για τον καθορισμό συστήματος αναγνώρισης των υλικών συσκευασίας, σύμφωνα με την οδηγία 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασιών» (L 50).

Άρθρο 91

Διοικητικές κυρώσεις

(Άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 26 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851)

1. Για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού που δεν συνάπτουν σύμβαση με φορέα Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 12 του άρθρου 92.

2. Για τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 2 του άρθρου 86 επιβάλλεται πρόστιμο ύψους επτάμισι (7,5) ευρώ ανά τόνο σύμμεικτων συλλεγέντων αποβλήτων.

3. Στον έμπορο που παραβαίνει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην κοινή απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 79 επιβάλλεται πρόστιμο από διακόσια (200) μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

4. Στον παραγωγό συσκευασιών που δεν συμμορφώνεται με τις παρ. 1 ή 2 του άρθρου 80 ή την παρ. 1 του άρθρου 79, επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

5. Στον παραγωγό συσκευασιών που παραβαίνει τις υποχρεώσεις του άρθρου 86, επιβάλλεται το πρόστιμο της παρ. 1 του άρθρου 69.

6. Στους παραγωγούς της παρ. 1 του άρθρου 85 που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 85, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους ένα τοις εκατό (1%) επί του ειδικού κύκλου εργασιών του προϊόντος που αφορά η παράβαση της τελευταίας χρήσης της επιχείρησης, με βάση τον κύκλο εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

7. Στις επιχειρήσεις των περ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 86 που δεν συμμορφώνονται με τις ρυθμίσεις, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ ανά παράβαση. Σε περίπτωση υποτροπής για τις ως άνω παραβάσεις εντός τριετίας, τα ποσά των ανωτέρω επιβαλλόμενων προστίμων διπλασιάζονται. Σε περίπτωση επανειλημμένης υποτροπής εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος τα ποσά των προστίμων τριπλασιάζονται.

8. Για τους φορείς Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 2 του άρθρου 78 επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

9. Για τους φορείς ΣΕΔ που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 5 του άρθρου 78 επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του ύψους των χρηματικών εισφορών του προηγούμενου έτους αναφοράς.

10. Οι ανωτέρω κυρώσεις εφαρμόζονται επιπρόσθετα των προβλεπόμενων στο άρθρο 69 και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται σε αυτό. Ως προς την επιμέτρηση των κυρώσεων του παρόντος εφαρμόζονται τα κριτήρια της παρ. 11 του άρθρου 69, όπως εξειδικεύονται στο προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατ'εφαρμογή αυτής της διάταξης.

Άρθρο 92

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 78, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη του Ε.Ο.ΑΝ., η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται οι ελάχιστες επιμέρους κατηγορίες υλικών συσκευασίας. Με την ίδια απόφαση, καθορίζονται ελάχιστα υποχρεωτικά ποσοστά διαφοροποίησης των χρηματικών εισφορών ανά επιμέρους συσκευασία.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 79, με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του περιβαλλοντικού τέλους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την επιβολή, είσπραξη και απόδοση του τέλους αυτού.

3. Για την εφαρμογή του άρθρου 79, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ.:

α) καθορίζονται: αα) οι πλαστικές σακούλες μεταφοράς, για τις οποίες δεν επιτρέπεται η δωρεάν διάθεση ανάλογα με το είδος και το πάχος του τοιχώματός τους, ββ) οι δράσεις ανταποδοτικού χαρακτήρα που χρηματοδοτούνται από τα περιβαλλοντικά τέλη, οι φορείς διαχείρισης και ο τρόπος διάθεσης των εσόδων από τα περιβαλλοντικά τέλη, γγ) οι υποχρεώσεις των εμπόρων, των παραγωγών πλαστικών σακουλών μεταφοράς, των διακινητών και διανομένων πλαστικών σακουλών μεταφοράς για την εφαρμογή του άρθρου 79, δδ) τα σημεία πώλησης στα οποία εφαρμόζονται τα ως άνω μέτρα, εε) οι έλεγχοι και οι επιβαλλόμενες κυρώσεις για την παράβαση των μέτρων,

β) ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαχείριση των πλαστικών σακουλών μεταφοράς για την εναρμόνιση της νομοθεσίας με την Οδηγία 2015/720/ΕΕ της 29ης Απριλίου 2015 για τη μείωση της κατανάλωσης λεπτών πλαστικών σακουλών μεταφοράς στην ΕΕ (L 115), όπως ο τρόπος παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των μέτρων και η πρόβλεψη της δυνατότητας επιβολής πρόσθετων περιορισμών εμπορίας ή απαγόρευσης της εμπορίας,

γ) ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη σήμανση των σακουλών και την παροχή κινήτρων στους παραγωγούς βιοαποδομήσιμων και λιπασματοποιήσιμων πλαστικών σακουλών.

4. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του τέλους της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 80, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την επιβολή, είσπραξη και απόδοση του τέλους αυτού.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ., αναπροσαρμόζεται το ύψος του τέλους της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 80.

6. Για τους σκοπούς της παρ. 3 του άρθρου 85, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης του Ε.Ο.ΑΝ., καθορίζονται οι προδιαγραφές του συστήματος διασφάλισης της ποιότητας των διεργασιών ανακύκλωσης και ιχνηλασιμότητας των ανακυκλωμένων πλαστικών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 282/2008 και το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15343.

7. Για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 86, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται, κατόπιν εισήγησης του Ε.Ο.ΑΝ., εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις όλων των εμπλεκόμενων μερών και καθορίζονται: α) οι κατηγορίες των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης που υπόκεινται στην υποχρέωση εξυπηρέτησης των καταναλωτών ως σημεία επιστροφής ή και οι κατάλληλοι χώροι που δύναται να αποτελέσουν σημεία επιστροφής, β) η εξειδίκευση των τεχνικών χαρακτηριστικών των περιφερειακών κέντρων διαλογής φιαλών που εξαιρούνται από την απαγόρευση της παρ. 7 του άρθρου 12, γ) τυχόν εξαιρέσεις από την υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 86 για ειδικές κατηγορίες φιαλών ποτών εφόσον η συλλογή μέσω συστήματος εγγυοδοσίας δεν παράγει τα καλύτερα δυνατά περιβαλλοντικά αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη των συνολικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων της διαχείρισης των σχετικών ροών αποβλήτων ή δεν είναι τεχνικά εφικτή η χωριστή συλλογή στο πλαίσιο των ορθών πρακτικών συλλογής των αποβλήτων ή θα είχε δυσανάλογο οικονομικό κόστος και δ) κάθε αναγκαίο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 86.

8. Για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 87, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ, καθίστανται υποχρεωτικά τα πρότυπα διαχείρισης συσκευασιών τα οποία έχουν εγκριθεί από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

9. Για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 87, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι δυνατόν να τροποποιούνται οι οριακές τιμές του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 87, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές ρυθμίσεις του ενωσιακού δικαίου.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ., μπορεί να απαγο-

ρεύεται ή να περιορίζεται η χρήση ορισμένων υλικών ή να επιβάλλεται η χρήση συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή η επαναχρησιμοποίηση για ορισμένες συσκευασίες με την προϋπόθεση, ότι δεν προκαλούνται εμπόδια στο εμπόριο και στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.

11. Για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 90, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ., προσδιορίζεται η σήμανση των συσκευασιών.

12. Για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 91 με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η μέθοδος επιμέτρησης του επιβαλλόμενου προστίμου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού που δεν συνάπτουν σύμβαση με φορέα Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ).

13. Τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του Μέρους Γ' τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 93

Καταργούμενες διατάξεις

1. Καταργείται ο ν. 2939/2001 (Α' 179) πλην του άρθρου 26. Το Κεφάλαιο Ε' του ν. 2939/2001 καταργείται από την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 102.

2. Καταργείται η υπ' αρ. 9268/469/2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Δικαιοσύνης (Β' 286).

Άρθρο 94

Παραρτήματα Μέρους Γ'

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος νόμου τα Παραρτήματα Ι έως V που αντιστοιχούν στο Μέρος Γ'. Τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ τροποποιούνται με την απόφαση της παρ. 13 του άρθρου 92. Τα Παραρτήματα ΙΙΙ έως V τροποποιούνται με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Παραρτήματα Μέρους Γ'
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Περιεχόμενο φακέλων για την έγκριση
συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης
Περιεχόμενο φακέλου για την αρχική έγκριση ΣΕΔ

Α. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΑΣΕΔ)

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ ΑΣΕΔ

- α) νομιμοποιητικά έγγραφα του φορέα ΑΣΕΔ [ΦΕΚ σύστασης/καταστατικό του νομικού προσώπου που οργανώνει το ΑΣΕΔ],
- β) στοιχεία που τεκμηριώνουν την οικονομική βιωσιμότητα του φορέα ΑΣΕΔ,
- γ) στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι ο φορέας ΑΣΕΔ δεν τελεί σε πτώχευση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση,
- δ) στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι ο φορέας ΑΣΕΔ δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα,
- ε) Αριθμός Μητρώου Παραγωγού, εφόσον υφίσταται ήδη τουλάχιστον ένα εγκεκριμένο ΣΣΕΔ που καλύπτει το πεδίο εφαρμογής του αιτούμενου ΑΣΕΔ *(αφορά τα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού)*

2Α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

(αφορά μόνο στην ανανέωση της έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας του ΣΕΔ)

Περιλαμβάνει συνοπτική και περιεκτική πληροφορία για την προηγούμενη περίοδο λειτουργίας του ΑΣΕΔ σχετικά με:

- α) την ανάπτυξη της εμβέλειας του ΑΣΕΔ σε γεωγραφικό και πληθυσμιακό επίπεδο,
- β) το είδος και τις ποσότητες των προϊόντων που διακίνησε στην ελληνική αγορά ο παραγωγός σε ετήσια βάση *(αφορά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού προϊόντος)*,
- γ) το είδος και τις ποσότητες αποβλήτων που διαχειρίστηκε ο φορέας ΑΣΕΔ σε ετήσια βάση,
- δ) την επίδοση του ΑΣΕΔ σε σχέση με τους στόχους που όφειλε να επιτύχει, καθώς και τη συμβολή κάθε μίας από τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης στην επίδοση αυτή ανά έτος,

- ε) την κατ' έτος ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού,
- στ) τις συνεργασίες του φορέα ΑΣΕΔ με φορείς διαχείρισης αποβλήτων και με Ο.Τ.Α. α' βαθμού, όπου αυτό έχει εφαρμογή,
- ζ) τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης,
- η) τα οικονομικά στοιχεία του ΑΣΕΔ, ιδίως ως προς τις λειτουργικές και επενδυτικές δαπάνες, τις δαπάνες για ελέγχους και ενημέρωση – ευαισθητοποίηση σε ετήσια βάση, καθώς και τη διακύμανση του ύψους του εγγυοδοτικού αντιτίμου, όπως εφαρμόστηκε αυτό το μέτρο,
- θ) σε περίπτωση απόκλισης από τους όρους έγκρισης, αναφορά σημαντικών δυσκολιών, προβλημάτων, παρεκκλίσεων ή/και διορθωτικών ενεργειών που έλαβαν χώρα.

3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΕΔ

3.1 Πεδίο εφαρμογής

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, καταγράφονται αναλυτικά:

- α) τα προϊόντα που θα καλυφθούν από το ΑΣΕΔ ανά κατηγορία και/ή είδος, και/ή υλικό,
- β) εκτίμηση των ετήσιων ποσοτήτων προϊόντων που θα διαθέσει ο παραγωγός στη γεωγραφική εμβέλεια του ΑΣΕΔ κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου,
- γ) εκτίμηση των ετήσιων ποσοτήτων αποβλήτων που θα προκύψουν από αυτές τις ποσότητες προϊόντων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου.

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης ειδικών ρευμάτων αποβλήτων, καταγράφονται αναλυτικά:

- α) τα απόβλητα που θα καλυφθούν από το ΑΣΕΔ ανά κατηγορία και/ή είδος, και/ή υλικό,
- β) εκτίμηση των ποσοτήτων αποβλήτων που θα παραχθούν από τον παραγωγό αποβλήτων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου.

3.2 Εμβέλεια

Γίνεται αναφορά:

α) στο γεωγραφικό εύρος του ΑΣΕΔ και τον ρυθμό γεωγραφικής ανάπτυξής του, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου,

β) τις εξυπηρετούμενες ομάδες στόχους (καταναλωτές και/ή συγκεκριμένες κατηγορίες χρηστών) ανά κατηγορία και/ή είδος, και/ή υλικό αποβλήτου και σχετικά με αυτές ποσοτικά στοιχεία, ιδίως πλήθος και κατανομή.

3.3 Στόχοι

Αναφέρονται οι στόχοι του ΑΣΕΔ ανά έτος εφαρμογής με την απαιτούμενη κλιμάκωση, ώστε να καλύπτονται εμπρόθεσμα κατ' ελάχιστον οι στόχοι που τίθενται από το ισχύον νομοθετικό και/ή κανονιστικό πλαίσιο.

3.4 Μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης

Γίνεται σαφής αναφορά στην/στις προτεινόμενη/-ες μέθοδο/-ους εναλλακτικής διαχείρισης ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό αποβλήτου και ανά ομάδα στόχο.

Για κάθε προτεινόμενη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται αναφορά στις προβλεπόμενες εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης, περιγράφονται η αναγκαία υποδομή, ο εξοπλισμός και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, οι εμπλεκόμενοι φορείς και ο ρόλος τους, καθώς και ο τρόπος εφαρμογής της μεθόδου.

Ειδικότερα για συστήματα επιστροφής, όπως τα συστήματα εγγυοδοσίας και για τη συλλογή, πρέπει να προσδιορίζονται η κατανομή των σημείων και/ή του εξοπλισμού συλλογής, η αναλογία τους ως προς τους εξυπηρετούμενους, καθώς και η απαιτούμενη συχνότητα συλλογής, ώστε να υπάρχει επαρκής εξυπηρέτηση του δικτύου στη γεωγραφική εμβέλεια του ΑΣΕΔ, καθώς και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια που απαιτείται για τη λειτουργία τους.

3.5 Αναμενόμενα αποτελέσματα

Με βάση την εκτίμηση των παραγόμενων αποβλήτων, το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης της εμβέλειας του ΑΣΕΔ, τις προτεινόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης και τους στόχους που δεσμεύεται να επιτύχει, ο φορέας ΑΣΕΔ προσδιορίζει κατ' έτος:

α) τα αναμενόμενα ποσοτικά και ποσοστιαία στοιχεία επίδοσης σε σχέση με τους στόχους,

- β) τα ποσοτικά στοιχεία σχετικά με την απαιτούμενη υποδομή και τον εξοπλισμό,
- γ) το απαιτούμενο προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών του ΑΣΕΔ,
- δ) τις απαιτούμενες συνεργασίες με άλλους φορείς (όπως φορείς διαχείρισης αποβλήτων, Ο.Τ.Α., άλλα ΣΕΔ) για την υλοποίηση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και τις προδιαγραφές συνεργασίας,
- ε) την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η διάθεση υπολειμμάτων επεξεργασίας.

3.6 Παρακολούθηση και έλεγχοι

Αναφέρονται όλοι οι τρόποι παρακολούθησης και/ή ελέγχου που εφαρμόζει ο φορέας ΑΣΕΔ, προκειμένου να διασφαλίσει:

- α) την ορθότητα των δηλούμενων ποσοτήτων προϊόντων που διακινεί ο παραγωγός στη γεωγραφική του εμβέλεια (*αφορά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού προϊόντων*) ή την ορθότητα των δηλούμενων ποσοτήτων αποβλήτων που διαχειρίζεται ο φορέας ΑΣΕΔ (*αφορά προγράμματα ευθύνης παραγωγού αποβλήτων*),
- β) την ορθή εκτέλεση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης από όλους τους εμπλεκόμενους σε αυτές,
- γ) την αξιόπιστη καταγραφή και επαλήθευση των στοιχείων και δεδομένων των σχετικών με τις ανακτώμενες ποσότητες αποβλήτων.

Σε περίπτωση που εφαρμόζεται σύστημα εγγυοδοσίας, προσδιορίζεται το ύψος του εγγυοδοτικού αντιτίμου και αιτιολογείται σχετικά.

3.7 Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

Περιλαμβάνεται συνοπτική περιγραφή του προγράμματος ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης που προτίθεται να εφαρμόσει ο φορέας ΑΣΕΔ, όπου γίνεται αναφορά στις επιμέρους δράσεις και ανά δράση ο σκοπός, το κοινό-στόχος και ενδεικτικός προϋπολογισμός.

3.8 Εκτιμώμενος προϋπολογισμός

Αυτός θα πρέπει κατ' ελάχιστον να περιλαμβάνει ανά έτος και για το σύνολο της εξαετίας αναλυτικά:

- α) τις επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ανά διαφορετική μέθοδο και εργασία εναλλακτικής διαχείρισης,
- β) τις λειτουργικές δαπάνες που απαιτούνται ανά διαφορετική μέθοδο και εργασία εναλλακτικής διαχείρισης, όπως αμοιβές συνεργατών, αποζημιώσεις, παροχή οικονομικών κινήτρων,
- γ) τις δαπάνες ενημέρωσης και επικοινωνίας,
- δ) τις δαπάνες αυτοελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ελέγχους του φορέα ΑΣΕΔ προς τρίτους,
- ε) το κόστος διάθεσης καταλοίπων επεξεργασίας,
- στ) λοιπές διοικητικές δαπάνες,
- η) τα έσοδα από την πώληση ανακτώμενων υλικών.

3.9 Καινοτομία

Αναφέρονται τυχόν μελέτες που κρίνει ο φορέας ΑΣΕΔ ότι θα συμβάλλουν στην καλύτερη εφαρμογή των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και στη μετέπειτα αξιοποίηση των δευτερογενών υλικών που θα προκύψουν από αυτές.

4. ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

4.1 Πρότυπες συμβάσεις συνεργασίας του φορέα ΑΣΕΔ με τις προβλεπόμενες κατηγορίες συνεργαζόμενων φορέων, όπως με φορείς διαχείρισης αποβλήτων, Ο.Τ.Α., άλλους φορείς ΣΕΔ.

4.2 Αντίγραφα προσυμφώνων συνεργασίας του φορέα ΑΣΕΔ με άλλους φορείς που συμμετέχουν στον κύκλο εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης, όπως οι αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, ανάκτησης και ανακύκλωσης ή/και άλλους φορείς ΣΕΔ.

4.3 Τεκμηρίωση στοιχείων προϋπολογισμού, όπως οικονομικές προσφορές/τιμοκατάλογοι για εξοπλισμό, πηγές άντλησης δεδομένων.

4.4 Λοιπά στοιχεία και τεκμηρίωση που, κατά την κρίση του φορέα ΑΣΕΔ, υποστηρίζουν την αξιοπιστία του επιχειρησιακού του σχεδίου.

B. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΣΕΔ**

- α) μετοχική/εταιρική σύνθεση (πλήρη στοιχεία των μετόχων/εταίρων και στοιχεία επικοινωνίας των νόμιμων εκπροσώπων),
- β) επικαιροποιημένο καταστατικό και κεφάλαιο σύστασης,
- γ) σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου (στοιχεία των μελών του Δ.Σ.),
- δ) διαδικασίες, πρακτικές και τεκμήρια για τη διασφάλιση της μη ύπαρξης των κωλυμάτων και ασυμβίβαστων του άρθρου 12.

2Α. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΟΥ ΣΣΕΔ

(αφορά μόνο στην αρχική έγκριση οργάνωσης και λειτουργίας του ΣΕΔ)

Περιλαμβάνει συνοπτική και περιεκτική πληροφορία σχετικά με την υφιστάμενη εμπειρία των μετόχων και στελεχών του υπό αξιολόγηση φορέα ΣΣΕΔ σε θέματα εναλλακτικής διαχείρισης γενικότερα και ειδικότερα για το υπό αξιολόγηση ρεύμα αποβλήτων.

2Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

(αφορά μόνο την ανανέωση της έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας του ΣΕΔ)

Περιλαμβάνει συνοπτική και περιεκτική πληροφορία για την προηγούμενη περίοδο λειτουργίας του ΣΣΕΔ σχετικά με:

- α) την ανάπτυξη της εμβέλειας του ΣΣΕΔ σε γεωγραφικό και πληθυσμιακό επίπεδο,
- β) το είδος και τις ποσότητες των προϊόντων που διακίνησαν στην ελληνική αγορά οι συμβεβλημένοι με τον φορέα ΣΣΕΔ παραγωγοί σε ετήσια βάση (αφορά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού προϊόντος),
- γ) το είδος και τις ποσότητες αποβλήτων που διαχειρίστηκε ο φορέας ΣΣΕΔ σε ετήσια βάση,
- δ) την επίδοση του ΣΣΕΔ σε σχέση με τους στόχους που όφειλε να επιτύχει, καθώς και τη συμβολή κάθε μίας

- από τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης στην επίδοση αυτή ανά έτος,
- ε) την κατ' έτος ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού,
  - στ) τις συνεργασίες του φορέα ΣΣΕΔ με φορείς διαχείρισης αποβλήτων και με Ο.Τ.Α. α' βαθμού, όπου αυτό έχει εφαρμογή,
  - ζ) τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης,
  - η) τους συμμετέχοντες παραγωγούς,
  - θ) το απασχολούμενο προσωπικό,
  - ι) τα οικονομικά στοιχεία του ΣΣΕΔ, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από εισφορές, των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών, των δαπανών για ελέγχους και ενημέρωση - ευαισθητοποίηση, το διοικητικό κόστος και τη διακύμανση του ύψους του ειδικού αποθεματικού του,
  - ια) σε περίπτωση απόκλισης από τους όρους έγκρισης, αναφορά σημαντικών δυσκολιών, προβλημάτων, παρεκκλίσεων ή/και διορθωτικών ενεργειών που έλαβαν χώρα.

3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΣΕΔ

3.1 Πεδίο εφαρμογής

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης παραγωγού προϊόντων, καταγράφονται αναλυτικά:

- α) τα προϊόντα που θα καλυφθούν από το ΣΣΕΔ ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό,
- β) εκτίμηση του αριθμού των υπόχρεων παραγωγών προϊόντων που διαθέτουν τα εν λόγω προϊόντα στη γεωγραφική εμβέλεια του ΣΣΕΔ,
- γ) εκτίμηση των ποσοτήτων των εν λόγω προϊόντων που διατέθηκαν στη γεωγραφική εμβέλεια του ΣΣΕΔ κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας,
- δ) το προσδοκώμενο μερίδιο της αγοράς που θα καλύψει το ΣΣΕΔ σε περίπτωση που λειτουργούν ήδη άλλα ΣΣΕΔ και/ή ΑΣΕΔ για τα εν λόγω προϊόντα στην ίδια γεωγραφική εμβέλεια,
- ε) εκτίμηση των ετήσιων ποσοτήτων προϊόντων που θα διαθέσουν οι συμβεβλημένοι με το ΣΣΕΔ παραγωγοί στη γεωγραφική του εμβέλεια κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου,

στ) εκτίμηση των ετήσιων ποσοτήτων αποβλήτων που θα προκύψουν από αυτές τις ποσότητες προϊόντων, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου.

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων ευθύνης παραγωγού αποβλήτων, καταγράφονται αναλυτικά:

- α) τα απόβλητα που θα καλυφθούν από το ΣΣΕΔ ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό,
- β) εκτίμηση των αντίστοιχων ποσοτήτων αποβλήτων που παρήχθησαν στην γεωγραφική εμβέλεια του ΣΣΕΔ κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας και
- γ) εκτίμηση των ποσοτήτων αποβλήτων που θα διαχειριστεί το ΣΣΕΔ κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου.

3.2 Εμβέλεια

Γίνεται αναφορά:

- α) στο γεωγραφικό εύρος του ΣΣΕΔ και τον ρυθμό γεωγραφικής ανάπτυξής του, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του επιχειρησιακού του σχεδίου,
- β) τις εξυπηρετούμενες ομάδες στόχους (καταναλωτές και/ή συγκεκριμένες κατηγορίες χρηστών) ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό αποβλήτου και σχετικά με αυτές ποσοτικά στοιχεία, ιδίως πλήθος και κατανομή.

3.3 Στόχοι

Αναφέρονται οι στόχοι του ΣΣΕΔ ανά έτος εφαρμογής με την απαιτούμενη κλιμάκωση, ώστε να καλύπτονται εμπρόθεσμα κατ' ελάχιστον οι στόχοι που τίθενται από το ισχύον θεσμικό και/ή κανονιστικό πλαίσιο.

3.4 Μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης

Γίνεται σαφής αναφορά στην/στις προτεινόμενη/-ες μέθοδο/-ους εναλλακτικής διαχείρισης ανά κατηγορία και/ή είδος και/ή υλικό αποβλήτου και ανά ομάδα στόχο.

Για κάθε προτεινόμενη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται αναφορά στις προβλεπόμενες εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης, περιγράφονται η αναγκαία υποδομή, ο εξοπλισμός και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, οι εμπλεκόμενοι φορείς και ο

ρόλος τους, καθώς και ο τρόπος εφαρμογής της μεθόδου.

Ειδικότερα για συστήματα επιστροφής, όπως τα συστήματα εγγυοδοσίας και για τη συλλογή, πρέπει να προσδιορίζονται η κατανομή των σημείων και/ή του εξοπλισμού συλλογής, η αναλογία τους ως προς τους εξυπηρετούμενους, καθώς και η απαιτούμενη συχνότητα συλλογής, ώστε να υπάρχει επαρκής εξυπηρέτηση του δικτύου στη γεωγραφική εμβέλεια του ΣΣΕΔ, καθώς και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια που απαιτείται για τη λειτουργία τους.

3.5 Αναμενόμενα αποτελέσματα

Με βάση την εκτίμηση των παραγόμενων αποβλήτων, το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης της εμβέλειας του ΣΣΕΔ, τις προτεινόμενες μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης και τους στόχους που δεσμεύεται να επιτύχει, ο φορέας ΣΣΕΔ προσδιορίζει κατ' έτος:

- α) τα αναμενόμενα ποσοτικά και ποσοστιαία στοιχεία επίδοσης σε σχέση με τους στόχους ανά μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης,
- β) τα ποσοτικά στοιχεία σχετικά με την απαιτούμενη υποδομή και τον εξοπλισμό,
- γ) το απαιτούμενο προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών του ΣΣΕΔ,
- δ) τις απαιτούμενες συνεργασίες με άλλους φορείς (όπως φορείς διαχείρισης αποβλήτων, Ο.Τ.Α., άλλα ΣΕΔ) για την υλοποίηση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και προδιαγραφές συνεργασίας,
- ε) την αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως η διάθεση υπολειμμάτων επεξεργασίας.

3.6 Παρακολούθηση και έλεγχοι

Αναφέρονται όλοι οι τρόποι παρακολούθησης και/ή ελέγχου που εφαρμόζει ο φορέας ΣΣΕΔ προκειμένου να διασφαλίσει:

- α) την ορθότητα των δηλούμενων ποσοτήτων προϊόντων που διακινούν στην ελληνική αγορά οι συμβεβλημένοι με τον φορέα ΣΣΕΔ υπόχρεοι παραγωγοί προϊόντων (*αφορά προγράμματα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού προϊόντων*) ή την ορθότητα των δηλούμενων ποσοτήτων αποβλήτων

που παράγουν/διαχειρίζονται οι συμβεβλημένοι με τον φορέα ΣΣΕΔ υπόχρεοι παραγωγοί αποβλήτων (αφορά προγράμματα ευθύνης παραγωγού αποβλήτων),

β) την ορθή εκτέλεση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης από όλους τους εμπλεκόμενους σε αυτές,

γ) την αξιόπιστη καταγραφή και επαλήθευση των στοιχείων και δεδομένων των σχετικών με τις ανακτώμενες ποσότητες αποβλήτων.

Σε περίπτωση που εφαρμόζεται σύστημα εγγυοδοσίας, προσδιορίζεται το ύψος του εγγυοδοτικού αντιτίμου και αιτιολογείται σχετικά.

3.7 Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

Περιλαμβάνεται συνοπτική περιγραφή του προγράμματος ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης που προτίθεται να εφαρμόσει ο φορέας ΣΣΕΔ, όπου γίνεται αναφορά στις επιμέρους δράσεις και ανά δράση στον σκοπό, το κοινό στόχο και ενδεικτικό προϋπολογισμό.

3.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία

Περιλαμβάνονται τέσσερα διακριτά τμήματα:

α) εκτιμώμενες δαπάνες ανά μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης,

β) προσδιορισμός χρηματικών εισφορών,

γ) προσδιορισμός ύψους εγγυοδοτικού αντιτίμου, όπου έχει εφαρμογή,

δ) σύνοψη εκτιμώμενου προϋπολογισμού,

3.8.1 Εκτιμώμενες δαπάνες

Οι εκτιμώμενες δαπάνες πρέπει να περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον ανά έτος και για το σύνολο της εξαετίας αναλυτικά:

α) τις επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ανά διαφορετική μέθοδο και εργασία εναλλακτικής διαχείρισης,

β) τις λειτουργικές δαπάνες που απαιτούνται ανά διαφορετική μέθοδο και εργασία εναλλακτικής διαχείρισης, όπως αμοιβές συνεργατών, αποζημιώσεις, παροχή οικονομικών κινήτρων,

γ) τις δαπάνες ενημέρωσης και επικοινωνίας,

- δ) τις δαπάνες αυτοελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ελέγχους του φορέα ΣΣΕΔ προς τρίτους,
- στ) το κόστος διάθεσης καταλοίπων επεξεργασίας,
- ε) τις δαπάνες προσωπικού,
- ζ) τις λοιπές διοικητικές δαπάνες,
- η) μοναδιαίο κόστος εναλλακτικής διαχείρισης ανά μέθοδο.

3.8.2 Προσδιορισμός χρηματικών εισφορών

Ο φορέας ΣΣΕΔ πρέπει να διαμορφώσει τις προτεινόμενες κατηγορίες χρηματικών εισφορών και να αιτιολογήσει την επιλογή του αυτή, λαμβάνοντας υπόψη κατ' ελάχιστον:

- α) τις υποχρεώσεις για αναφορές επίδοσης για συγκεκριμένες κατηγορίες και/ή είδη και/ή υλικά προϊόντων ή αποβλήτων, όπως αυτές προκύπτουν από νομοθετικές και/ή κανονιστικές διατάξεις,
- β) κριτήρια οικολογικού σχεδιασμού, όπως η ανακυκλωσιμότητα των υλικών, η ευκολία διαχωρισμού, η επαναχρησιμοποιήσιμη φύση των προϊόντων,
- γ) εγγενείς δυσκολίες στην συλλογή του υλικού.

Στη συνέχεια ο φορέας ΣΣΕΔ πρέπει να προσδιορίσει το ύψος των χρηματικών εισφορών για κάθε μία από τις ως άνω προσδιορισθείσες κατηγορίες χρηματικών εισφορών, λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τις εκτιμώμενες ποσότητες προϊόντων των συμβεβλημένων με το ΣΣΕΔ παραγωγών προϊόντων ή τις εκτιμώμενες ποσότητες αποβλήτων των συμβεβλημένων με το ΣΣΕΔ παραγωγών αποβλήτων ανάλογα,
- β) το κόστος εναλλακτικής διαχείρισης κάθε κατηγορίας/είδους/υλικού αποβλήτου, όπως προκύπτει από την καταγραφή των εκτιμώμενων δαπανών,
- γ) κριτήρια οικολογικού σχεδιασμού, όπως η ανακυκλωσιμότητα των υλικών, η ευκολία διαχωρισμού, η επαναχρησιμοποιήσιμη φύση των προϊόντων,
- δ) την υποχρέωση κάλυψης των συνολικών δαπανών του ΣΣΕΔ ανά έτος.

Τέλος, ο φορέας ΣΣΕΔ πρέπει να αναφέρει την προβλεπόμενη μεθοδολογία αναπροσαρμογής των εισφορών, εφόσον απαιτηθεί.

3.8.3 Προσδιορισμός ύψους εγγυοδοτικού αντιτίμου

Σε περίπτωση εφαρμογής συστήματος εγγυοδοσίας, ο φορέας ΣΣΕΔ προσδιορίζει το ύψος του εγγυοδοτικού αντιτίμου και αιτιολογεί σχετικά.

3.8.4 Σύνοψη εκτιμώμενου προϋπολογισμού

Ο φορέας ΣΣΕΔ συνοψίζει τις βασικές οικονομικές παραμέτρους του προϋπολογισμού κατ' έτος και για τη συνολική διάρκεια του επιχειρησιακού του σχεδίου, με διακριτή αναφορά:

- α) στα έσοδα από εισφορές και στα λοιπά ενδεχομένως έσοδα,
- β) στις επενδυτικές και λειτουργικές δαπάνες για τις εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης, στις δαπάνες ενημέρωσης και επικοινωνίας, στις δαπάνες των αυτοελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων ελέγχων που υποστηρίζουν τους αυτοελέγχους, στο κόστος μισθοδοσίας, και στα λοιπά διοικητικά κόστη,
- γ) στα λοιπά οικονομικά στοιχεία, όπως χρηματοδότηση πιθανών ζημιών, τη δημιουργία τυχόν αποθεματικών με σκοπό τη διασφάλιση της μελλοντικής εύρυθμης λειτουργίας του ΣΣΕΔ (κάλυψη μελλοντικών ζημιών).

3.9 Καινοτομία

Αναφέρονται τυχόν μελέτες που ο φορέας ΣΣΕΔ κρίνει ότι θα συμβάλλουν στην καλύτερη εφαρμογή των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και στη μετέπειτα αξιοποίηση των δευτερογενών υλικών που θα προκύψουν από αυτές.

4. ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

4.1 Πρότυπες συμβάσεις συνεργασίας του φορέα ΣΣΕΔ με τις προβλεπόμενες κατηγορίες συνεργαζόμενων φορέων, όπως με παραγωγούς, φορείς διαχείρισης αποβλήτων, φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, Ο.Τ.Α., άλλους φορείς ΣΕΔ.

4.2 Αντίγραφα προσυμφώνων συνεργασίας του φορέα ΣΣΕΔ με υπόχρεους παραγωγούς που προτίθενται να συμμετέχουν στο υπό έγκριση ΣΣΕΔ.

4.3 Αντίγραφα προσυμφώνων συνεργασίας του φορέα ΣΣΕΔ με άλλους φορείς που συμμετέχουν στον κύκλο εργασιών διαχείρισης, όπως οι αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, ανάκτησης και ανακύκλωσης ή/και άλλα ΣΕΔ.

4.4 Τεκμηρίωση στοιχείων εκτιμώμενων δαπανών, όπως οικονομικές προσφορές/τιμοκατάλογοι για εξοπλισμό, πηγές άντλησης δεδομένων.

4.5 Τεκμηρίωση των εκτιμήσεων που γίνονται για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της παρ. 3.1.

4.6 Λοιπά στοιχεία και τεκμηρίωση που κατά την κρίση του φορέα ΣΣΕΔ υποστηρίζουν την αξιοπιστία του επιχειρησιακού του σχεδίου.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**Διαβάθμιση εισφορών πλαστικών συσκευασιών**

Η εισφορά για πλαστικές συσκευασίες μιας χρήσης ή επαναχρησιμοποιούμενες καθορίζεται ως ακολούθως:

1. Ως βασική εισφορά ορίζεται η εισφορά για PE, PP και PET χωρίς χρώμα (Α).
2. Η βασική εισφορά προσαυξάνεται κατ' ελάχιστον κατά τριάντα τοις εκατό (30%) για έγχρωμη φιάλη «PET» (1,3 επί Α).
3. Η βασική εισφορά προσαυξάνεται τουλάχιστον κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για τις λοιπές μονοστρωματικές πλαστικές συσκευασίες (από ένα είδος πλαστικού) πλην των περ. 1 και 2 και πλην PVC και διογκωμένου πολυστυρενίου (1,5 επί Α).
4. Η βασική εισφορά προσαυξάνεται τουλάχιστον κατά εκατό τοις εκατό (100%) για το PVC, το διογκωμένο πολυστυρένιο, τις πολυστρωματικές πλαστικές συσκευασίες ή σύνθετες συσκευασίες ή συσκευασίες που αποτελούνται από δύο (2) ή παραπάνω υλικά (όπως πλαστικοποιημένο χαρτί με σκοπό την αδιαβροχοποίησή του, φιάλες με ετικέτα από PVC) (2 επί Α).
5. Η εισφορά για τις πολύ λεπτές πλαστικές συσκευασίες (μικρότερες των 100 μm) προσαυξάνεται τουλάχιστον κατά είκοσι τοις εκατό (20%) (1,2 επί Α).
6. Η εισφορά μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για τις πλαστικές συσκευασίες που περιέχουν τουλάχιστον εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) ανακυκλωμένο υλικό (σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15343) με την εξαίρεση των πλαστικών σακουλών για τις οποίες το ποσοστό αυτό ορίζεται σε τριάντα τοις εκατό (30%).

Τα ανωτέρω κριτήρια εφαρμόζονται σωρευτικά.

Ως πλαστικές συσκευασίες μιας χρήσης θεωρούνται όσες κατασκευάζονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από πλαστική ύλη κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4736/2020 (Α' 200).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 77****(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 94/62/ΕΚ όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 1 της Οδηγίας 2013/2 της Επιτροπής)****Επεξηγηματικά παραδείγματα για το κριτήριο α)***Αποτελούν συσκευασία*

Κουτιά γλυκών

Μεμβράνη που περιβάλλει θήκη CD

Θήκες ταχυδρόμησης καταλόγων και περιοδικών (με περιοδικό στο εσωτερικό τους)

Φόρμες κέικ που πωλούνται μαζί με κέικ

Ρόλοι, σωλήνες και κύλινδροι που περιβάλλονται από περιελιγμένο ελαστικό υλικό (π.χ. πλαστική μεμβράνη, αλουμίνιο, χαρτί), εκτός από τους ρόλους, σωλήνες και κυλίνδρους που αποτελούν μέρη μηχανών παραγωγής και δεν χρησιμοποιούνται για την παρουσίαση προϊόντος ως μονάδας πώλησης

Γλάστρες φυτών που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν μόνο για την πώληση και τη μεταφορά φυτών και όχι να παραμείνουν με το φυτό σε όλη τη διάρκεια ζωής του

Γυάλινα φιαλίδια για ενέσιμα διαλύματα

Άτρακτοι CD (που πωλούνται μαζί με CD, αλλά δεν προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως μέσα αποθήκευσης)

Κρεμάστρες ρούχων (που πωλούνται μαζί με είδη ένδυσης)

Σπιρτόκουτα

Συστήματα στείρου φραγμού (σάκοι, δίσκοι και υλικά που απαιτούνται για να διατηρηθεί στείρο το προϊόν)

Κάψουλες για συστήματα ροφημάτων (π.χ. για καφέ, κακάο, γάλα) οι οποίες μένουν κενές μετά τη χρήση

Επαναπληρούμενες χαλύβδινες φιάλες που χρησιμοποιούνται για διάφορα είδη αερίων, εξαιρουμένων των πυροσβεστήρων

Δεν αποτελούν συσκευασία

Γλάστρες φυτών που προορίζονται να παραμείνουν με το φυτό σε όλη τη διάρκεια ζωής του

Εργαλειοθήκες

Φακελάκια τσαγιού

Κηρώδη στρώματα που περιβάλλουν τυρί

Περιβλήματα λουκάνικων

Κρεμάστρες ρούχων (εφόσον πωλούνται χωριστά)

Κάψουλες συστήματος ροφημάτων καφέ, φακελάκια από αλουμίνιο για καφέ και λοβοί από διηθητικό χάρτη με καφέ, που πετιούνται μαζί με το χρησιμοποιούμενο προϊόν του καφέ

Φύσιγγες μελάνης για εκτυπωτές

Θήκες CD, DVD και βιντεοταινιών (που πωλούνται μαζί με CD, DVD ή βιντεοταινία στο εσωτερικό τους)

Άτρακτοι CD (που πωλούνται κενές και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως μέσα αποθήκευσης)

Διαλυτά σακουλάκια απορρυπαντικών

Κεριά τάφων (δοχεία για κεριά)

Μηχανικοί χειρόμυλοι (ενσωματωμένοι σε επαναπληρούμενο σκεύος, π.χ. στους επαναπληρούμενους μύλους άλεσης πιπεριού)

Επεξηγηματικά παραδείγματα για το κριτήριο β)

Αποτελούν συσκευασία, εάν έχουν σχεδιαστεί και προορίζονται για πλήρωση στο σημείο πώλησης

Χάρτινες ή πλαστικές σακούλες μεταφοράς

Πιάτα και ποτήρια μιας χρήσης

Πλαστική μεμβράνη

Σακούλες για σάντουιτς

Αλουμινόχαρτο

Πλαστικό φύλλο για τη συσκευασία των ρούχων μετά τον καθαρισμό τους στα πλυντήρια

Δεν αποτελούν συσκευασία

Αναδευτήρες

Μαχαιροπίρουνα μιας χρήσης

Χαρτί περιτυλίγματος (που πωλείται χωριστά)

Χάρτινες θήκες ψησίματος (που πωλούνται κενές)

Φόρμες κέικ που πωλούνται χωρίς κέικ

Επεξηγηματικά παραδείγματα για το κριτήριο γ)

Αποτελούν συσκευασία

Ετικέτες αναρτημένες απευθείας ή προσδεμένες σε προϊόν

Αποτελούν μέρος της συσκευασίας

Βουρτσάκια μάσκαρας που αποτελούν μέρος του πώματος του δοχείου

Αυτοκόλλητες ετικέτες προσδεμένες σε άλλη συσκευασία

Συνδετήρες συρραφής

Πλαστικές θήκες

Δοσομετρητές που αποτελούν μέρος του πώματος δοχείων απορρυπαντικού

Μηχανικοί χειρόμυλοι (ενσωματωμένοι σε μη επαναπληρούμενο σκεύος, γεμάτο με προϊόν, π.χ. στους μύλους άλεσης πιπεριού που είναι γεμάτοι με πιπέρι)

Δεν αποτελούν συσκευασία

Ετικέτες αναγνώρισης μέσω ραδιοσυχνότητας (RFID tags)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV**ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΤΗΣΙΜΗ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΗΣ, ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ**

(Παράρτημα II της Οδηγίας 94/62/ΕΚ όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 17 του άρθρου 1 της Οδηγίας(ΕΕ) 2018/852)

1. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την κατασκευή και τη σύνθεση συσκευασιών

- Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε ο όγκος και το βάρος των συσκευασιών να περιορίζεται στο ελάχιστο όριο που επαρκεί ώστε να διατηρείται το αναγκαίο επίπεδο ασφαλείας, υγιεινής και αποδοχής για το συσκευασμένο προϊόν και για τον καταναλωτή.

- Οι συσκευασίες σχεδιάζονται, κατασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο κατά τρόπον που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση ή την ανάκτησή τους, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσής τους, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, και να περιορίζει στο ελάχιστο τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, όταν γίνεται διάθεση των αποβλήτων συσκευασίας ή των καταλοίπων από εργασίες διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας.

— Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπον ώστε η παρουσία επιβλαβών και άλλων επικίνδυνων ουσιών και υλικών ως συστατικών του υλικού συσκευασίας ή οποιουδήποτε στοιχείου της συσκευασίας να ελαχιστοποιείται όσον αφορά την παρουσία τους σε εκπομπές, την τέφρα ή το απόπλυμα όταν γίνεται καύση ή υγειονομική ταφή των συσκευασιών ή των καταλοίπων από διαδικασίες διαχείρισης ή των αποβλήτων συσκευασίας.

2. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την επαναχρησιμοποιήσιμη φύση συσκευασιών

Οι ακόλουθες απαιτήσεις πρέπει να πληρούνται ταυτοχρόνως:

— οι φυσικές ιδιότητες και χαρακτηριστικά της συσκευασίας πρέπει να επιτρέπουν έναν ορισμένο αριθμό διακινήσεων ή επαναλαμβανόμενης χρήσης υπό κανονικά προβλέψιμες συνθήκες χρήσης,

- δυνατότητα κατεργασίας της χρησιμοποιημένης συσκευασίας, ούτως ώστε να πληρούνται απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας για το εργατικό δυναμικό,
- πρέπει να πληρούνται οι ειδικές απαιτήσεις για τις ανακτήσιμες συσκευασίες όταν οι συσκευασίες δεν χρησιμοποιούνται πλέον και, επομένως, καθίστανται απόβλητα.

3. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την ανακτήσιμη φύση συσκευασιών

α) Συσκευασίες ανακτήσιμες υπό μορφή ανακύκλωσης υλικών

Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπον που να επιτρέπουν την ανακύκλωση ορισμένου ποσοστού κατά βάρος των υλικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων τα οποία διατίθενται στην αγορά, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό το ποσοστό μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τον τύπο του υλικού που αποτελεί τη συσκευασία.

β) Συσκευασίες ανακτήσιμες υπό μορφή ανάκτησης ενέργειας

Τα απόβλητα συσκευασίας που υπόκεινται σε κατεργασία με σκοπό την ανάκτηση ενέργειας πρέπει να έχουν ελάχιστη κατώτατη θερμογόνο τιμή που να επιτρέπει βελτιστοποίηση της ανάκτησης ενέργειας.

γ) Συσκευασίες ανακτήσιμες υπό μορφή λιπασματοποίησης

Τα απόβλητα συσκευασίας που υφίστανται κατεργασία με σκοπό τη λιπασματοποίηση πρέπει να είναι βιοαποδομήσιμα, κατά τρόπο που να μην εμποδίζει τη χωριστή συλλογή και τη διαδικασία ή δραστηριότητα λιπασματοποίησης στην οποία υποβάλλονται.

δ) Βιοαποδομήσιμες συσκευασίες

Τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα συσκευασίας πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μπορούν να αποσυντίθενται με φυσικό, χημικό, θερμικό ή βιολογικό τρόπο, κατά τρόπον που το μεγαλύτερο μέρος του λιπάσματος που προκύπτει να αποσυντίθεται τελικώς σε διοξείδιο του άνθρακα, βιομάζα και νερό. Οι οξο-διασπώμενες πλαστικές συσκευασίες δεν θεωρούνται βιοαποδομήσιμες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

(ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΩΤΕΡΩ ΠΙΝΑΚΕΣ 1 ΕΩΣ 4)

(Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας 94/62/ΕΚ όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 17 του άρθρου
1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/852)

1. Όσον αφορά τις πρωτογενείς, δευτερογενείς και τριτογενείς συσκευασίες:

- α) ποσότητες, για κάθε μεγάλη κατηγορία υλικών, των συσκευασιών που καταναλίσκονται εντός της Χώρας (ποσότητες παραχθείσες + εισαχθείσες - εξαχθείσες) (πίνακας 1),
β) επαναχρησιμοποιούμενες ποσότητες (πίνακας 2).

2. Όσον αφορά τα οικιακά και μη οικιακά απόβλητα συσκευασίας:

- α) ποσότητες, για κάθε μεγάλη κατηγορία υλικών, των οποίων η ανάκτηση και η διάθεση έγινε εντός της Χώρας (ποσότητες παραχθείσες + εισαχθείσες - εξαχθείσες) (πίνακας 3).
β) ανακυκλωμένες και ανακτώμενες ποσότητες, για κάθε μεγάλη κατηγορία υλικών (πίνακας 4).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ποσότητες συσκευασιών (πρωτογενών, δευτερογενών και τριτογενών) που
καταναλίσκονται εντός της Χώρας

	Παραγωγή (σε τόνους)	- Εξαγωγές αποβλήτων (σε τόνους)	+ Εισαγωγές (σε τόνους)	= Σύνολο
Γυαλί				
Πλαστικό				
Χαρτί/ (συμπεριλαμβανομένων σύνθετων)	Χαρτόνι			
Σιδηρούχα μέταλλα				
Αλουμίνιο				
Ξύλο				
Άλλα				
Σύνολο				

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Ποσότητες συσκευασιών πρωτογενών, δευτερογενών και τριτογενών που επαναχρησιμοποιούνται εντός της Χώρας

	Τόνοι συσκευασιών οι οποίες διατίθενται στην αγορά για πρώτη φορά	Επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες		Επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες προς πώληση	
		Τόνοι	Ποσοστά	Τόνοι	Ποσοστά
Γυαλί					
Πλαστικό					
Χαρτί/Χαρτόνι (συμπεριλαμβανομένων σύνθετων)					
Σιδηρούχα μέταλλα					
Αλουμίνιο					
Ξύλο					
Άλλα					
Σύνολο					

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Ποσότητες αποβλήτων συσκευασίας των οποίων η ανάκτηση και η διάθεση γίνεται εντός της Χώρας

	Παραγωγή αποβλήτων σε τόνους	- Εξαγωγές αποβλήτων σε τόνους	+ Εισαγωγές αποβλήτων σε τόνους	= Σύνολο
Οικιακά απόβλητα				
Γυαλί συσκευασίας				
Πλαστικά συσκευασίας				
Χαρτί / χαρτόνι συσκευασίας				
Σύνθετα χαρτόνια συσκευασίας				

Σιδηρούχα μέταλλα συσκευασίας				
Αλουμίνιο συσκευασίας				
Ξύλο συσκευασίας				
Σύνολο οικιακών αποβλήτων συσκευασίας				
Μη οικιακά απόβλητα				
Γυαλί συσκευασίας				
Πλαστικά συσκευασίας				
Χαρτί / χαρτόνι συσκευασίας				
Σύνθετα χαρτόνια συσκευασίας				
Σιδηρούχα μέταλλα συσκευασίας				
Αλουμίνιο συσκευασίας				
Ξύλο συσκευασίας				
Σύνολο μη οικιακών αποβλήτων συσκευασίας				

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Ποσότητες απορριμμάτων συσκευασίας των οποίων η ανακύκλωση ή η ανάκτηση γίνεται εντός της Χώρας

	Συνολικές ποσότητες σε τόνους των οποίων γίνεται ανάκτηση και διάθεση	Ανακυκλωμένες ποσότητες		Ανακτώμενες ποσότητες	
		Τόννοι	Ποσοστό	Τόννοι	Ποσοστό
Οικιακά απόβλητα					
Γυαλί συσκευασίας					
Πλαστικά συσκευασίας					
Χαρτί / χαρτόνι συσκευασίας					
Σύνθετα χαρτόνια συσκευασίας					
Σιδηρούχα μέταλλα συσκευασίας					
Αλουμίνιο συσκευασίας					
Ξύλο συσκευασίας					
Σύνολο οικιακών αποβλήτων συσκευασίας					
Μη οικιακά απόβλητα					
Γυαλί συσκευασίας					
Πλαστικά συσκευασίας					
Χαρτί / χαρτόνι					

συσκευασίας					
Σύνθετα χαρτόνια συσκευασίας					
Σιδηρούχα μέταλλα συσκευασίας					
Αλουμίνιο συσκευασίας					
Ξύλο συσκευασίας					
Σύνολο μη οικιακών αποβλήτων συσκευασίας					

**ΜΕΡΟΣ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ**

Άρθρο 95

Επωνυμία, σκοπός και αρμοδιότητες

1. Όπου αναφέρεται η επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων» ή «Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.» ή «Ε.Ο.ΑΝ.» νοείται η επωνυμία «Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης» ή ο διακριτικός τίτλος «Ε.Ο.ΑΝ.». Για τις σχέσεις του Ε.Ο.ΑΝ. με το εξωτερικό χρησιμοποιούνται η επωνυμία στην αγγλική γλώσσα «Hellenic Recycling Agency» και ο διακριτικός τίτλος «Ε.Ο.ΑΝ.». Ο Ε.Ο.ΑΝ. διαθέτει σφραγίδα και έμβλημα. Η επωνυμία «Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης» και ο διακριτικός τίτλος «Ε.Ο.ΑΝ.» ανήκουν αποκλειστικά στο νομικό πρόσωπο του παρόντος. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση της επωνυμίας, του διακριτικού τίτλου ή σήματος του Ε.Ο.ΑΝ. από οποιαδήποτε επιχείρηση ή τρίτο.

2. Ο Ε.Ο.ΑΝ. είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Σκοπός του Ε.Ο.ΑΝ. είναι η εφαρμογή της πολιτικής για την πρόληψη και την εναλλακτική διαχείριση προϊόντων και αποβλήτων για τα οποία εφαρμόζονται μέτρα πρόληψης ή και προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης.

4. Ο Ε.Ο.ΑΝ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέτρα πρόληψης και προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης προϊόντων και αποβλήτων και μεριμνά για την εφαρμογή τους.

β) Γνωμοδοτεί για οποιοδήποτε θέμα αρμοδιότητάς του παραπέμπεται σε αυτόν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

γ) Παρακολουθεί και ενημερώνει τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την πορεία υλοποίησης των ποσοτικών στόχων, που τίθενται στα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης και, σε περίπτωση παρεκκλίσεων, εισηγείται μέτρα επίτευξης.

δ) Χορηγεί, ανανεώνει, τροποποιεί ή ανακαλεί τις εγκρίσεις των φορέων των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ).

ε) Απευθύνει προς τους φορείς ΣΕΔ και τους παραγωγούς οδηγίες ή συστάσεις για την εφαρμογή του παρόντος.

στ) Επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις και βεβαιώνει τα διοικητικά πρόστιμα.

ζ) Εποπτεύει τη λειτουργία και την επίδοση των ΣΕΔ.

η) Μεριμνά για τη δημιουργία και την τήρηση βάσεων δεδομένων για προϊόντα που υπάγονται στην αρχή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, καθώς και για τα απόβλητα αυτών.

θ) Εκτελεί και εφαρμόζει εθνικά ή ενωσιακά προγράμματα που του ανατίθενται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την υλοποίηση των στόχων του παρόντος, με παράλληλη ανάληψη, απορρόφηση και

διαχείριση των σχετικών κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

ι) Εκπονεί, αναθέτει ή και χρηματοδοτεί έρευνες και μελέτες που εξυπηρετούν τον σκοπό του.

ια) Οργανώνει συνέδρια, ημερίδες, δράσεις ενημέρωσης και εκπαιδευτικά προγράμματα.

ιβ) Διενεργεί επιθεωρήσεις και ελέγχους.

ιγ) Συντονίζει τη δραστηριότητα των Περιφερειών, των Δήμων, της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε.) της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.) και άλλων αρμόδιων φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και του ιδιωτικού τομέα για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων πρόληψης και προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης και παρέχει τη συνδρομή του, όταν απαιτείται για τα προϊόντα και απόβλητα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του οργανισμού.

ιδ) Συνεργάζεται με όργανα ή οργανισμούς άλλων χωρών, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς για ανταλλαγή πληροφοριών και κατάρτιση κοινών προγραμμάτων.

ιε) Διαμορφώνει προγράμματα για τη χρηματοδότηση μέτρων και δράσεων προστασίας από το τέλος ταφής του άρθρου 38, το περιβαλλοντικό τέλος του άρθρου 79 και το τέλος ανακύκλωσης του άρθρου 80, καθώς και την εισφορά της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020 (Α' 200), που στοχεύουν στη μείωση των επιπτώσεων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και στην προώθηση δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, πρόληψης, ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας. Τα προγράμματα καταρτίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Ε.Ο.ΑΝ. και η χρηματοδότηση των δράσεων λαμβάνει χώρα κατόπιν αιτήσεων και έγκρισης ένταξης αυτών στα προγράμματα.

ιστ) Αξιολογεί και επιλέγει προτάσεις και τα προς χρηματοδότηση προγράμματα, παρακολουθεί και διασφαλίζει την υλοποίησή τους.

ιζ) Διενεργεί τις απαραίτητες διαδικασίες για την επιλογή των επιμέρους φορέων υλοποίησης των παραπάνω δράσεων και η συμφωνία με αυτούς για τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης των δράσεων αυτών από το περιβαλλοντικό τέλος του άρθρου 79 και το τέλος ανακύκλωσης του άρθρου 80, καθώς και την εισφορά της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020.

ιη) Οργανώνει και παρακολουθεί τα προγράμματα, τα μέτρα και τις δράσεις της περ. ιε', μεριμνά για τη δημοσιότητά τους, καθώς και για τη σύνταξη ετήσιων εκθέσεων για την εκτέλεσή τους.

κ) Διασφαλίζει τη συμμόρφωση των ειδικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων της παρ. 3 του άρθρου 38 με την ιεράρχηση των αποβλήτων του άρθρου 4 και τη συμβατότητά τους με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), τα οικεία Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) και τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα των Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ).

κα) Καταρτίζει και δημοσιεύει ετήσιο οικονομικό απολογισμό του περιβαλλοντικού τέλους του άρθρου 79 και του τέλους ανακύκλωσης του άρθρου 80, καθώς και

της εισφοράς της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020.

κβ) Επιδοτεί, επιχορηγεί και χρηματοδοτεί Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους οργανισμούς ή υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α' του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, για την εφαρμογή των δράσεων και των προγραμμάτων από το περιβαλλοντικό τέλος των άρθρων 79 και 80, καθώς και την εισφορά της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020.

κγ) Εξειδικεύει τη δομή και τις προδιαγραφές σχεδιασμού των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, των κριτηρίων αξιολόγησης και επιλογής, καθώς και των διαδικασιών διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου της εφαρμογής τους.

κδ) Παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων για τη διαμόρφωση της κοστολόγησης και τιμολόγησης των ΦοΔΣΑ, καθώς και την οικονομική αποδοτικότητα και τη συμβατότητα με τις ισχύουσες περιβαλλοντικές διατάξεις των αποφάσεων και δράσεων των ΦοΔΣΑ.

κε) Ελέγχει την ορθή και έγκαιρη καταβολή του τέλους ταφής από τους υπόχρεους της παρ. 1 του άρθρου 38.

κστ) Η επίλυση διαφορών μεταξύ Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των φορέων ΣΣΕΔ για τους όρους σύναψης της σύμβασης συνεργασίας, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 89.

5. Ο Ε.Ο.ΑΝ. έχει τα δικονομικά προνόμια του Δημοσίου. Τα προνόμια του Δημοσίου έχει και στην αναγκαστική εκτέλεση και ιδίως, εκείνα που αφορούν κατάταξη σε πλειστηριασμό ή πτώχευση.

Άρθρο 96 Όργανα διοίκησης

Όργανα διοίκησης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) είναι:

- α) το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.),
- β) ο Πρόεδρος του Δ.Σ.,
- γ) ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Άρθρο 97 Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) είναι ενδεκαμελές, αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και εννέα (9) τακτικά μέλη, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τα μέλη του ορίζονται, με την επιφύλαξη των άρθρων 20-23 του ν. 4735/2020 (Α' 197), ως εξής: ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τέσσερα (4) τακτικά μέλη, μαζί με τους αναπληρωματικούς τους, ορίζονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του προτείνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του προτείνεται από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ), ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του προτείνεται από την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων

και ένα μέλος (1) μαζί με το αναπληρωματικό του προτείνεται κατά πλειοψηφία από τις περιβαλλοντικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) που έχουν προσκληθεί από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Χρέη γραμματέα του Δ.Σ. εκτελεί υπάλληλος του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) που ορίζεται από το Δ.Σ..

2. Οι φορείς και τα Υπουργεία που εκπροσωπούνται στο Δ.Σ. μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποδεικνύουν τους εκπροσώπους τους με τους αναπληρωτές τους. Αν παρέλθει η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί με απόφασή του να ορίσει το μέλος του Δ.Σ..

3. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. ορίζεται σε τρία (3) έτη και παρατείνεται αυτοδίκαια έως τον ορισμό νέου Δ.Σ..

4. Σε περίπτωση απώλειας της ιδιότητας με την οποία διορίστηκαν ως μέλη, συνδρομής στα πρόσωπά τους λόγου που συνεπάγεται αντικειμενική αδυναμία άσκησης των καθηκόντων τους και παραίτησης, τα μέλη αντικαθίστανται για το υπόλοιπο της θητείας τους με τη διαδικασία των παρ. 1 και 2. Στην περίπτωση αυτήν το Δ.Σ. μπορεί να λειτουργήσει, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

5. Τα μέλη του Δ.Σ. μπορεί να είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή ιδιώτες και έχουν γνώσεις και εμπειρία σε περιβαλλοντικά θέματα. Η ιδιότητα μέλους του Δ.Σ. είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα μετόχου ή εταιρού, μέλους οργάνου διοίκησης ή στελέχους που κατέχει θέση ευθύνης και προΐσταται σε τμήμα, διεύθυνση ή γενική διεύθυνση φορέα Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ή επιχείρησης, η οποία εκτελεί εργασίες επεξεργασίας ή συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων ή εν γένει εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ε.Ο.ΑΝ.. Τα ασυμβίβαστα ισχύουν και για τους συζύγους και τους συγγενείς των μελών του Δ.Σ. εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και δευτέρου βαθμού.

6. Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ε.Ο.ΑΝ. δεν επιτρέπεται κατά τη διάρκεια της θητείας τους και ένα (1) έτος μετά την για οποιονδήποτε λόγο αποχώρησή τους με οποιονδήποτε τρόπο, να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή να απασχολούνται, με ή χωρίς αμοιβή, με έμμισθη εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση, σε εταιρεία ή επιχείρηση των οποίων οι δραστηριότητες υπάγονται, άμεσα ή έμμεσα, στον έλεγχο και την εποπτεία του Ε.Ο.ΑΝ.. Εάν παραβιαστεί τω ανωτέρω, επιβάλλεται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, πρόστιμο ίσο με το τριπλάσιο των συνολικών αποδοχών που έλαβαν με την ιδιότητα αυτήν κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

7. Το Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ. παρουσιάζει σε ετήσια βάση τον προγραμματισμό και απολογισμό του έργου του στη Βουλή των Ελλήνων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της.

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται ο Κανονισμός λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.ΑΝ., κατόπιν πρότασης

που υποβάλλεται από το Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ.. Ο Κανονισμός ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη σύγκληση και λειτουργία του Δ.Σ., τον τρόπο τήρησης πρακτικών, καθώς και έκδοσης και δημοσίευσης των αποφάσεων, τα πρόσωπα που δύνανται να καλούνται και να παρίστανται κατά τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και κάθε άλλο συναφές θέμα. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού εφαρμόζονται αναλογικά οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Άρθρο 98

Πόροι του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης

1. Πόροι του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) είναι:

α) οι ετήσιες εισφορές φορέων Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) υπέρ του Ε.Ο.ΑΝ. ως εξής: (αα) τα ατομικά και συλλογικά ΣΕΔ που δεν προβλέπουν χρηματικές εισφορές από υπόχρεους, αποδίδουν στον Ε.Ο.ΑΝ. ετησίως ποσό από τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ ανά περιφέρεια που περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής τους και έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, και (ββ) τα συλλογικά ΣΕΔ, στα οποία οι υπόχρεοι παραγωγοί προϊόντων των ενταγμένων κατηγοριών έχουν την υποχρέωση καταβολής χρηματικών εισφορών, αποδίδουν ετησίως στον Ε.Ο.ΑΝ. ποσό ίσο με το δύο τοις εκατό (2%) των ετήσιων χρηματικών εισφορών, όπως αυτές τιμολογήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αποδίδεται ετησίως στον Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με την υποπερ. αα'. Το ετήσιο ποσό που αποδίδουν οι φορείς ΣΕΔ στον Ε.Ο.ΑΝ. καταβάλλεται στο σύνολό του το πρώτο δεκαήμερο του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους,

β) τέλη που καταβάλλουν οι φορείς ΣΕΔ για την έγκριση και ανανέωση,

γ) πρόστιμα από διοικητικές κυρώσεις,

δ) έσοδα από την επιβολή του περιβαλλοντικού τέλους του άρθρου 79 και του τέλους ανακύκλωσης του άρθρου 80, καθώς και της εισφοράς της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020 (Α' 200),

ε) πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που διατίθενται για την εκπόνηση προγραμμάτων, μελετών και ερευνών σχετικά με θέματα που ανάγονται στους σκοπούς του Ε.Ο.ΑΝ.,

στ) πρόσοδοι από την εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων,

ζ) έσοδα από το τέλος ταφής του άρθρου 38,

η) έσοδα από δωρεές ή κληρονομίες,

θ) ειδικές εισφορές και χρηματοδοτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις, άλλους δημόσιους φορείς, διεθνείς οργανισμούς, ιδιωτικές επιχειρήσεις ή ιδιώτες,

ι) εισπράξεις από εκδόσεις και εν γένει δραστηριότητες του Ε.Ο.ΑΝ..

2. Η αξιοποίηση των πόρων από το περιβαλλοντικό τέλος του άρθρου 79, το τέλος ανακύκλωσης του άρθρου 80 και την εισφορά της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4736/2020 που αποδίδονται στον Ε.Ο.ΑΝ. γίνεται μέσω προγραμμάτων για τη χρηματοδότηση δράσεων που στοχεύουν στη μείωση των επιπτώσεων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και στην προώθηση δράσε-

ων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και εν γένει κυκλικής οικονομίας. Τις δράσεις αυτές υλοποιούν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή νομικά πρόσωπα αυτών και μπορεί να έχουν τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων, κεφαλαιακής συμμετοχής ή άλλης ισοδύναμης μορφής κεφαλαιακής ενίσχυσης. Οι δράσεις αυτές επιτρέπεται ταυτόχρονα να συγχρηματοδοτούνται ή να ενισχύονται και από άλλες δημόσιες ή ευρωπαϊκές πηγές ή και ιδιωτικούς πόρους που δανειοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή άλλους φορείς.

3. Τυχόν ποσό από τους πόρους των παρ. 1 και 2 που δεν χρησιμοποιείται εντός του έτους μεταφέρεται για χρήση στα επόμενα έτη.

4. Ο Ε.Ο.ΑΝ. καλύπτει την ετήσια εθνική εισφορά για τη Σύμβαση της Βασιλείας, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2203/1994 (Α' 58). Δύνανται να καλύπτει και κάθε άλλη εισφορά που συμφωνείται με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης της παρ. 1 του άρθρου 102 και αφορά διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας αναφορικά με ζητήματα που σχετίζονται με τη διαχείριση αποβλήτων ή την κυκλική οικονομία.

Άρθρο 99

Προγραμματικές συμβάσεις - Μνημόνια συνεργασίας

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α., ιδίως για θέματα που αφορούν:

α) τη συνεργασία σε θέματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του πληθυσμού για την προώθηση της ιεράρχησης των δράσεων διαχείρισης των αποβλήτων,

β) τη σύνταξη μελετών, την κατάρτιση σχεδίων και τη διεξαγωγή ερευνών για τα ζητήματα αρμοδιότητας του Ε.Ο.ΑΝ.. Για την ανάθεση, εποπτεία, επίβλεψη και εν γένει εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων μελετών και έργων του προηγούμενου εδαφίου, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4412/2016,

γ) τη χρηματοδότηση ή την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση αποβλήτων και την οποία αναλαμβάνει με προγραμματική σύμβαση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Για τον συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής της πολιτικής για την πρόληψη και την εναλλακτική διαχείριση προϊόντων και αποβλήτων για τα οποία εφαρμόζονται μέτρα πρόληψης ή και προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης ο Ε.Ο.ΑΝ. δύναται να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με δημόσιους φορείς, καθώς και με φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ιδίως δε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και σωματεία, καθώς και με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα.

Άρθρο 100 **Οργανωτική διάρθρωση**

1. Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) διαρθρώνεται σε μια Γενική Διεύθυνση, η οποία αποτελείται από τις κάτωθι πέντε (5) Διευθύνσεις που έχουν την ευθύνη για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την υποστήριξη όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία του Ε.Ο.ΑΝ.:

- α) Διεύθυνση Οικονομικών-Διοικητικών Υπηρεσιών και Πληροφορικής.
- β) Διεύθυνση Α' Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού (ΠΔΕΠ).
- γ) Διεύθυνση Β' Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού (ΠΔΕΠ).
- δ) Διεύθυνση Έρευνας Επικοινωνίας και Μητρώου Παραγωγών.
- ε) Διεύθυνση Επιθεωρήσεων και Ελέγχων.

2. Στον Ε.Ο.ΑΝ. συστήνονται Νομική Υπηρεσία, Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου, Γραμματεία Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) και Γραφείο Διαχείρισης Ποιότητας.

3. Ο Ε.Ο.ΑΝ., κατά τη διενέργεια μέρους ή του συνόλου των ελέγχων, κατά την αξιολόγηση των επιχειρησιακών σχεδίων των φορέων για την εξέταση των αιτημάτων έγκρισης ή ανανέωσης της οργάνωσης και λειτουργίας Ατομικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) και Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) και κατά την αξιολόγηση των ετήσιων απολογιστικών εκθέσεων των Φορέων ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ, επιτρέπεται να υποβοηθείται από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, τα οποία συνάπτουν σχετική σύμβαση με τον Ε.Ο.ΑΝ..

Άρθρο 101 **Γενικός Διευθυντής, Προϊστάμενοι** **Διευθύνσεων και Τμημάτων**

1. Ο Γενικός Διευθυντής ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 2 και 3.

2. Η θέση του Γενικού Διευθυντή προκηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία ορίζονται ο τρόπος μοριοδότησης, καθώς και τα πρόσθετα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.). Η θέση καλύπτεται είτε από το προσωπικό του Ε.Ο.ΑΝ., είτε με απόσπαση δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου που υπηρετεί με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ο οποίος επανέρχεται αυτοδίκαια στην οργανική του θέση, μετά τη λήξη της θητείας του.

3. Τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για την κατάληψη της θέσης είναι αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 84 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ., που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (Α' 26), για τη θέση του Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που ορίζεται με απόφαση του

Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην οποία συμμετέχουν δύο (2) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Ε.Ο.ΑΝ. και ένα (1) μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Με την ίδια ως άνω απόφαση ορίζεται και επιτροπή ενστάσεων στην οποία συμμετέχουν δύο (2) μέλη του Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ. και ένα (1) μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τα οποία πρέπει να είναι διαφορετικά από τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης.

4. Μέχρι τον ορισμό Γενικού Διευθυντή σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3, η θέση καλύπτεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από πρόσωπο στο οποίο συντρέχουν τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα του πρώτου εδαφίου της παρ. 3.

5. Στη θέση προϊσταμένου της Διεύθυνσης Οικονομικών-Διοικητικών Υπηρεσιών και Πληροφορικής τοποθετείται υπάλληλος του προσωπικού του Ε.Ο.ΑΝ. που ανήκει στην κατηγορία και ειδικότητα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) Διοικητικού-Οικονομικού.

6. Στις θέσεις Προϊσταμένων των λοιπών Διευθύνσεων και Τμημάτων τοποθετούνται υπάλληλοι του προσωπικού του Ε.Ο.ΑΝ. που ανήκουν στις κατηγορίες ΠΕ με ειδικότητες, σύμφωνα με το εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) οργανόγραμμα.

7. Η θητεία στις θέσεις του Γενικού Διευθυντή, των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Τμημάτων είναι τριετής, αποτελεί πραγματική δημόσια υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και λαμβάνεται υπόψη για την περαιτέρω υπηρεσιακή εξέλιξη του υπαλλήλου κατά την επιλογή σε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Τμήματος.

Άρθρο 102 **Οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία του** **Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών, καταρτίζεται ο οργανισμός του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), με τον οποίον συστήνονται οι οργανικές θέσεις και καθορίζεται η κατανομή αυτών κατά εργασιακή σχέση, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, καθώς και τα τυπικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά κλάδο και ειδικότητα, οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων, η γενική περιγραφή καθηκόντων κάθε θέσης ευθύνης, καθώς και οι ειδικότητες των Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων και ρυθμίζονται η διοίκηση, η οργάνωσή του, τα θέματα που αφορούν στο προσωπικό του και τις λειτουργικές σχέσεις του οργανισμού με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και οργανισμούς, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση, μπορεί να συστήνονται, να καταργούνται ή να τροποποιούνται οργανικές μονάδες πέραν αυτών που προβλέπονται στο άρθρο 100.

2. Ο Ε.Ο.ΑΝ. στελεχώνεται από υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.), οι οποίοι προσλαμβάνονται μέσω διαγωνισμού που διενεργεί σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 42), καθώς και από υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου που αποσπώνται ή μετατάσσονται σε αυτόν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Συστήματος

Κινητικότητα του ν. 4440/2016 (Α' 224), οι οποίοι καταλαμβάνουν αντίστοιχες οργανικές θέσεις.

3. Για τις αποδοχές του προσωπικού του Ε.Ο.ΑΝ. εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176). Οι υπάλληλοι που αποσπώνται στον Ε.Ο.ΑΝ. από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τους άλλους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), δικαιούνται τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης με τις προϋποθέσεις καταβολής τους. Υπόχρεος στην καταβολή των ως άνω δαπανών είναι ο Ε.Ο.ΑΝ.. Ο χρόνος απόσπασης των αποσπώμενων υπαλλήλων θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον φορέα που ανήκουν οργανικά.

4. Στον Ε.Ο.ΑΝ. καταρτίζεται Μητρώο Επιθεωρητών και Ελεγκτών. Το Μητρώο Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Ε.Ο.ΑΝ. στελεχώνεται και από προσωπικό που υπηρετεί σε υπηρεσίες και φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Στην περίπτωση αυτή, η στελέχωση πραγματοποιείται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εντασσόμενοι στο Μητρώο του πρώτου εδαφίου. Στους επιθεωρητές ελεγκτές του Μητρώου καταβάλλονται έξοδα εκτός έδρας μετακίνησης και διαμονής σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίνεται ο Κανονισμός Προσωπικού του Ε.Ο.ΑΝ., κατόπιν εισήγησης που υποβάλλεται από το Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ.. Ο Κανονισμός Προσωπικού ρυθμίζει θέματα σχετικά με την εξέλιξη του προσωπικού και την επιλογή και τοποθέτηση αυτού σε θέση ευθύνης, την αξιολόγηση του προσωπικού, τα περιγράμματα θέσεων, το ωράριο απασχόλησης, την εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων κάθε τμήματος, τον τρόπο αίτησης και χορήγησης κανονικών και έκτακτων αδειών, το πειθαρχικό δίκαιο των υπαλλήλων του Ε.Ο.ΑΝ., με την επιφύλαξη των άρθρων 103 έως 146 του ν. 3528/2007 (Α' 26) και κάθε άλλο συναφές θέμα.

Άρθρο 103

Διαδικασία σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου για την υλοποίηση των δράσεων του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης

1. Για την υποστήριξη των δράσεων του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) που αφορούν την εφαρμογή και παρακολούθηση των μέτρων πρόληψης και των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Ε.Ο.ΑΝ., καθώς και για ελέγχους και ερευνητικές και επικοινωνιακές δράσεις, δύναται να απασχολείται εξειδικευμένο επιστημονικό ή άλλο προσωπικό ή εμπειρογνώμονες. Προς τον σκοπό αυτόν συνάπτονται συμβάσεις μίσθωσης έργου.

2. Για τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 1 ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α. Αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.ΑΝ., καθώς και στον διαδικτυακό ιστότοπο «Διαύγεια» πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με προθεσμία τουλάχιστον

δέκα (10) ημερών για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προσδιορίζονται το συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασης μίσθωσης έργου σε σχέση με το αντικείμενο και τη δράση την οποία αφορά η σύμβαση, η διάρκεια της σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα δύο (2) έτη, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, το ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της συγκεκριμένης δράσης, το τίμημα της σύμβασης και ο τρόπος καταβολής της, τα προσόντα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στην διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και τα κριτήρια επαγγελματικής και επιστημονικής αξιολόγησης για την επιλογή του εξειδικευμένου επιστημονικού ή άλλου προσωπικού ή των εμπειρογνώμωνων.

β. Για την αξιολόγηση των προτάσεων που υποβάλλονται, έπειτα από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης, συγκροτείται ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, με μέλη που ορίζονται, έπειτα από σχετική απόφαση του Δ.Σ.. Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να καλεί σε ατομική συνέντευξη τους υποψηφίους, βάσει των τυπικών κριτηρίων που θεσπίστηκαν στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και εν συνεχεία συντάσσει και διαβιβάζει το σχετικό πρακτικό αξιολόγησης το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Δ.Σ..

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α' 147), το εξειδικευμένο προσωπικό που απασχολείται σύμφωνα με την παρ. 1, δύναται να συμμετέχει σε επιτροπές διαγωνισμών, καθώς και να απασχολείται για τη διενέργεια ελέγχων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ε.Ο.ΑΝ.. Στην περίπτωση αυτή στην πρόσκληση της παρ. α' της παρ. 2 καθορίζονται οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με την σύναψη της σύμβασης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία προϋπόθεση για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων για το προσωπικό που απασχολείται με τις συμβάσεις αυτές.

Άρθρο 104

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται η αμοιβή του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθώς και η αποζημίωση των μελών του Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ..

Άρθρο 105

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργείται η υπ' αρ. 116570/2009 απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 769).

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ

Άρθρο 106

Ειδικότερη ρύθμιση θεμάτων για τη μείωση κατανάλωσης πλαστικών προϊόντων -

Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4736/2020

Στο άρθρο 4 του ν. 4736/2020 (Α' 200) τροποποιούνται οι παρ. 1 και 7 ως προς την αναφορά των παραγράφων, η περ. ε' της παρ. 3 (ως προς τον αποδέκτη και τον σκοπό

διάθεσης της ανταποδοτικού χαρακτήρα εισφοράς) και η παρ. 6 (ως προς τη δυνατότητα χρησιμοποίησης εναλλακτικών προϊόντων σε αντικατάσταση των πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης), και το άρθρο 4 διαμορφώνεται εξής:

«Άρθρο 4
Μείωση της κατανάλωσης
(Άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904)

1. Με τις διατάξεις των παρ. 3 έως και 6 λαμβάνονται μέτρα για την επίτευξη σταθερής μείωσης της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που απαριθμούνται στο Μέρος Α' του Παραρτήματος Ι, σύμφωνα με τους γενικούς σκοπούς της πολιτικής της Ένωσης για τα απόβλητα, και ειδικότερα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, με απώτερο σκοπό την αισθητή αναστροφή των αυξητικών τάσεων στην κατανάλωση. Τα μέτρα αυτά επιτυγχάνουν μετρήσιμη ποσοτική μείωση της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που απαριθμούνται στο Μέρος Α' του Παραρτήματος Ι έως το έτος 2026 σε σύγκριση με το έτος 2022.

2. Για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 1, τίθενται οι ακόλουθοι ειδικότεροι στόχοι:

α) έως το έτος 2024 η κατανάλωση των εν λόγω πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης μειώνεται κατ'ελάχιστον στο τριάντα τοις εκατό (30%), σε σύγκριση με το έτος 2022,

β) έως το έτος 2026 η κατανάλωση των εν λόγω πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης μειώνεται κατ'ελάχιστον στο εξήντα τοις εκατό (60%), σε σύγκριση με το έτος 2022.

Για τον υπολογισμό και την επαλήθευση των στόχων των παρ. α' και β' ακολουθείται η μεθοδολογία που θεσπίζεται με εκτελεστική πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904.

3. α) Από την 1η Ιανουαρίου 2022 επιβάλλεται εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος για τα πλαστικά προϊόντα της παρ. 1, που διατίθενται ως συσκευασία των τροφίμων και των ποτών κατά την πώλησή τους από επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 5.Δ του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Υ1Γ/ΓΠ/οικ. 47829/21.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας (Β' 2161) και από επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου της παρ. 5.Γ της ανωτέρω απόφασης, οι οποίες πωλούν τρόφιμα και ποτά.

β) Η καταβολή της εισφοράς επιβάλλεται στους καταναλωτές ανά τεμάχιο προϊόντος. Το πλαστικό κάλυμμα ή καπάκι λογίζεται ως διακριτό προϊόν, για το οποίο επιβάλλεται αυτοτελώς η εισφορά της παρ. α'.

γ) Τα προϊόντα της παρούσας παραγράφου που διατίθενται από τις επιχειρήσεις της παρ. α' φέρουν υποχρεωτικά σήμανση επί των ίδιων των προϊόντων, οι προδιαγραφές της οποίας καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 19. Οι παραγωγοί των εν λόγω προϊόντων μίας χρήσης υποχρεούνται να τα διαθέτουν με την ως άνω σήμανση.

δ) Η εισφορά ορίζεται σε τέσσερα (4) λεπτά. Το ποσό της εισφοράς αναγράφεται με τρόπο διακριτό και ευα-

νάγνωστο στα παραστατικά πώλησης προ του Φ.Π.Α. και αποτυπώνεται στα λογιστικά αρχεία που υποχρεούται να τηρεί η επιχείρηση. Οι επιχειρήσεις της παρ. α' υποχρεούνται να αναγράφουν στα σημεία πώλησης των προϊόντων σε εμφανές σημείο για τον καταναλωτή, ότι τα προϊόντα αυτά υπόκεινται σε εισφορά, με αναγραφή του ποσού της εισφοράς.

ε) Η εισφορά έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα και τα έσοδα από αυτή αποτελούν δημόσια έσοδα, τα οποία εισπράττονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και αποδίδονται στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), με σκοπό να διατίθενται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση δράσεων που στοχεύουν στη μείωση των επιπτώσεων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον, στη χρηματοδότηση εταιρειών παραγωγής πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης με σκοπό την προσαρμογή ή τη διαφοροποίηση της παραγωγής τους στον κλάδο και στην προώθηση δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, πρόληψης και ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας.

στ) Για την απόδοση της εισφοράς υποβάλλεται δήλωση απόδοσης εισφοράς προστασίας του περιβάλλοντος από τις επιχειρήσεις της παρ. α' στη φορολογική διοίκηση κάθε τρίμηνο, έως την τελευταία ημέρα του μήνα που ακολουθεί την περίοδο στην οποία αφορά.

ζ) Στο τέλος του Παραρτήματος του ν. 4174/2013 (Α' 170), προστίθεται η φράση: «Εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος της παρ. 3 του άρθρου 4 του νόμου για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον.»

4. Από την 1η Ιανουαρίου 2022, οι επιχειρήσεις μαζικής εστίασης που αναφέρονται στην παρ. 3, εξαιρουμένων των επιχειρήσεων παρασκευής ή και προσφοράς τροφίμων και ποτών σε κινητούς ή προσωρινούς χώρους της παρ. 5 της παρ. 5.Δ. του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Υ1Γ/ΓΠ/οικ.47829/21.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας (Β' 2161), υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ότι επαναχρησιμοποιήσιμα εναλλακτικά προϊόντα των πλαστικών μίας χρήσης της παρ. 1 είναι διαθέσιμα στο σημείο πώλησης στον τελικό καταναλωτή. Οι ως άνω επιχειρήσεις υποχρεούνται να διαθέτουν ανά πάσα στιγμή τουλάχιστον τριάντα (30) τεμάχια επαναχρησιμοποιήσιμων εναλλακτικών προϊόντων της παρ. 1 συνολικά. Οι επιχειρήσεις της παρούσας υποχρεούνται να αναγράφουν στα σημεία διάθεσης ή πώλησης των ως άνω πλαστικών προϊόντων, σε εμφανές σημείο προς τον καταναλωτή, ότι διατίθενται επαναχρησιμοποιήσιμες εναλλακτικές λύσεις, προς αποφυγή της κατανάλωσης πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης. Κατά τη διανομή προϊόντων (delivery) οι επιχειρήσεις της παρούσας πρέπει να ενημερώνουν τον καταναλωτή για τη διαθεσιμότητα επαναχρησιμοποιήσιμων προϊόντων.

5. Από την 1η Ιανουαρίου 2022, με την επιφύλαξη των γενικών υγειονομικών όρων των άρθρων 5, 13 και 14 της υπό στοιχεία Υ1Γ/ΓΠ/οικ. 47829/21.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας, οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και οι επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, όπως ορίζονται στις παρ. 5.Γ. και 5.Δ. του άρθρου 2 της ως άνω απόφασης,

υποχρεούνται: α) κατά την πώληση μη συσκευασμένων τροφίμων και ποτών να εξυπηρετούν τον καταναλωτή με τη χρήση δικών του επαναχρησιμοποιήσιμων προϊόντων σε αντικατάσταση των προϊόντων της παρ. 1, εφόσον το ζητήσει, β) να διαθέτουν σε χαμηλότερη τιμή τα μη συσκευασμένα τρόφιμα και ποτά, όταν πωλούνται σε επαναχρησιμοποιήσιμο προϊόν του καταναλωτή, και γ) να αναγράφουν στις πινακίδες, τους τιμοκαταλόγους ή να ενημερώνουν με οποιονδήποτε τρόπο για την τιμή πώλησης των τροφίμων και ποτών που διατίθενται χωρίς συσκευασία. Η επιχείρηση μπορεί να αρνηθεί να εξυπηρετήσει τον καταναλωτή στην περίπτωση που το επαναχρησιμοποιήσιμο προϊόν του είναι προδήλως ακατάλληλο προς τη συγκεκριμένη χρήση. Αντίστοιχα, οι επιχειρήσεις ή οι μεμονωμένοι ιδιώτες που εκμεταλλεύονται αυτόματους πωλητές τροφίμων ή ροφημάτων κάθε κατηγορίας υποχρεούνται: α) να εξασφαλίζουν ότι τα εν λόγω πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης διατίθενται κατ' επιλογή του καταναλωτή, ο οποίος δύναται εναλλακτικά να χρησιμοποιήσει, αντί των ανωτέρω πλαστικών προϊόντων, ίδια επαναχρησιμοποιήσιμα προϊόντα, β) να διαθέτουν σε χαμηλότερη τιμή τα τρόφιμα και τα ποτά, όταν πωλούνται σε επαναχρησιμοποιήσιμα προϊόντα του καταναλωτή και γ) να αναγράφουν στις πινακίδες, τους τιμοκαταλόγους ή να ενημερώνουν με οποιονδήποτε τρόπο για την τιμή πώλησης τροφίμων και ποτών που διατίθενται σε επαναχρησιμοποιούμενο προϊόν του καταναλωτή.

6. Από την 1η Ιουλίου 2022, ειδικά οι επιχειρήσεις τροφοδοσίας (catering) με απευθείας διάθεση τροφίμων και ποτών στον καταναλωτή, όπως ορίζονται στην παρ. 5.Α του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Υ1Γ/ΓΠ/οικ. 47829/21.6.2017 απόφασης του Υπουργού Υγείας (Β' 2161), απαγορεύεται να χρησιμοποιούν τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης του Μέρους Α' του Παραρτήματος Ι.

7. Τα μέτρα των παρ. 3 έως και 6 κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το π.δ. 81/2018 (Α' 151).

8. Τα μέτρα του παρόντος για τη μείωση της κατανάλωσης εντάσσονται, όπου αρμόζει, ανάλογα με το περιεχόμενό τους, στα σχέδια ή προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 15, κατά την πρώτη επόμενη επικαιροποίηση των εν λόγω σχεδίων ή προγραμμάτων.

9. Προκειμένου να επιτυγχάνεται συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος, ο Ε.Ο.ΑΝ. παρακολουθεί, σύμφωνα και με την περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 8, τη διάθεση των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης της παρ. 1 στην αγορά και τα μέτρα μείωσης που λαμβάνονται και καταρτίζει έκθεση, την οποία υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται ως προς τους ποσοτικούς στόχους, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 και την παρ. 1 του άρθρου 16.

10. Για τον σκοπό της μείωσης της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης του Μέρους ΣΤ' του

Παραρτήματος Ι, από την 1η Ιουλίου 2021, οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού, οι οποίοι διαθέτουν δίκτυο πόσιμου νερού, υποχρεούνται να διαθέτουν κοινόχρηστες βρύσες προς δωρεάν διάθεση πόσιμου νερού σε δημοτικές αθλητικές εγκαταστάσεις και σε δημοτικές παιδικές χαρές, παρέχοντας κατάλληλη σήμανση στο κοινό που ενθαρρύνει τη χρήση επαναχρησιμοποιούμενων δοχείων νερού, καθώς και να επεκτείνουν το δίκτυο με κοινόχρηστες βρύσες προς δωρεάν διάθεση πόσιμου νερού σε κοινόχρηστους χώρους συνάθροισης κοινού εντός των ορίων της αρμοδιότητάς τους.»

Άρθρο 107

Εξουσιοδοτικές διατάξεις του ν. 4736/2020 -

Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4736/2020

Στο άρθρο 19 του ν. 4736/2020 (Α' 200), α) καταργούνται οι παρ. 1, 5 και 11 και β) τροποποιείται η παρ. 8 ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και τον χρόνο έκδοσης της σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. (Καταργείται)

2. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας που επηρεάζουν τη λειτουργία της φορολογικής διοίκησης ή σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών ή άλλων αντίστοιχων, εξαιρετικών και δυσμενών συμβάντων που επηρεάζουν τους φορολογούμενους, για την εφαρμογή της περ. ζ' της παρ. 3 του άρθρου 4, δύναται να ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών διαφορετική προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης απόδοσης εισφοράς προστασίας του περιβάλλοντος ή να χορηγείται παράταση της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης αυτής, καθώς και διαφορετική προθεσμία καταβολής της εισφοράς.

3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ., καθορίζονται: αα') ο τρόπος διάθεσης των εσόδων από την εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος και η εξειδίκευση των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν από τα έσοδα που θα προκύψουν από την εισφορά, καθώς και αβ') θέματα σχετικά με τη σήμανση των προϊόντων. Με όμοια απόφαση, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ., είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται το ύψος της εισφοράς της παρ. 3 του άρθρου 4, ανάλογα με την επιτευχθείσα μείωση της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων του Μέρους Α' του Παραρτήματος Ι. Η έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της παρούσας δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 4.

β) Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης της παρούσας εισφοράς, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την επιβολή, είσπραξη και απόδοσή της.

4. Για τους σκοπούς της παρ. 2 του άρθρου 6, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης του

Ε.Ο.ΑΝ., καθορίζονται οι προδιαγραφές του συστήματος διασφάλισης της ποιότητας των διεργασιών ανακύκλωσης και ιχνηλασιμότητας των ανακυκλωμένων πλαστικών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 282/2008 και το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15343.

5. (Καταργείται)

6. Για την εφαρμογή του άρθρου 10, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Ε.Ο.ΑΝ. το αργότερο έως την 3η Ιανουαρίου 2022, εξειδικεύονται οι ελάχιστες προδιαγραφές των συστημάτων συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας των αποβλήτων για τα προϊόντα του τμήματος ΙΙΙ του Μέρους Ε' του Παραρτήματος Ι που απορρίπτονται στα δημόσια συστήματα συλλογής, καθώς και των απαιτούμενων ειδικών υποδομών, οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ανωτέρω συστήματα, καθώς και τα στοιχεία και τα ποσοτικά δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται από τους φορείς ΣΣΕΔ αναφορικά με τη λειτουργία των ανωτέρω συστημάτων και καθορίζονται οι απαιτήσεις δημιουργίας ειδικής υποδομής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 10.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Ε.Ο.ΑΝ., το αργότερο έως την 3η Ιανουαρίου 2022: α) εξειδικεύονται οι ελάχιστες προδιαγραφές των συστημάτων χωριστής συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας των αποβλήτων αλιευτικών εργαλείων που περιέχουν πλαστική ύλη και έχουν παραδοθεί σε κατάλληλες λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/883 ή σε άλλα ισοδύναμα συστήματα συλλογής που δεν emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Οδηγίας, οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ανωτέρω συστήματα, τα στοιχεία και τα ποσοτικά δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται από τους φορείς ΣΣΕΔ αναφορικά με τη λειτουργία των ανωτέρω συστημάτων, β) καθορίζονται η εφαρμογή και η εξειδίκευση του συστήματος παροχής οικονομικών κινήτρων στους αλιείς για την επιστροφή των αποβλήτων αλιευτικών εργαλείων από πλαστική ύλη και γ) δύναται να μεταβάλλεται το ελάχιστο ετήσιο ποσοστό συλλογής αποβλήτων αλιευτικών εργαλείων της παρ. 2 του άρθρου 11. Η έκδοση της εν λόγω απόφασης δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 11.

8. Για την εφαρμογή του άρθρου 13, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται, κατόπιν εισήγησης του Ε.Ο.ΑΝ., εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις όλων των εμπλεκόμενων μερών και καθορίζονται: α) οι κατηγορίες των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης που υπόκεινται στην υποχρέωση εξυπηρέτησης των καταναλωτών ως σημεία επιστροφής ή και οι κατάλληλοι χώροι που δύναται να αποτελέσουν σημεία επιστροφής και β) κάθε αναγκαίο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εξειδικεύονται οι ελάχιστες προδιαγραφές και κάθε σχετικό θέμα με τη δημιουργία των κοινόχρηστων βρυσών από τους

Ο.Τ.Α. α' βαθμού και την εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 4. Η έκδοση της εν λόγω απόφασης δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 4.

10. Για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 12, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών, συστήνεται και συγκροτείται τριμελής επιτροπή, τα μέλη της οποίας δεν λαμβάνουν καμία αποζημίωση ή αμοιβή, για τον καθορισμό της μεθοδολογίας κατανομής των ποσών που αντιστοιχούν στα κόστη καθαρισμού απορριμμάτων προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και προς κάθε αρμόδιο για τον καθαρισμό δημόσιο φορέα, η οποία απαρτίζεται από ένα μέλος από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένα μέλος από το Υπουργείο Εσωτερικών και ένα μέλος που ορίζεται από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ). Αρμοδιότητα της εν λόγω Επιτροπής είναι η παροχή γνώμης προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.ΑΝ. αναφορικά με τον καθορισμό της μεθοδολογίας κατανομής των ποσών που αντιστοιχούν στα κόστη καθαρισμού προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και προς κάθε αρμόδιο για τον καθαρισμό δημόσιο φορέα, ώστε ο Ε.Ο.ΑΝ. να προβεί στην κατανομή με την απόφαση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 12.

11. (Καταργείται).»

Άρθρο 108

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται η παρ. 3 του άρθρου 6, η παρ. 3 του άρθρου 7 και η παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4736/2020 (Α' 200).

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Άρθρο 109

Αγωγές του Ελληνικού Δημοσίου -

Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275) περί των κτηματολογικών αγωγών, προστίθεται περ. θ' ως εξής:

«θ. Οι δασικές υπηρεσίες της παρ. 10 του άρθρου 28 εξαιρούνται από τις περ. ζ' και η' της παρούσας, καθώς και από την παρ. 5α του άρθρου 13 και υποχρεούνται, επί ποινή απαραδέκτου, σύμφωνα με τις παρ. 2, 3 και 8 του άρθρου 6, την παρ. 2 του άρθρου 18 και την παρ. 2 του άρθρου 19, να προσαρτούν στο δικόγραφο της αγωγής, της αίτησης ή της προσφυγής: α) αντίγραφο διαγράμματος που έχει παραχθεί από τον δασικό χάρτη και β) διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών, που εκδίδεται από τη βάση δεδομένων του φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο», όπου αποτυπώνεται η επερχόμενη με την αιτούμενη διόρθωση γεωμετρική μεταβολή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η διαδικασία έκδοσης, η μορφή και το περιεχόμενο του ανωτέρω διαγράμματος

γεωμετρικών μεταβολών και κάθε άλλο θέμα τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα».

2. Το άρθρο 145 του ν. 4759/2020 (Α' 245) καταργείται.

Άρθρο 110

Δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 45 του ν. 998/1979

Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289) τροποποιείται, προκειμένου να προστεθεί ειδική πρόβλεψη για την κατασκευή και εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται για συγκεκριμένη έκταση εμφανιζόμενη σε τοπογραφικό διάγραμμα με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ 87, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφαρμοζόμενης αναλόγως ως προς την έγκριση αυτή και της διάταξης της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Η ανωτέρω έγκριση χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι για τη συγκεκριμένη χρήση δεν είναι δυνατή η διάθεση δημοσίων εκτάσεων μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση που βεβαιώνεται από την αρμόδια αρχή, ότι δεν είναι δυνατή η διάθεση των παραπάνω εκτάσεων, τότε εξετάζεται από την αρμόδια δασική υπηρεσία εάν μπορούν να διατεθούν δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, άλλως, διατίθενται δασικές εκτάσεις ή δάση.

Η παραπάνω γενική απαγόρευση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν ισχύει, εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων που αφορούν άμεσα στην εθνική άμυνα της χώρας, για διανοίξεις δημόσιων οδών, για την κατασκευή και εγκατάσταση αγωγών φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, για την κατασκευή και εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, την κατασκευή και εγκατάσταση έργων ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), περιλαμβανομένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών και κάθε απαραίτητου έργου για τη λειτουργία αυτών, καθώς και των δικτύων σύνδεσής τους με το Σύστημα ή το Δίκτυο του άρθρου 2 του ν. 2773/1999 (Α' 286), η χάραξη των οποίων προβλέπει διέλευσή τους από δάσος ή δασική έκταση και για έργα εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών, με εξόρυξη, διαλογή, επεξεργασία και αποκομιδή αυτών, τη διάνοιξη οδών προσπέλασης και την ανέγερση εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες εκμετάλλευσης και διαλογής και επεξεργασίας, καθώς και για τις επεμβάσεις του άρθρου 56 του παρόντος.»

Άρθρο 111

Υπόγεια δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 998/1979

Στο τέλος της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 998/1979 (Α' 289), προστίθενται οκτώ νέα εδάφια, περι-

εγκατάστασης δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και σχετικών έργων, ως εξής:

«3α. Για την εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, για την κατασκευή υποσταθμών και κάθε, εν γένει, τεχνικού έργου που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.) με χρήση Α.Π.Ε., περιλαμβανομένων των υποσταθμών και λοιπών έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, των συνοδών έργων και κάθε εν γένει τεχνικού έργου που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση των ανωτέρω σταθμών, καθώς και των αγωγών προσαγωγής νερού των εργοστασίων εμφιάλωσης νερού, των δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, των αγωγών ύδρευσης - αποχέτευσης και των συνοδών τους έργων, των συστημάτων διαχείρισης στερεών ή υγρών αποβλήτων και στις νησιωτικές περιοχές συμπεριλαμβανομένης της Κρήτης και Εύβοιας, των σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και των συνοδών τους έργων, όπως και των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων υποβιβασμού και ανύψωσης τάσης, μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις, αναδασωτές και σε δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, απαιτείται έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 45. Τα ανωτέρω δίκτυα, κατά το δυνατόν, συνδυάζονται με το υφιστάμενο ή υπό εκτέλεση δίκτυο δασικών οδών ή με άλλα τεχνικά έργα. Ειδικά για την εγκατάσταση στις ανωτέρω εκτάσεις υπόγειων δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαιτείται η ανωτέρω έγκριση, παρά μόνο ενημέρωση της οικείας δασικής αρχής ως προς το χρονοδιάγραμμα των εργασιών και την ακριβή όδευση του υπογείου δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας εντός δάσους ή δασικής έκτασης. Η ανωτέρω επέμβαση εξαιρείται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης της παρ. 8 του άρθρου 45. Ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται πριν από την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης του δικτύου να υποβάλλει προς έγκριση στην οικεία δασική αρχή μελέτη αποκατάστασης της δασικής βλάστησης. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω επέμβασης λαμβάνονται από τον δικαιούχο όλα τα αναγκαία μέτρα προστασίας της γειτνιάζουσας δασικής βλάστησης τόσο από τον κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαγιάς όσο και από πιθανή μετάδοση παθογόνων οργανισμών. Τα έργα αποκατάστασης εκτελούνται μετά το πέρας της εγκατάστασης του δικτύου. Προκειμένης της υπόγεια διέλευσης του δικτύου μεταφοράς και διανομής διαμέσου ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων συστήνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και έναντι ανταλλάγματος, που υπολογίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, δουλεία διέλευσης σε βάρος των ιδιωτικών δασικών ακινήτων όπου πραγματοποιούνται τα ανωτέρω έργα ή κηρύσσεται αναγκαστική απαλλοτρίωση για την αναγκαστική σύσταση δουλείας διέλευσης σε αυτά.»

Άρθρο 112
Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και
Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση του
άρθρου 27 του ν. 4685/2020

Η παρ. 4, οι περ. γ', δ', ε', ια' και ιστ' της παρ. 5 και οι περ. δ', και στ' της παρ. 6 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί του σκοπού και της λειτουργίας του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), τροποποιούνται, προστίθενται περ. κα' στην παρ. 5 και ια' στην παρ. 6 και το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Ίδρυση, Σκοπός και Εποπτεία του ΟΦΥΠΕΚΑ

1. Το Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης» (ΕΚΠΑΑ), που ιδρύθηκε με τον ν. 2742/1999 (Α' 207), μετονομάζεται σε «Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής» (εφεξής: «ΟΦΥΠΕΚΑ»), ο οποίος είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με έδρα την Αθήνα. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ καθίσταται καθολικός διάδοχος του ΕΚΠΑΑ και το πάσης φύσεως προσωπικό του ΕΚΠΑΑ μεταφέρεται αυτοδικαίως με την ίδια σχέση εργασίας στον ΟΦΥΠΕΚΑ. Για τις σχέσεις του με το εξωτερικό η επωνυμία αυτή μεταφράζεται στην Αγγλική ως «Natural Environment and Climate Change Agency». Ο ΟΦΥΠΕΚΑ διαθέτει σφραγίδα και έμβλημα των οποίων ο τύπος καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του.

2. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και λειτουργεί προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, του Οργανισμού του, του Κανονισμού Οικονομικής Διαχείρισης και Προμηθειών του, καθώς και των δημοσιονομικών κανόνων που διέπουν τους φορείς Γενικής Κυβέρνησης.

3. Η επωνυμία «Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής» και ο διακριτικός τίτλος «ΟΦΥΠΕΚΑ» ανήκουν αποκλειστικά στο νομικό πρόσωπο του παρόντος, απαγορευμένης της χρησιμοποίησης αυτών ως εταιρικής επωνυμίας ή σήματος ή διακριτικού τίτλου οποιασδήποτε επιχείρησης ή οποιουδήποτε τρίτου.

4. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση και διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

5. Για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών ο ΟΦΥΠΕΚΑ:

α) Συντονίζει την εφαρμογή της πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές, αναλαμβάνοντας την επιστημονική και διοικητική υποστήριξη του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών, με στόχο ιδίως την ενιαία αντιμετώπιση της συλλογής και τεκμηρίωσης περιβαλλοντικών δεδομένων και τη μόνιμη επιστημονική παρακολούθηση και εφαρμογή των σχεδίων διαχείρισης.

β) Διενεργεί επιστημονικές έρευνες και καταρτίζει μελέτες, οι οποίες: i) αφορούν όλους τους δημόσιους

φορείς που έχουν αρμοδιότητα στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, ii) υποστηρίζουν τη διαδικασία σχεδιασμού, λήψης αποφάσεων και αξιολόγησης των πολιτικών διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και iii) υποβάλλονται σε διεθνείς φορείς σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της Χώρας.

γ) Εκπονεί Πενταετές Σχέδιο Δράσης το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που διασφαλίζει τον προγραμματισμό και τον συντονισμό της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών της Χώρας και αναλαμβάνει την παρακολούθησή σε ετήσια βάση της εφαρμογής τους με κατάλληλους δείκτες απόδοσης.

δ) Καταρτίζει Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (ΠΔΠ) το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και παρακολουθεί την εφαρμογή του, ως εργαλείου στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού, στο οποίο καθορίζονται οι ανάγκες και οι προτεραιότητες χρηματοδότησης αναφορικά με τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και μέσω του οποίου διευκολύνεται η χρηματοδότησή τους. Το ΠΔΠ καταρτίζεται σε κάθε προγραμματική περίοδο σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και η υλοποίησή του παρακολουθείται ετησίως από τον ΟΦΥΠΕΚΑ.

ε) Οργανώνει, σε συνεργασία και με την εποπτεία της Γενικής Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, την ειδική διαδικτυακή πύλη ελεύθερης πρόσβασης της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 3937/2011 (Α' 60), στην οποία αναρτά κάθε διαθέσιμη πληροφορία για την κατάσταση διατήρησης και το καθεστώς προστασίας της ελληνικής βιοποικιλότητας, συγκεντρώνοντας επιστημονικές πληροφορίες και αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα που προέρχονται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων που αντλούνται από τις ΕΠΜ και τις ΜΠΕ και τα οργανώνει σε κατάλληλη υποδομή θεματικών και χωρικών βάσεων δεδομένων που αφορούν τις προστατευόμενες περιοχές.

στ) Αναλαμβάνει τον προγραμματισμό, τον συντονισμό και την υποστήριξη δικτύων σε βάση ετήσιας παρακολούθησης της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος, της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων και την εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς.

ζ) Διερευνά τις δυνατότητες εξασφάλισης πόρων χρηματοδότησης των εθνικών επιχειρησιακών προγραμμάτων από όλες τις διαθέσιμες χρηματοδοτικές πηγές.

η) Σχεδιάζει, υποβάλλει και υλοποιεί προγράμματα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, πιλοτικά έργα και στρατηγικές μελέτες με εθνική, ευρωπαϊκή ή διεθνή διάσταση, σε συνεργασία με φορείς από άλλες χώρες της Ε.Ε., τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς.

θ) Συνάπτει κάθε είδους συμβάσεις, συμφωνίες, μνημόνια συνεργασίας και προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα, ή με φυσικά και νομικά ημεδαπά και αλλοδαπά πρόσωπα, για την υλοποίηση του σκοπού του.

ι) Διασφαλίζει την εφαρμογή καλών πρακτικών στα θέματα αρμοδιότητάς του, διατυπώνοντας προτάσεις για την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας που αποκτάται.

ια) Εισηγείται σχέδια νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων σχετικών με τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ιβ) Συνεργάζεται με αρμόδιους φορείς και οργανισμούς για θέματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του πληθυσμού για τις προστατευόμενες περιοχές.

ιγ) Αναπτύσσει συνεργασία για θέματα διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών με αντίστοιχους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, επιχειρησιακούς φορείς και υπηρεσίες, ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιστημονικούς και παραγωγικούς φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς, καθώς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

ιδ) Οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά σεμινάρια και δημοσιεύει ερευνητικά και γενικότερα επιστημονικά πορίσματα.

ιε) Παρέχει σαφείς κατευθύνσεις για την συνύπαρξη ήπιων παραγωγικών δραστηριοτήτων στις περιοχές χωρικής ευθύνης του στον βαθμό που η εγκατάστασή τους δεν εμποδίζει την εκπλήρωση του εκάστοτε σκοπού προστασίας και των στόχων διατήρησης κάθε περιοχής και δεν παραβιάζει την ακεραιότητά τους.

ιστ) Γνωμοδοτεί για τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων κάθε έργου και δραστηριότητας που εμπίπτει στις προστατευόμενες περιοχές ευθύνης του, τα οποία δύναται να επηρεάσουν την ακεραιότητα της περιοχής και των προστατευτέων αντικείμενων. Ειδικά για τα έργα και τις δραστηριότητες κατηγορίας Α του ν. 4014/2011 (Α' 209), γνωμοδοτεί ως ανωτέρω προς τη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ιζ) Εισηγείται για τη χορήγηση άδειας για κάθε είδους οργανωμένη και ομαδική οικοτουριστική και αθλητική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένου του αθλητισμού με τροχοφόρα και μηχανοκίνητα μέσα στις περιοχές ευθύνης του.

ιη) Συνδράμει κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών επιστημονικής έρευνας και τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων για τα προστατευτέα αντικείμενα εντός των προστατευόμενων περιοχών ευθύνης του.

ιθ) Διαχειρίζεται τις δημόσιες εκτάσεις που παραχωρούνται προς αυτόν, μισθώνονται, αγοράζονται ή νοικιάζονται από αυτόν, και εφαρμόζει σε αυτές όλες τις αναγκαίες παρεμβάσεις βάσει του οικείου σχεδίου διαχείρισης της κάθε περιοχής.

κ) Αναπτύσσει οποιαδήποτε άλλη συναφή με τους σκοπούς του δραστηριότητα.

κα) Εποπτεύει και συνεργάζεται με τις αναγνωρισμένες από την UNESCO περιοχές ως Ελληνικά Παγκόσμια Γεωπάρκα UNESCO και Ελληνικά Αποθέματα Βιόσφαιρας του Προγράμματος «Άνθρωπος και Βιόσφαιρα» της UNESCO (MAB/UNESCO) και μεριμνά για την υλοποίηση δράσεων ανάδειξής τους, μέσω των μνημονίων συνεργασίας του άρθρου 38.

6. Για την προώθηση της αιφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής ο ΟΦΥΠΕΚΑ:

α) Συλλέγει, διαχειρίζεται και επεξεργάζεται στοιχεία που προέρχονται από τράπεζες δεδομένων και δίκτυα πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή. Ειδικότερα, έχει την επιστημονική εποπτεία και καθοδήγηση του Εθνικού Δικτύου Πληροφοριών Περιβάλλοντος (ΕΔΠΠ), καθώς και άλλων τραπεζών περιβαλλοντικών πληροφοριών και δεδομένων που λειτουργούν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και παρέχει σε αυτές κάθε δυνατή λειτουργική και τεχνολογική υποστήριξη.

β) Υποστηρίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην κάλυψη των υποχρεώσεων της Χώρας προς τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

γ) Συντάσσει ετήσια έκθεση, με την οποία αποτιμά την κατάσταση του περιβάλλοντος της Χώρας και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τους στόχους, τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της ασκούμενης περιβαλλοντικής πολιτικής. Η έκθεση υποβάλλεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λαμβάνει την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα.

δ) Παρέχει επιστημονική και τεχνική στήριξη στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και σε άλλα αρμόδια Υπουργεία, για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων και την επεξεργασία και εφαρμογή σχεδίων, προγραμμάτων και δράσεων που επιβάλλονται από το εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο, καθώς επίσης και για την κατάρτιση των εκθέσεων που προβλέπονται από τις ενωσιακές οδηγίες και κανονισμούς για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.

ε) Υποστηρίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθώς και άλλους αρμόδιους δημόσιους φορείς, στη διαμόρφωση, προώθηση και εφαρμογή διεθνών συνεργασιών της Χώρας για θέματα περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

στ) Επεξεργάζεται και εισηγείται μέτρα προληπτικής πολιτικής για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή κατόπιν σχετικού αιτήματος της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, διατυπώνει εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις των τομεακών αναπτυξιακών πολιτικών και εισηγείται μέτρα για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις δημόσιες πολιτικές και ιδίως στην πολιτική για τη γεωργία, την αλιεία, τη βιομηχανία, τον τουρισμό, τις μεταφορές και την ενέργεια, καθώς και στην οικιστική πολιτική και στην πολιτική κατοικίας.

ζ) Αναλαμβάνει την εκπόνηση ή εκτέλεση εθνικών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων για το περιβάλλον, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή.

η) Διοργανώνει πρότυπα προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης για θέματα περιβάλλοντος, βιώσιμης ανάπτυξης και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, καθώς επίσης και συνέδρια, ημερίδες, επιμορφωτικά σεμινάρια και άλλες ενημερωτικές εκδηλώσεις.

θ) Αναλαμβάνει εκδοτική δραστηριότητα έντυπης ή ηλεκτρονικής μορφής, καθώς και άλλες συναφείς ενέργειες προβολής ή ενημέρωσης.

ι) Αναλαμβάνει και αναθέτει την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών και την εν γένει παροχή υπηρεσιών που προάγουν τους ιδρυτικούς του σκοπούς.

ια) Συνάπτει μνημόνιο συνεργασίας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον συντονισμό της εφαρμογής της πολιτικής του Υπουργείου σε θέματα κλιματικής αλλαγής και αειφόρου ανάπτυξης και ιδίως, των επιμερισμό των δράσεων με τις συναρμόδιες υπηρεσίες.

7. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ τηρεί όλες τις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις των φορέων Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτοί προσδιορίζονται από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

8. Η παράγραφος 6 του άρθρου 3 του ν. 4519/2018 (Α' 25) διατηρείται σε ισχύ.»

Άρθρο 113

Διοικητικό Συμβούλιο Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4685/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4685/2020 (Α' 92), τροποποιούνται: α) το πρώτο εδάφιο ως προς τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), β) το τρίτο εδάφιο ως προς τη συμμετοχή στο Δ.Σ. του εκάστοτε Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, γ) διαγράφεται το τέταρτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) ορίζεται και παύεται αζημίως με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και έως επτά (7) μέλη. Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Δ.Σ. είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με επιστημονική κατάρτιση και επαγγελματική εμπειρία σε τομείς που έχουν σχέση με τους σκοπούς του ΟΦΥΠΕΚΑ. Ένα (1) μέλος είναι ο/η εκάστοτε Προϊστάμενος/η της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΕΝ, ο/η εκάστοτε Προϊστάμενος/η της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του ιδίου Υπουργείου και ο/η εκάστοτε Πρόεδρος της Επιτροπής Φύση 2000.»

Άρθρο 114

Οργανικές θέσεις του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4685/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4685/2020 (Α' 92) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών καταρτίζεται ο Οργανισμός του ΟΦΥΠΕΚΑ, με τον οποίον συνιστώνται οι οργανικές θέσεις και καθορίζεται η κατανομή αυτών κατά εργασιακή σχέση, εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα, καθώς και τα τυπικά προσόντα πρόσληψης κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα, οι αρμοδι-

ότητες των οργανικών μονάδων, η γενική περιγραφή καθηκόντων κάθε θέσης ευθύνης, και ρυθμίζεται η διοίκηση, η οργάνωσή του, τα θέματα που αφορούν στο προσωπικό του και τις λειτουργικές σχέσεις του Οργανισμού με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και οργανισμούς καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση, μπορεί για την εύρυθμη λειτουργία του Οργανισμού να συνιστώνται, να καταργούνται ή να τροποποιούνται οι οργανικές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 29, χωρίς να αυξάνεται ο συνολικός αριθμός των οργανικών μονάδων. Η έκδοση του Οργανισμού του ΟΦΥΠΕΚΑ δεν αποτελεί προϋπόθεση για την πρόσληψη νομικού συμβούλου και δικηγόρων με έμμισθη εντολή.»

Άρθρο 115

Ειδικότερα ζητήματα του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση των παρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 8 του άρθρου 43 του ν. 4685/2020

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και οι παρ. 2, 4, 5, 6 και 8 του άρθρου 43 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί των μεταβατικών διατάξεων που διέπουν τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), τροποποιούνται και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 43

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μετά τον ορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΦΥΠΕΚΑ, τον ορισμό και την τοποθέτηση του Γενικού Διευθυντή και ορισμένου αριθμού Διευθυντών, εκδίδεται σχετική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία διαπιστώνεται η έναρξη άσκησης όλων των αρμοδιοτήτων του ΟΦΥΠΕΚΑ. Η έκδοση του Οργανισμού του ΟΦΥΠΕΚΑ της παρ. 1 του άρθρου 32 δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου. Έκαστο ν.π.ι.δ. «Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών» (ΦΔΠΠ) του ν. 4519/2018 (Α' 25), έπειτα από την ολοκλήρωση του διαχειριστικού του ελέγχου καταργείται και ο ΟΦΥΠΕΚΑ καθίσταται καθολικός διάδοχός του με τη έκδοση σχετικής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1, το Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ αναλαμβάνει τη στελέχωση και οργάνωση του Οργανισμού, ενώ τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών» εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες του ν. 4519/2018. Ομοίως, κατά την ως άνω χρονική περίοδο του Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ δύναται να προβαίνει σε ανάθεση δημοσίων συμβάσεων για την κάλυψη των αναγκών του ΟΦΥΠΕΚΑ.

3. Κατά τα δυο (2) πρώτα χρόνια της λειτουργίας του ΟΦΥΠΕΚΑ επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, η απόσπαση προσωπικού στον ΟΦΥΠΕΚΑ. Για τις αποσπάσεις αυτές δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ ανά κατηγορία και κλάδο, και μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός οι ενδι-

αφερόμενοι υπάλληλοι υποβάλλουν τις αιτήσεις τους. Οι αιτήσεις αυτές αξιολογούνται από το Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός. Στη συνέχεια αποσπώνται οι επιλεγέντες υπάλληλοι με απόφαση του Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ και κατατάσσεται σε κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες αφού εκδοθεί η απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 32. Οι αποσπώμενοι στον ΟΦΥΠΕΚΑ εξακολουθούν να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών τους, από την υπηρεσία υποδοχής, με τα πάσης φύσεως, γενικά ή ειδικά, επιδόματα της οργανικής τους θέσης με τις προϋποθέσεις καταβολής τους. Ο χρόνος απόσπασης των αποσπώμενων υπαλλήλων θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον φορέα που ανήκουν οργανικά.

4. Με την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 το πάσης φύσεως προσωπικό του ή των ΦΔΠΠ που καταργούνται μεταφέρεται, αυτοδικαίως, με την ίδια σχέση εργασίας στον ΟΦΥΠΕΚΑ και τοποθετείται στην ή στις αντίστοιχες Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) που συνιστώνται των οποίων η χωρική περιοχή ευθύνης απεικονίζεται στον χάρτη του Παραρτήματος ΙΙ. Με απόφαση του Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ τοποθετείται Προϊστάμενος κλάδου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) σε κάθε ΜΔΠΠ για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, το οποίο μπορεί να ανανεώνεται.

5. Μετά την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 εκκρεμείς δίκες των Φ.Δ.Π.Π. που καταργούνται, συνεχίζονται από τον ΟΦΥΠΕΚΑ χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη διατύπωση για τη συνέχισή τους. Απαιτήσεις, υποχρεώσεις, και πάσης φύσεως εκκρεμείς υποθέσεις που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού μεταφέρονται στον ΟΦΥΠΕΚΑ.

6. Μετά την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 για πάσης φύσεως έργα, δράσεις και προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς ή εθνικούς πόρους, τα οποία έχουν αναληφθεί και υλοποιούνται από τους ΦΔΠΠ, ο ΟΦΥΠΕΚΑ καθίσταται καθολικός διάδοχος ως προς όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ανωτέρω πράξεις, δράσεις και προγράμματα, καθώς και δικαιούχος των τραπεζικών λογαριασμών για τη χρηματοδότησή τους.

7. Οι συμβατικές υποχρεώσεις και οι εγκεκριμένες χρηματοδοτήσεις και οι πόροι των ΦΔΠΠ που καταργούνται μεταφέρονται στον ΟΦΥΠΕΚΑ.

8. Η δυνατότητα άσκησης της αρμοδιότητας της περ. ιστ' της παρ. 5 του άρθρου 27 εκκινεί μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 32. Αν έως τότε δεν έχουν εκδοθεί οι υπουργικές αποφάσεις της παρ. 1 για την απορρόφηση του συνόλου ή ορισμένων από τους ΦΔΠΠ, την ευθύνη για την άσκηση της αρμοδιότητας της περ. ιστ' της παρ. 5 του άρθρου 27 έχει ο ΟΦΥΠΕΚΑ λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του ΦΔΠΠ σύμφωνα με την περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4519/2018 (Α' 25). Μέχρι το χρονικό αυτό σημείο η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.»

Άρθρο 116

Γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Κεντρικού και Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4014/2011

Η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4014/2011 (Α' 209) τροποποιείται ως προς την παροχή γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης σε περίπτωση αρνητικής γνωμοδότησης από το αρμόδιο Περιφερειακό Συμβούλιο για έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α2, τροποποιείται, η περ. β' της παρ. 2 αντικαθίσταται ως προς τις αρμοδιότητες του Περιφερειακού Συμβουλίου και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13

Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

1. Συνιστάται Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής στο οποίο συμμετέχουν οι εξής:

α. Ο Γενικός Γραμματέας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρος,

β. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης,

ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Τουρισμού,

ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού,

ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών και

ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ως μέλη.

Από τα παραπάνω μέλη, ο Γενικός Διευθυντής Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου.

γ. Αντικείμενο του ΚΕΣΠΑ είναι κυρίως η κατόπιν αιτήματος του Υπουργού ή του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας παροχή γνώμης σε περίπτωση παράλειψης ή έκδοσης αντικρουόμενων γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή επί οποιουδήποτε άλλου ζητήματος σχετικού με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α1 που ανακύπτει μετά το πέρας των

διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και δημόσιας διαβούλευσης και η παροχή γνώμης σε περίπτωση αρνητικής γνωμοδότησης από το αρμόδιο ΠΕΣΠΑ για έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α2. Τη γνώμη αυτή σχηματίζει το ΚΕΣΠΑ, μεταξύ άλλων, και με την κλήση ενώπιον του, προς διατύπωση απόψεων, των αναγκαιών, κατά την κρίση του, οργάνων και φορέων. Στο αντικείμενο του ΚΕΣΠΑ εντάσσεται και η παροχή σύμφωνης γνώμης ως προϋπόθεση για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων του άρθρου 9 υποκατηγορίας Α1. Ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού διατηρεί δικαίωμα άσκησης αρνησικυρίας στις περιπτώσεις, όπου, κατά τις κείμενες διατάξεις, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του.

Στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων υποκατηγορίας Α2 για τα οποία έχει προηγηθεί αρνητική γνώμη από το οικείο ΠΕΣΠΑ, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας μπορεί να ζητήσει την παροχή γνώμης του ΚΕΣΠΑ εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από αίτημα του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, δύνανται να χαρακτηρίζονται έργα και δραστηριότητες ως έργα εθνικής σημασίας, ιδίως εάν πρόκειται για έργα συγχρηματοδοτούμενα από Διαρθρωτικά Ταμεία και ευρωπαϊκά προγράμματα, για έργα που απαιτούνται για την επείγουσα συμμόρφωση με αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, για έργα που αφορούν λόγους δημόσιας υγείας. Για τα έργα αυτά η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή προβαίνει στη διαδικασία έκδοσης ΑΕΠΟ εισάγοντάς τα απευθείας στο Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης για γνώμη κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.

δ. Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με αποφάσεις των αντίστοιχων υπουργών εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη και δεν έχουν ανακοινωθεί στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εκπρόσωποι των υπηρεσιών, το ΚΕΣΠΑ συγκροτείται από τα λοιπά μέλη μέχρι την υπόδειξη και το διορισμό των ελλειπόντων εκπροσώπων.

ε. Το ΚΕΣΠΑ συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν στη σύνθεση και λειτουργία του.

2. α. Συνιστάται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ), το οποίο συνεδριάζει κατόπιν σύγκλησης του Προέδρου του και στο οποίο συμμετέχουν:

ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως Πρόεδρος,

ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών της οικείας Περιφέρειας,

ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης της οικείας Περιφέρειας και ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών και επιλέγεται από τους Προϊστάμενους των Εφορειών Αρχειοτήτων των περιοχών χωρικής αρμοδιότητας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, το ΠΕΣΠΑ συγκροτείται από τα λοιπά μέλη.

Ως οικεία διεύθυνση, θεωρείται η διεύθυνση της Περιφέρειας στην οποία εμπίπτει χωρικά το έργο. Σε περίπτωση που το έργο ή η δραστηριότητα εμπίπτει σε άνω της μίας Περιφέρειας, ως οικεία ορίζεται η Περιφέρεια, εντός της οποίας χωροθετείται μεγαλύτερο τμήμα του έργου ή της δραστηριότητας.

Από τα παραπάνω μέλη, ο Γενικός Διευθυντής Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου.

β. Αντικείμενο του ΠΕΣΠΑ είναι κυρίως η κατόπιν αιτήματος του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης παροχή γνώμης σε περίπτωση παράλειψης ή έκδοσης αντικρουόμενων γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή επί οποιουδήποτε άλλου ζητήματος σχετικού με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α2 που ανακύπτει μετά το πέρας των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και δημόσιας διαβούλευσης. Τη γνώμη αυτή σχηματίζει το ΠΕΣΠΑ, μεταξύ άλλων, και με την κλήση ενώπιον του, προς διατύπωση απόψεων, των αναγκαιών, κατά την κρίση του, οργάνων και φορέων. Στο αντικείμενο του ΠΕΣΠΑ εντάσσεται και η παροχή σύμφωνης γνώμης ως προϋπόθεση για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων του άρθρου 9, υποκατηγορίας Α2.

Κατόπιν αιτήματος της κατά περίπτωση αρμοδιότητας αρχής σύμφωνα με το άρθρο 8, αντικείμενο του ΠΕΣΠΑ μπορεί να αποτελέσει και η παροχή γνώμης σε περίπτωση παράλειψης ουσιαστών γνωμοδοτήσεων ή έκδοσης αντικρουόμενων γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Β. Ως ουσιαστές θεωρούνται οι γνωμοδοτήσεις των δημόσιων φορέων, το αντικείμενο της αρμοδιότητας των οποίων συνδέεται άμεσα με τα χαρακτηριστικά του αιτούμενου έργου και τις τυχόν επιπτώσεις αυτού στο περιβάλλον.

Ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού διατηρεί δικαίωμα άσκησης αρνησικυρίας στις περιπτώσεις, όπου, κατά τις κείμενες διατάξεις, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του.

γ. Το ΠΕΣΠΑ συγκροτείται κατά τα λοιπά με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν στη σύνθεση και λειτουργία του ΠΕΣΠΑ.

3. Τα Συμβούλια της παρούσας παραγράφου συνεδριάζουν, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου τους. Ενώπιον των Συμβουλίων της παρούσας παραγράφου συμμετέχουν υποχρεωτικά οι Προϊστάμενοι των Γενικών

Διευθύνσεων των δημοσίων φορέων ή υπηρεσιών, οι οποίες δεν υπέβαλαν εμπροθέσμως τη γνωμοδότησή τους, προκειμένου να γνωμοδοτήσουν επί των ζητημάτων αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 και της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 4.

4. Σε περιπτώσεις, όπου τα Συμβούλια εξετάζουν εξειδικευμένα ή σύνθετα ή τεχνικά ζητήματα ή, σε κάθε περίπτωση που κρίνεται ότι είναι απαραίτητη η επιστημονική τεκμηρίωση ενός ζητήματος, δύναται να καλούνται για να καταθέσουν την επιστημονική τους άποψη, ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες με εξειδικευμένη κατάρτιση και εμπειρία στο υπό εξέταση αντικείμενο, που ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του Συμβουλίου.

5. Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δύναται να αιτείται τη σύγκληση του Συμβουλίου, να παρίσταται κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου ή να υποβάλλει υπόμνημα απόψεων στο Συμβούλιο, το οποίο εξετάζει την υπόθεσή του.»

Άρθρο 117

Παράταση απόφασης επιβολής όρων και περιορισμών επεμβάσεων σε περιοχές - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160) τροποποιείται, ως προς τον χρόνο ισχύος της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την οποία παρατείνεται η επιβολή όρων και περιορισμών σε περιοχές που δεν έχουν εκδοθεί π.δ. χαρακτηρισμού, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Για περιοχές, στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου, για τα οποία αρχίζει η διαδικασία χαρακτηρισμού με προεδρικό διάταγμα και έως ότου εκδοθεί η πράξη χαρακτηρισμού, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζει όρους και περιορισμούς για επεμβάσεις και δραστηριότητες που είναι δυνατόν να έχουν βλαπτική επίδραση στις παραπάνω περιοχές, στοιχεία ή σύνολα και να υλοποιεί τα σχέδια δράσης της υποπαραγράφου α' της παραγράφου 3 και συγκεκριμένες διαχειριστικές δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση και διατήρηση της κατάστασης των προστατευτέων αντικειμένων. Η ισχύς της υπουργικής αυτής απόφασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται, με όμοια υπουργική απόφαση, για δύο (2) ακόμη έτη.»

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 118

Παρατάσεις προθεσμιών

1. Το άρθρο 32Α του ν. 4067/2012 (Α' 79) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32Α

Σε ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, στις οποίες έχει επέλθει αυτοδίκαιη άρση λόγω παρέλευσης της δεκα-

οκτάμηνης προθεσμίας από τον δικαστικό καθορισμό τιμής μονάδας, οι ενδιαφερόμενοι ιδιοκτήτες μπορούν να υποβάλουν προς τον υπόχρεο φορέα καταβολής της αποζημίωσης, με κοινοποίηση στην αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, αίτηση και υπεύθυνη δήλωση για τη διατήρηση της απαλλοτρίωσης και την καταβολή της δικαστικά καθορισμένης προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης μέχρι και τις 31.12.2024. Αν το αίτημα γίνει δεκτό από τον ως άνω υπόχρεο φορέα καταβολής αποζημίωσης με απόφασή του, μόνο τότε υποχρεούται στην καταβολή της αποζημίωσης και δεν επιτρέπεται η καθ' οιονδήποτε τρόπο αύξηση της δικαστικώς καθορισθείσας τιμής της αποζημίωσης ή η αναζήτηση τόκων υπερημερίας.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 4280/2014 (Α' 159) τροποποιείται, προκειμένου να παραταθεί η ισχύς των εκδοθεισών βεβαιώσεων της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2508/1997 (Α' 124) για τις περιοχές ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδομικής, και διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Εκκρεμείς διαδικασίες για την πολεοδόμηση εκτάσεων με τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2508/1997 συνεχίζονται με βάση είτε τις παρούσες είτε τις προϊσχύουσες διατάξεις, αν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχει υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας φάκελος για τη χορήγηση βεβαίωσης του άρθρου 24 παρ. 6 του ν. 2508/1997, η οποία για τις περιπτώσεις αυτές ισχύει για τρία (3) έτη από την έκδοσή της. Σε εκκρεμείς διαδικασίες για την πολεοδόμηση εκτάσεων, για τις οποίες έχει εκδοθεί βεβαίωση της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2508/1997, η βεβαίωση αυτή ισχύει έως τις 8.8.2022, υπό την προϋπόθεση ότι εντός τριετίας από την έκδοσή της έχει υποβληθεί προς έγκριση η πολεοδομική μελέτη.»

3. Η καταληκτική ημερομηνία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 (Α' 177) για την εκπόνηση Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής παρατείνεται και το άρθρο 86 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 86

Εκπόνηση Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής (δεύτερο στάδιο Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου) για τις περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018

Η σύνταξη Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής (δεύτερο στάδιο Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου), συμπεριλαμβανομένων συνοδών μελετών, για τις περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018, ανατίθεται στο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου «Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος». Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξουσιοδοτείται να υπογράψει σχετική σύμβαση με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος με καταληκτική ημερομηνία παράδοσης του Σχεδίου την 23η Ιουλίου 2022. Για την υλοποίηση του έργου αυτού εφαρμόζεται η περ. α' της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4626/2019 (Α' 141).»

4. Στο άρθρο 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241) προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Κατά τη διαδικασία εκπόνησης του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και εφόσον η προτεινόμενη ανάπτυξη αφορά σε δημόσιο ή δημοτικό φορέα, μπορεί να επιβληθεί, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Κεντρικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, αναστολή χορήγησης οικοδομικών αδειών για ορισμένες χρήσεις είτε σε όλη την περιοχή του σχεδίου είτε σε μέρος αυτής, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

5. Στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4512/2018 (Α' 5), ως προς τον χρόνο επιτρεπόμενης συνέχισης της λειτουργίας λατομείων αδρανών υλικών, προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Τα κατά τα ανωτέρω πέντε (5) έτη αυξάνονται σε δέκα (10) έτη στη λατομική περιοχή, εφόσον πρόκειται για λατομεία τα οποία έχουν κοινά όρια με λατομικούς χώρους λατομικής περιοχής και διενεργείται συνεκμετάλλευση με αυτούς, ώστε να αυξηθούν τα απολήψιμα αποθέματα αδρανών υλικών της λατομικής περιοχής.»

6. Η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 90/2018 (Α' 162) ως προς τον χρόνο παράτασης της προθεσμίας έγκρισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης των ειδικών χωροταξικών πλαισίων, τροποποιείται ως εξής:

«β. Είναι, κατ' εξαίρεση, δυνατή για τεκμηριωμένα αντικειμενικούς ή έκτακτους λόγους και δυσκολίες που ανέκυψαν είτε κατά την εκπόνηση της μελέτης είτε κατά τη γνωμοδοτική διαδικασία, μετά την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του αναδόχου, η παράταση της προθεσμίας των εικοσιτεσσάρων (24) μηνών με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από σχετική εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας.»

7. Το πρώτο εδάφιο της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 90/2018, ως προς τον χρόνο παροχής της γνώμης του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας, τροποποιείται ως εξής:

«ε. Η έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση των ειδικών χωροταξικών πλαισίων προϋποθέτει τη διατύπωση γνώμης για το περιεχόμενο τους, ήτοι την κύρια μελέτη, τη στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και το σχέδιο κοινής υπουργικής απόφασης, από το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας, η οποία διατυπώνεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την εισαγωγή του θέματος σε αυτό.»

8. Η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ. 90/2018, ως προς τον χρόνο παράτασης της προθεσμίας έγκρισης, αναθεώρησης και τροποποίησης των περιφερειακών χωροταξικών πλαισίων, τροποποιείται ως εξής:

«β. Είναι, κατ' εξαίρεση, δυνατή για τεκμηριωμένα αντικειμενικούς ή έκτακτους λόγους και δυσκολίες που ανέκυψαν είτε κατά την εκπόνηση της μελέτης είτε κατά τη γνωμοδοτική διαδικασία, μετά την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του αναδόχου, η παράταση της προθεσμίας των τριάντα (30) μηνών με απόφαση του αρμόδιου οργάνου μετά από σχετική εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας.»

9. Η παρ. 5 του άρθρου δέκατου όγδοου του ν. 4787/2021 (Α' 44) τροποποιείται ως προς τον χρόνο ισχύος των βεβαιώσεων της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4495/2017 (Α' 167) και διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Ο χρόνος ισχύος των βεβαιώσεων της παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4495/2017 (Α' 167) με ημερομηνία αυτοψίας από 1η.1.2021 έως και 31η.1.2021 παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 30ή.9.2021, με δυνατότητα υπαγωγής ρύθμισης και μετά την 1η Φεβρουαρίου 2021, χωρίς υποχρέωση καταχώρισης στοιχείων ταυτότητας κτηρίου/διηρημένης ιδιοκτησίας.»

Άρθρο 119

Πολεοδομικός σχεδιασμός

1. Τροποποιείται η περ. α' του άρθρου 70 του ν. 4495/2017 (Α' 167), ως προς τα ακίνητα προσφοράς συντελεστή δόμησης, ως εξής:

«α. ακίνητα επί των οποίων έχει επιβληθεί απαλλοτρίωση είτε μέσω του ρυμοτομικού σχεδίου ή με πράξη κήρυξης απαλλοτρίωσης, με σκοπό τη δημιουργία κοινόχρηστων ή κοινωφελών χώρων που προβλέπονται στο αντίστοιχο ρυμοτομικό σχέδιο ή έχει καθοριστεί η χρήση κοινοχρήστου ή κοινωφελούς χώρου ή χώρου πρασίνου από τον υπερκείμενο σχεδιασμό, ακόμη και όταν περιέχουν κτίρια των περ. β' και γ'».

2. Τροποποιούνται οι περ. δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 4495/2017, ως προς την απαιτούμενη διαδικασία για τον καθορισμό Ζωνών Υποδοχής Συντελεστή Δόμησης, ως εξής:

«δ) Γνωμοδότηση των οικείων Δημοτικών ή Περιφερειακών Συμβουλίων.

ε) Εισήγηση της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού (Δ.Π.Σ.) ή της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μητροπολιτικών Αστικών και Περιαστικών Περιοχών (Δ.Σ.Μ.Α.Π.Π.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατά περίπτωση.»

3. Τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 4495/2017, ως προς τις εφαρμοστέες διατάξεις, ως εξής:

«3. Οι Ζ.Υ.Σ. καθορίζονται, επίσης, στο πλαίσιο εκπόνησης Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων και ΕΠΣ σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241).»

4. Τροποποιούνται οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 72 του ν. 4495/2017, ως προς τις περιοχές χωροθέτησης Ζωνών Υποδοχής Συντελεστή Δόμησης, και διαμορφώνονται ως εξής:

«5. Οι Ζ.Υ.Σ. μπορεί να χωροθετούνται σε περιοχές που βρίσκονται:

α) εντός Εγκεκριμένων Ρυμοτομικών Σχεδίων ή εντός περιοχών, για τις οποίες έχει εκκινήσει η διαδικασία πολεοδόμησης με κανονιστική πράξη ή εντός περιοχών προς πολεοδόμηση ή εντός εγκεκριμένων ορίων οικισμών που υφίστανται πριν από την έναρξη ισχύος του από 17.7.1923 ν.δ. (Α' 228), ή έχουν πληθυσμό κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων,

β) εκτός των ορίων ιστορικών τόπων, παραδοσιακών οικισμών, αρχαιολογικών χώρων, περιοχών που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160), στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4067/2012 (Α' 79) ή στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1577/1985 (Α' 210) και περιοχών στις οποίες έχουν επιβληθεί ειδικοί όροι δόμησης για την προστασία παραδοσιακών ή αρχιτεκτονικών συνόλων, αρχαιολογικών χώρων ή άλλων πολιτιστικών ή περιβαλλοντικά αξιόλογων στοιχείων,

γ) εκτός ιστορικών κέντρων πόλεων, με εξαίρεση τα τμήματα στα οποία γίνεται ανάπλαση, σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως και 17 του ν. 2508/1997 (Α' 124),

δ) εκτός καθορισμένων ορίων περιοχών, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ζώνες προστασίας χώρων ή κτιρίων που έχουν κηρυχθεί για οποιονδήποτε λόγο προστατευόμενοι, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις,

ε) εκτός των δύο πρώτων Οικοδομικών Τετραγώνων (Ο.Τ.) μετά από τη γραμμή του αιγιαλού ή της όχθης μεγάλων λιμνών ή πλεύσιμων ποταμών και εκτός ανοικτών οικοδομικών τετραγώνων,

στ) εκτός οικοδομικών τετραγώνων με κλίση του φυσικού εδάφους μεγαλύτερη από είκοσι πέντε τοις εκατό (25%),

ζ) εκτός οικοδομικών τετραγώνων που γειτνιάζουν με δασικές εκτάσεις.

Επιπλέον των χαρακτηριστικών αυτών, πρέπει να τεκμηριώνεται από τη στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παρ. 2, ότι με τη μεταφορά συντελεστή δόμησης:

α) [Καταργείται]

β) Δεν απειλείται η αλλοίωση ευμενών όρων διαβίωσης που έχουν διαμορφωθεί, λαμβανομένων υπόψη των δράσεων περιβαλλοντικής και πολεοδομικής εξισορρόπησης μέσω της Ψηφιακής Τράπεζας Γης του άρθρου 76.

γ) Δεν επέρχεται υπέρβαση του ορίου κορεσμού της περιοχής, με βάση την οικιστική πυκνότητα και ενόψει του ήδη ισχύοντος συντελεστή δόμησης.

6. Με τις ειδικές πολεοδομικές μελέτες Ζ.Υ.Σ., προσδιορίζονται μέσα στην περιοχή της δημοτικής ενότητας ή του δήμου ή των όμορων δήμων ή της οικείας περιφερειακής ενότητας ή περιφέρειας, για την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 5, η ζώνη υποδοχής μεταφοράς συντελεστή δόμησης και, σε ποσοστό επί του συνολικού εμβαδού των δομήσιμων επιφανειών της ζώνης, όπως το ποσοστό αυτό προκύπτει από τον υπολογισμό των Σ.Δ. που ισχύουν στην περιοχή, το ανώτατο συνολικό εμβαδόν δομήσιμων επιφανειών που επιτρέπεται να μεταφερθεί μέσα σε αυτήν, αφού αξιολογηθούν:

α) το προτεινόμενο ποσοστό αύξησης του ισχύοντος Σ.Δ. που προκύπτει, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό οικιστικής ανάπτυξης, τη θέση, φυσιογνωμία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής, την οικιστική πυκνότητα και το όριο κορεσμού, σύμφωνα με τον ισχύοντα Σ.Δ., την έκταση που προκύπτει από την αδυναμία εκμετάλλευσης ακινήτων, όπως διατηρητέων κτιρίων, το σύνολο των Τίτλων Μ.Σ.Δ. που έχουν εκδοθεί για τη Μ.Σ.Δ. στην περιοχή, την επιβάρυνση από αυθαίρετες κατασκευές και αλλαγές χρήσης του άρθρου 9 του ν. 4178/2013 (Α' 174) και του άρθρου 96 του παρόντος,

β) η επακόλουθη μεταβολή της οικιστικής φυσιογνωμίας της περιοχής, με προσδιορισμό της μεταβολής πυκνοτήτων και του κυκλοφοριακού φόρτου, καθώς και άλλων παραμέτρων του αστικού περιβάλλοντος,

γ) η επάρκεια, μετά και από την πραγματοποίηση της Μ.Σ.Δ., των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, που προβλέπονται από το Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο, για την κάλυψη των αναγκών των κατοίκων της περιοχής.

Σε περιπτώσεις που πληρούνται τα λοιπά κριτήρια εκτός της επάρκειας, είναι δυνατό με τη ΖΥΣ να καθορίζεται σε ακίνητα που εμπίπτουν σε αυτήν η χρήση κοινόχρηστου ή κοινωφελούς χώρου,

δ) η φέρουσα ικανότητα της περιοχής και το τοπίο.»

5. Η περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 76 του ν. 4495/2017 τροποποιείται ως προς τις δράσεις περιβαλλοντικής και πολεοδομικής εξισορρόπησης και διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπλασης σε περιβαλλοντικά και πολεοδομικά υποβαθμισμένες ή κορεσμένες περιοχές, καθώς και σε περιοχές που χρήζουν ειδικής προστασίας, με σκοπό την ανάδειξη και προστασία των περιοχών, τη διεύρυνση του αδόμητου - ελεύθερου χώρου, την ανανέωση του κτιριακού αποθέματος και την αύξηση της αστικής βιωσιμότητας των περιοχών.

Στις αναπλάσεις περιλαμβάνεται και η ενοποίηση ακάλυπτων χώρων και άλλων οικοπέδων για τη δημιουργία δικτύου ελεύθερων προσβάσιμων χώρων αποκλειστικά για πεζούς, όπως προβλέπεται στις περ. α' και β' της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4067/2012 (Α' 79).»

6. Στην παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4447/2016 (Α' 241) προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Σε περιοχές που έχουν ήδη πολεοδομηθεί, οι χρήσεις γης που καθορίζονται με τα ΤΠΣ, κατισχύουν αυτών που είχαν καθορισθεί με το ρυμοτομικό σχέδιο, χωρίς κατ' αρχήν να απαιτείται η αναθεώρηση του υφιστάμενου ρυμοτομικού σχεδίου, προκειμένου οι χρήσεις του να προσαρμοσθούν στις χρήσεις του ΤΠΣ. Αναθεώρηση του ρυμοτομικού σχεδίου απαιτείται μόνον εάν απαιτείται περαιτέρω εξειδίκευση των χρήσεων γης που καθορίζονται με το νέο ΤΠΣ, όπως όταν πρόκειται για τον καθορισμό νέου ή τον αποχαρακτηρισμό εγκεκριμένου κοινόχρηστου ή κοινωφελούς χώρου. Το ΤΠΣ δύναται επίσης να τροποποιεί και να αναδιαμορφώνει τους ισχύοντες όρους δόμησης.»

7. Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016, ως προς τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, μετά την περ. δ' προστίθεται περ. δα' ως εξής:

«δα. Με τα ΕΠΣ δύνανται να καθορίζονται ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης ακόμη και κατά παρέκκλιση από τους ισχύοντες όρους και περιορισμούς δόμησης, καθώς και από τις διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού και της εκτός σχεδίου δόμησης, κατόπιν ειδικής μελέτης και σχετικής επιστημονικής τεκμηρίωσης.»

8. Στην περ. β' της παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 προστίθεται αναφορά ως προς τη συμπερίληψη των Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) του ν. 3982/2011 (Α' 143) στα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Ε.Π.Σ., κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, αποτελούν επίσης:

α) οι Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) του άρθρου 29 του ν. 2545/1997 (Α' 254), οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) του άρθρου 24 του ν. 1650/1986 (Α' 160) και τα Τοπικά Ρυμοτομικά Σχέδια του άρθρου 26 του ν. 1337/1983 (Α' 33),

β) οι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποικιακών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41, καθώς και τα Επιχειρηματικά Πάρκα Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (ΕΠΜΜΜ) της περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α' 143),

γ) τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (ΕΣΧΑΔΑ) του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α' 152), τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204) και του ν. 4608/2019.

Για τη χωρική οργάνωση των περιοχών των περ. α' και β' εφαρμόζονται οι οικείες για κάθε κατηγορία υποδοχέα διατάξεις, καθώς και η διαδικασία της περ. ε' της παρ. 1. Για τον σχεδιασμό και τη χωρική οργάνωση των περιοχών της περ. γ' εφαρμόζεται αποκλειστικά το οικείο θεσμικό τους πλαίσιο. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω υποδοχέων των περ. α', β' και γ' η οριοθέτηση των υδατορεμάτων που εμπίπτουν σε αυτούς, γίνεται με τη διοικητική πράξη έγκρισης εκάστου υποδοχέα, ύστερα από υποβολή φακέλου οριοθέτησης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4258/2014 (Α' 94).»

Άρθρο 120

Επείγουσες βελτιώσεις - αποσαφηνίσεις του ν. 4495/2017

1. Στην περ. 3 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3) της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4495/2017 (Α' 167), α) τροποποιείται η υποπερ. ε), β) προστίθεται υποπερ. ιβ) και η περ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3) Κατηγορία 3:

α) ανέγερση κτιρίου σε εντός εγκεκριμένου σχεδίου περιοχή, επιφάνειας έως χίλια (1.000) τ.μ. δόμησης για ειδικά κτίρια και έως δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ. δόμησης για κτίρια με επικρατούσα χρήση κατοικίας,

β) ανέγερση κτιρίου με χρήση κατοικίας σε εκτός σχεδίου περιοχή, στην οποία υφίσταται κτηματογράφηση και εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) ή Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων (ΣΧΟΟΑΠ) σε άρτιο κατά τον κανόνα,

γ) ανέγερση κτιρίου σε οικόπεδο εντός οριοθετημένου οικισμού με το από 24.4.1985 π.δ. (Δ' 181) για κτίριο με επικρατούσα χρήση κατοικίας,

δ) προσθήκη δόμησης σε νομίμως υφιστάμενο κτίριο, με χρήση κατοικίας,

ε) προσθήκη δόμησης σε νομίμως υφιστάμενο κτίριο, με χρήση ειδικού κτιρίου, εφόσον η προσθήκη δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της υπάρχουσας δόμησης, σε εντός και εκτός σχεδίου δόμηση,

στ) αλλαγές χρήσης κτιρίων ή αυτοτελών οριζόντιων ή κάθετων ιδιοκτησιών που βρίσκονται σε εντός ή εκτός σχεδίου περιοχές,

ζ) κατασκευή πισίνας, εφόσον δεν καλύπτεται από τις περιπτώσεις της έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας,

η) τοίχοι αντιστήριξης, περιτοιχίσεις και περιφράξεις που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας και με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της Κατηγορίας 1,

θ) εργασίες τοποθέτησης υπόγειων και προκατασκευασμένων δεξαμενών ύδατος, καθώς και δεξαμενών λυμάτων,

ι) εργασίες επισκευής και εργασίες αλλαγής διαρρυθμισμού νομίμως υφιστάμενων κτιρίων που δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις του άρθρου 30,

ια) εργασίες των περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 29 για τις οποίες απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό τους,

ιβ) εργασίες τοποθέτησης υπόγειων, δεξαμενών υγρών και αερίων καυσίμων σε πρατήρια καυσίμων.»

2. Η περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 τροποποιείται, ως προς τις προϋποθέσεις αυτόματης έκδοσης των αδειών που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης της Κατηγορίας 3, και διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Οι άδειες που εμπίπτουν στον τρόπο έκδοσης της Κατηγορίας 3 χωρίς προέγκριση του άρθρου 36, εκδίδονται αυτόματα, ύστερα από την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις αναγκαίες μελέτες, που προβλέπονται στο άρθρο 40. Μεταξύ των υποβαλλόμενων ηλεκτρονικά στοιχείων, συμπεριλαμβάνεται υποχρεωτικά έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., στην οποία αναγράφονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στη θέση του ακινήτου και οι κατά περίπτωση απαραίτητες εγκρίσεις φορέων και υπηρεσιών. Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Η ανωτέρω έγγραφη βεβαίωση συνοδεύεται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του μελετητή μηχανικού, ότι δεν έχουν μεταβληθεί οι όροι και οι προϋποθέσεις δόμησης στην περιοχή του ακινήτου για το οποίο εκδόθηκε.

Ο αριθμός οικοδομικής άδειας που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η έναρξη των οικοδομικών εργασιών.

Η αρμόδια Υ.ΔΟΜ. διενεργεί υποχρεωτικά δειγματοληπτικό έλεγχο της νομιμότητας των υποβαλλόμενων μελετών και στοιχείων, σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον των οικοδομικών αδειών που χορηγούνται με την ανωτέρω διαδικασία. Ο υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος διενεργείται ανά εξάμηνο για τις άδειες του παρελθόντος εξαμήνου.»

3. Η περ. η' του άρθρου 28 του ν. 4495/2017, ως προς τον ορισμό «Ενημέρωση του φακέλου της οικοδομικής άδειας», τροποποιείται ως εξής:

«η) Ενημέρωση του φακέλου της οικοδομικής άδειας»: Είναι η διοικητική πράξη με την οποία καταχωρίζονται στον φάκελο των μελετών, ανεξάρτητα από τον χρόνο ισχύος της οικοδομικής άδειας, τροποποιήσεις των μελετών, που δεν αλλάζουν το διάγραμμα δόμησης με επαύξηση των μεγεθών δόμησης, κάλυψης, όγκου και ύψους και τροποποίηση του περιγράμματος του κτιρίου, καθώς και η αλλαγή ιδιοκτήτη κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42.»

4. Η περ. β' της παρ. 10 του άρθρου 42 του ν. 4495/2017, ως προς την αναγκαία ενημέρωση του φακέλου της οικοδομικής άδειας, τροποποιείται ως εξής:

«β) τροποποιήσεις των μελετών, εφόσον δεν μεταβάλλονται τα πολεοδομικά μεγέθη κάλυψης, δόμησης,

όγκου, ύψους, οι πλάγιες και οπίσθιες αποστάσεις και ο υπολογισμός των αναγκών σε χώρους στάθμευσης (άρθρο 39 παρ. 3β) του διαγράμματος κάλυψης.»

5. Στην παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Σε περίπτωση που ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης διαπιστώσει αδυναμία συγκρότησης ή λειτουργίας ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Α ή Β, με απόφασή του καθορίζει το αντίστοιχο ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Α ή Β όμορης περιφερειακής ενότητας της ίδιας περιφέρειας που θα ασκεί τις αρμοδιότητες αυτού έως τη συγκρότησή του ή την αποκατάσταση της εύρυθμης λειτουργίας του.»

6. Η παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, ως προς τη συγκρότηση του ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β, τροποποιείται ως εξής:

«Το ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β είναι πενταμελές και αποτελείται από:

α) έναν (1) Διευθυντή Υπηρεσίας Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.) ή τον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας δήμου της οικείας περιφερειακής ενότητας ως Πρόεδρο με τον αναπληρωτή του,

β) ένα (1) μέλος υπάλληλο Υ.ΔΟΜ. ή τεχνικής υπηρεσίας δήμου της οικείας Περιφερειακής ενότητας με τον αναπληρωτή του,

γ) έναν (1) μηχανικό, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., με δεκαετή εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, ειδικότητας πολιτικού μηχανικού ή αρχιτέκτονα μηχανικού ή τοπογράφου μηχανικού ή χωροτάκτη - πολεοδόμου μηχανικού, ως μέλος,

δ) ένα (1) μέλος που ορίζεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας από το Μητρώο ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. της παρ. 4, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως μέλος. Έως τη σύσταση του Μητρώου, ή σε περίπτωση που είναι αδύνατη η εύρεση μέλους από το Μητρώο, από έναν (1) μηχανικό, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., με δεκαετή εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, ειδικότητας πολιτικού μηχανικού ή αρχιτέκτονα μηχανικού ή τοπογράφου μηχανικού ή χωροτάκτη - πολεοδόμου μηχανικού,

ε) έναν (1) δικηγόρο, ο οποίος επιλέγεται με κλήρωση από τα Μητρώα της παρ. 5. Έως τη σύσταση του Μητρώου δικηγόρων ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. της παρ. 5, ή σε περίπτωση που είναι αδύνατη η εύρεση μέλους από το Μητρώο δικηγόρων ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., υποδεικνύεται από τον οικείο δικηγόρο σύλλογο δικηγόρος, τουλάχιστον παρ' Εφέταις, με τον αναπληρωτή του. Σε περίπτωση που δεν ορισθεί δικηγόρος από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της πρόσκλησης από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την οποία ο τελευταίος αποστέλλει υποχρεωτικά εντός (5) ημερών από τη διαπίστωση της μη επάρκειας μελών, τότε το ανωτέρω όργανο συγκροτείται νομίμως, χωρίς τη συμμετοχή αυτού.

Γραμματέας του Συμβουλίου και αναπληρωτής του ορίζονται υπάλληλος Υ.ΔΟΜ. ή δήμου της οικείας Περιφερειακής ενότητας.»

7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται για συγκροτήσεις ή τροποποιήσεις συγκροτήσεων ΣΥΠΟΘΑ Β μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

8. Η περ. 1 της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4495/2017 τροποποιείται ως εξής:

«1) Για κάθε περίπτωση που προβλέπεται από άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις η γνωμοδότηση του Σ.Α. ή των ΣΧΟΠ Αιγαίου.»

9. Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. γ του άρθρου 28 του ν. 4495/2017 ως εξής:

«Ως προέγκριση νοείται και η απόφαση έγκρισης επέμβασης του ν. 998/1979, όπως ισχύει.»

10. Η παρ. 4 του άρθρου 106 του ν. 4495/2017 τροποποιείται ως προς το πεδίο εφαρμογής της, περιλαμβανομένης σε αυτό της ειδικής περίπτωσης αυθαιρέτων κατασκευών σε ανταλλάξιμα ακίνητα Δημοσίου, ως εξής:

«4. Αυθαιρέτες κατασκευές πριν από τις 28.7.2011, που έχουν κατεδαφιστεί από τους ιδιοκτήτες ή πρόκειται να κατεδαφιστούν και για τις οποίες έχουν βεβαιωθεί πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης στην αρμόδια φορολογική αρχή και δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση για την κατεδάφισή τους ή για τις οποίες έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση για την κατεδάφισή τους, αλλά έχουν ανεγερθεί προ του β.δ. της 9ης.8.1955 και βρίσκονται σε ανταλλάξιμο ακίνητο του Δημοσίου, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος με την καταβολή παραβόλου ποσού πεντακοσίων (500) ευρώ. Για την υπαγωγή υποβάλλονται αίτηση, τεχνική έκθεση μηχανικού και αποδεικτικά στοιχεία για την κατεδάφιση, δεν απαιτούνται πρόσθετα στοιχεία και σχέδια και εφαρμόζεται η διαδικασία διαγραφής ανείσπρακτων βεβαιωθέντων προστίμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.»

Άρθρο 121

Ειδικές πολεοδομικές ρυθμίσεις

1. Η παρ. 2β του άρθρου 2 του π.δ. της 24/31 Μαΐου 1985 (Δ' 270) τροποποιείται και διαμορφώνεται ως εξής:

«2β. Οι αποστάσεις των κατασκευών της παρ. 2α σε περίπτωση που έχουν κατασκευαστεί με επικάλυψη από σκληρό υλικό (π.χ. γυαλί) από τα όρια του γηπέδου ορίζονται σε 2,50 μέτρα.»

2. Η παρ. 16 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174) αντικαθίσταται ως εξής:

«16. Κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, σε περιοχές Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) που επιτρέπεται η εγκατάσταση βιομηχανικών - βιοτεχνικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων χονδρεμπορίου, επιτρέπεται και η χρήση εμπορικών εκθέσεων - εκθεσιακών κέντρων, καθώς και η χρήση Ιδιωτικών Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (ΙΚΤΕΟ).»

3. Το ακίνητο που παραχωρήθηκε στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, κατόπιν της υπ' αρ. 284/2020 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Αγίου Νικολάου Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου Κρήτης (ΑΔΑ: 9ΠΖΥ-ΩΚΨ-0ΜΖ), όπως εμφανίζεται στο συνημμένο διάγραμμα, χρησιμοποιείται για την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων με σκοπό τη στέγαση Υπηρεσιών Ελληνικής Αστυνομίας και Πυροσβεστικού Σώματος και εντάσσεται στην κατηγορία χρήσης γης του άρθρου 4 του π.δ. 59/2018, κατά παρέκκλιση τυχόν διαφορετικών προβλέψεων του ισχύοντος Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων (ΣΧΟΟΑΠ).

4. Για την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων της παρ. 4 δύναται να ισχύουν ειδικά οι εξής όροι δόμησης:

α. Επιτρέπεται η ανέγερση περισσότερων του ενός κτιρίων επί του γηπέδου.

β. Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης του γηπέδου ανέρχεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της επιφάνειάς του.

γ. Ο μέγιστος συντελεστή δόμησης ανέρχεται σε 0,6.

δ. Οι ελάχιστες αποστάσεις των κτιρίων από τα όρια του γηπέδου ανέρχονται στα πέντε μέτρα (5μ).

ε. Ο μέγιστος αριθμός ορόφων ανέρχεται σε τρεις (3) και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων είναι τα δέκα μέτρα (10 μ.), μετρούμενο από το γύρω φυσικό ή διαμορφωμένο έδαφος.

στ. Το ύψος της περίφραξης του γηπέδου, εφόσον τούτο απαιτείται για λόγους ασφαλείας του κοινού και των εγκαταστάσεων, δύναται να ανέρχεται στα τέσσερα μέτρα και πενήντα εκατοστά (4,50 μ.), εκ των οποίων το συμπαγές μέρος στα δύο μέτρα (2 μ.).

5. Η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4122/2013 (Α' 22) τροποποιείται ως προς το πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης που αφορά σε νέα κτίρια κατοικιών ή προσθήκες σε υφιστάμενα κτίρια κατοικιών και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την έκδοση οικοδομικής άδειας νέου ή ριζικά ανακαινιζόμενου υφιστάμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, εκπονείται και υποβάλλεται, σύμφωνα με τον ν. 4495/2017 (Α' 167) η οριζόμενη στην παράγραφο 25 του άρθρου 2, Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) του κτιρίου.

Για την έκδοση οικοδομικής άδειας νέου κτιρίου, καθώς και για προσθήκη νέας κτιριακής μονάδας σε κτίριο που ανεγείρεται βάσει οικοδομικής άδειας της οποίας η αίτηση υποβάλλεται μετά την 1η Ιουνίου 2021, υποβάλλεται ΜΕΑ που τεκμηριώνει ότι το κτίριο πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές και τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης κτιρίου σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης και ειδικά για τις προεγκρίσεις οικοδομικών αδειών που εκδίδονται μέχρι και τις 31 Μαΐου 2021 και αφορούν νέα κτίρια κατοικιών ή προσθήκες σε υφιστάμενα κτίρια κατοικιών, υποβάλλεται ΜΕΑ που τεκμηριώνει ότι το κτίριο (ή η προσθήκη) είναι κατ' ελάχιστον ενεργειακής κατηγορίας Β+ σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ.»

6. Στο άρθρο 8 του ν. 1337/1983 (Α' 33) προστίθεται παρ. 14 ως εξής:

«14. Στις ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται στο πυκνοδομημένο τμήμα πολεοδομικών μελετών σύμφωνα με την καταργηθείσα με την παρ. 8 του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 8 του παρόντος, δύναται να χορηγούνται οικοδομικές άδειες πριν από την πράξη εφαρμογής με την προϋπόθεση τακτοποίησης των κατά τον υπολογισμό υποχρεώσεων εισφοράς σε χρήμα και μετατροπής σε χρήμα της υποχρέωσης εισφοράς σε γη και τήρησης των οριζόμενων στην παρ. 10 του άρθρου 43 του παρόντος προϋποθέσεων.»

7. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, που εκδίδονται μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να οριοθετούνται συγκεκριμένες περιοχές παρέμβασης της «Σταθερές Συγκοινωνίες» (ΣΤΑΣΥ) Α.Ε., να επιβάλ-

ονται ειδικοί όροι και περιορισμοί στις χρήσεις γης και στη δόμηση, τη μορφολογία και την αισθητική των κτιρίων και των ακάλυπτων χώρων, ειδικοί όροι και περιορισμοί στάθμευσης, ειδικοί όροι φωτισμού, ειδικοί τρόποι σήμανσης της κυκλοφορίας και πληροφόρησης, συμβατικής ή ηλεκτρονικής, καθώς και κάθε άλλος πολεοδομικός, αρχιτεκτονικός ή μορφολογικός όρος ή περιορισμός, που κρίνεται αναγκαίος για την αναβάθμιση της αισθητικής και της λειτουργικότητας της πόλης. Με τις ίδιες αποφάσεις χορηγούνται όλες οι απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένων οικοδομικών αδειών και βεβαιώσεων εγκατάστασης, για την εκτέλεση των έργων που εμπíπτουν στους σκοπούς της ΣΤΑΣΥ Α.Ε., κατά παρέκκλιση των υφιστάμενων σχετικών διαδικαστικών και ουσιαστικών διατάξεων.

8. Οι αποφάσεις που εκδόθηκαν δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2947/2001 (Α' 228) και του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου έβδομου του ν. 1955/1991 (Α' 112) δύναται να τροποποιούνται και μετά την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 για λόγους διόρθωσης σφαλμάτων και εν γένει αναβάθμισης της αισθητικής, της λειτουργικότητας και της εικόνας της πόλης.

9. Η εφαρμογή των σχεδίων πόλης των ν.δ. 1923 και ν. 1337/1983 (Α' 33) στις χαρακτηριζόμενες ως «κοινόχρηστοι χώροι - άλση» εκτάσεις, οι οποίες παρά την ένταξή τους στο σχέδιο πόλης εξακολουθούν να διέπονται απόλυτα από τη δασική νομοθεσία, πραγματοποιείται χωρίς τη σύνταξη πράξης αναλογισμού ή πράξης εφαρμογής, κατά περίπτωση, εξαιρουμένων των εκτάσεων που ανήκουν κατά κυριότητα σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που έχουν ιδρυθεί ή εποπτεύονται από ν.π.δ.δ.. Υπόχρεος της καταβολής των αποζημιώσεων είναι αποκλειστικά ο οικείος Δήμος ή ο κατά περίπτωση φορέας διαχείρισης του χώρου. Η διαδικασία καθορισμού τιμής μονάδος ακολουθεί αυτήν της απόκτησης των κοινωφελών χώρων.

10. Οι Δήμοι Μητροπολιτικών Κέντρων, οι Μεγάλοι και Μεσαίοι Ηπειρωτικοί Δήμοι, οι Δήμοι Πρωτεύουσες Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και οι Μεγάλοι και Μεσαίοι Νησιωτικοί Δήμοι, σύμφωνα με τις παρ. 6 και 8 του άρθρου 119 του ν. 4759/2020 (Α' 245), εκπονούν υποχρεωτικά έως και την 31η.12.2022 πρόγραμμα καθορισμού απαραίτητων παρεμβάσεων εξασφάλισης της προσβασιμότητας, των υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων συμπεριλαμβανομένων των δικτύων πεζή μετακίνησης, των οδούσεων διαφυγής, χώρων εκτόνωσης, σημείων προσωρινής περίθαλψης και σημείων καταφυγής των πολιτών εντός των διοικητικών τους ορίων (εφεξής ονομαζόμενο «Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)». Η εκπόνηση Σ.Α.Π. πραγματοποιείται είτε με ιδίους πόρους του δήμου είτε κατόπιν χρηματοδότησης από πόρους του Πράσινου Ταμείου ή του Ε.Σ.Π.Α..

11. Για την εντός των ορίων του παραδοσιακού τμήματος της πόλης των Αθηνών περιοχή (Ιστορικό Κέντρο), όπως αυτή έχει οριοθετηθεί με τα από 21.9.1979 (Δ' 567) και από 26.5.1989 (Δ' 411) προεδρικά διατάγματα, την αρμοδιότητα της έγκρισης για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων σε πλατείες, πλατώματα, πεζοδρόμια ή

πεζόδρομους ως ορίζονται από τα ανωτέρω διατάγματα με τα οποία έχουν καθοριστεί ειδικές χρήσεις γης στην ως άνω περιοχή, έχουν οι καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων. Οι ανωτέρω υπηρεσίες ασκούν τον κατά περίπτωση επιβαλλόμενο έλεγχο που ορίζεται από τα ανωτέρω διατάγματα. Οι αδειοδοτήσεις που προβλέπονται από αρχαιολογικές και άλλες ειδικές διατάξεις για την περιοχή του πρώτου εδαφίου εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 122
Επείγουσες βελτιώσεις και αποσαφηνίσεις
του ν. 4067/2012 και του ν. 4759/2020

1. Η παρ. 28 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 (Α' 79) τροποποιείται και διαμορφώνεται ως εξής:

«28. Εσωτερικός εξώστης (πατάρι) είναι ο προσβάσιμος χώρος που βρίσκεται εντός χώρου, όπου η υποκείμενη επιφάνεια πληροί τις προϋποθέσεις χώρου κύριας χρήσης και έχει προσπέλαση από τον χώρο αυτόν ή και το κοινόχρηστο κλιμακοστάσιο του κτιρίου ή και το κεντρικό κλιμακοστάσιο αυτοτελούς ανεξάρτητης ιδιοκτησίας. Αποτελεί παράρτημα της υποκείμενης χρήσης, έχει συνολικό καθαρό εμβαδόν, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι εξωτερικοί του τοίχοι, μικρότερο του 70% της μικτής επιφάνειας του υποκείμενου χώρου, δεν θεωρείται όροφος και δεν αποτελεί ανεξάρτητη ιδιοκτησία. Ως υποκείμενος χώρος, νοείται η συνολική επιφάνεια της κάτοψης (κύριοι χώροι, βοηθητικοί χώροι, κεντρικό κλιμακοστάσιο αυτοτελούς ανεξάρτητης ιδιοκτησίας, ηλιακά αίθρια), συμπεριλαμβανομένων των τοίχων που την ορίζουν. Κάτω από τον εσωτερικό εξώστη είναι χώροι κύριας ή βοηθητικής χρήσης, όπως διάδρομοι, χώροι υγιεινής. Στον υπολογισμό του ποσοστού του εσωτερικού εξώστη προσμετράται η κλίμακα ανόδου, που συνδέει τον εσωτερικό εξώστη με τον χώρο της υποκείμενης επιφάνειας (δεν προσμετράται η κλίμακα του κοινόχρηστου κλιμακοστασίου ή του κεντρικού κλιμακοστασίου αυτοτελούς ανεξάρτητης ιδιοκτησίας). Το πατάρι δύναται να είναι συνεπίπεδο με όροφο ή και σοφίτα του κτιρίου ή και ανοικτό εξώστη ή και κλειστό εξώστη, να είναι προσπελάσιμο από τους παραπάνω χώρους και να φέρει κλειστούς χώρους σε οποιοδήποτε σημείο της επιφάνειάς του και σε απόσταση ενός (1) τουλάχιστον μέτρου από τα ανοικτά όρια, οι οποίοι δεν προσμετρώνται στον συντελεστή δόμησης. Τα ανοικτά όρια του εσωτερικού εξώστη δύνανται να βλέπουν σε ηλιακό αίθριο. Σε περίπτωση κτιρίου με στέγη, αν το πατάρι βρίσκεται κάτω από τη στέγη δύναται να αποτελεί ενιαίο σύνολο με τον χώρο κάτω από την στέγη. Σε αυτήν την περίπτωση, για τον υπολογισμό του ελεύθερου ύψους ο παραπάνω χώρος αντιμετωπίζεται ενιαία, υπό την προϋπόθεση ότι πληροί τους όρους μέσου ελεύθερου ύψους των χώρων κύριας ή βοηθητικής χρήσης.»

2. Στην παρ. 38 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 38 διαμορφώνεται ως εξής:

«38. Κλειστός εξώστης («έρκερ») είναι η κλειστή από όλες τις εξωτερικές πλευρές οριζόντια προεξοχή δαπέδου τμήματος κτιρίου (ορόφου, σοφίτας, κλειστού εσω-

τερικού εξώστη) που προβάλλει πέρα από τις επιφάνειες των όψεων του κτιρίου και εξέχει του περιγράμματος κάλυψης του ορόφου. Ο κλειστός εξώστης δύνανται να έχει ανοίγματα και στις κλειστές εξωτερικές πλευρές του.»

3. Στην παρ. 56 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 56 διαμορφώνεται ως εξής:

«56. Όψεις του κτιρίου είναι οι επιφάνειες του κτιρίου προς τους κοινόχρηστους ή και ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου ή και προς όμορα οικοπέδα και ορίζονται, σύμφωνα με τον προσανατολισμό τους. Ως όψεις του κτιρίου, θεωρούνται επίσης, οι στέγες και τα δώματα με τα κιγκλιδώματα ή/και τα στηθαία ασφαλείας, καθώς και με τις κατασκευές του άρθρου 19 και τα κλειστά τμήματα των πυλωτών. Στις όψεις του κτιρίου συμμετέχουν οι επιφάνειες των εξωτερικών θερμομονώσεων, οι επενδύσεις και τα επιχρίσματα του κτιρίου.»

4. Στην παρ. 81 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το τρίτο εδάφιο, προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η παρ. 81 διαμορφώνεται ως εξής:

«81. Σοφίτα είναι ανοιχτός ή κλειστός προσβάσιμος χώρος που βρίσκεται κάτω από την επικλινή στέγη του κτιρίου και δύναται το δάπεδό της να βρίσκεται σε χαμηλότερο ύψος από το σημείο έδρασης της στέγης. Η σοφίτα αποτελεί ενιαίο σύνολο με το χώρο κάτω από την στέγη και ο παραπάνω χώρος αντιμετωπίζεται ενιαία για τον υπολογισμό του ελεύθερου ύψους. Η σοφίτα δύναται να έχει πρόσβαση σε δώμα ή και δώμα ορόφου του κτιρίου ή και ανοικτό εξώστη ή και κλειστό εξώστη. Δεν θεωρείται όροφος και δεν μπορεί να αποτελεί ανεξάρτητη ιδιοκτησία. Επιτρέπεται η πρόσβαση στον χώρο της σοφίτας από κεντρικό κλιμακοστάσιο αυτοτελούς ανεξάρτητης ιδιοκτησίας. Δύναται η επέκταση του δαπέδου της προσμετρώντας την επιφάνεια πλέον του 50% στον σ.δ.. Δεν υφίσταται ελάχιστος ή μέγιστος περιορισμός ως προς το ύψος της σοφίτας.»

5. Στην παρ. 90 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 90 διαμορφώνεται ως εξής:

«90. Ύψος κτιρίου σε κάθε σημείο είναι η κατακόρυφη απόσταση από το σημείο τομής της όψης του κτιρίου με το οριστικά διαμορφωμένο έδαφος έως τη στάθμη της τελικής άνω επιφάνειας του τελευταίου ορόφου στη θέση αυτήν, στην οποία δεν συμπεριλαμβάνεται η μόνωση και η επίστρωση-επικάλυψη. Σε περίπτωση κτιρίου με στέγη, το ύψος κτιρίου σε κάθε σημείο είναι η κατακόρυφη απόσταση από το σημείο τομής της όψης του κτιρίου με το οριστικά διαμορφωμένο έδαφος έως τη στάθμη της κάτω επιφάνειας της χαμηλότερης από τις εδράσεις της στέγης. Το μεγαλύτερο από τα ύψη που πραγματοποιούνται είναι το μέγιστο πραγματοποιούμενο ύψος του κτιρίου.»

6. Η παρ. 91 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 τροποποιείται και διαμορφώνεται ως εξής:

«91. Ύψος στέγης είναι η μεγαλύτερη κάθετη απόσταση από το χαμηλότερο από τα σημεία έδρασής της έως το ανώτατο σημείο της, στο οποίο δεν συμπεριλαμβάνονται η μόνωση και η επίστρωση - επικάλυψή της, και, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, δεν μπορεί να υπερβαίνει

τα 2,00 μ. από το ανώτατο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής.»

7. Στην περ. η' της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, προστίθενται δύο τελευταία εδάφια και η περ. η' διαμορφώνεται ως εξής:

«η. Η επιφάνεια κατακόρυφων φρεατίων ανεξαρτήτως διαστάσεων για μηχανολογικές εγκαταστάσεις ή και για τη συλλογή και εξυπηρέτηση των μηχανολογικών εγκαταστάσεων, καθώς και η επιφάνεια αιθρίων και όλων των διαμπερών μη προσβάσιμων ανοιγμάτων που προκύπτουν από την αρχιτεκτονική λύση (εντός των οποίων μπορούν να περιλαμβάνονται υδάτινα στοιχεία ή/και φυτεμένες επιφάνειες) ή οδεύσεων που λειτουργούν ως φωταγωγοί ή ως αγωγοί κυκλοφορίας του αέρα, όπως καμινάδες εξαερισμού, για τον δροσισμό του κτιρίου. Επιπλέον, η επιφάνεια κατακόρυφων φρεατίων ανεξαρτήτως διαστάσεων, τουλάχιστον 1,50 τ.μ., που λειτουργούν ως φωταγωγοί ή ως αγωγοί κυκλοφορίας του αέρα για φωτισμό ή δροσισμό του κτιρίου. Οι παραπάνω χώροι δεν συμβάλλουν στις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού των χώρων κύριας χρήσης του κτιρίου. Σε αυτούς επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στην παρ. 3 του άρθρου 15 και στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 13, η υποβάθμιση της διαμορφωμένης στάθμης του ακαλύπτου χώρου των χώρων αυτών στο εσωτερικό του κτιρίου έως τη στάθμη του δαπέδου οποιουδήποτε υπογείου. Στα κατακόρυφα φρεατία, εφόσον εγγράφεται σε αυτά τουλάχιστον κύκλος διαμέτρου δ, επιτρέπονται εντός αυτών κατασκευές ή και στοιχεία του άρθρου 16 με μέγιστες διαστάσεις αυτές που ορίζονται στο άρθρο 16. Σε αυτήν την περίπτωση επιβάλλεται καθαρός κύκλος διαμέτρου τουλάχιστον 2/3 του δ.

8. Στην περ. ι' της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4067/2012 τροποποιούνται το τέταρτο και το πέμπτο εδάφιο και η περ. ι' διαμορφώνεται ως εξής:

«ι. Για κτίρια κατοικιών ένας υπόγειος όροφος επιφάνειας ίσης με εκείνη που καταλαμβάνει το κτίριο (κάλυψη κτιρίου), προοριζόμενος για βοηθητικές χρήσεις, με την προϋπόθεση ότι η οροφή του σε κανένα σημείο δεν υπερβαίνει το 1,20 μ. από την οριστική στάθμη του εδάφους. Ο όροφος αυτός δύναται να έχει κύρια χρήση στο σύνολό του ή μερικώς, εφόσον αποτελεί λειτουργικό προσάρτημα αυτοτελούς κατοικίας ή κατοικιών και προσμετρηθεί το 50% της επιφάνειας του χώρου της κύριας χρήσης στο σ.δ. (στον υπολογισμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται βοηθητικοί χώροι για την εξυπηρέτηση του υπογείου της κατοικίας, όπως αποθήκες, χώροι υγιεινής, σάουνα ή χώρους σπα, διάδρομοι, κλιμακοστάσια, ανελκυστήρες). Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύουν οι απαιτήσεις περί φυσικού φωτισμού και αερισμού.

Μπορεί να κατασκευάζεται επιπλέον ένας ή περισσότεροι υπόγειοι όροφοι προοριζόμενοι για βοηθητικές χρήσεις, όπως αποθήκες, χώροι υγιεινής, σάουνα ή χώρους σπα, διάδρομοι, κλιμακοστάσια, ανελκυστήρες. Η μέγιστη επιφάνεια των παραπάνω βοηθητικών χρήσεων, εξαιρουμένων των διαδρόμων, κλιμακοστασίων και ανελκυστήρων, ισούται με εκείνη που καταλαμβάνει το

κτίριο (κάλυψη κτιρίου) και δύναται να τοποθετούνται και σε επεκτάσεις υπογείων σύμφωνα με το άρθρο 17.

Το λεβητοστάσιο και η αποθήκη του επιτρέπεται να βρίσκονται κατ' επέκταση του υπογείου χώρου κύριας χρήσης κατοικίας, αρκεί να αποτελεί ανεξάρτητο πυροδιαμέρισμα και να έχει έξοδο προς ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ανεξαρτήτου του υπολοίπου χώρου του υπογείου.»

9. Στην περ. ια' της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4067/2012 τροποποιούνται το τρίτο και το πέμπτο εδάφιο και η περ. ια' διαμορφώνεται ως εξής:

«ια. Στα ειδικά κτίρια και κτίρια μικτής χρήσης, εφόσον κατασκευάζονται στο ισόγειο άλλες χρήσεις εκτός κατοικίας, ένας υπόγειος όροφος επιφάνειας ίσης με εκείνη που καταλαμβάνουν οι άλλες χρήσεις, ποσοστό του οποίου μέχρι 50% μπορεί να προορίζεται για κύρια χρήση με την προϋπόθεση τήρησης των κανονισμών λειτουργίας του, ανεξάρτητα εκπλήρωσης προϋποθέσεων φυσικού φωτισμού - αερισμού. Το υπόλοιπο 50% δύναται είτε να αποτελεί χώρο κύριας χρήσης ο οποίος προσμετράται στον σ.δ. (στον υπολογισμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται βοηθητικοί χώροι για την εξυπηρέτηση του υπογείου του κτιρίου, όπως αποθήκες, χώροι υγιεινής, σάουνα ή χώρους σπα, διάδρομοι, κλιμακοστάσια, ανελκυστήρες), είτε να διατίθεται αποκλειστικά για βοηθητικές χρήσεις (όπως αποθήκες, χώροι υγιεινής, σάουνα ή χώρους σπα, διάδρομοι, κλιμακοστάσια, ανελκυστήρες), εφόσον λειτουργικά είναι προσάρτημα των χώρων κύριας χρήσης. Οι παραπάνω βοηθητικές χρήσεις δύναται να τοποθετούνται και σε επεκτάσεις υπογείων, σύμφωνα με το άρθρο 17 και η μέγιστη επιφάνεια των παραπάνω βοηθητικών χρήσεων, εξαιρουμένων των διαδρόμων, κλιμακοστασίων και ανελκυστήρων, ισούται με εκείνη που καταλαμβάνει το κτίριο (κάλυψη κτιρίου).

Για την εξυπηρέτηση των υπόλοιπων χρήσεων της ανωδομής μπορεί να κατασκευάζεται επιπλέον ένας υπόγειος όροφος προοριζόμενος για βοηθητικές χρήσεις, όπως οι αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο. Η μέγιστη επιφάνεια των παραπάνω βοηθητικών χρήσεων, εξαιρουμένων των διαδρόμων, κλιμακοστασίων και ανελκυστήρων, ισούται με εκείνη που καταλαμβάνει το κτίριο (κάλυψη κτιρίου) και δύναται να τοποθετούνται και σε επεκτάσεις υπογείων σύμφωνα με το άρθρο 17. Ο όροφος αυτός δύναται να κατανέμεται σε περισσότερους του ενός υπογείου ορόφους αρκεί το άθροισμά τους να μην υπερβαίνει την κάλυψη του κτιρίου, με εξαίρεση την περ. ιβ'. Το λεβητοστάσιο και η αποθήκη του επιτρέπεται να βρίσκεται κατ' επέκταση του υπογείου χώρου κύριας χρήσης, αρκεί να αποτελεί ανεξάρτητο πυροδιαμέρισμα και να έχει έξοδο προς ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ανεξαρτήτου του υπολοίπου χώρου του υπογείου.»

10. Στην περ. ιθ' της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο και η περ. ιθ' διαμορφώνεται ως εξής:

«ιθ. Η επιφάνεια της θερμομόνωσης ή και του θερμομονωτικού στοιχείου πλήρωσης, όπως θερμομονωτικά λιθοσώματα και λοιπά θερμομονωτικά στοιχεία (όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, κουφώματα σύμφωνα με

τις προδιαγραφές του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων [KENAK] ή και θερμομονωτικά πάνελα σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΚΕΝΑΚ), στο σύνολό της, οι επενδύσεις του κτιρίου, όπως διακοσμητική λιθοδομή, μεταλλικές και ξύλινες επενδύσεις, μαρμαρόπλακες και λοιπές επενδύσεις, πάχους έως είκοσι (20) εκατοστά πέραν της θερμομόνωσης και τα επιχρίσματα. Τα παραπάνω δύνανται να βρίσκονται εντός των πλαγίων αποστάσεων Δ ή δ και εκτός της οικοδομικής γραμμής. Όταν η οικοδομική γραμμή ταυτίζεται με την ρυμοτομική, τα παραπάνω κατασκευάζονται σε ύψος τριών (3) τουλάχιστον μέτρων από την οριστική στάθμη του πεζοδρομίου ή την οριστική στάθμη του παραχωρημένου χώρου

11. Το τελευταίο εδάφιο της περ. β' της παρ. 9 του άρθρου 7 του ν. 4067/2012 τροποποιείται και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Οικόπεδα που προϋφίστανται της ισχύος του ν. 651/1977 τα οποία δεν έχουν πρόσωπο σε εγκεκριμένη οδό, εφόσον δεν προέρχονται από κατάτμηση, που έγινε από τους ιδιοκτήτες ή τους δικαιοπαρόχους τους με δικαιοπραξία εν ζωή ή αιτία θανάτου, μετά την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής, όταν παρά την προσκύρωση καταργούμενης ιδιωτικής οδού ή γενικά καταργηθέντος κοινόχρηστου χώρου δεν αποκτούν πρόσωπο ή εμβαδόν κατά τον κανόνα ή την παρέκκλιση της περιοχής, θεωρούνται οικοδομήσιμα εφόσον αποκτούν τουλάχιστον 5,0 μ. πρόσωπο σε εγκεκριμένη οδό και εγγράφουν στο οικοδομήσιμο τμήμα τους κάτωψη κτιρίου με ελάχιστη επιφάνεια 50,00 τμ. και ελάχιστη πλευρά 5,0 μ..

Οικόπεδα τα οποία δεν έχουν πρόσωπο σε εγκεκριμένη οδό, όταν δεν μπορούν δια τακτοποιήσεως να αποκτήσουν πρόσωπο επί εγκεκριμένης οδού, επιτρέπεται να οικοδομούνται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μόνον εφόσον η έλλειψη του προσώπου έλαβε χώρα πριν την ισχύ του ν. 651/1977.»

12. Η περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4067/2012 τροποποιείται και διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Χώρων και κατασκευών που αναφέρονται στις περιπτώσεις ι', ια', ιβ', ιγ', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κε', κστ', κη' και λα' της παρ. 6 του άρθρου 11.»

13. Στο άρθρο 14 του ν. 4067/2012 προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Οι χώροι κλιμακοστασίου καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δύο (2,00 μ.) μέτρων κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. Οι χώροι κύριας χρήσης καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.»

14. Στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στους ακάλυπτους χώρους των οικοπέδων επιτρέπεται η εκσκαφή ή επιχωμάτωση του φυσικού εδάφους για την προσαρμογή του στο κτίριο με την προϋπόθεση ότι σε κανένα σημείο η οριστική στάθμη του εδάφους

δεν θα βρίσκεται ψηλότερα ή χαμηλότερα από το 1,50 μ. από τη φυσική στάθμη του.

Σε περίπτωση εκσκαφής ή επίχωσης ακαλύπτων χώρων του οικοπέδου για οικόπεδα με κλίση μεγαλύτερη του 20%, η στάθμη του φυσικού εδάφους μπορεί να υποβιβαστεί τεχνητά έως 2,00 μ. και να επιχωθεί μέχρι 1,50 μ.

Εκσκαφές ή επιχώσεις εδάφους που υπερβαίνουν τα παραπάνω όρια επιτρέπονται ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.»

15. Στην παρ. 1Β του άρθρου 16 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1Β διαμορφώνεται ως εξής:

«1.Β. Τα παραπάνω στοιχεία έχουν μέγιστο πλάτος ίσο με 1/4 Δ ή 1/4 δ, η απόστασή τους από τα όρια του οικοπέδου δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1,00) μ. όπου αφήνεται απόσταση δ ή Δ και στην περίπτωση που εξέχουν της ρυμοτομικής γραμμής, κατασκευάζονται σε ύψος τουλάχιστον τριών (3) μ. Στοιχεία με πλάτος που υπερβαίνει τα παραπάνω όρια επιτρέπονται, ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.»

16. Στην παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4067/2012 προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής έως πλάτους 1/10 Π (από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου) και όχι περισσότερο των δύο (2,00) μ. από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου, όταν αυτή ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή και κατασκευάζονται σε ύψος τουλάχιστον τριών (3,00) μ. από τη στάθμη του πεζοδρομίου. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής έως πλάτους δύο (2,00) μ. όταν η οικοδομική γραμμή δεν ταυτίζεται με την ρυμοτομική γραμμή και βρίσκονται εντός της ρυμοτομικής γραμμής. Ανοικτοί εξώστες εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου δεν κατασκευάζονται με πλάτος μεγαλύτερο του 1/4 Χ Δ ή 1/4 Χ δ από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου και η απόστασή τους από τα όρια του οικοπέδου δεν είναι μικρότερη από 1,00 μ.. Οι εξώστες, αρχιτεκτονικά και λοιπά δομικά στοιχεία της παρ. 1, αν εξέχουν της ρυμοτομικής γραμμής, απέχουν τουλάχιστον 0,50 μ. από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου και προς την πλευρά της ρυμοτομικής γραμμής σε οριζόντια προβολή. Εφόσον οι ανοικτοί εξώστες φυτεύονται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύονται.»

17. Στην περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4067/2012 προστίθεται νέο πρώτο εδάφιο, τροποποιούνται το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο και η περ. ε' διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Κλειστοί εξώστες (έρκερ) κατασκευάζονται με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Το άθροισμα των επιφανειών των ορθών προβολών σε κατακόρυφο επίπεδο των κλειστών εξωστών που κατασκευάζονται στις όψεις των κτιρίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% της αντιστοίχου επιφάνειας όψης.

β) Η μέγιστη προεξοχή να μην υπερβαίνει το 0,80 μ. από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου.

γ) Σε περίπτωση που η οικοδομική γραμμή συμπίπτει με τη ρυμοτομική γραμμή και το κτίριο τοποθετείται σε αυτήν οι κλειστοί εξώστες επιτρέπονται μόνο για πλάτος δρόμου άνω των 8 μέτρων και σε κάθε περίπτωση πρέπει να βρίσκεται πάνω από 5,00 μέτρα από την οριστική στάθμη του πεζοδρομίου.

δ) Οι κλειστοί εξώστες επιτρέπονται εντός των, υποχρεωτικών ακαλύπτων, σε ύψος άνω των 3,00 μ. και όταν βρίσκονται εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου δεν επιτρέπεται να κατασκευάζονται με πλάτος μεγαλύτερο του 1/4 Χ Δ ή 1/4 Χ δ και η απόστασή τους από τα όρια του οικοπέδου δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1,00 μ..

ε) Επιτρέπεται η κατασκευή κλειστών εξωστών σε προέκταση σοφίτας ή και εσωτερικού εξώστη. Δεν επιτρέπεται η κατασκευή ανοιχτών εξωστών σε προέκταση κλειστών εξωστών. Είναι δυνατή όμως η κατασκευή κλειστών εξωστών δίπλα (σε επαφή ή σε απόσταση) από ανοικτούς εξώστες ή και από στοιχεία της παρ. 1Α. Η πρόσβαση στους ανοικτούς εξώστες μπορεί να γίνεται μέσω ανοιγμάτων, στις κλειστές πλευρές των κλειστών εξωστών, που είναι δίπλα στους ανοικτούς εξώστες.

στ) Η επιφάνεια πάνω από τον κλειστό εξώστη δύναται να είναι βατή.»

18. Στο άρθρο 16 του ν. 4067/2012 προστίθεται η παρ. 11 ως εξής:

«11. Σε περιπτώσεις κτιρίων που εφάπτονται στα όρια του οικοπέδου όλα τα παραπάνω στοιχεία του άρθρου 16 δύναται να εφάπτονται στα όρια ή και να έχουν απόσταση μικρότερη του ενός (1.00) μ.»

19. Στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 τροποποιούνται το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής:

«2.α. Ο υποχρεωτικά ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου τουλάχιστον κατά τα 2/3 του παραμένει χωρίς επίστρωση και φυτεύεται, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Στον υπολογισμό της φύτευσης συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε οποιοδήποτε επίπεδο, καθώς και κατασκευές που επιβάλλονται μετά την ανεύρεση μνημείων για την προστασία και ανάδειξή τους, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Κάθε επιφάνεια που φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών συμμετέχει στον υπολογισμό της απαιτούμενης φύτευσης. Στις παραπάνω επιφάνειες συμπεριλαμβάνονται: φυτεμένα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες, φυτεμένοι ενιαίοι χώροι στάθμευσης, σύμφωνα με την περ. ιγ' της παρ. 6 του άρθρου 11, φυτεμένοι υπαίθριοι χώροι, φυτεμένες εσοχές στο σώμα του κτιρίου, φυτεμένα δώματα ορόφων (που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων) και φυτεμένοι ανοικτοί εξώστες σε οποιοδήποτε επίπεδο.

Οι επιφάνειες κάτω από πέργκολες, στέγαστρα και προστεγάσματα δύναται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης εφόσον φυτεύονται στο επίπεδο εδάφους.

Στην περίπτωση που δημιουργούνται υπαίθριοι χώροι στάθμευσης με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια έως 10% της επιτρεπόμενης κάλυψης, τότε ο υπολογισμός των 2/3 της υποχρεωτικής φύτευσης λαμβάνεται επί του απομειούμενου κατά τα ανωτέρω υποχρεωτικά ακάλυπτου χώρου του οικοπέδου.»

20. Στην περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Κατασκευές, όπως υπαίθριες σκάλες με τα πλατύσκαλα τους, πλατύσκαλα εισόδων, μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών και κατασκευές για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων. Οι παραπάνω κατασκευές δύναται να κατασκευάζονται για τη σύνδεση των επιπέδων του ακάλυπτου χώρου, καθώς και για την πρόσβαση στους ισόγειους και υπόγειους χώρους του κτιρίου. Οι εν λόγω κατασκευές δεν αποτελούν αφητηρία μέτρησης του πραγματοποιούμενου ύψους του κτιρίου.»

21. Στην περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το τρίτο εδάφιο, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες πεζών και κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες (στεγασμένα ή μη) οχημάτων κάθετα στην πρόσοψη του κτιρίου ή των κτιρίων. Όταν τα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες φυτεύονται πάνω από την πλάκα τους, σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, προσμετρώνται στον υπολογισμό της φύτευσης. Στην περίπτωση που τα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες (στεγασμένα ή μη) οχημάτων δεν είναι εφικτό να κατασκευαστούν κάθετα στην πρόσοψη του κτιρίου ή των κτιρίων, επιτρέπεται να κατασκευαστούν σε οποιαδήποτε κατεύθυνση ως προς την πρόσοψη αυτών ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Οι εν λόγω κατασκευές δεν αποτελούν αφητηρία μέτρησης του πραγματοποιούμενου ύψους του κτιρίου.»

22. Στην περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Η επέκταση υπογείων ορόφων με τις χρήσεις που ορίζονται στο άρθρο 11:

Για οικόπεδα εμβαδού έως και εξακοσίων (600) τ.μ. επιτρέπεται έως τα όρια του οικοπέδου. Στην περίπτωση αυτή, επιτρέπεται η εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη.

Σε οικόπεδα εμβαδού από εξακόσια (600) τ.μ. έως χίλια (1000) τ.μ. επιτρέπεται επέκταση των υπογείων έξω από το περίγραμμα της κάλυψης του κτιρίου και έως τα όρια του οικοπέδου σε ποσοστό έως και 80% του υποχρεωτικώς ακάλυπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτή, επιτρέπεται η εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη, σε ποσοστό έως και 30% του συνόλου των απαιτούμενων θέσεων.

Σε περίπτωση που στα οικόπεδα αυτά δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη οι απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης στον πρώτο υπόγειο όροφο, μπορεί να επεκτείνονται όλοι οι υπόγειοι όροφοι έως και 100% του υποχρεωτικώς ακάλυπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτή, επιτρέπεται

η εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη, σε ποσοστό έως και 15% του συνόλου των απαιτούμενων θέσεων.

Σε οικοπέδα εμβαδού άνω των χιλίων (1000) τ.μ. επιτρέπεται επέκταση των υπογείων έξω από το περίγραμμα της κάλυψης του κτιρίου και έως τα όρια του οικοπέδου σε ποσοστό έως και 70% του υποχρεωτικώς ακάλυπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτήν, δεν επιτρέπεται εξαγορά θέσεων στάθμευσης.

Οι επεκτάσεις υπογείων ορόφων με τις χρήσεις που ορίζονται στο άρθρο 11 δύνανται να κατασκευαστούν εντός των ελαχίστων αποστάσεων Δ ή δ του υποχρεωτικού ακάλυπτου χώρου του ακινήτου. Επίσης, δύνανται να κατασκευαστούν κάτω από την επιφάνεια των προκηπίων εφόσον, η στάθμη της πλάκας επικάλυψης βρίσκεται τουλάχιστον σαράντα (40) εκατοστά κάτω από τη στάθμη του οριστικά διαμορφωμένου εδάφους.»

23. Στην περ. β' της παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Τοίχια για την αντιστήριξη πρανών, διαχωριστικοί τοίχοι μέγιστου ύψους ενάμισι (1,50) μ., τοίχοι ελεύθερης διάταξης που συμβάλλουν στη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου μέγιστου ύψους ενάμισι (1,50) μ., πεζούλια, βεράντες, διαμορφώσεις εισόδων (αυλόθυρες - πορτοσιές), φυτεύσεις, κουρ ανγκλαίζ (cours anglaises) συνολικού μήκους μικρότερου ή ίσου του 1/2 της όψης στην οποία αντιστοιχεί και μέχρι καθαρού πλάτους ενάμισι (1,50) μ., καθώς και στοιχεία εξυπηρέτησης, όπως πάγκοι, τραπέζια, άθλησης και παιχνιδότοπων. Στην περίπτωση που οι διαχωριστικοί τοίχοι ή τοίχοι ελεύθερης διάταξης υπερβαίνουν το ενάμισι (1,50) μ., λόγω αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, απαιτείται γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Οι εν λόγω κατασκευές δεν αποτελούν αφετηρία μέτρησης του πραγματοποιούμενου ύψους του κτιρίου.»

24. Στην περ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο και η περ. γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Κατασκευές, όπως υπαίθριες σκάλες με τα πλατύσκαλα τους, κλίμακες κινδύνου, πλατύσκαλα εισόδων, κεκλιμένα επίπεδα-ράμπες (στεγασμένα ή μη), μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών και κατασκευές για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων. Οι παραπάνω κατασκευές δύνανται να κατασκευάζονται για τη σύνδεση των επιπέδων του ακάλυπτου χώρου, καθώς και για την πρόσβαση στους ισόγειους, υπέργειους και υπόγειους χώρους του κτιρίου. Όταν τα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες φυτεύονται πάνω από την πλάκα τους, σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, προσμετρώνται στον υπολογισμό της φύτευσης. Στην περίπτωση που τα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες (στεγασμένα ή μη) οχημάτων δεν είναι εφικτό να κατασκευαστούν κάθετα στην πρόσοψη του κτιρίου ή των κτιρίων, επιτρέπεται να κατασκευαστούν σε οποιαδήποτε κατεύθυνση ως προς την πρόσοψη αυτών ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Οι εν λόγω κατασκευές

δεν αποτελούν αφετηρία μέτρησης του πραγματοποιούμενου ύψους του κτιρίου.»

25. Στην υποπερ. β' της περ. Β' της παρ. 8 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 τροποποιούνται το πρώτο και το τρίτο εδάφιο, προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η υποπερ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Κατασκευές, όπως υπαίθριες σκάλες με τα πλατύσκαλα τους, εφόσον εξυπηρετούν όροφο που η στάθμη του δαπέδου του δεν υπέρκειται από την οριστική (φυσική ή τεχνητή) στάθμη του εδάφους περισσότερο από 1,80 μ., υπαίθριες σκάλες με τα πλατύσκαλα τους για την πρόσβαση στους ισόγειους και υπόγειους χώρους του κτιρίου, πλατύσκαλα εισόδων, κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες πεζών και κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες (στεγασμένα ή μη) οχημάτων κάθετες στην πρόσοψη του κτιρίου ή των κτιρίων. Όταν τα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες φυτεύονται πάνω από την πλάκα τους, σε ελάχιστο πάχος εδάφους 40 εκατοστών, προσμετρώνται στον υπολογισμό της φύτευσης. Στην περίπτωση που τα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες (στεγασμένα ή μη) οχημάτων δεν είναι εφικτό να κατασκευαστούν κάθετα στην πρόσοψη του κτιρίου ή των κτιρίων, επιτρέπεται να κατασκευαστούν σε οποιαδήποτε κατεύθυνση ως προς την πρόσοψη αυτών ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Οι εν λόγω κατασκευές δεν αποτελούν αφετηρία μέτρησης του πραγματοποιούμενου ύψους του κτιρίου.»

26. Η υποπερ. γ' της περ. Β' της παρ. 8 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Κατασκευές - στοιχεία διευκόλυνσης της μετακίνησης ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων. Οι εν λόγω κατασκευές δεν αποτελούν αφετηρία μέτρησης του πραγματοποιούμενου ύψους του κτιρίου.»

27. Στην υποπερ. ε' της περ. Β' της παρ. 8 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η υποπερ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) Τοίχια για την αντιστήριξη πρανών, διαχωριστικοί τοίχοι μέγιστου ύψους ενάμισι (1,50) μ., τοίχοι ελεύθερης διάταξης που συμβάλλουν στη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου μέγιστου ύψους ενάμισι (1,50) μ., πεζούλια, βεράντες, διαμορφώσεις εισόδων (αυλόθυρες - πορτοσιές), φυτεύσεις, κουρ ανγκλαίζ (cours anglaises) συνολικού μήκους μικρότερου ή ίσου του 1/2 της όψης στην οποία αντιστοιχεί και μέχρι καθαρού πλάτους ενάμισι (1,50) μ., καθώς και στοιχεία εξυπηρέτησης, όπως πάγκοι, τραπέζια, άθλησης και παιχνιδότοπων. Στην περίπτωση που οι διαχωριστικοί τοίχοι ή τοίχοι ελεύθερης διάταξης υπερβαίνουν το 1,50μ., λόγω αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, τότε απαιτείται γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Οι εν λόγω κατασκευές δεν αποτελούν αφετηρία μέτρησης του πραγματοποιούμενου ύψους του κτιρίου.»

28. Στην περ. γ' της παρ. 9 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Τα περιφράγματα του οικοπέδου ή γηπέδου σε κλίμακα δεν έχουν ύψος μεγαλύτερο από τρία (3,00) μ. και το συμπαγές τμήμα τους μεγαλύτερο από ενάμισι (1,50) μ. Τα αυλόθυρα - πορτασιές για την είσοδο πεζών

και οχημάτων, που κατασκευάζονται σε συνέχεια της περιφράξης, έχουν μέγιστο ύψος τρία (3,00) μ. και μπορεί να αποτελούνται από συμπαγή στοιχεία. Αφετηρία μέτρησης των υψών είναι η υψηλότερη από τις οριστικές στάθμες του εδάφους εκατέρωθεν του περιφράγματος. Για τα περιφράγματα που βρίσκονται στο πρόσωπο του οικοπέδου, τα παραπάνω ύψη μετρούνται από τη στάθμη του πεζοδρομίου.

Επιτρέπεται παρέκκλιση των παραπάνω διατάξεων όσον αφορά την κατασκευή συμπαγούς περιφράγματος έως ύψους τριών (3,00) μ. ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Στην περίπτωση οικοπέδων εντός οικισμών χωρίς σχέδιο, αφετηρία μέτρησης των υψών για τα περιφράγματα που βρίσκονται στο πρόσωπο του οικοπέδου είναι η υψηλότερη από τις οριστικές στάθμες του εδάφους εκατέρωθεν του περιφράγματος.»

29. Στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4067/2012 τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο των στοιχείων i και ii και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής:

«α) i. Σε νέα και υφιστάμενα κτίρια, χώροι κύριας χρήσης αποκλειστικής ή κοινόχρηστης, μέγιστης επιφάνειας τριάντα πέντε (35) τ.μ. και μέγιστου ύψους 3,40 μ., με προϋπόθεση τη δημιουργία φυτεμένου δώματος που καλύπτει το 80% της συνολικής επιφάνειας του δώματος. Στην παραπάνω συνολική επιφάνεια του δώματος κτιρίου εξαιρείται η επιφάνεια των στηθαίων, της απόληξης κλιμακαστασίου και του ανελκυστήρα με το φρεάτιό του. Στον υπολογισμό της φυτεμένης επιφάνειας συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε ποσοστό 50% της επιφάνειάς τους, καθώς και οι φυτεμένες επιφάνειες κάτω από πέργκολες.

ii. Σε νέα και υφιστάμενα κτίρια, χώροι κύριας χρήσης αποκλειστικής ή κοινόχρηστης, μέγιστης επιφάνειας 35 τ.μ. και μέγιστου ύψους 3,40 μ., με προϋπόθεση τη δημιουργία φυτεμένου δώματος που καλύπτει το 50% της συνολικής επιφάνειας του δώματος κτιρίου και επιπλέον τη δημιουργία φυτεμένων υπαίθριων χώρων, δωματίων ορόφων (που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων) και ανοικτών εξωστών που συνολικά καλύπτουν το 50% της συνολικής επιφάνειας του δώματος κτιρίου. Στην παραπάνω συνολική επιφάνεια του δώματος κτιρίου εξαιρείται η επιφάνεια των στηθαίων, της απόληξης κλιμακαστασίου και του ανελκυστήρα με το φρεάτιό του. Στον υπολογισμό της φυτεμένης επιφάνειας συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε ποσοστό 50% της επιφάνειάς τους, καθώς και οι φυτεμένες επιφάνειες κάτω από πέργκολες.

Στις παραπάνω περιπτώσεις οι χώροι κύριας αποκλειστικής χρήσης δύνανται να συνδέονται λειτουργικά με ιδιοκτησίες του υποκείμενου ορόφου. Στις παραπάνω περιπτώσεις είναι δυνατή η προσαύξηση του ύψους του κτιρίου, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 15.»

30. Στην περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4067/2012 προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η περ. δ' διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Στηθαία και κιγκλιδώματα ασφαλείας τοποθετούνται στη θέση του περιγράμματος του υποκείμενου ορόφου. Όταν τα στηθαία και τα κιγκλιδώματα ασφαλείας

τοποθετούνται στην άκρη της οριζόντιας προεξοχής του δαπέδου του δώματος, τότε η επιφάνεια της οριζόντιας προεξοχής θεωρείται ανοικτός εξώστης και προσμετράται στο σύνολο των επιτρεπόμενων εξωστών. Σε αυτήν την περίπτωση η παραπάνω επιφάνεια συνυπολογίζεται στην επιφάνεια του δώματος του κτιρίου. Στηθαία ή τμήματα στηθαίων του δώματος ή και της εγκιβωτισμένης στέγης δύνανται να αποτελούν ανεστραμμένα δοκάρια του φέροντος οργανισμού του κτιρίου.»

31. Στην περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4067/2012 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η περ. ζ' διαμορφώνεται ως εξής:

«ζ) Στέγες. Απαγορεύονται κατασκευές που δημιουργούν κατακόρυφα ανοίγματα και διαφοροποιούν την ενιαία κλίση και στερεομετρία της στέγης. Επιτρέπεται, ύστερα από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, ο εγκιβωτισμός της στέγης σε ύψος μεγαλύτερο από το ανώτατο σημείο της και μέχρι 1,50 μ. πάνω από αυτό, λόγω αρχιτεκτονικού σχεδιασμού για τον αποκλεισμό της θέασης των συστημάτων της παρ. 10 του άρθρου 16 στις όψεις του κτιρίου.»

32. Στο άρθρο 20Α του ν. 4067/2012, προστίθεται περ. γ' στην παρ. 1, αντικαθίστανται οι παρ. 2 και 3 και το άρθρο 20Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20Α

Θόλοι αθλητικών εγκαταστάσεων

1. Υπάγονται στην έννοια των λυόμενων κατασκευών της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 20 του παρόντος οι αεροϋποστηριζόμενοι θόλοι, που προορίζονται για την κάλυψη υπαίθριων αθλητικών εγκαταστάσεων μαζικού αθλητισμού σε δημόσιους και δημοτικούς ανοιχτούς κοινόχρηστους χώρους, ανεξάρτητα του τρόπου αγκύρωσής τους στο έδαφος και των υλικών κατασκευής τους. Για τους αεροϋποστηριζόμενους θόλους, που τοποθετούνται στους προαναφερθέντες χώρους, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που καθορίζουν τα ανώτατα ποσοστά κάλυψης από λυόμενες ή άλλες κατασκευές. Για την εγκατάσταση των κατασκευών αεροϋποστηριζόμενων θόλων απαιτείται απόφαση έγκρισης του Δημοτικού Συμβουλίου και έκδοση άδειας μικρής κλίμακας της οικείας Υπηρεσίας Δόμησης. Απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας είναι: α) μελέτη στατικής επάρκειας, β) βεβαίωση του κατασκευαστή, ότι ο αεροϋποστηριζόμενος θόλος πληροί τις προδιαγραφές των Ευρωκωδίκων γ) βεβαίωση του επιβλέποντα μηχανικού, ότι έχουν εφαρμοστεί ορθώς οι τεχνικές οδηγίες της υπουργικής απόφασης της παρ. 3.

2. Με τις προϋποθέσεις της παρ. 1 εγκαθίστανται αεροϋποστηριζόμενοι θόλοι:

α) Σε περιοχές που βρίσκονται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης πολιτικής προστασίας, για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών. β) Σε χώρους άθλησης νομίμως υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων εντός οικοπέδων ή γηπέδων άρτιων και οικοδομήσιμων και στα προαύλια σχολικών κτιρίων για την κάλυψη σχολικών υπαίθριων αθλητικών εγκαταστάσεων.

3. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των αεροϋποστηριζόμενων θόλων που τοποθετούνται δυνάμει των παρ. 1

και 2, το χρονικό διάστημα διατήρησής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Πολιτισμού και Αθλητισμού.»

33. Στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4759/2020 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ανεξαρτήτως παρέλευσης δεκαετίας, σε ρυμοτομούμενα κτίρια επιτρέπονται οι αναγκαίες επισκευές για λόγους χρήσης και υγιεινής, όπως εργασίες επισκευής, αποκατάστασης, αλλαγής φέροντος οργανισμού ή πλήρους αντικατάστασης αυτού, διαρρύθμισης, ριζικής ανακαίνισης (που δεν φθάνει όμως μέχρι βαθμού ολοσχερούς κατεδάφισης και ανοικοδόμησής του), αντικατάσταση στέγης, καθώς και κοπής δέντρων σε ρυμοτομούμενα ακίνητα για λόγους επικινδυνότητας. Επιτρέπονται σε ρυμοτομούμενα ακίνητα κατασκευές και φυτεύσεις στους ακόλυπτους χώρους που εξυπηρετούν στην λειτουργία του κτιρίου, σύμφωνα με τον ν. 4067/2012.»

Άρθρο 123

Επέκταση σε όμορο

Το τελευταίο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174) αντικαθίσταται και η περ. γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Σε νομίμως υφιστάμενες χρήσεις κτιρίων ή εγκαταστάσεων, οι οποίες διατηρούνται, καθώς και σε χρήσεις, οι οποίες προβλέπονται από οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 2831/2000, επιτρέπεται έως 31.12.2022 ο εκσυχρονισμός και η κτιριακή τους επέκταση, με τους όρους δόμησης που ίσχυαν κατά τον χρόνο έγκρισης της παρέκκλισης, μετά από έγκριση του αρμόδιου για τη λειτουργικότητα φορέα, καθώς και εργασίες συντήρησης, επισκευής, ενεργειακής αναβάθμισης και διαρρυθμίσεων των κτιρίων, που αποσκοπούν στη βελτίωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, τη λειτουργική τους αναβάθμιση, την ασφάλεια και την υγιεινή των διαβιούντων και εργαζομένων σε αυτά. Η επέκταση σε όμορο ακίνητο του ίδιου ιδιοκτήτη, επιτρέπεται μόνο υπό την προϋπόθεση, ότι το όμορο ακίνητο αποκτήθηκε μέχρι την 30ή.9.2021.»

Άρθρο 124

Εγκατάσταση χώρων στάθμευσης οχημάτων Ο.Τ.Α. α' βαθμού

1. Η ειδική κατηγορία χρήσεων γης 16.1 της παρ. II του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), τροποποιείται ως προς τη στάθμευση οχημάτων Ο.Τ.Α. α' βαθμού και διαμορφώνεται ως εξής:

«16.1. Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων καθώς και οχημάτων ανεξαρτήτως βάρους των υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' βαθμού.»

2. Η παρ. 1 ισχύει όπου αντίστοιχα προβλέπεται στα ισχύοντα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ) και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτών Πόλεων (ΣΧΟΟΑΠ) η ειδική χρήση «19. Κτίρια - γήπεδα στάθμευσης» του από 23.2.1987 π.δ., με παράλληλους περιορι-

σμούς που δεν επιτρέπουν τη χωροθέτηση στάθμευσης οχημάτων ανεξαρτήτως βάρους των υπηρεσιών Ο.Τ.Α. α' βαθμού, ακόμη και στις περιπτώσεις που η περιοχή έχει πολεοδομηθεί. Προ της έκδοσης αδειών δόμησης περί ανέγερσης ή επισκευής -τροποποίησης κτισμάτων και εν γένει εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης στάθμευσης οχημάτων από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σε γήπεδα ιδιοκτησίας τους, εντός των περιοχών που προβλέπεται η αντίστοιχη ειδική κατηγορία χρήσεων γης και λειτουργούν ήδη εγκαταστάσεις στάθμευσης οχημάτων των Ο.Τ.Α., δεν απαιτείται ειδική χωροθέτηση με τροποποίηση του εγκεκριμένου Ρυμοτομικού Σχεδίου ή των ΓΠΣ - ΣΧΟΟΑΠ - ΤΠΣ για τον χώρο εγκατάστασης, εφόσον αυτά κατασκευάζονται σε υπόγειους ορόφους και υπό την προϋπόθεση τήρησης των λοιπών όρων δόμησης.

Άρθρο 125

Οργανωμένοι υποδοχείς μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

1. Περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά πάρκα (ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ) και οι περιοχές μη ιδιαίτερα οχλουσών εγκαταστάσεων και οχλουσών εγκαταστάσεων της Περιφέρειας Αττικής που έχουν θεσμοθετηθεί με Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια ή άλλες πολεοδομικές διατάξεις, μπορούν να χαρακτηρίζονται ως περιοχές που χρήζουν λειτουργικής και περιβαλλοντικής εξυγίανσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τον χαρακτηρισμό αυτό προηγείται η υποβολή σχετικής μελέτης στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η οποία συντάσσεται και υποβάλλεται από ιδιώτη που έχει έννομο συμφέρον, είτε από τον οικείο Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού είτε από τα αρμόδια για τις δραστηριότητες του παρόντος Επιμελητήρια, είτε από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος είτε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τεκμηριώνει την αναγκαιότητα εξυγίανσης της περιοχής και περιλαμβάνει τα προτεινόμενα έργα και όρια.

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 56 του ν. 3982/2011 (Α' 143) τροποποιούνται οι περ. α', β' και ε', προστίθεται περ. στ' και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί κατά τα ανωτέρω ως περιοχές που χρήζουν λειτουργικής ή περιβαλλοντικής εξυγίανσης, μπορεί να ιδρυθεί «Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης» (ΕΠΕ). Για τον καθορισμό και τη λειτουργία του ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος μέρους που εφαρμόζονται για τα Επιχειρηματικά Πάρκα του άρθρου 41 παρ. 1α'- δ', ήτοι των άρθρων 43 έως 56, με τις εξής διαφοροποιήσεις:

α) Η εισφορά σε γη αποτελείται από ποσοστό επιφανείας κάθε ιδιοκτησίας πριν από την πολεοδόμησή της, το οποίο ανέρχεται στο δέκα πέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής έκτασης γης ιδιοκτησίας. Στις περιπτώσεις περιοχών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, στις οποίες η εισφορά σε γη δεν μπορεί για αντικειμενικούς πολεοδομικούς λόγους (πυκνοδομημένες υφιστάμενες περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων) να

ανέλθει σε ποσοστό δέκα πέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής έκτασης της ιδιοκτησίας, ύστερα από σχετική προς τούτο βεβαίωση του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η εισφορά σε γη περιορίζεται μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%).

β) Το ελάχιστο ποσοστό κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων ορίζεται στο δέκα πέντε τοις εκατό (15%) υπολογιζόμενο επί της συνολικής επιφάνειας του ΕΠΕ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το ελάχιστο ποσοστό των χώρων αυτών περιορίζεται μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%) εφόσον το επιβάλλουν αντικειμενικοί πολεοδομικοί λόγοι που τεκμηριώνονται από την πολεοδομική μελέτη και ύστερα από σχετική προς τούτο βεβαίωση του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στις ως άνω περιπτώσεις, όπου η οριογραμμή ΕΠΕ (Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης) τοποθετείται επί εθνικής, επαρχιακής ή δημοτικής οδού, δεν υπάρχει υποχρέωση φύτευσης περιμετρικού πρασίνου προς το μέρος της οδού.

γ) Η έκταση να έχει εμβαδόν άνω των 100 στρεμμάτων.

δ) Να υπάρχουν λειτουργικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως αρνητικές εκθέσεις από το σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, πρόστιμα, προβλήματα με τον υδροφόρο ορίζοντα, κυκλοφοριακή συμφόρηση, έλλειψη δικτύων αποχέτευσης όμβριων ή ακαθάρτων υδάτων (λυμάτων), δικτύων οδοποιίας.

ε) Το άθροισμα των επιφανειών κάλυψης των δομημένων γηπέδων να υπερβαίνει το δέκα πέντε τοις εκατό (15%) της συνολικής οριοθετημένης έκτασης.

στ) Η εισφορά σε χρήμα καλύπτει ακριβώς τις ανάγκες ίδιας συμμετοχής του εγκεκριμένου με την υπουργική απόφαση επιχειρηματικού σχεδίου για την οργάνωσή του και καταβάλλεται από τους ιδιοκτήτες γης ανάλογα

με το εμβαδόν της αρχικής έκτασης της ιδιοκτησίας τους, όπως ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 52.»

3. Η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 4403/2016 (Α' 125) καταργείται.

Άρθρο 126

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι όροι και οι τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση του «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)» της παρ. 10 του άρθρου 121, καθώς και κάθε άλλη σχετική αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να οριοθετούνται ζώνες-περιοχές για την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων στις περιοχές της παρ. 11 του άρθρου 121.

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να καθορίζονται, να συμπληρώνονται ή να τροποποιούνται οι εργασίες για τις οποίες απαιτείται η έκδοση πράξης έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας και τα δικαιολογητικά για τη χορήγησή της. Με την ίδια απόφαση, δύναται να καθορίζονται περιπτώσεις πέραν των οριζόμενων στην παρ. 2 για τις οποίες δεν ισχύει το όριο του προϋπολογισμού των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ και για την εκτέλεσή τους απαιτείται έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας ανεξαρτήτως προϋπολογισμού.»

Άρθρο 127

Καταργούμενες διατάξεις

Η παρ. 2 του άρθρου 116 του ν. 4759/2020 (Α' 245) καταργείται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΑΡ.3 ΑΡΘΡΟΥ 121

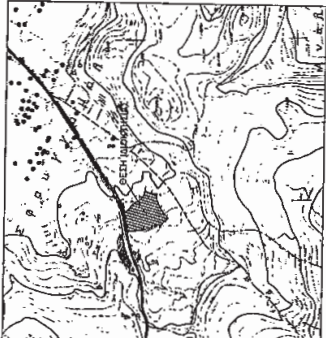
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	
ΥΠΕΡ ΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΗΣ	
ΜΕΤΡ. ΜΑΚΡΟΣ (ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟ ΤΥΠΟΜΕΤΡΗΤΗΡΑ) ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ	ΜΕΤΡ. ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
ΜΕΤΡ. ΕΠΙΣΤΡΑΦΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ	ΑΡ. ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΜΕΤΡ. 1:1000	ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ
ΕΠΙΣΤΡΑΦΩΝ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΕΩΣ	ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΕΩΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	
ΥΠΕΡ ΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΗΣ	
ΜΕΤΡ. ΜΑΚΡΟΣ (ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟ ΤΥΠΟΜΕΤΡΗΤΗΡΑ) ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ	
ΜΕΤΡ. ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ	
ΜΕΤΡ. ΕΠΙΣΤΡΑΦΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ	
ΚΑΤΑΜΕΤΡ. 1:1000	
ΕΠΙΣΤΡΑΦΩΝ	
ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΕΩΣ	
ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΕΩΣ	

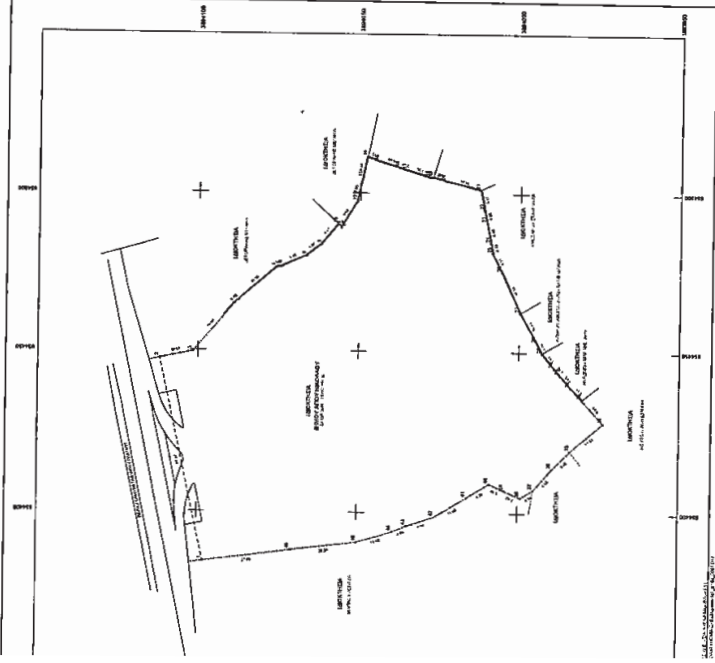
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΡΗΣΗΣ

Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ

Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ

Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ
Α. ΤΥΠΟΣ	Β. ΟΡΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΣ

ΜΕΡΟΣ Η' ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 128

Ανάπτυξη υποδομών δικτύου από τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για εγκατάσταση έργων Α.Π.Ε. - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 15, της παρ. 2 του άρθρου 128 και προσθήκη περ. θ' στην παρ. 4 του άρθρου 140 και παρ. 12 στο άρθρο 108 του ν. 4001/2011

1. Η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται, με την προσθήκη αναφοράς στην αξιοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από Α.Π.Ε., και διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παρ. 1, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η αξιοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από Α.Π.Ε., με ανάλογες επενδύσεις ανάπτυξης στα Συστήματα Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής, καθώς και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.»

2. Πριν το τελευταίο εδάφιο της περ. (η) της παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4001/2011 προστίθεται νέο εδάφιο και η περ. (η) διαμορφώνεται ως εξής:

«(η) Οι διαδικασίες και οι όροι ανάπτυξης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., λαμβανομένων υπόψη ιδίως της εξέλιξης της ζήτησης, των αναγκών σύνδεσης νέων χρηστών, των αναγκών βελτίωσης της αποδοτικότητας, της ασφάλειας λειτουργίας και της ποιότητας υπηρεσιών του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και ενιαίων, κατά το δυνατόν, προδιαγραφών και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι βασικοί άξονες ανάπτυξης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. σε χρονικό ορίζοντα από τρία (3) έως επτά (7) έτη καθορίζονται με το Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου, το οποίο καταρτίζεται από τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. και εγκρίνεται με απόφαση της ΡΑΕ. Στο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου περιλαμβάνονται και τα αναγκαία έργα ανάπτυξης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για τη διασφάλιση της δυνατότητας μελλοντικής διεύθυνσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε., τα οποία τεκμηριώνονται ειδικώς από τον Διαχειριστή του Δικτύου. Έργα ανάπτυξης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή έργα ενίσχυσης ή επέκτασης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. λόγω σύνδεσης νέων χρηστών εκτελούνται νομίμως, ακόμη και εάν δεν έχουν προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.»

3. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 140 του ν. 4001/2011 προστίθεται νέα περ. (θ) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Κατά την έγκριση των τιμολογίων της παρ. 3 πέραν ενός εύλογου κέρδους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

(α) Οι δαπάνες για την παραγωγή ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που αφορούν στη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής.

(β) Οι δαπάνες για μισθούς, ημερομίσθια και συναφή έξοδα.

(γ) Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως, των φόρων και λοιπών τελών και δασμών.

(δ) Η απόσβεση των επενδύσεων.

(ε) Η απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου, λαμβανομένου υπόψη του επιχειρηματικού κινδύνου και του κόστους κεφαλαίου αντίστοιχων δραστηριοτήτων.

(στ) Οι δαπάνες για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

(ζ) Οι δαπάνες για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή εγγυήσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

(η) Κριτήρια ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(θ) Οι αναγκαίες επενδύσεις ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα προγράμματα και σχέδια ανάπτυξης.»

4. Στο άρθρο 108 του ν. 4001/2011 προστίθεται παρ. 12 ως ακολούθως:

«12. Έργα ανάπτυξης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή έργα ενίσχυσης ή επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. λόγω σύνδεσης νέων χρηστών εκτελούνται νομίμως, ακόμη και εάν δεν έχουν προβλεφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.»

Άρθρο 129

Εταιρικός μετασχηματισμός Δ.Ε.Η. Α.Ε. - Προσθήκη άρθρου 123Α και τροποποίηση των άρθρων 122 και 124 του ν. 4001/2011

1. Η παρ. 1 του άρθρου 122 του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η κυριότητα του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ανήκει αποκλειστικά στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή, σε περίπτωση απόσχισης του σχετικού Κλάδου Δικτύου Διανομής, στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.. Εξαιρούνται το Δίκτυο Υψηλής Τάσης της Κρήτης περιλαμβανομένων των σχετικών παγίων και στοιχείων, καθώς και το υφιστάμενο δίκτυο οπτικών ινών και τα σχετικά στοιχεία ενεργητικού, το δικαίωμα εγκατάστασης οπτικών ινών ή άλλων στοιχείων δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών επί του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., καθώς και οι υποχρεώσεις και δικαιώματα που απορρέουν από τον ν. 4463/2017 (Α' 42), όπου η Δ.Ε.Η. Α.Ε. παραμένει ο Φορέας Εκμετάλλευσης Δικτύου και υπόχρεος παροχής δικαιωμάτων πρόσβασης και διέλευσης στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. σε τρίτους, όπως ειδικότερα ορίζεται στον ως άνω νόμο. Για τον σκοπό αυτόν, με τον παρόντα νόμο, χορηγείται στη Δ.Ε.Η. Α.Ε., και σε περίπτωση απόσχισης του σχετικού Κλάδου Δικτύου Διανομής στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., άδεια αποκλειστικότητας της κυριότητας του Δικτύου. Η άδεια αυτή καλύπτει και κάθε μελλοντική επέκταση του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.»

2. Προστίθεται άρθρο 123Α στον ν. 4001/2011 ως εξής:

«1. Η Δ.Ε.Η. Α.Ε. δύναται να προβεί σε απόσχιση του κλάδου δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (εφεξής «Κλάδος Δικτύου Διανομής») με εισφορά του στη

θυγατρική της εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.). Στο πλαίσιο της απόσχισης, η Δ.Ε.Η. Α.Ε. αποτελεί τη διασπώμενη εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 57 του ν. 4601/2019 (Α' 44) και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., την επωφελούμενη εταιρεία.

2. Ως Κλάδος Δικτύου Διανομής νοείται το σύνολο των δραστηριοτήτων της αυτόνομης εκμετάλλευσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) της Δ.Ε.Η. Α.Ε. στις οποίες περιλαμβάνονται η κυριότητα του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού του Κλάδου Δικτύου Διανομής και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων, των συναφών υποχρεώσεων και λοιπών στοιχείων παθητικού, καθώς και οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα περιληφθεί στο σχέδιο διάσπασης και στη λογιστική κατάσταση του Κλάδου Δικτύου Διανομής, με εξαίρεση το Δίκτυο Υψηλής Τάσης της Κρήτης, περιλαμβανομένων των σχετικών παγίων και στοιχείων. Δεν ανήκει στον Κλάδο Δικτύου Διανομής το υφιστάμενο δίκτυο οπτικών ινών, τα σχετικά με αυτό στοιχεία ενεργητικού και τα συναφή δικαιώματα και υποχρεώσεις, καθώς και το δικαίωμα εγκατάστασης οπτικών ινών ή άλλων στοιχείων δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών επί του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Η Δ.Ε.Η. Α.Ε. παραμένει ο Φορέας Εκμετάλλευσης Δικτύου και υπόχρεος παροχής δικαιωμάτων πρόσβασης και διέλευσης υπέρ τρίτων, όπως ειδικότερα ορίζεται στον ν. 4463/2017 (Α' 40).

3. Η απόσχιση του ως άνω Κλάδου Δικτύου Διανομής δύναται να πραγματοποιηθεί με τη διαδικασία και τους όρους του παρόντος, των άρθρων 4, 54, 58 έως 73 και 83 έως 87 του ν. 4601/2019 (Α' 44), καθώς και του ν.δ. 1297/1972 (Α' 217).

4. Η απόσχιση του Κλάδου Δικτύου Διανομής που εισφέρεται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 1 και 2, στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. δύναται να πραγματοποιείται με τη διαδικασία και τους όρους που περιέχονται στο ν.δ. 1297/1972, με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

(α) Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων που απεικονίζονται στον ισολογισμό της Δ.Ε.Η. Α.Ε. στον λογαριασμό «επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων», μπορεί να μεταφέρονται στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., στον βαθμό που συνδέονται με τα εισφερόμενα στοιχεία ενεργητικού.

(β) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δ.Ο.Υ. οι μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται ενδεικτικά και δηλώσεις επίκλησης χρησικτησίας, διαφοράς εκτάσεων ή άλλου μη μετεγγραμμένου τίτλου και κινητών, όπως ηλεκτρομηχανολογικού και άλλου εξοπλισμού.

(γ) Η Δ.Ε.Η. Α.Ε. και η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη, για την οποία απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε συμπληρωματικών πράξεων αυτής. Τα λοιπά συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία.

(δ) Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, περιλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπραγμάτων

δικαιωμάτων σε ακίνητα και άλλα κινητά, συντελείται αυτοδικαίως, με μόνη την καταχώριση στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.Μ.Η.) της σύμβασης διάσπασης και ανεξάρτητα από τον χρόνο μεταγραφής. Η μεταβίβαση αυτή λαμβάνει χώρα με καθολική διαδοχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 70 του ν. 4601/2019. Από την ημερομηνία της καταχώρισης στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της σχετικής εγκριτικής απόφασης, η Δ.Ε.Η. Α.Ε. απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τις οποίες υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω από τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.. Δεν απαιτούνται οποιοσδήποτε προσαρτήσεις, κανονιστικές ή διοικητικές εγκρίσεις, άδειες, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, μελέτες, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και αυτών που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4495/2017 (Α' 167) και από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, δεν απαιτείται βεβαίωση υπαγωγής στον ν. 4495/2017 και, ιδίως, η υποβολή της ταυτότητας κτιρίου. Για τις ανάγκες σύνταξης της σύμβασης διάσπασης, ή συμπληρωματικών και διορθωτικών πράξεων αυτής δεν απαιτείται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, πιστοποιητικό της φορολογικής διοίκησης, με το οποίο βεβαιώνεται ότι τα ακίνητα και λοιπά πάγια του Κλάδου Δικτύου Διανομής περιλαμβάνονται στις δηλώσεις του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) για τα πέντε (5) προηγούμενα έτη. Το συμβολαιογραφικό έγγραφο της σύμβασης διάσπασης δεν απαιτείται να περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή των ακινήτων, αλλά αρκεί να περιλαμβάνει αναφορά στο σχετικό ΚΑΕΚ ή στα αναγκαία για την ταυτοποίηση των ακινήτων στοιχεία.

(ε) Μεταγραφές, καθώς και λοιπές καταχωρίσεις της σύμβασης διάσπασης, όπως έχει ή τροποποιείται, στα υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία έχουν δι-απιστωτικό χαρακτήρα, γίνονται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, ιδίως, δε, των άρθρων 3 και 13 του β.δ. 533/1963 (Α' 147), της παρ. 6 του άρθρου 2 και των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 2308/1995 (Α' 114) και δύναται να διενεργηθούν εντός πέντε (5) ετών από την καταχώριση στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο της σύμβασης διάσπασης, χωρίς, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης: α) την καταβολή οποιουδήποτε τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ αμίσθων και εμμίσθων υποθηκοφυλακικών ή κτηματολογικών γραφείων και β) ειδικά για τους υποσταθμούς ηλεκτρικής ενέργειας οποιασδήποτε τάσης και ισχύος, την υποβολή αποσπασμάτων κτηματολογικών και κτηματογραφικών διαγραμμάτων, ούτε ως συνοδευτικών εγγράφων της σχετικής περιλήψης ή πιστοποιητικών κτηματογράφησης, που συνυποβάλλονται με την αίτηση καταχώρισης στα κτηματολογικά βιβλία της σύμβασης διάσπασης, συμπεριλαμβανομένων των εκδιδόμενων, κατά την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 2664/1998 (Α' 275). Η μη μεταγραφή

ή καταχώριση της σύμβασης διάσπασης μέχρι και τη συμπλήρωση της πενταετίας δεν εμποδίζει την έκδοση, εντός αυτού του χρονικού διαστήματος και μόνον, αδειών, για την έκδοση των οποίων απαιτείται πιστοποιητικό ιδιοκτησίας ή κτηματολογική εγγραφή, άδεια δόμησης.

(στ) Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας παγίων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων που προέκυψαν κατ'εφαρμογή άλλων νόμων πριν την απόσχιση κλάδου, όπως του ν. 2941/2001 (Α' 201) και του ν. 3229/2004 (Α' 38), παραμένουν στη Δ.Ε.Η. Α.Ε.

(ζ) Εκκρεμείς δίκες, που αφορούν στα εμπράγματα δικαιώματα και υποχρεώσεις επί των ακινήτων και των παγίων στοιχείων του Δικτύου Διανομής και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών συνεχίζονται αυτοδικαίως από τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., χωρίς να διακόπτονται και να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους της, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 70 του ν. 4601/2019.

(η) Διαγωνιστικές διαδικασίες για έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες, οι οποίες προκηρύχθηκαν από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. πριν από την απόσχιση κλάδου και αφορούν σε δραστηριότητές του, μετά την ολοκλήρωση της απόσχισης συνεχίζονται από την επωφελούμενη εταιρεία, ως καθολικό διάδοχο της Δ.Ε.Η. Α.Ε.

(θ) Εφόσον ολοκληρωθεί η απόσχιση του Κλάδου Δικτύου Διανομής και η εισφορά του στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. με την καταχώριση στο Γ.Ε.Μ.Η. της σύμβασης διάσπασης, παύει η υποχρέωση της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. να καταβάλλει ετήσιο αντάλλαγμα στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 127 του ν. 4001/2011, με την επιφύλαξη: α) των ποσών που αφορούν σε υποανάκτηση εσόδων του κυρίου του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της απόσχισης του Κλάδου Δικτύου Διανομής και β) των ποσών που αφορούν στο Απαιτούμενο Έσοδο για το δίκτυο Υψηλής Τάσης Κρήτης.

(ι) Οποιοδήποτε ελάττωμα στη διαδικασία απόσχισης του Κλάδου Δικτύου Διανομής δύναται να θεμελιώσει αξίωση αποζημίωσης των θιγομένων, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, μη θιγομένου του κύρους της απόσχισης.

(ια) Δεν απαιτείται η διενέργεια απογραφής των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που θα αποτιμηθούν στο πλαίσιο της απόσχισης του Κλάδου Δικτύου Διανομής.

5. Οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. που αφορά στον Κλάδο Δικτύου Διανομής και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται, συνεπεία της απόσχισης, στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. προς όφελος ή βάρος αυτής.

6. Κάθε μορφής διοικητικές άδειες, εγκρίσεις και παραχωρήσεις που έχουν χορηγηθεί στη Δ.Ε.Η. Α.Ε., σχετικά με τον εισφερόμενο Κλάδο Δικτύου Διανομής, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., περιλαμβανομένης ενδεικτικά της άδειας αποκλειστικότητας κυριότητας του Δικτύου σε σχέση με τον Κλάδο Δικτύου Διανομής, όπως ορίζεται στην παρ. 2. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, η ΡΑΕ αμελλητί μετά την ολοκλήρωση της απόσχισης τροποποιεί την υφιστάμενη άδεια αποκλειστικότητας της κυριότητας Ε.Δ.Δ.Η.Ε. της Δ.Ε.Η. Α.Ε., ώστε να αποτυπώνεται ότι κατέχουν: α) η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. άδεια

αποκλειστικότητας κυριότητας Ε.Δ.Δ.Η.Ε. σε σχέση με τον Κλάδο Δικτύου Διανομής, όπως ορίζεται στην παρ. 2 και β) η Δ.Ε.Η. Α.Ε. άδεια αποκλειστικότητας κυριότητας Ε.Δ.Δ.Η.Ε. σε σχέση με τα εξαιρούμενα στοιχεία του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2.

7. Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. αυξάνεται λόγω της απορρόφησης, κατά ποσό που δεν υπερβαίνει το ποσό της εύλογης αξίας του ως άνω εισφερόμενου κλάδου της Δ.Ε.Η. Α.Ε., το οποίο ισούται με την καθαρή θέση αυτού, όπως προκύπτει από το άρθρο 8 του ν.δ. 1297/1972, σε συνδυασμό με το άρθρο 17 του ν. 4548/2018 (Α' 104), δηλαδή την αποτίμηση μείον αφορολόγητα αποθεματικά που πρόκειται να μεταφερθούν με τον κλάδο. Διαφορά μεταξύ της αύξησης και της εύλογης αξίας άγεται στον λογαριασμό υπέρ το άρτιο. Στο πλαίσιο των απαλλαγών που προβλέπει το ν.δ. 1297/1972, η πιο πάνω αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου απαλλάσσεται από το ανταποδοτικό τέλος 0,1% υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3959/2011 (Α' 93), καθώς και τον Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου του ν. 1676/1986 (Α' 204) και από οποιονδήποτε άλλον φόρο, τέλος, εισφορά υπέρ τρίτων ή άλλη επιβάρυνση. Με την ολοκλήρωση της απορρόφησης του Κλάδου Δικτύου Διανομής, εκδίδονται από τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. νέες μετοχές που παραδίδονται στη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Οι μετοχές αυτές παρέχουν στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της επωφελούμενης εταιρείας.

8. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1468/1950 (Α' 169), η παρ. 1 του άρθρου 36 και του άρθρου 37 του β.δ. της 28ης Ιανουαρίου 1951 (Α' 35), τα άρθρα 12, 13 και 14 του α.ν. 1672/1951 (Α' 36), ο ν. 4483/1965 (Α' 118), καθώς και τα υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος φορολογικά, δικονομικά ή άλλα προνόμια ή δικαιώματα απαλλοτριώσεως ακινήτων, συστάσεως δουλειών, χρήσεως οδών, πλατειών, πεζοδρομίων, διέλευσης γραμμών ή καλωδίων ή διανοίξεως υπόγειων σηράγγων ή εκτελέσεως υπέργειων ή υπόγειων εργασιών, τοποθέτησης στύλων, εγκατάστασης υποσταθμών, που είναι αναγκαίες για την κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, εκμετάλλευση, ανάπτυξη και διατήρηση της λειτουργικής και τεχνικής αρτιότητας του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την παροχή υπηρεσιών ή την άσκηση δραστηριοτήτων κοινής ωφέλειας παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.

9. Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της Δ.Ε.Η. Α.Ε. για δάνεια που μεταφέρονται στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ισχύουν υπέρ της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.

10. Στην περίπτωση απόσχισης του Κλάδου Δικτύου Διανομής της Δ.Ε.Η. Α.Ε., σύμφωνα με τις παρ. 1 έως και 8, όπου γίνεται αναφορά στον ν. 4001/2011 στον κύριο του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., με εξαίρεση το Δίκτυο Υψηλής Τάσης της Κρήτης, περιλαμβανομένων των σχετικών παγίων και στοιχείων, καθώς και του υφιστάμενου δικτύου οπτικών ινών και των σχετικών στοιχείων ενεργητικού, του δικαιώματος εγκατάστασης οπτικών ινών ή άλλων στοιχείων δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών επί του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., καθώς και των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων

που απορρέουν από τον ν. 4463/2017 (Α' 42) για τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου, θεωρείται στο εξής η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.

11. Σε περίπτωση πώλησης από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχών της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα με ιθαγένεια ή έδρα εκτός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών δεν εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 1892/1990 (Α' 101).».

3. Η παρ. 1 του άρθρου 124 του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. δεν μπορούν να συμμετέχουν σε δι-αρθρωτικές δομές της Δ.Ε.Η. Α.Ε. που φέρουν την ευθύνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Η αμοιβή των εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου και των λοιπών διοικητικών οργάνων της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., στην οποία περιλαμβάνονται οι πάσης φύσης αποδοχές και παροχές, δεν εξαρτάται από τις δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα της Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή οποιουδήποτε μέρους της, πέραν των δραστηριοτήτων ή των αποτελεσμάτων της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.».

Άρθρο 130

Ρυθμίσεις αδειοδότησης υβριδικών σταθμών Α.Π.Ε. και σταθμών Α.Π.Ε. και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Χρονοδιάγραμμα για την ανάπτυξη και συμμετοχή μονάδων αποθήκευσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και σε μηχανισμούς ισχύος

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επιτρέπεται η υποβολή νέων αιτήσεων στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) και η έκδοση νέων Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για την υλοποίηση υβριδικών σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) σε νησιωτικά συστήματα που έχουν διασυνδεθεί ή τελούν υπό διασύνδεση ή αναμένεται να διασυνδεθούν μερικώς ή ολικώς με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) της περιόδου 2019-2028 μέχρι την 31η.12.2024, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. της περιόδου 2019-2028 που εγκρίθηκε με την από 27.3.2020 απόφαση της ΡΑΕ (Β' 1048). Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης αδειών παραγωγής ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων απορρίπτονται χωρίς να απαιτείται να έχει προηγηθεί εξέτασή τους.

2. Έως τις 31.12.2021, αναστέλλονται η υποβολή αιτήσεων, η χορήγηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η περιβαλλοντική αδειοδότηση και η χορήγηση προσφορών σύνδεσης για την αδειοδότηση σταθμών που συνδυάζουν μονάδες Α.Π.Ε. με διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και έχουν λάβει άδεια παραγωγής, σύμφωνα με τον υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/οικ.17951/6.12.2000 Κανονισμό Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 1498) ή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ίδιου Κανονισμού.

3. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται για τις αιτήσεις τροποποίησης αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαι-

ώσεων Ειδικών Έργων που έχουν ήδη χορηγηθεί για την εγκατάσταση υβριδικών σταθμών Α.Π.Ε. στην Κρήτη και στα λοιπά μη διασυνδεδεμένα νησιωτικά συστήματα. Η παρ. 2 δεν εφαρμόζεται για σταθμούς αντλησιοταμίευσης.

4. Με σκοπό την ανάπτυξη της δραστηριότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και συμμετοχής μονάδων αποθήκευσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και σε μηχανισμούς ισχύος, σε συμμόρφωση με τη νομοθεσία και ιδίως με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 158/125), με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, δύνανται να καθορίζονται οι απαιτούμενες ενέργειες, καθώς και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των σχετικών υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) Α.Ε., του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (Ε.Χ.Ε.) Α.Ε., της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε., του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) Α.Ε., του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) Α.Ε., του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) και του Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), ως αρμόδιων φορέων.

5. Για την εφαρμογή της παρ. 4, οι ως άνω αρμόδιοι φορείς υποβάλλουν εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή του σχετικού αιτήματος και η γνώμη της ΡΑΕ παρέχεται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που η ανωτέρω γνώμη της ΡΑΕ δεν παρασχεθεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τεκμαίρεται ότι έχει παρασχεθεί.

6. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων και του χρονοδιαγράμματος της παρ. 4 και σε περίπτωση παραβίασης αυτών από τους ανωτέρω φορείς, με απόφασή της, η οποία εκδίδεται εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την επομένη της παραβίασης της σχετικής προθεσμίας, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, άλλως από την αναφορά ή διαπίστωση της παραβίασης της σχετικής υποχρέωσης, επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Άρθρο 131

Προσδιορισμός κατανομής εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων ρύπων για τα έτη 2021 έως 2030 - Τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 3468/2006

Στο τέλος της παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται περ. Α.2.1, ως εξής:

«Α.2.1. Για την περίοδο 2021 έως 2030, ο Διαχειριστής ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) διαχειρίζεται τμήμα των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, το οποίο διατίθεται ως ενίσχυση για επιχειρήσεις τομέων και υπο-

τομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, λόγω του κόστους δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ε.Ε. που μετακυλιέται στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας (ενίσχυση για έμμεσο κόστος εκπομπών), σύμφωνα με όσα ορίζονται στην Οδηγία 2003/87/ΕΚ, καθώς και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων, στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2021 (2020/С 317/04).

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης από τη Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε., για την περίοδο 2021 έως 2030, για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, όπως οι δικαιούχοι, το μέγιστο ποσό ενίσχυσης και η μεθοδολογία χορήγησης της ενίσχυσης.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατανέμονται ετησίως για την περίοδο 2021 έως 2030 τα έσοδα από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα το άρθρο 15 της υπ' αρ. 181478/965/2017 (Β' 3763) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, όπως εκάστοτε ισχύει, ως εξής:

(α) Ποσοστό τουλάχιστον 60% των εσόδων αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

(β) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο με την απόφαση, καλύπτει τις ανάγκες της ενίσχυσης για επιχειρήσεις τομέων και υποτομέων που εκτίθενται σε σημαντικό κίνδυνο διαρροής άνθρακα, σύμφωνα με την απόφαση του δευτέρου εδαφίου. Ποσό, το οποίο δεν χρησιμοποιείται για τον παραπάνω σκοπό αποτελεί πόρο του ειδικού λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011.

(γ) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο καθορίζεται με την ανωτέρω απόφαση, διατίθεται για την πραγματοποίηση έργων και την εξυπηρέτηση ορισμένων από τους σκοπούς, που περιγράφονται στην οδηγία 2003/87/ΕΚ και, συγκεκριμένα, κατά προτεραιότητα σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας, για την υποστήριξη χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων, που προκηρύσσονται σύμφωνα με το άρθρο 10Α του ν. 3661/2008 (Α' 89), σε έργα που αποσκοπούν στη μείωση των συμβατικών καυσίμων από μεταφορές και δράσεις για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, σε αντιπυρικά έργα καθαρισμού και διαχείρισης με σκοπό τη διατήρηση και αύξηση του αποθέματος των δημόσιων και ιδιωτικών δασών, σε έργα σε αναπτυσσόμενες ή τρίτες χώρες με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, για την υποστήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως προς την εξυπηρέτηση μέρους των λειτουργικών δαπανών του, καθώς και των στόχων και δράσεων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, και την αναθεώρηση αυτών όπου απαιτείται, καθώς και σε έργα για την προστασία, διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ως φορέας υλοποίησης των δράσεων είτε το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είτε φορέας εποπτευόμενος από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είτε φορέας που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 10Α του ν. 3661/2008, καθώς και η διαδικασία μεταφοράς των πόρων στους ανωτέρω φορείς. Ποσό που δεν χρησιμοποιείται εντός του έτους μεταφέρεται για χρήση στα επόμενα έτη έως εξαντλήσεώς του.

(δ) Ποσοστό των εσόδων, το οποίο καθορίζεται με την ανωτέρω απόφαση, διατίθεται σε φορέα ή φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη χρηματοδότηση έργων και δράσεων για την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος, με στόχο την ενίσχυση και τη σταδιακή διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών, καθώς και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας και στον Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας. Με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται το ποσοστό των εσόδων, ο φορέας και η διαδικασία χορήγησης των πόρων. Ποσό που δεν χρησιμοποιείται εντός του έτους μεταφέρεται για χρήση στα επόμενα έτη έως εξαντλήσεώς του.

(ε) Ποσοστό έως ένα τοις εκατό (1%) των εσόδων διατίθεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για να καλύψει συνδρομές και υποχρεώσεις για θέματα κλιματικής αλλαγής και προστασίας της στοιβάδας του όζοντος που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις που έχουν υπογραφεί από την Ελλάδα, καθώς και από συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς.»

Άρθρο 132 **Προσδιορισμός περιθωρίου ισχύος** **σε κορεσμένα δίκτυα**

1. Κατά παρέκκλιση των αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129) χορηγούνται προσφορές σύνδεσης στο Δίκτυο:

α) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που πρόκειται να λειτουργήσουν από κατηγορίες παραγωγών, εξαιρουμένων των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), σε περιοχές, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο με βάση την υπ' αρ. 699/2012 απόφαση της ΡΑΕ, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος ογδόντα έξι (86) μεγαβάτ (MW).

β) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 στην περίπτωση του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Μύκονος, Σύρος, Άνδρος, Τήνος), από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη ΡΑΕ της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα πέντε (45) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα δέκα πέντε (15) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς

του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικότερα η παραπάνω ισχύς κατανέμεται κατά ένα τρίτο (1/3) στο σύμπλεγμα Άνδρου-Τήνου και κατά δύο τρίτα (2/3) στο σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Σύρου, Μυκόνου.

γ) Σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς συμπεριλαμβανομένων σταθμών των περιπτώσεων της παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 στην περίπτωση του δικτύου της Κρήτης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση από τη ΡΑΕ της απόφασης άρσης κορεσμού, μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό σαράντα (140) μεγαβάτ (MW), εκ των οποίων τα σαράντα (40) μεγαβάτ (MW) διατίθενται αποκλειστικά για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 ισχύουν τα κάτωθι:

α) Για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αρμόδιος Διαχειριστής παραλαμβάνει αιτήματα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης μέχρι την κάλυψη συνολικής ισχύος προσαυξημένης κατά πενήντα τοις εκατό (50%) ως προς τα αντίστοιχα όρια ισχύος της παρ. 1 που καθορίζονται με τον παρόντα για κάθε κορεσμένο δίκτυο.

β) Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών που δεν διαθέτουν άδεια παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού στις περιοχές της παρ. 1, θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες και οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να τις επανυποβάλουν σύμφωνα με το παρόν.

γ) Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύνανται να υποβάλλει μόνον μία (1) αίτηση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος μέχρι τετρακόσια (400) κιλοβάτ (kW) για κάθε ένα κορεσμένο δίκτυο της παρ. 1. Οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις. Κάθε αίτηση για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος, με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη του κριτηρίου του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης.

δ) Μετά από την αποδοχή από τους ενδιαφερόμενους των οριστικών προσφορών σύνδεσης με τις οποίες εξαντλείται το όριο ισχύος της παρ. 1 κατά περίπτωση, αιτήσεις για χορήγηση προσφορών σύνδεσης που έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή απορρίπτονται.

ε) Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1 δεν ελέγχεται το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της παρ. 3β του ίδιου άρθρου.

στ) Η ισχύς των σταθμών της περ. α) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος

από σταθμούς Α.Π.Ε. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου σύμφωνα με την απόφαση υπ' αρ. 663/2019 (Β' 3660) της ΡΑΕ.

ζ) Η ισχύς των σταθμών των περ. β) και γ) της παρ. 1 προσμετράται στο όριο ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τα κορεσμένα δίκτυα των περ. β' και γ' της παρ. 1 του παρόντος.

η) Κατά παρέκκλιση του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας του άρθρου 8β του ν. 3468/2006, προκειμένου για την κατάταξη σε σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων χορήγησης προσφοράς σύνδεσης των περ. β' και γ' της παρ. 1, όλες οι αιτήσεις κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Ε' της απόφασης που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8β του ν. 3468/2006.

3. Για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς του παρόντος άρθρου ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος που υλοποιεί ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Η θέση σε κανονική λειτουργία του ως άνω πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου για την υποβολή των αιτήσεων, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 146, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής της περ. γ) και δύνανται να καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων.

γ) Με την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή του ν. 4152/2013 (Α' 107), προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την αίτηση και η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή προσκομίζεται σε φυσικό αντίγραφο ή αποστέλλεται με αποδεικτικό παραλαβής εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται είτε πριν την χορήγηση της οριστικής προσφοράς, είτε εντός διαστήματος δύο (2) μηνών από τη χορήγηση της οριστικής προσφοράς, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν επιθυμεί να την αποδεχτεί.

δ) Οι αιτήσεις σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, καθώς και σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε κτιριακές εγκαταστάσεις υποβάλλονται εντύπως στον αρμόδιο Διαχειριστή. Με την υπουργική απόφαση της περ. β' μπορεί να προβλέπεται ότι υποβολή των αιτήσεων γίνεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος της περ. α' της παρούσας.

4. Τα περιθώρια ισχύος που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 (Α' 101) διατίθενται αποκλειστικά σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς και προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

5. Στις περιοχές της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018, καθορίζεται για έκαστη περιοχή, πρόσθετο περι-

θώριο ισχύος τριάντα (30) μεγαβάτ (MW) αποκλειστικά για αιολικούς σταθμούς που πρόκειται να λειτουργήσουν από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), με την προϋπόθεση ότι κάθε Ενεργειακή Κοινότητα δύναται να κάνει αποδεκτές οριστικές προσφορές σύνδεσης μέχρι του ορίου συνολικής ισχύος έξι (6) μεγαβάτ (MW).

6. Μετά τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης για σταθμούς της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4546/2018 χορηγούνται προσφορές σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος μέχρι ένα (1) μεγαβάτ (MW) που εγκαθίστανται στην περιοχή της Εύβοιας, όπου το δίκτυο έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο σύμφωνα με τις υπ' αρ. 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της ΡΑΕ και οι οποίοι συνδέονται στο Δίκτυο μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος σαράντα (40) μεγαβάτ (MW), με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου. Σε σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 και του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται στην ως άνω περιοχή της Εύβοιας χορηγούνται προσφορές σύνδεσης ανεξαρτήτως περιορισμού ισχύος.

7. Οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο των οποίων οι άδειες παραγωγής έχουν παραταθεί, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και για τους οποίους σταθμούς είχαν εκδοθεί οριστικές προσφορές σύνδεσης, δύνανται να υποβάλλουν αίτημα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται κατά προτεραιότητα και κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας περί κορεσμένου δικτύου.

Άρθρο 133

Ρυθμίσεις αδειών αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων - Τροποποίηση της παρ. 6 και προσθήκη παρ. 40 στο άρθρο 2 του ν. 2289/1995

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2289/1995 (Α' 27) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην πρόσκληση, η Ε.Δ.Ε.Υ. Α.Ε. χορηγεί την άδεια αναζήτησης, με απόφασή της που εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για διάρκεια μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνών, η οποία δύναται να παρατείνεται όταν η προβλεπόμενη στην άδεια διάρκεια δεν επαρκεί για την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων, εφόσον αυτές έχουν διεξαχθεί σύμφωνα με την άδεια. Το πρώτο εδάφιο καταλαμβάνει και τις ήδη χορηγηθείσες πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος άδειες, ακόμη και εάν έχει λήξει η διάρκειά τους. Η προς αναζήτηση περιοχή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερις χιλιάδες (4.000) τετραγωνικά χιλιόμετρα προκειμένου για την ξηρά και τα είκοσι χιλιάδες (20.000) τετραγωνικά χιλιόμετρα προκειμένου για τη θάλασσα. Τα ανωτέρω όρια δεν ισχύουν για την περίπτωση εκτέλεσης σεισμικών ή άλλων γεωφυσικών και γεωλογικών μεθόδων ερευνών μη αποκλειστικής χρήσης.».

2. Στο άρθρο 2 του ν. 2289/1995 προστίθεται νέα παρ. 40 ως εξής:

«40. Δεν θεωρείται χορήγηση άδειας αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης κατά την έννοια του παρόντος:

α) η χορήγηση των αδειών αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης που οφείλεται απλώς και μόνο σε μεταβολή της επωνυμίας ή της ιδιοκτησίας του φορέα, ο οποίος κατέχει ισχύουσα άδεια ή σε μεταβολή της σύνθεσης του εν λόγω φορέα ή μεταβίβασης της άδειας ή εκχώρηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν,

β) η χορήγηση άδειας αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης σε φορέα ο οποίος κατέχει άλλης μορφής άδεια, εφόσον το γεγονός ότι ο φορέας κατέχει τέτοιου είδους άδεια συνεπάγεται το δικαίωμα χορήγησης του δικαιώματος της παρ. 1,

γ) η απόφαση της Ε.Δ.Ε.Υ. Α.Ε., η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία λαμβάνεται στο πλαίσιο της αδειοδότησης και η οποία αφορά στην έναρξη, διακοπή, παράταση ή παύση των δραστηριοτήτων της χορηγηθείσας άδειας.».

Άρθρο 134

Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας, εσωτερικής οργάνωσης και ανεξαρτησίας της ΡΑΕ - Τροποποίηση των άρθρων 40 και 45 του ν. 4001/2011

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο, προστίθενται δύο νέα εδάφια σε συνέχεια του τετάρτου εδαφίου και πέντε νέα εδάφια σε συνέχεια του έκτου εδαφίου, στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου καταργούνται τα εδάφια πρώτο και δεύτερο και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Η Γραμματεία της ΡΑΕ διαρθρώνεται σε Διευθύνσεις, Τμήματα, Γραφείο Προέδρου, Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων και Γραφείο Εσωτερικού Ελέγχου. Τα ανωτέρω αυτοτελή Γραφεία, επιπέδου Διεύθυνσης, υπάγονται απευθείας στον Πρόεδρο της ΡΑΕ και οι αρμοδιότητές τους καθορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ. Τη διεύθυνση των Γραφείων αναλαμβάνει μέλος της Γραμματείας της ΡΑΕ είτε Ειδικός Επιστήμονας είτε Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης που επιλέγεται από τον Πρόεδρο της ΡΑΕ χωρίς άλλη διαδικασία. Τα ανωτέρω Γραφεία στελεχώνονται με απόφαση του Προέδρου της ΡΑΕ από μέλη της Γραμματείας της. Επιπροσθέτως, το Γραφείο Προέδρου στελεχώνεται και από ειδικούς συνεργάτες της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3428/2005 (Α' 313), οι οποίοι εξομοιώνονται ως προς το νομικό καθεστώς τους προς τους μετακλητούς υπαλλήλους. Ειδικότερα, όσον αφορά στα εργασιακά τους ζητήματα γίνεται αντιστοίχιση με το καθεστώς του λοιπού προσωπικού της Γραμματείας της ΡΑΕ, ενώ όσον αφορά στα μισθολογικά ζητήματα εφαρμόζεται η παρ. 6β του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 (Α' 176), ανάλογα με την περίπτωση, με απόφαση του Προέδρου της ΡΑΕ. Η πρόσληψη στις θέσεις αυτές γίνεται με απόφαση του Προέδρου της ΡΑΕ χωρίς άλλη διαδικασία. Δύο από τις ανωτέρω θέσεις μετακλητών υπαλλήλων επιτρέπεται να καλύπτονται και με απόσπαση υπαλλήλων, με οποιαδή-

ποτε σχέση εργασίας, από υπηρεσίες και φορείς του δημοσίου τομέα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 41. Η απόσπαση διενεργείται από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο, ύστερα από αίτημα του Προέδρου της ΠΑΕ, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Οι αποδοχές του υπαλλήλου που αποσπάται σε θέση μετακλητού καταβάλλονται από τη ΠΑΕ και διέπονται από όσα ορίζονται στο παρόν. Οι αποδοχές δεν είναι χαμηλότερες από τις αποδοχές της οργανικής θέσης του υπαλλήλου, λαμβανομένης υπόψη της μισθολογικής ωρίμανσης και εξέλιξης της θέσης αυτής ή, εφόσον υπάρχει, προσωπικής διαφοράς αποδοχών. Η απόσπαση λήγει αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση για οποιονδήποτε λόγο του Προέδρου που αιτήθηκε την απόσπαση.

Η ΠΑΕ δύναται να καταβάλλει, σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα, δικαστικά έξοδα και έξοδα νομικής υποστήριξης των μελών ή του προσωπικού της για ζητήματα που αφορούν στην άσκηση των καθηκόντων τους στην Αρχή. Η καταβολή των δαπανών βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΠΑΕ και γίνεται κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων προσώπων και με βάση τα κατά περίπτωση νόμιμα παραστατικά, με μόνη προϋπόθεση, πριν από την καταβολή των δαπανών αυτών από την Αρχή, να έχει προηγηθεί σχετική εγκριτική απόφαση για την πραγματοποίηση της δαπάνης, κατά περίπτωση από την Ολομέλεια ή τον Πρόεδρο της ΠΑΕ, και να έχει αναληφθεί η σχετική δημοσιονομική υποχρέωση με απόφαση του διατάκτη.

Ειδικότερα, η δικαστική υπεράσπιση και νομική υποστήριξη των μελών της ΠΑΕ και του προσωπικού που υπηρετεί και απασχολείται στη Γραμματεία της ΠΑΕ με οποιαδήποτε έννομη σχέση, όταν ενάγονται ή κατηγορούνται για πράξεις ή παραλείψεις που ανάγονται αποκλειστικά στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους, ανατίθεται, εφόσον οι ανωτέρω το επιθυμούν, σε εξωτερικό δικηγόρο που ορίζεται από την Ολομέλεια της ΠΑΕ, με εξαίρεση τις πράξεις ή παραλείψεις οι οποίες στρέφονται κατά της ίδιας. Η ΠΑΕ καλύπτει τη σχετική δαπάνη, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται στη συγκεκριμένη απόφαση και δεν μπορεί να υπερβαίνει το tripλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες του Κώδικα Δικηγόρων και των παραρτημάτων αυτού, όπως εκάστοτε ισχύουν. Το ενδιαφερόμενο μέλος της ΠΑΕ και τα μέλη του προσωπικού της Γραμματείας της ΠΑΕ μπορούν διαζευκτικά να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες άλλου δικηγόρου της επιλογής τους. Το μέλος ή ο υπάλληλος, ο οποίος καταδικάζεται αμετακλήτως ή εις βάρος του οποίου εκδίδεται αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία γίνεται δεκτή η σε βάρος τους ασκηθείσα αγωγή, είναι υποχρεωμένος να επιστρέφει άτοκα στη ΠΑΕ το σύνολο της δαπάνης που η Αρχή έχει καταβάλει για τη δικαστική υπεράσπισή του. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και για τα μέλη της ΠΑΕ, των οποίων έληξε η θητεία, καθώς και για το προσωπικό της Γραμματείας της ΠΑΕ, το οποίο αποχώρησε από την ΠΑΕ.»

2. Με απόφαση του Προέδρου της ΠΑΕ τοποθετούνται τα μέλη της Γραμματείας της ΠΑΕ κατά Διευθύνσεις και Τμήματα.

3. Στο άρθρο 45 του ν. 4001/2011 εισάγεται τίτλος και αντικαθίστανται οι παρ. 1 και 2 ως εξής:

«Άρθρο 45

Εναρμόνιση με την Οδηγία 2009/72 (άρθρο 35), την Οδηγία 2019/944 (άρθρο 57) και την Οδηγία 2009/73 (άρθρο 39)

1. Με απόφαση της ΠΑΕ, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, θεσπίζεται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΠΑΕ.

2. Με τον Κανονισμό της παρ. 1 και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, καθορίζονται τα εξής:

α) η εσωτερική λειτουργία της ΠΑΕ και ιδίως, η διαδικασία των συνεδριάσεων και της λήψης αποφάσεων,

β) ο τρόπος λειτουργίας του υπηρεσιακού συμβουλίου και του πειθαρχικού συμβουλίου της ΠΑΕ,

γ) ο τρόπος διαχείρισης των πόρων της ΠΑΕ και κάθε αναγκαίο ζήτημα, σχετικά με την οικονομική διαχείριση της ΠΑΕ και τις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών,

δ) ο τρόπος και η διαδικασία για την αξιολόγηση του προσωπικού της Γραμματείας της ΠΑΕ, καθώς και των εμίσθων δικηγόρων της Αρχής,

ε) η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής Προϊσταμένων,

στ) οι λεπτομέρειες σχετικά με την πειθαρχική διαδικασία σε βάρος των μελών της ΠΑΕ,

ζ) οι κανόνες δεοντολογίας που διέπουν τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων των μελών της ΠΑΕ, του προσωπικού της Γραμματείας της, καθώς και των συνεργατών της,

η) οι διαδικασίες σχετικά με την έγκριση των μετακινήσεων των μελών της ΠΑΕ και του προσωπικού της,

θ) τα θέματα που αφορούν στη δημόσια διαβούλευση, τις ελάχιστες προϋποθέσεις δημοσιότητας και το περιεχόμενο αυτής, τη διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια,

ι) κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία και την οργάνωση των υπηρεσιών της ΠΑΕ, που δεν ρυθμίζεται από τον Οργανισμό της Αρχής, που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133).».

Άρθρο 135

Θέσπιση Μηχανισμού Παρακολούθησης και Εποπτείας Αγορών από τη ΠΑΕ - Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 και του άρθρου 6 του ν. 4425/2016

1. Η παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στο πλαίσιο των ανωτέρω, η ΠΑΕ δύναται:

(α) να εκδίδει μη δεσμευτικές προς τρίτους οδηγίες και κατευθύνσεις σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της και τον τρόπο άσκησης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου του νόμου αυτού και η πληρέστερη πληροφόρηση των ενδιαφερομένων,

(β) ιδίως, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της για την παρακολούθηση, εποπτεία και ρύθμιση των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας και προκειμένου για την εύρυθμη λειτουργία τους υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, βάσει του ενωσιακού και εθνικού πλαισίου για την ενέργεια, να θεσπίσει «Μηχανισμό Παρακολούθησης και Επο-

πτείας Αγορών», ο οποίος εκδίδεται με απόφαση της Αρχής, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην απόφαση αυτήν εξειδικεύονται ιδίως τα εργαλεία, οι μεθοδολογίες, οι δείκτες και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται, προκειμένου να αναγνωρίζονται καταχρηστικές πρακτικές από την πλευρά των Συμμετεχόντων, οι οποίες οδηγούν σε χειραγώγηση της αγοράς, ιδίως μέσω της συστηματικής πώλησης κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα την πραγματοποίηση συναλλαγών ή την έκδοση εντολών διαπραγμάτευσης με τις οποίες δίδονται ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή ενεργειακών προϊόντων. Η ΡΑΕ συλλέγει και επεξεργάζεται τα ανωτέρω στοιχεία, λαμβάνοντας μέριμνα για τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των ευαίσθητων εμπορικών στοιχείων.».

2. Στο άρθρο 6 του ν. 4425/2016 (Α' 185) προστίθεται παρ. 2α, ως εξής:

«2α. Η ΡΑΕ, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, εκ του ενωσιακού και εθνικού πλαισίου για την ενέργεια αναφορικά με την παρακολούθηση, εποπτεία και ρύθμιση των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας και με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία τους υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, δύναται να θεσπίσει «Μηχανισμό Παρακολούθησης και Εποπτείας Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας». Ο Μηχανισμός Παρακολούθησης και Εποπτείας Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας εκδίδεται με απόφαση της ΡΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης. Με την απόφαση εξειδικεύονται τα εργαλεία, οι μεθοδολογίες, οι δείκτες και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται, προκειμένου να αναγνωρίζονται καταχρηστικές πρακτικές από την πλευρά των Συμμετεχόντων, οι οποίες οδηγούν σε χειραγώγηση της αγοράς, ιδίως μέσω της συστηματικής πώλησης κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα την πραγματοποίηση συναλλαγών ή την έκδοση εντολών διαπραγμάτευσης με τις οποίες δίδονται ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με την προσφορά, τη ζήτηση ή την τιμή ενεργειακών προϊόντων. Η Αρχή συλλέγει και επεξεργάζεται τα ανωτέρω στοιχεία, λαμβάνοντας μέριμνα για τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των ευαίσθητων εμπορικών στοιχείων.».

Άρθρο 136

Πλαίσιο Προτεραιότητας χορήγησης προσφοράς Σύνδεσης στον Διαχειριστή του Συστήματος - Αντικατάσταση του άρθρου 8β του ν. 3468/2006

Στο άρθρο 8β του ν. 3468/2006 (Α' 129) τροποποιούνται τα εδάφια δεύτερο έως έκτο και το άρθρο 8β διαμορφώνεται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τον Διαχειριστή του Δικτύου, κατά παρέκκλιση από το πρώτο και τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 8 του παρόντος. Με την ως άνω απόφαση καθορίζεται το ειδικό πλαίσιο

προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τον Διαχειριστή του Συστήματος. Το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας δύναται να διαφοροποιείται μεταξύ Διαχειριστή Συστήματος και Διαχειριστή Δικτύου.

Με την ίδια απόφαση τίθενται όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί σε συγκεκριμένες κατηγορίες σταθμών που λαμβάνουν προτεραιότητα και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται και τα χρονικά διαστήματα εντός των οποίων ο Διαχειριστής του Δικτύου και ο Διαχειριστής του Συστήματος έχουν υποχρέωση να χορηγήσουν μη δεσμευτική Προσφορά Σύνδεσης από την κατάθεση σχετικού αιτήματος και οριστική Προσφορά Σύνδεσης από την προσκόμιση όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Ειδικότερα για τις περιοχές με κορεσμένα δίκτυα, όπως αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της ΡΑΕ που εκδίδεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92), ή έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας δύναται να καθορίζεται με την ως άνω απόφαση και σε κάθε περίπτωση δεν διαφοροποιείται για τις περιπτώσεις που αφορούν είτε στον Διαχειριστή του Δικτύου είτε στον Διαχειριστή του Συστήματος.

Η προτεραιότητα που καθορίζεται με την απόφαση του παρόντος ισχύει κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122), του ν. 3894/2010 (Α' 204), του ν. 4608/2019 (Α' 66) και της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), καθώς και του πρώτου και τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 8 του παρόντος.

Η απόφαση του παρόντος άρθρου δύναται να καθορίζει τον τρόπο εξέτασης για τις περιπτώσεις των εκκρεμών αιτήσεων για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης κατά την έναρξη ισχύος της απόφασης αυτής.

Έως την έναρξη ισχύος της απόφασης του παρόντος άρθρου, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στη χορήγηση Προσφορών Σύνδεσης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.».

Άρθρο 137

Εγγυητική Επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού - Προσθήκη άρθρου 11Α στον ν.4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92), μετά το άρθρο 11, προστίθεται άρθρο 11Α ως ακολούθως:

«Άρθρο 11Α

Εγγυητική Επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού

1. Για τη χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, απαιτείται η προσκόμιση «Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού».

2. Η Εγγυητική Επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού αποτελεί στοιχείο τυπικής πληρότητας της αίτησης χορήγησης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων. Αντίγραφο της Εγγυητικής Επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης.

Η πρωτότυπη Εγγυητική Επιστολή προσκομίζεται σε φυσική μορφή ή αποστέλλεται με αποδεικτικό παραλαβής στον Φορέα Αδειοδότησης κατά τη Φάση Α' εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

3. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού ορίζεται σε τριάντα πέντε χιλιάδες (35.000) ευρώ ανά μεγαβάτ (35.000€/MW) μέγιστης ισχύος παραγωγής.

Το συνολικό ποσό της απαιτούμενης για τον σταθμό Εγγυητικής Επιστολής, δύναται να καλύπτεται από περισσότερες της μίας Εγγυητικές Επιστολές.

Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής δύναται να αλλάζει με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Σε περιπτώσεις αύξησης της αναγραφόμενης στη Βεβαίωση ή στη Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή στην άδεια παραγωγής μέγιστης ισχύος παραγωγής, ο αιτών οφείλει να αυξήσει το συνολικό ύψος της ή των Εγγυητικών Επιστολών Βεβαίωσης Παραγωγού.

5. Η Εγγυητική Επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού, επιστρέφεται στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) με την υποβολή πλήρους αιτήματος χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή. Για τον σκοπό αυτόν ο Διαχειριστής χορηγεί βεβαίωση πληρότητας υποβολής αίτησης χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης,

β) κατόπιν αιτήματος του κατόχου της Βεβαίωσης. Στην περίπτωση αυτή παύει αυτοδικαίως να ισχύει η Βεβαίωση Παραγωγού ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και κάθε άδεια που έχει εκδοθεί για τον σταθμό αυτόν,

γ) κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου στο διάστημα από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση χορήγησης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων απορρίπτεται.

6. Εντός ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος η ΡΑΕ, με απόφασή της, καθορίζει το υπόδειγμα της Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού και δύναται να ρυθμίζει ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διάρκεια, την υποβολή, την ανανέωση και την επιστροφή της Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού.

7. α) Οι κάτοχοι αδειών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., Βεβαιώσεων Παραγωγού, Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα εκδοθούν μέχρι την 28η.02.2022 και για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί μέχρι την 28η.02.2022 πλήρες αίτημα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης, οφείλουν να προσκομίσουν την Εγγυητική Επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού μέχρι την 28η.02.2022, προκειμένου να διατηρηθούν σε ισχύ οι Άδειες Παραγωγής οι Βεβαιώσεις Παραγωγού ή οι Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων.

Σε περίπτωση μη προσκόμισης της Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού μέχρι την ως άνω προθεσμία παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν οι Άδειες Παραγωγής, οι Βεβαιώσεις Παραγωγού ή η Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων, καθώς και κάθε άδεια που έχει εκδοθεί για τον σταθμό και αφορά στις ως άνω άδειες.

β) Ειδικά οι κάτοχοι Βεβαιώσεων Παραγωγού οι οποίοι έχουν καταβάλει το Τέλος του άρθρου 17 για την εκ-

δοση της Βεβαίωσης Παραγωγού, δύναται μέχρι την 31η.12.2021 να δηλώσουν, με ανέκκλητη δήλωσή τους προς τον Φορέα Αδειοδότησης κατά τη Φάση Α', ότι δεν επιθυμούν τη διατήρηση της Βεβαίωσης Παραγωγού και αιτούνται την επιστροφή του τέλους του άρθρου 17 το οποίο έχουν καταβάλει. Με την υποβολή της ανέκκλητης δήλωσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει η Βεβαίωση Παραγωγού ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και κάθε άδεια που έχει εκδοθεί για τον σταθμό αυτόν. Στην περίπτωση αυτή, το Τέλος επιστρέφεται από την Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε. σε τραπεζικό λογαριασμό του κατόχου της Βεβαίωσης που δηλώνεται στην ως άνω ανέκκλητη δήλωση, μέχρι την 31η.01.2022.

8. Από την υποχρέωση προσκόμισης της Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού, εξαιρούνται οι κάτωθι κατηγορίες σταθμών:

α) οι σταθμοί με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση του ενός (1) μεγαβάτ (MW),

β) οι σταθμοί που είναι ενταγμένοι στις στρατηγικές επενδύσεις του ν. 3894/2010 (Α' 204) και του ν. 4608/2019 (Α' 66) πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος ή έχουν υποβάλει αίτηση στην εταιρεία «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» για τον χαρακτηρισμό τους ως στρατηγικών επενδύσεων πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος,

γ) οι σταθμοί Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, ιδρυμάτων, καθώς και νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κοινωφελούς σκοπού, πλην των ενεργειακών κοινοτήτων, όπως νοσοκομεία, κέντρα υγείας, σχολεία και όλων των βαθμίδων.

9. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ5/Φ1/οικ.17951/8.12.2000 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης «Κανονισμός αδειών παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (Έκδοση 1)» (Β' 1498), δεν εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 138

Αναστολή προθεσμιών για Διασφάλιση Υλοποίησης Ειδικών Έργων για σταθμούς γεωθερμίας - Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4685/2020

Στο τέλος της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται δύο νέα εδάφια ως εξής:

«Επίσης, ειδικά για τους σταθμούς της περ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 10, η άδεια παραγωγής των οποίων εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι προθεσμίες της περ. α' εκκινούν και υπολογίζονται μετά την έγκριση του τελικού προγράμματος εκμετάλλευσης, το οποίο προβλέπεται στους όρους της οικείας πράξης, όπως εκάστοτε ισχύει, δυνάμει της οποίας έχει παραχωρηθεί στον παραγωγό το δικαίωμα έρευνας, εκμετάλλευσης και διαχείρισης του γεωθερμικού δυναμικού για την περιοχή στην οποία αφορά η οικεία άδεια παραγωγής. Ο παραγωγός ενημερώνει αμελλητί, και σε κάθε περίπτωση, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, τη ΡΑΕ για την ημερομηνία έγκρισης του τελικού προγράμματος εκμετάλλευσης.»

Άρθρο 139
Ακατάσχετο προκαταβολών
και ενδιάμεσων πληρωμών
στο Πρόγραμμα Στήριξης και Ανάπτυξης
Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
του Πράσινου Ταμείου

Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές της ενίσχυσης που λαμβάνουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται δικαιούχοι της δράσης «Πρόγραμμα Στήριξης και Ανάπτυξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» του Άξονα Προτεραιότητας 6 του Συνεχιζόμενου Χρηματοδοτικού Προγράμματος του Πράσινου Ταμείου «Χρηματοδότηση έργων και δράσεων για την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού αποτυπώματος στις Π.Ε. Κοζάνης και Φλώρινας και στον Δήμο Μεγαλόπολης της Π.Ε. Αρκαδίας», δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτήν παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Οι τελικές πληρωμές των ανωτέρω δικαιούχων, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δύνανται να κατάσχονται, να υπόκεινται σε παρακράτηση και να συμψηφίζονται με οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία και καταβάλλονται με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Το συνολικό ποσό που κατάσχεται, παρακρατείται ή συμψηφίζεται σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του ποσού της τελικής πληρωμής. Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος, καθώς και αν η πληρωμή αφορά σε προκαταβολή, ενδιάμεση ή τελική πληρωμή. Σε περίπτωση επιβολής κατάσχεσης σε τραπεζικές καταθέσεις εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων ως τρίτων, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ως άνω πληρωμές, τα πιστωτικά ιδρύματα εξετάζουν κάθε φορά, αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επιβολή της κατάσχεσης. Αντίστοιχα ρυθμίζονται οι ενισχύσεις που λαμβάνουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται δικαιούχοι στο πλαίσιο δράσεων Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων του Πράσινου Ταμείου, που επιτελούν τον ίδιο σκοπό.

Άρθρο 140
Αναβίωση οριστικών προσφορών σύνδεσης
μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών από Ο.Τ.Α. -
Τροποποίηση του άρθρου 94 του ν. 4796/2021

1. Στο άρθρο 94 του ν. 4796/2021 (Α' 63) τροποποιούνται το πρώτο και τέταρτο εδάφιο, προστίθεται πέμπτο εδάφιο και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 94
Αναβίωση διοικητικών αδειών εγκατάστασης

Οι άδειες εγκατάστασης για σταθμούς βιομάζας ή βιοαερίου, καθώς και για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής

ενέργειας από αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέριο που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων και την οργανική ιλύ/λάσπη βιολογικών καθαρισμών, η ισχύς των οποίων έχει λήξει από την 1η.1.2020 μέχρι την 17η.4.2021, αναβιώνουν αυτοδικαίως μετά από γνωστοποίηση του ενδιαφερόμενου προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή. Η ως άνω γνωστοποίηση υποβάλλεται από την 26η.7.2021 μέχρι τις 6.8.2021 και η ημερομηνία υποβολής της λογίζεται ως η ημερομηνία έναρξης ισχύος της άδειας που αναβιώνει. Οι ως άνω άδειες ισχύουν για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της γνωστοποίησης. Εντός του ανωτέρω διαστήματος, κατά τη διάρκεια του οποίου η άδεια βρίσκεται σε ισχύ, οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να υποβάλουν αίτημα παράτασης δυνάμει της υποπερ. α' της περ. α'1 της παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αδειοδοτούσα αρχή. Σε περίπτωση, που οι οριστικές προσφορές σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της παρούσας, έχουν λήξει από την 1η.1.2020 μέχρι την 17η.4.2021, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει μέχρι τις 6.8.2021 εκ νέου αίτημα για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης και ο αρμόδιος διαχειριστής χορηγεί κατά προτεραιότητα, εφόσον υπάρχει διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος, νέα προσφορά σύνδεσης, η οποία ισχύει για όσο χρονικό διάστημα παραμένει σε ισχύ η άδεια εγκατάστασης. Ο διαχειριστής του Δικτύου κατά τη χορήγηση της προσφοράς σύνδεσης θέτει όρο σύμφωνα με τον οποίο η συμβολή του σταθμού στο βραχυκύκλωμα στην έξοδο του σταθμού δεν υπερβαίνει το πενταπλάσιο της ονομαστικής ισχύος του σταθμού.»

2. Οι οριστικές προσφορές σύνδεσης μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών που αναπτύσσονται από Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού, οι οποίες έπαυσαν να ισχύουν μετά την 1η.1.2020 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος λόγω μη προσκόμισης της εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με τον ν. 4152/2013 (Α' 107) εντός της προθεσμίας των δύο (2) μηνών από την έκδοσή τους, αναβιώνουν αυτοδίκαια εφόσον οι ενδιαφερόμενοι προσκομίσουν την εγγυητική επιστολή που προβλέπεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 141
Φορέας διαχείρισης δράσεων για την
προώθηση της ηλεκτροκίνησης - Τροποποίηση
της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4710/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4710/2020 (Α' 142) τροποποιούνται τα τέσσερα τελευταία εδάφια και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού δύνανται να προκηρύσσονται δράσεις για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης και των Η/Ο μέσω οικονομικών κινήτρων για την αγορά ή μίσθωση κάθε τύπου αμιγώς Η/Ο ή υβριδικών Η/Ο εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50gr CO₂/χλμ., καθώς και

για την προμήθεια και εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο. Με την ανωτέρω απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λήψη των οικονομικών κινήτρων, οι δικαιούχοι, η διάρκεια και οι διαδικασίες αίτησης, ένταξης, υλοποίησης και ολοκλήρωσης των δράσεων αυτών, ο φορέας και η πηγή χρηματοδότησης, ο υπεύθυνος φορέας υλοποίησης της δράσης καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή τους.

Με ίδια απόφαση, δύναται να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λήψη οικονομικού κινήτρου με σκοπό:

α) την αντικατάσταση οχημάτων με καινούργια αμιγώς Η/Ο ή με υβριδικά Η/Ο εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρ CO₂/χλμ.,

β) την αντικατάσταση των Επιβατηγών Δημόσιας Χρήσης Οχημάτων (Ε.Δ.Χ.) - ΤΑΞΙ με καινούργια αμιγώς ηλεκτροκίνητα Ε.Δ.Χ. - ΤΑΞΙ ή με υβριδικά Η/Ο Ε.Δ.Χ. - ΤΑΞΙ εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50γρ CO₂/χλμ.,

γ) την αντικατάσταση οχημάτων μικτού βάρους έως 3,5 τόνων με καινούργια αμιγώς Η/Ο ή υβριδικά Η/Ο εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50γρCO₂/χλμ. μικτού βάρους έως 3,5 τόνων,

δ) την απόσυρση των παλαιών αυτών οχημάτων από την κυκλοφορία κατά τις περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 89 του ν. 4070/2012 (Α' 82) και της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 4530/2018 (Α' 59) και την παράδοσή τους σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης ή σε σημεία συλλογής κατά την έννοια του άρθρου 2 του π.δ. 116/2004 (Α' 81). Ειδικά για τα Ε.Δ.Χ. - ΤΑΞΙ και τα οχήματα μικτού βάρους έως 3,5 τόνων δεν τίθεται ηλικιακό όριο απόσυρσης. Αυτά δεν αποχαρκτηρίζονται ούτε αντικαθίστανται από οχήματα με άλλη πηγή ενέργειας και ίδιες ή μικρότερες εκπομπές ρύπων από 50γρ CO₂/χλμ. πριν από την παρέλευση επτά (7) τουλάχιστον ετών από το έτος θέσης τους σε κυκλοφορία, χωρίς να συνυπολογίζεται το έτος αυτό.

Φορέας διαχείρισης των δράσεων της παρούσας ορίζεται η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας («Επιτελική Δομή») ή το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την κοινή απόφαση του πρώτου εδαφίου προβλέπονται οι αρμοδιότητες του εκάστοτε φορέα διαχείρισης, τα καθήκοντα και οι όροι διαχείρισης των δράσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικό θέμα σχετικό με την ανάληψη, εκπλήρωση και εποπτεία της άσκησης των καθηκόντων που απορρέουν από αυτήν. Στην περίπτωση που ορίζεται η Επιτελική Δομή ως φορέας διαχείρισης, οι πόροι πιστώνονται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας του άρθρου 37 του ν. 4622/2019 (Α' 133) στον λογαριασμό του έργου και ο φορέας διαχείρισης διαχειρίζεται τους πόρους αυτούς προς τον σκοπό της υλοποίησης των δράσεων της παρούσας. Ειδικά για τον ορισμό της Επιτελικής Δομής ως ενδιαμέσου φορέα για δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 εφαρμόζεται το άρθρο 13 του ν. 4314/2014 (Α' 265).».

Άρθρο 142

Αρμοδιότητες του Τμήματος Ορυκτολογίας και Πετρογραφίας (Τ.Ο.Π.) της Διεύθυνσης Ορυκτών Πόρων και Μεταλλευτικής (Δ.Ο.Π.Μ.Ε.) της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών -

Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4602/2019

Η περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4602/2019 (Α' 45) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) την επιμέλεια των μουσειακών συλλογών του Εθνικού Γεωλογικού Μουσείου της Αρχής.».

Άρθρο 143

Ρύθμιση θεμάτων ορισμού ΡΑΕ ως αρμόδιας αρχής για θέματα σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού -

Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 12 του ν. 4001/2011 (Α' 179), α) στην παρ. 1 καταργούνται το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο και τίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2 προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, γ) αντικαθίσταται η παρ. 3, δ) προστίθενται νέες παρ. 4 και 5 και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδίως σε σχέση με το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στην ελληνική αγορά ενέργειας, το επίπεδο της προβλεπόμενης μελλοντικής ζήτησης, το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή υπό κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής και την εφαρμογή μέτρων για την κάλυψη της αιχμής ζήτησης, καθώς και τις συνθήκες της αγοράς ενέργειας σε σχέση με τη δυνατότητα ανάπτυξης νέου παραγωγικού δυναμικού. Για τους ανωτέρω σκοπούς, η ΡΑΕ δύναται, με απόφασή της, να συστήνει και να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες εργασίας με συμμετοχή εκπροσώπων της, εκπροσώπων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των αρμόδιων Διαχειριστών, καθώς και εκπροσώπων τρίτων φορέων, σχετικών με την ενεργειακή αγορά.

2. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που λαμβάνονται σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων ή η αρτιότητα των Συστημάτων Ενέργειας. Για τη διαχείριση των ανωτέρω περιπτώσεων, συστήνεται και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Επιτροπή Συντονισμού Μέτρων έκτακτης Ανάγκης» («Ε.Σ.Μ.Ε.Α.»), η οποία αποτελείται από (α) έναν (1) εκπρόσωπο της ΡΑΕ με τον αναπληρωτή του, (β) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του, (γ) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με τον αναπληρωτή του, και (δ) εκπροσώπους των αρμόδιων, κατά περίπτωση, Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ή Δικτύων Δι-

ανομής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, καθορίζονται ο Κανονισμός Λειτουργίας και οι αρμοδιότητες της Ε.Σ.Μ.Ε.Α., καθώς και η δυνατότητα συμμετοχής, αποκλειστικά για σκοπούς διαβούλευσης και ενημέρωσης, εκπροσώπων τρίτων φορέων σε αυτήν, καθώς και άλλες λεπτομέρειες. Η ΡΑΕ δύναται να ζητεί την γνώμη της Ε.Σ.Μ.Ε.Α. κατά την εκπόνηση και κατάρτιση των σχεδίων που προβλέπονται στις παρ. 3 και 4.

3. Η ΡΑΕ ορίζεται ως η Αρμόδια Αρχή (Competent Authority) για την διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάρτιση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 994/2010 (L 280). Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, η ΡΑΕ διενεργεί «Εθνική Εκτίμηση Επικινδυνότητας» των σχετικών κινδύνων που επηρεάζουν την ασφάλεια εφοδιασμού της Χώρας με φυσικό αέριο και «Κοινή Εκτίμηση Επικινδυνότητας» για τις ομάδες κινδύνου, στις οποίες συμμετέχει σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού. Η Εθνική Εκτίμηση Επικινδυνότητας και οι Κοινές Εκτιμήσεις Επικινδυνότητας κοινοποιούνται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, η ΡΑΕ καταρτίζει Σχέδιο Προληπτικής Δράσης και Σχέδιο έκτακτης Ανάγκης, τα οποία δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιούνται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Η ΡΑΕ ορίζεται ως η Αρμόδια Αρχή (Competent Authority) για την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (L 158). Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941, η ΡΑΕ προσδιορίζει συναφή εθνικά σενάρια κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία κοινοποιεί στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941, η ΡΑΕ εκπονεί σχέδιο ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. Η ΡΑΕ ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τον καθορισμό της ενιαίας εκτίμησης της «αξίας της απώλειας φορτίου» (Value of lost load - VOLL), σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 (L 158). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, καθορίζεται το «κόστος νέας εισόδου» (Cost of new entry - CONE). Ομοίως, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, καθορίζονται το «Πρότυπο Αξιοπιστίας» (Reliability Standard) και η μεθοδολογία καθορισμού της ποσότητας ισχύος που εντάσσεται στον μηχανισμό διασφάλισης ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.»

Άρθρο 144

Θέματα προσωπικού και διοίκησης των εταιρειών Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και των συνδεδεμένων αυτής

1. Τα άρθρα 3 και 4 του ν. 4643/2019 (Α' 193) εφαρμόζονται αναλογικά και για τις προσλήψεις προσωπικού στην εταιρεία Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και στις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176) δεν έχει εφαρμογή στις αμοιβές των Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων, Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών, που προσλαμβάνονται σύμφωνα με την παρ. 1 της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών που δεν συμπεριλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της ΕΛΣΤΑΤ.

Άρθρο 145

Κάλυψη οργανικών θέσεων στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. - Τροποποίηση των άρθρων 4 και 7 του ν. 4643/2019

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4643/2019 (Α' 193) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, διαγράφεται η λέξη «σήμερα» από το τελευταίο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η πλήρωση οργανικών θέσεων Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων, Γενικών Διευθυντών, Διευθυντών και Βοηθών Διευθυντών/Διευθυντών Κλάδων γίνεται κατόπιν δημόσιας προκήρυξης με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Δ.Ε.Η. Α.Ε. με συμβάσεις ορισμένου χρόνου μέχρι τριετούς διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης άπαξ. Η πλήρωση των οργανικών θέσεων των ανωτέρω δύναται να γίνει και με τοποθέτηση σε αυτές στελεχών της αυτής ιεραρχικής στάθμης (παράλληλη μετακίνηση), τα οποία έχουν αναλάβει την οργανική τους θέση κατόπιν δημόσιας προκήρυξης, ομοίως με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Δ.Ε.Η. Α.Ε., για το υπόλοιπο του χρόνου διάρκειας της συναφθείσας σύμβασης, με δυνατότητα ανανέωσης για μια φορά. Η διαδικασία πρόσληψης και η πολιτική αποδοχών των στελεχών εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση μετά από Εισηγήση της Επιτροπής Προσλήψεων και Αμοιβών. Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου καθορίζονται τα κριτήρια πρόσληψης, η διάρκεια, οι αποδοχές και οι λοιποί όροι των σχετικών συμβάσεων. Στη διαδικασία δύναται να συμμετέχει προσωπικό της εταιρείας και υποψήφιοι εκτός εταιρείας. Σε περίπτωση πλήρωσης της θέσης από προσωπικό της εταιρείας, οι αποδοχές της παρούσας δεν διατηρούνται μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπον αποχώρηση του στελέχους από τη θέση. Ειδικά οι θέσεις Βοηθών Διευθυντών και Διευθυντών Κλάδων που δύναται να καλύπτονται κατά την παρούσα, δεν μπορεί να υπερβαίνουν ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνόλου των προβλεπόμενων θέσεων των Βοηθών Διευθυντών/Διευθυντών Κλάδων αντίστοιχα.»

2. Στο άρθρο 7 του ν. 4643/2019, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και διαδικασίας, για μεμονωμένες περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. προς την Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., η μετα-

κίνηση πραγματοποιείται με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο εταιρειών μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου προς αυτά, η οποία υποβάλλεται μέχρι την 31.12.2021. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από την εταιρεία προέλευσης, αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν.».

Άρθρο 146 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται η θέση σε κανονική λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος της παρ. 3 του άρθρου 132, προκειμένου για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής της περ. γ' της παρ. 3 του ως άνω άρθρου και δύναται να καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την υποβολή της αίτησης.

Άρθρο 147 **Μεταβατικές διατάξεις**

Έως τη σύσταση της «Επιτροπής Συντονισμού Μέτρων έκτακτης Ανάγκης» («ΕΣΜΕΑ») της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4001/2011 (Α' 179), εξακολουθούν να ισχύουν όσα προβλέπονται για την ομώνυμη επιτροπή στην από 30-31.5.2019 απόφαση της ΡΑΕ «Έγκριση επικαιροποιημένου Σχεδίου έκτακτης Ανάγκης, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 994/2010» (Β' 2501).

ΜΕΡΟΣ Θ' **ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ** **ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ** **ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΔΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 148 **Επίλυση ιδιοκτησιακού καθεστώτος δασών,** **δασικών εκτάσεων και χορτολιβαδικών** **εκτάσεων των περιοχών του άρθρου 62 του** **ν. 998/1979 -** **Τροποποίηση της περ. δ' της παρ. 5** **του άρθρου 3 του ν. 998/1979**

Το τρίτο εδάφιο της περ. δ' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289) τροποποιείται και η περ. δ' διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Η αναγνώριση της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί των εκτάσεων αυτών υπάγεται στην αρμοδιότητα των προβλεπομένων στο άρθρο 8 του παρόντος νόμου Συμβουλίων και των πολιτικών δικαστηρίων. Οι υποθέσεις που προσάγονται στα Συμβούλια, κρίνονται κατά τις διατάξεις του α.ν. 1539/1938 (Α' 488), όπως ισχύει. Ειδικά η διοικητική αναγνώριση

της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί των ανωτέρω εκτάσεων, που κείνται στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62, διενεργείται από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8Α συμβούλια, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 8Α.».

Άρθρο 149 **Διατάξεις για τη διοικητική αναγνώριση** **της ιδιοκτησίας στις περιοχές του δευτέρου** **εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979 -** **Προσθήκη άρθρου 8Α στον ν. 998/1979**

1. Μετά το άρθρο 8 του ν. 998/1979 (Α' 289) προστίθεται άρθρο 8Α, ως εξής:

«Άρθρο 8Α
Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών, Δασικών,
Χορτολιβαδικών και Βραχωδών Εκτάσεων
(ΣΙΔΧΒΕ) που κείνται στις περιοχές του δευτέρου
εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979

1. Για τη διοικητική αναγνώριση εκ μέρους του Δημοσίου της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων ιδιωτών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου επί των δασών, των δασικών εκτάσεων και των εκτάσεων των παρ. 5α και 5β του άρθρου 3, που κείνται στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62, συνιστώνται τουλάχιστον τέσσερα (4) Συμβούλια Ιδιοκτησίας, που έχουν αντίστοιχα ως έδρα την Κέρκυρα, το Ηράκλειο Κρήτης, τη Μυτιλήνη και τον Πειραιά.

Η τοπική αρμοδιότητα εκάστου των ανωτέρω συμβουλίων εκτείνεται:

- α) του πρώτου, στις περιφέρειες των Πρωτοδικείων των Ιονίων Νήσων,
- β) του δεύτερου, στις περιφέρειες των Πρωτοδικείων της Κρήτης,
- γ) του τρίτου, στις περιφέρειες των Πρωτοδικείων των Περιφερειακών Ενοτήτων Λέσβου, Σάμου και Χίου και,
- δ) του τέταρτου, στις περιφέρειες των Πρωτοδικείων Κυκλάδων, στις νήσους Κύθηρα και Αντικύθηρα και στην περιοχή της Μάνης, όπως αυτή ορίζεται από τα διοικητικά όρια των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης.

2. Έκαστο Συμβούλιο Ιδιοκτησίας αποτελείται από:

- α) έναν πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο ή έναν δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του,
- β) τον προϊστάμενο της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του και
- γ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δασών της έδρας του Συμβουλίου, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του.

Ο πρόεδρος και τα μέλη των ως άνω συμβουλίων με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης επί διετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται. Η συνεδρίαση μπορεί να διεξαχθεί και με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη.

3. Τα Συμβούλια Ιδιοκτησίας της παρ. 1 επιλαμβάνονται της αναγνώρισης της κυριότητας ή άλλου εμπραγ-

μάτου δικαίωματος, με αίτηση του ενδιαφερομένου ιδιώτη ή νομικού προσώπου, επί τη βάσει προσκομιζομένων υπ' αυτών νόμιμα μεταγεγραμμένων τίτλων ιδιοκτησίας, οι οποίοι έχουν συνταχθεί το αργότερο μέχρι την 1η.7.2001, έστω και αν έχουν μεταγραφεί μεταγενέστερα και οι οποίοι συνοδεύονται από τοπογραφικά διαγράμματα, εξαρτημένα στο Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς 1987 (ΕΓΣΑ 87), στα οποία αποτυπώνεται η περιγραφόμενη στους τίτλους έκταση, όπως και επί τη βάσει όσων στοιχείων τηρούνται στη Δασική Υπηρεσία. Τα Συμβούλια μπορούν να ζητήσουν και την αποστολή από άλλες δημόσιες υπηρεσίες κάθε χρήσιμου εγγράφου ή άλλου στοιχείου ή να διατάξουν τη διενέργεια ειδικής έρευνας ή πραγματογνωμοσύνης προς διαμόρφωση ασφαλούς κρίσεως περί των προβαλλομένων ιδιωτικών δικαιωμάτων.

Περισσότερες αιτήσεις που αφορούν στην ίδια έκταση ή σε συνεχόμενα τμήματα, εξετάζονται από κοινού. Τα ως άνω Συμβούλια, μετά την ανάγνωση της εισηγήσεως του ορισθέντος εισηγητού, γνωμοδοτούν αιτιολογημένα επί εκάστης υποθέσεως. Η κρίση των Συμβουλίων σχηματίζεται με ελεύθερη εκτίμηση των ως άνω αποδεικτικών στοιχείων, υπόκειται δε στην έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δυναμένου να αποδεχθεί ή μη αυτή, εν όλω ή εν μέρει, αλλά επ' ωφελεία του Δημοσίου, όχι όμως και να τροποποιήσει αυτήν εις βάρος του Δημοσίου.

Σε περίπτωση που το δικαίωμα της κυριότητας επί των ανωτέρω εκτάσεων έχει καταχωρηθεί υπέρ ιδιωτών στα κτηματολογικά βιβλία των οικείων κτηματολογικών γραφείων και το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επ' αυτών κατ' εφαρμογή της περ. IV της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), δεν ακολουθείται η ανωτέρω διαδικασία.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, και Δικαιοσύνης καθορίζονται ειδικότερα τα θέματα της συγκρότησης και εσωτερικής οργάνωσης των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας, τα της λειτουργίας και της ενώπιον αυτών διαδικασίας προς κρίση των υποθέσεων και έκδοση των γνωμοδοτήσεών τους, περιλαμβανομένης και της εκπροσωπήσεως ή αυτοπρόσωπης παραστάσεως των ενδιαφερομένων, τα της συλλογής του αποδεικτικού υλικού και εξετάσεως μαρτύρων, τα της ανάθεσης πραγματογνωμοσύνης, τα της κοινοποίησεως των γνωμοδοτήσεων στους ενδιαφερομένους και τις δημόσιες αρχές, τα της εκδόσεως και κοινοποίησεως των υπουργικών αποφάσεων, όπως και τα της εκτελέσεως αυτών.

5. Μέχρι τη συγκρότηση των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας της παρ. 1, αρμόδια για τη διοικητική αναγνώριση της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί των ανωτέρω εκτάσεων κατά τη διαδικασία της παρ. 3 είναι τα Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών του άρθρου 8.

6. Με την κοινή απόφαση της παρ. 4 είναι δυνατόν να ιδρύονται περισσότερα Συμβούλια Ιδιοκτησίας και να καθορίζονται η έδρα και η περιφέρεια εκάστου των ιδρυομένων Συμβουλίων.»

2. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν ασκεί ένδικα μέσα κατά

αποφάσεων του κτηματολογικού δικαστή με τις οποίες αναγνωρίζεται η κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα ιδιωτών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου επί των ανωτέρω εκτάσεων, εφόσον δεν διαθέτει τίτλους ιδιοκτησίας ή άλλα επαρκή στοιχεία απόδειξης της κυριότητάς του.

Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής, που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος και αναφέρονται στις παραπάνω εκτάσεις, ανακαλούνται από τότε που εκδόθηκαν.

Άρθρο 150

Επιτάχυνση της μελέτης και εκτέλεσης έργων προστασίας καμένων εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα - Τροποποίηση της περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 998/1979

Στην περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 998/1979 (Α' 289), προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφια και η περ. στ' διαμορφώνεται ως εξής:

«στ) Την κατ' απόλυτη προτεραιότητα και με τη διαδικασία του εξαιρετικά επείγοντος χαρακτήρα εκτέλεση των από το πρόγραμμα δασικών έργων προβλεπομένων κατασκευών και εργασιών. Το πρώτο εδάφιο ισχύει και για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση των έργων σε ό,τι αφορά στα αντιδιαβρωτικά - αντιπλημμυρικά έργα προστασίας καμένης έκτασης δασικού χαρακτήρα που έχει κηρυχθεί ή πληροί τις προϋποθέσεις για να κηρυχθεί αναδασωτέα. Τα ανωτέρω αποτελούν ειδικά δασοτεχνικά έργα, που προβλέπονται από το άρθρο 16 του παρόντος νόμου, υπάγονται στην παρ. 11 του άρθρου 1 του ν. 3208/2003 (Α' 303) και εξαιρούνται από το άρθρο 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209). Οι ειδικότεροι όροι, προϋποθέσεις, κριτήρια, διαδικασίες, λοιπά τεχνικά ζητήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 151

Επιτρεπτές επεμβάσεις σε πάρκα και άλση - Τροποποίηση του άρθρου 59 του ν. 998/1979

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2α του άρθρου 59 του ν. 998/1979 (Α' 289) τροποποιείται και η παρ. 2α διαμορφώνεται ως εξής:

«2α. Η παραχώρηση της χρήσεως πάρκου ή άλσους επιτρέπεται μόνο σε ο.τ.α. α' και β' βαθμού, με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση της αρμόδιας περιφερειακής δασικής υπηρεσίας, υπό τον όρο της μη μεταβολής του προορισμού ή της χρήσης της παραχωρούμενης έκτασης.

Επιτρέπονται έργα ή δραστηριότητες που είναι απολύτως αναγκαία για τη λειτουργία του πάρκου ή άλσους, όπως τα οριζόμενα στις περ. α', β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4067/2012 (Α' 79), η κατασκευή έργων κοινής ωφέλειας συμπεριλαμβανομένων και υπόγειων υδατοδεξαμενών, δραστηριότητες εστίασης και ήπιας αναψυχής περιορισμένης έκτασης, καθώς και η ανέγερση μικρών νών γνωστών θρησκευτικών μέγιστου εμβαδού βάσης δεκαπέντε (15) τ.μ. που δεν αλλοιώνουν τον προορισμό τους.»

Άρθρο 152
Ιδιοκτησιακές ρυθμίσεις για τις δασικού και
χορτολιβαδικού χαρακτήρα εκτάσεις των
περιοχών του δευτέρου εδαφίου του άρθρου
62 του ν. 998/1979 - Τροποποίηση της παρ. 1
του άρθρου 10 του ν. 3208/2003

Στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), προστίθεται περ. IV ως εξής:

«IV. Περιλαμβάνονται σε περιοχές του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 62 του ν. 998/1979 (Α' 289), για τις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο δεν διαθέτει τίτλους ιδιοκτησίας ή άλλα επαρκή στοιχεία απόδειξης της κυριότητάς του, όπως πράξεις μίσθωσης, παραχώρησης ή άλλης εκμετάλλευσης, αξιοποίησης και προστασίας της έκτασης ως δημόσιας και, συγχρόνως, οι διεκδικούντες την έκταση διαθέτουν τίτλους ιδιοκτησίας, οι ίδιοι ή οι δικαιούχοί τους, οι οποίοι έχουν συνταχθεί μέχρι την 1η.7.2001 το αργότερο, έστω και εάν έχουν μεταγραφεί μεταγενέστερα. Εκκρεμείς εμπράγματα αγωγές του Δημοσίου που αφορούν στις εν λόγω εκτάσεις και οι οποίες βασίζονται σε τίτλους ιδιοκτησίας ή άλλα επαρκή στοιχεία απόδειξης της κυριότητάς του, δεν επηρεάζονται από τη ρύθμιση του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που το δικαίωμα της κυριότητας επί των ανωτέρω εκτάσεων έχει καταχωρηθεί υπέρ ιδιωτών ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου στα κτηματολογικά βιβλία των οικείων κτηματολογικών γραφείων, το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επ' αυτών και δεν ασκεί τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται στο άρθρο 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275).».

Άρθρο 153
Κατάτμηση μεικτών δασικών και μη δασικών
εκτάσεων - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 3 του
άρθρου 60 του ν.δ. 86/18.1.1969

Στην παρ. 3 του άρθρου 60 του ν.δ. 86/18.1.1969 «Δασικός Κώδιξ» (Α' 7) προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η μεταβίβαση αυτοτελών ιδιωτικών δασοτεμαχίων που δεν συνορεύουν μεταξύ τους, καθώς και η μεταβίβαση ιδανικού εξ αδιαιρέτου μεριδίου ιδιωτικού δάσους ή δασικής έκτασης δεν συνιστά κατάτμηση. Δρόμοι, αντιπυρικές ζώνες και άλλα τεχνικά έργα που κατασκευάζονται εντός δασών και δασικών εκτάσεων, καθώς και νομίμως κηρυσσόμενες αναγκαστικές απαλλοτριώσεις δεν συνιστούν κατάτμηση αυτών. Η μεταβίβαση των αγροτικών εκτάσεων ευρύτερου κτήματος, στο οποίο περιέχονται και δασικές εκτάσεις, χωρίς την άδεια της παρ. 1 δεν συνιστά παράνομη κατάτμηση, ανεξάρτητα από το εάν τα τμήματα που προκύπτουν από τη μεταβίβαση είναι άρτια και οικοδομήσιμα.».

Άρθρο 154
Παράταση του χρόνου υποβολής δικαιολογητικών - τροποποίηση του άρθρου 68 του
ν. 4512/2018

1. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 23 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) τροποποιείται και η παρ. 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«23. Νομικά και φυσικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται λατομεία σχιστολιθικών πλακών σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 3851/2010 (Α' 85) προκειμένου να συνεχίσουν την εκμετάλλευση των λατομείων αυτών οφείλουν να υποβάλλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν. 4442/2016 (Α' 230) μέχρι 1.7.2023. Για την πρώτη τριετία εφαρμογής των διατάξεων αυτών η εγγυητική επιστολή έναντι οφειλόμενων μισθωμάτων υπολογίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) των προβλεπόμενων πάγιων σύμφωνα με τον τύπο της παρ. 4 του άρθρου 45. Η κατάθεση της εγγυητικής επιστολής της παρ. 2 του άρθρου 55 για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος σύμφωνα με την ενγκεκριμένη Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 22 του παρόντος.».

2. Η ισχύς του πρώτου εδαφίου της παρ. 23 αρχίζει από την 1.7.2021.

3. Η ίδια ως άνω χρονική παράταση ισχύει και για τα λατομεία των οποίων οι εγκρίσεις επέμβασης απορρίφθηκαν λόγω μη αποτύπωσης του λατομικού χώρου στους ορθοφωτοχάρτες του 1996, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του ν. 3851/2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 155
Ειδικοί όροι για τη διαμόρφωση και ανάπτυξη
του Εθνικού Αθλητικού Κέντρου Ηρακλείου
(ΕΑΚΗ - «ΛΙΝΤΟ»)

Στην εκτός σχεδίου έκταση ιδιοκτησίας της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, εμβαδού 20.157,41 τ.μ., όπως αυτή εμφανίζεται στο συνημμένο διάγραμμα στον παρόντα, ορίζονται οι κάτωθι ειδικοί όροι:

- α. Μέγιστη επιτρεπόμενη κάλυψη: 38,00%
- β. Συντελεστής Δόμησης: 0,36
- γ. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος: 12,00 μ.
- δ. Ελάχιστη απόσταση από τα όρια: ως έχει για τα υφιστάμενα κτίσματα,
0,00 μ. για τα φυλάκια εισόδου,
2,30 μ. για τα λοιπά νέα κτίσματα.

Άρθρο 156
Εγκαταστάσεις για την επεξεργασία αστικών
αποβλήτων - Τροποποίηση της παρ. II
του άρθρου 21 του ν. 2742/1999

Στο τέλος της περ. 6 της παρ. II του άρθρου 21 του ν. 2742/1999 (Α' 207) προστίθεται υποπερ. η' ως εξής:

«η. Οι απαραίτητες εγκαταστάσεις για την επεξεργασία αστικών αποβλήτων, εξαιρουμένης της διάθεσης, με τις ακόλουθες σωρευτικά απαιτούμενες προϋποθέσεις: α) να προβλέπονται στο εκάστοτε ισχύον Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), β) να συνορεύουν με την Ζώνη Ε3 που είναι περιοχή εγκαταστάσεων Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) και κτηνιατρείου, γ) να βρίσκονται εντός της Ζώνης Α' και να καταλαμβάνουν κατά μέγιστο έκταση 0,3% της συνολικής έκτασης της Ζώνης Α', και δ) έως την έναρξη

λειτουργίας των ανωτέρων εγκαταστάσεων ανακύκλωσης και επεξεργασίας στερεών αποβλήτων, ο οικείος Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) να έχει ολοκληρώσει τις εργασίες για τη λειτουργία του πρώην Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) Σχιστού ως περιβαλλοντικού πάρκου, το οποίο θα είναι διαθέσιμο στο κοινό, και για όσο χρονικό διάστημα λειτουργούν οι εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων υπέχει υποχρέωση συντήρησης του περιβαλλοντικού πάρκου. Οι ανωτέρω εγκαταστάσεις δύναται να καταλαμβάνουν και τμήμα της Ζώνης Ε3. Για τους όρους δόμησης εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις της νομοθεσίας για την εκτός σχεδίου δόμηση χωρίς περαιτέρω ειδικούς περιορισμούς.».

Άρθρο 157

Τουριστικά καταλύματα - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 5 του άρθρου 17 του π.δ. 59/2018

Προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 17 του π.δ. 59/2018 (Α' 114) και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Στις περιοχές των άρθρων 5, 6, 7 και 10 του από 23.2.1987 π.δ. (Δ' 166) από τη δημοσίευση του παρόντος, παράλληλα με τις χρήσεις γης που προβλέπονται από ισχύοντα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ, ισχύουν και οι χρήσεις γης που προβλέπονται στα άρθρα 8, 11, 9 και 6 αντίστοιχα του παρόντος προεδρικού διατάγματος, ακόμη και στις περιπτώσεις που η περιοχή έχει πολεοδομηθεί. Στις περιοχές του άρθρου 3 του από 23.2.1987 π.δ. που καθορίζονται από ισχύοντα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ) και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων (ΣΧΟΟΑΠ) επιτρέπεται η χρήση δεκαπέντε (15) του άρθρου 3, ακόμη και στις περιπτώσεις που η περιοχή έχει πολεοδομηθεί.».

Άρθρο 158

Συσκευασία και μεταποίηση αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων στην περιοχή του Πηλίου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 8 του από 11.6.1980 προεδρικού διατάγματος

Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του από 11.6.1980 προεδρικού διατάγματος (Δ' 374) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όροι και περιορισμοί δομήσεως διά την εκτός των ορίων των εν άρθρω 1 του παρόντος οικισμών αλλά εντός των διοικητικών ορίων των δήμων ή κοινοτήτων εις τους οποίους υπάγονται ούτοι, οι προβλεπόμενοι διά του από 6.10.78 προεδρικού διατάγματος «περί καθορισμού όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών» (Δ' 538) εξαιρέσει του άρθρου 4. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπονται βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και περιβαλλοντικές υποδομές, χαμηλής και μέσης όχλησης, συσκευασίας και μεταποίησης τοπικά παραγόμενων αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και φυσικά παραγόμενων προϊόντων της περιοχής, εφαρμοζομένων των όρων δόμησης του άρθρου 1 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 270).».

Άρθρο 159

Εναρμόνιση του σχεδιασμού στο δομημένο περιβάλλον - Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου 6 του π.δ. της 30ης.11.1995

1. Στην παρ. 10 του άρθρου 6 του π.δ. της 30ης.11.1995 (Δ' 1049) στο τέλος του τρίτου εδαφίου, προστίθεται η φράση: «ή στις περιπτώσεις οικοπέδων που έχουν πρόσωπο άνω των 150 μ.» και το τρίτο εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής:

«Επιτρέπεται η δημιουργία διόδου για τη διέλευση οχημάτων μέσα από κοινόχρηστο πράσινο στις περιπτώσεις οικοπέδων που έχουν προσπέλαση προς οδό μόνο μέσω κοινοχρήστου πρασίνου ή στις περιπτώσεις οικοπέδων που έχουν πρόσωπο άνω των 150 μ.».

2. Δύναται, στο πλαίσιο εκπόνησης Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου, κατόπιν ειδικής τεκμηρίωσης, να αποχαρακτηρίζονται εκτάσεις γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας ακτίνας ενός χιλιομέτρου (1 χλμ.) από τα όρια εγκεκριμένου σχεδίου πόλης, πεντακοσίων μέτρων (500 μ.) από το εθνικό οδικό δίκτυο και διακοσίων πενήντα μέτρων (250μ.) από το επαρχιακό δίκτυο για τη δημιουργία περιμετρικής ζώνης. Στη ζώνη αυτή επιτρέπονται χρήσεις κατοικίας, κοινωφελείς χρήσεις, χρήσεις κοινωνικών εξυπηρετήσεων, εγκαταστάσεις ήπιας τουριστικής ανάπτυξης. Η ανωτέρω δυνατότητα τυγχάνει εφαρμογής υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν δημιουργηθεί εγγειοβελτιωτικά έργα με δημόσιες ή χρηματοδοτούμενες δαπάνες.

Άρθρο 160

Υπαίθριοι σταθμοί αυτοκινήτων στο ιστορικό κέντρο του Δήμου Καβάλας και της Δημοτικής Ενότητας Κερκυραίων - Προσθήκη εδαφίων στο άρθρο 19 του ν. 4313/2014 και εξίσωση με εντός σχεδίου περιοχές των γηπέδων ως χώρων στάθμευσης

1. Στο τέλος του άρθρου 19 του ν. 4313/2014 (Α' 261) προστίθενται τρία εδάφια ως εξής:

«Οι υπαίθριοι σταθμοί αυτοκινήτων της παρ. 1 του άρθρου 27 του π.δ. 455/1976 (Α' 169) που αποδεδειγμένα λειτουργούσαν για τουλάχιστον πέντε (5) έτη κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ των ετών 2000 και 2020, στο ιστορικό κέντρο πόλης της Δημοτικής Ενότητας Κερκυραίων του Δήμου Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία Φ.33/29925/828 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών (Β' 512/1980) και στο κέντρο πόλης του Δήμου Καβάλας της ομώνυμης Δημοτικής Ενότητας, περιβαλλόμενοι από χρήσεις γης που χαρακτηρίζονται ως «Κέντρο Πόλης», σύμφωνα με το άρθρο 4 του από 23.2.1987 π.δ. (Δ' 166) και απεικονίζονται στον σχετικό χάρτη Π.3.1α του δημοσιευμένου Παραρτήματος του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Καβάλας (69 Α.Α.Π./11.03.2013) μπορεί να τύχουν της προβλεπόμενης άδειας λειτουργίας, με χρονική ισχύ τριών (3) ετών, κατά παρέκκλιση των υφιστάμενων χρήσεων γης της περιοχής, εφόσον πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 28 του π.δ. 455/1976 (Α' 277), εξαιρουμένων των παρ. 6 και 7α για την περίπτωση του ιστορικού κέντρου της πόλης της Δ.Ε. Κερκυραίων του Δήμου Κεντρικής Κέρκυρας

και Διαποντίων Νήσων και οι εκμεταλλευτές τους υποβάλουν στην οικεία περιφερειακή υπηρεσία μεταφορών και επικοινωνιών τα δικαιολογητικά της παρ. 1, πλην της περ. γ' και της παρ. 2 του άρθρου 29 του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος, καθώς και της παρ. 9 του άρθρου 6 του ν. 2801/2000 (Α' 46). Εάν, εντός του παραπάνω χρονικού διαστήματος των τριών ετών, έχει ξεκινήσει διαδικασία τροποποίησης του πολεοδομικού σχεδιασμού, το διάστημα αυτό δύναται να παραταθεί για τρία (3) επιπλέον έτη, με τις ίδιες προϋποθέσεις και όρους που έχει χορηγηθεί. Η τουλάχιστον πενταετής λειτουργία των σταθμών αυτοκινήτων αποδεικνύεται, είτε με την υποβολή σχετικής βεβαίωσης του οικείου βιοτεχνικού επιμελητηρίου, είτε της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., ότι οι εκμεταλλευτές αυτών έχουν υποβάλει φορολογικές δηλώσεις για εισόδημα από τη στάθμευση αυτοκινήτων οχημάτων.».

2. Γήπεδα εκτός σχεδίου πόλεως και εντός Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, όμορα με όρια θεσμοθετημένων πολεοδομικών μελετών προ του έτους 1992, για τα οποία ο οικείος Ο.Τ.Α., ως επισπεύδων, έχει λάβει ειδική έγκριση για τη χρήση τους, ως υπαίθριων οργανωμένων χώρων στάθμευσης (parking), εξισούνται με εντός σχεδίου περιοχή, με την αυτή χρήση.

Άρθρο 161

Ζώνες Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (Ζ.Ε.Α.) - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 2 του άρθρου 99 του ν. 1892/1990

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 99 του ν. 1892/1990 (Α' 101), προστίθενται πέντε εδάφια ως εξής:

«Κατά την πολεοδομική ενεργοποίηση περιοχής που έχει καθοριστεί ως Ζώνη Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (Ζ.Ε.Α.) για την ανάπτυξη της ως οικιστικής ή ως ζώνης άλλων χρήσεων γης, οι ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σε αυτήν υποχρεούνται να συμμετάσχουν με εισφορά γης στη δημιουργία των απαραίτητων κοινόχρηστων χώρων και στην ικανοποίηση κοινωφελών χρήσεων και σκοπών, καθώς και με καταβολή χρηματικής εισφοράς στην αντιμετώπιση της δαπάνης για την κατασκευή των βασικών κοινόχρηστων πολεοδομικών έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983 (Α' 33). Από τις παραπάνω εισφορές αφαιρούνται προηγούμενες καταβληθείσες επιβαρύνσεις των ιδιοκτησιών που εμπίπτουν σε εγκεκριμένα, σύμφωνα με το ν.δ. της 17.07/16.08.1923 (Α' 228), «γραμμικά» ρυμοτομικά σχέδια.

Πράξεις Εφαρμογής που έχουν κυρωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 1337/1983, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, εξακολουθούν να ισχύουν. Κατά το μέρος που έχουν ακυρωθεί διορθώνονται και κυρώνονται εκ νέου, σύμφωνα με το παρόν. Πράξεις Εφαρμογής που έχουν κυρωθεί με την εφαρμογή διαφορετικών από τα ανωτέρω, ανασυντάσσονται και κυρώνονται σύμφωνα με το παρόν.».

Άρθρο 162

Επιδιώκόμενος σκοπός διατάξεων για την εκτός σχεδίου δόμηση - Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4759/2020

Το άρθρο 31 του ν. 4759/2020 (Α' 245) τροποποιείται, ως προς το σφάλμα που είχε εμφολωρήσει στην περιγραφή του σκοπού, και διαμορφώνεται ως εξής:

«Με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου επιδιώκεται ο περιορισμός της δόμησης σε περιοχές, για τις οποίες δεν υπάρχει πολεοδομικός σχεδιασμός πρώτου επιπέδου.».

Άρθρο 163

Εκτός σχεδίου δόμηση - Τροποποίηση του άρθρου 32 του ν. 4759/2020

Η παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4759/2020 (Α' 245) τροποποιείται, προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του, και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα γήπεδα που βρίσκονται εκτός σχεδίων πόλεως, εκτός ορίων των νομίμως υφισταμένων οικισμών προ του έτους 1923, που στερούνται ρυμοτομικού σχεδίου και εκτός περιοχών, στις οποίες έχουν καθορισθεί χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ ή άλλα διατάγματα χρήσεων γης) ή από διατάγματα που καθορίζουν όρους και περιορισμούς δόμησης σε περιοχές εκτός σχεδίου, όπως τα διατάγματα της παρ. 2 του άρθρου 10 του από 17.7.1923/16.8.1923 (Α' 228) του ν.δ. ή Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) ή Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α' 152) ή Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204) και του ν. 4608/2019 (Α' 66) ή αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού δια των οποίων καθορίζονται χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης, διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και από τη νομοθεσία, ιδίως δε το από 6.10.1978 προεδρικό διάταγμα (Δ' 538) και το από 24.5.1985 προεδρικό διάταγμα (Δ' 270), που δεν έρχονται σε αντίθεση με το παρόν. Στα γήπεδα αυτά, οι οικοδομικές άδειες επιβαρύνονται με τέλος πέντε τοις εκατό (5%) επί του κόστους του συμβατικού προϋπολογισμού του έργου ή πέντε τοις χιλίοις (5‰) στην περίπτωση που γίνεται χρήση αναλυτικού προϋπολογισμού, το οποίο αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο, για τη χρηματοδότηση δράσεων στις εκτός σχεδίου περιοχές που αντισταθμίζουν την επιβάρυνση του περιβάλλοντος από το γεγονός ότι δομούνται περιοχές που κατ' αρχήν δεν προορίζονται για δόμηση. Το ανωτέρω ποσό δεν μπορεί να υπολείπεται των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ούτε και να υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.».

Άρθρο 164

Όροι δόμησης - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4759/2020

Τροποποιούνται οι περ. γ', δ', ε', στ', ζ', θ', ι' της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4759/2020 (Α' 245) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στις πιο κάτω περιπτώσεις, ισχύουν ειδικά οι εξής όροι δόμησης:

α) αα) Σε γεωργοκτηνοτροφικά, γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια, κτίρια υδατοκαλλιέργειών, στέγαστρα σφαγής, γεωργικές αποθήκες, δεξαμενές, θερμοκήπια και λοιπές γεωργικές κατασκευές του άρθρου 2 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 270), η παρέκκλιση του συντελεστή δόμησης που προβλέπεται στην περ. ε' της παρ. 1 του ίδιου άρθρου δεν μπορεί να υπερβεί το 0,8.

αβ) Οι δεξαμενές καλλιέργειας υδρόβιων οργανισμών εντάσσονται στις παρεκκλίσεις της περ. α' της παρ. 2 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος αλλά το μέγιστο ύψος αυτών ορίζεται σε 50 εκατοστά.

β) Σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις του άρθρου 4 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 270) ο μέγιστος συντελεστής δόμησης δεν μπορεί να υπερβεί το 0,6 και ο μέγιστος συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης το 4.

γ) Σε κτίρια που προορίζονται για αμιγρή χρήση γραφείων ή καταστημάτων του άρθρου 5 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος η μέγιστη επιφάνεια του κτιρίου, καθώς και η συνολική επιφάνεια των ορόφων δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα πεντακόσια πενήντα (550) τ.μ. Η παρέκκλιση, που προβλέπεται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου, χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ύστερα από γνωμοδότηση του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.) και δεν μπορεί να υπερβεί το 0,18 και η παρέκκλιση του ποσοστού κάλυψης δεν μπορεί να υπερβεί το δεκαοκτώ τοις εκατό (18%).

δ) Σε κτίρια κατοικίας της περ. ΙΙ.1 του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), η μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια του κτιρίου ως και η συνολική επιφάνεια των ορόφων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει:

δα) Για γήπεδα εμβαδού τεσσάρων χιλιάδων (4.000) τ.μ. μέχρι και οχτώ χιλιάδες (8.000) τ.μ., για μεν τα πρώτα τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., τα εκατόν ογδόντα έξι (186) τ.μ., για δε μεγαλύτερα, το γινόμενο του υπολοίπου εμβαδού του γηπέδου επί τον συντελεστή δόμησης 0,018.

δβ) Για γήπεδα εμβαδού μεγαλύτερου των οχτώ χιλιάδων (8.000) τ.μ., για μεν τα πρώτα οχτώ χιλιάδες (8.000) τ.μ., τα διακόσια πενήντα οχτώ (258) τ.μ., για δε τα λοιπά, το γινόμενο του υπολοίπου εμβαδού του γηπέδου επί τον συντελεστή δόμησης 0,009 μη δυναμένη σε καμία περίπτωση να υπερβεί τα τριακόσια εξήντα (360) τ.μ.

δγ) Για γήπεδα με εμβαδόν πολλαπλάσιο του κατά κανόνα αρτίου (4.000 τ.μ.), για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατάταξης, η μέγιστη επιφάνεια κτιρίου ισούται με το άθροισμα του εμβαδού των κτιρίων που επιτρέπεται να ανεγερθούν σε κάθε γήπεδο μετά την κατάταξη, μειωμένη κατά δέκα πέντε τοις εκατό (15%) και υπό τις προϋποθέσεις ότι: α) ανεγείρεται μια οικοδομή και β) το γήπεδο παραμένει ενιαίο. Μεταβιβάσεις κατά παράβαση των προϋποθέσεων αυτών είναι αυτοδικαίως άκυρες.

ε) Σε κτίρια που προορίζονται για εμπορικές αποθήκες του άρθρου 9 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 270), ο μέγιστος συντελεστής δόμησης ορίζεται σε 0,18 και το μέγιστο ποσοστό κάλυψης σε δέκα οχτώ τοις εκατό (18%). Η παρέκκλιση που προβλέπεται στις περ. ε', στ' και ζ' της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνωμοδότηση του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.).

στ) Σε κτίρια που προορίζονται για εκπαιδευτήρια και ευαγή ιδρύματα του άρθρου 5 του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ' 538), συμπεριλαμβανόμενων και των κτιρίων της παρ. 3 του ίδιου άρθρου, η παρέκκλιση που προβλέπεται στο εδάφιο δ' της παρ. 2 του ίδιου

άρθρου χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από πρόταση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και γνωμοδότηση του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ. και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,27.

ζ) Σε κτίρια που προορίζονται για νοσοκομεία και κλινικές του άρθρου 6 του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ' 538), η παρέκκλιση που προβλέπεται στο εδάφιο δ' της παρ. 2 του ίδιου άρθρου χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από πρόταση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας και γνωμοδότηση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ. και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,54.

η) Σε κτίρια που προορίζονται για εξυπηρέτηση των αναγκών των Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Αυτοκινήτων (ΚΤΕΟ) του άρθρου 16 του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος, ορίζονται οι εξής όροι δόμησης:

ηα) Συντελεστής δόμησης 0,6.

ηβ) Μέγιστο ποσοστό κάλυψης σαράντα τοις εκατό (40%).

ηγ) Το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δώδεκα (12) μ. και, σε περίπτωση στέγης, τα δέκα τέσσερα (14) μ.

ηδ) Ο συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το τέσσερα (4).

θ) Σε εγκαταστάσεις εφοδιαστικής της περ. 21 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), ο μέγιστος συντελεστής δόμησης ορίζεται σε 0,6 μ., το μέγιστο ποσοστό κάλυψης σε σαράντα τοις εκατό (40%), οι πλάγιες αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του γηπέδου ορίζονται σε 10 μ., το μέγιστο ύψος σε 14 μ. και ο μέγιστος συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης σε 4,5. Παρέκκλιση επιτρέπεται ως προς το ύψος του κτιρίου, έως 15 μ. και ως προς τον συντελεστή όγκου στη βάση τεκμηρίωσης και χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.). Για τις εγκαταστάσεις εφοδιαστικής της περ. 21 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018, ισχύουν τα ανωτέρω και στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος, ανεξαρτήτως αν έχουν θεσπισθεί όροι και περιορισμοί από πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου.

ι) Σε κέντρα δεδομένων (Data Centres) της περ. 21.Α της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018, ο μέγιστος συντελεστής δόμησης ορίζεται σε 0,8, το μέγιστο ποσοστό κάλυψης σε εξήντα τοις εκατό (60%), οι πλάγιες αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του γηπέδου ορίζονται σε 10 μ. και ο μέγιστος συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης σε 4,5. Τα ανωτέρω ισχύουν και στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος.».

Άρθρο 165

Μεταβατικές διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση - Προσθήκη παρ. 5 έως και 9 στο άρθρο 40 του ν. 4759/2020

Στο άρθρο 40 του ν. 4759/2020 (Α' 245), μετά την παρ. 4, προστίθενται παρ. 5 έως και 9 ως εξής:

«5. Οι αναθεωρήσεις οικοδομικών αδειών και προεγκρίσεων, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 40, συνεχίζουν να εκδίδονται με βάση τους όρους δόμησης που ισχύουν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

6. Στις περιοχές και τις εγκαταστάσεις για τις οποίες μέχρι την έκδοση του παρόντος βρίσκουν εφαρμογή το από 6.10.1978 προεδρικό διάταγμα (Δ' 538) και το από 24.5.1985 προεδρικό διάταγμα (Δ' 270), αυτά συνεχίζουν να ισχύουν κατά το μέρος στο οποίο δεν έρχονται σε αντίθεση με το παρόν ως προς παρεκκλίσεις, αρτιότητα και λοιπούς όρους δόμησης.

7. α. Η παρ. 2 του άρθρου 32 και τα άρθρα 33 και 34 δεν εφαρμόζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

αα. Σε εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ) και Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων (ΣΧΟΟΑΠ) για τα οποία, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει υποβληθεί Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στην οικεία περιβαλλοντική αρχή ή έχει εκδοθεί απόφαση για την περιβαλλοντική έγκριση του σχεδίου.

ββ. Σε εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων για τα οποία, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει εκδοθεί εισήγηση για την περιβαλλοντική έγκριση του σχεδίου από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ή έχει γνωμοδοτήσει το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) ή το Συμβούλιο Μητροπολιτικού Σχεδιασμού.

β. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω σχεδίων, για τον καθορισμό των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων νομίμως υφιστάμενων οικισμών, εφαρμόζονται το από 6.10.1978 προεδρικό διάταγμα (Δ' 538) και το από 24.5.1985 π.δ. (Δ' 270).

8. Στις περιπτώσεις που μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια, αλλά δεν έχει εξαντληθεί ο συντελεστής δόμησης, δεν τυγχάνει εφαρμογής η περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 33.

9. Για το χρονικό διάστημα ισχύος του παρόντος άρθρου, οι αριθμητικοί τύποι βάσει των οποίων υπολογίζεται η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση για τα κατά παρέκκλιση άρθρα γήπεδα, αναπροσαρμόζονται ως εξής:

α) στα γήπεδα επιφανείας τουλάχιστον δύο χιλιάδων (2.000) τ.μ., η μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια του κτιρίου κατοικίας, όπως και η συνολική επιφάνεια των ορόφων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα εκατόν ογδόντα έξι (186) τ.μ.,

β) στα γήπεδα επιφανείας τουλάχιστον χιλίων διακοσίων (1200) τ.μ. και μέχρι δύο χιλιάδων (2000) τ.μ., το αναφερόμενο μέγεθος εκατόν πενήντα (150) που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της μέγιστης επιτρεπόμενης επιφανείας του κτιρίου κατοικίας και της συνολικής επιφανείας των ορόφων, απομειούται σε εκατόν

E - 1200

Επιφάνεια οικοδομής = 136 + ----- μ2

16

τριάντα έξι (136) και ο τύπος δίνεται από τη σχέση:

όπου E είναι η επιφάνεια του γηπέδου.

γ) στα γήπεδα επιφανείας τουλάχιστον επτακοσίων πενήντα (750) τ.μ. και μέχρι χιλίων διακοσίων (1200) τ.μ., το αναφερόμενο μέγεθος εκατό (100) που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της μέγιστης επιτρεπόμενης επιφανείας του κτιρίου κατοικίας και της συνολικής επιφανείας των ορόφων απομειούται σε ογδόντα έξι (86)

E - 750

Επιφάνεια οικοδομής = 86 + ----- μ2

9

και ο τύπος δίνεται από τη σχέση:

όπου E είναι η επιφάνεια του γηπέδου. Οι οριζόμενες κατά περίπτωση πλάγιες αποστάσεις των πέντε (5,00) και δύομιση (2,50) μ. εξακολουθούν να ισχύουν, καθώς δεν προβλέπεται διαφοροποίηση από τον ν. 4759/2020.»

Άρθρο 166

Συνολικός σχεδιασμός, χαρακτηρισμός και κύρωση οδικού δικτύου - Αντικατάσταση της παρ. 15 του άρθρου 20 του ν. 3937/2011

Η παρ. 15 του άρθρου 20 του ν. 3937/2011 (Α' 60) αντικαθίσταται ως εξής:

«15. α. Για την ολοκλήρωση του χαρακτηρισμού, της κύρωσης του κοινόχρηστου δημοτικού οδικού δικτύου και την ένταξη του οδικού δικτύου στον συνολικό σχεδιασμό:

αα) Πραγματοποιείται από τον δήμο υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καταγραφή του υπάρχοντος οδικού δικτύου ανά δημοτική ενότητα, σύμφωνα με τα κριτήρια, τις προϋποθέσεις, τις προδιαγραφές και την ειδικότερη διαδικασία που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ββ) Κατόπιν της ολοκλήρωσης της καταγραφής της υποπερ. αα' κυρώνεται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης το κοινόχρηστο δημοτικό οδικό δίκτυο για την εφαρμογή της παρ. 1α του άρθρου 1 του π.δ. 24-31.5.1985 (Δ' 270). Για την κύρωση λαμβάνονται υπόψη σχετικές αεροφωτογραφίες πριν την 27η.7.1977.

β. Μέχρι την κύρωση του συνολικού κοινόχρηστου δημοτικού οδικού δικτύου δύναται κατ' εξαίρεση, κατόπιν ειδικής τεχνικής μελέτης, να πραγματοποιείται αναγνώριση δημοτικής ή κοινόχρηστης οδού.

γ. Με προεδρικό διάταγμα καθορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις και τα κριτήρια δύναμι των οποίων πραγματοποιείται ο χαρακτηρισμός, η κύρωση του οδικού δικτύου της υποπερ. ββ', η ένταξη στον σχεδιασμό, καθώς και το όργανο αναγνώρισης και οι προϋποθέσεις της αναγνώρισης δημοτικών οδών της περ. β'».

Άρθρο 167
Διαδικασία έγκρισης πολεοδομικών ρυθμίσεων -
Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 31 του
ν. 3937/2011

Στο άρθρο 31 του ν. 3937/2011 (Α' 60) προστίθεται παρ. 1α ως εξής:

«1α. Στη διαδικασία του παρόντος άρθρου υπάγονται και πολεοδομικές ρυθμίσεις οι οποίες διαφοροποιούνται σε σχέση με τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες είχαν αρχικά εγκριθεί, εφόσον η διαφοροποίηση αυτή οφείλεται σε εγκεκριμένο Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο το οποίο καταλαμβάνει τμήμα της αρχικά ρυθμιζόμενης περιοχής. Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκδίδεται εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), με την οποία διαπιστώνεται η αναγκαία προσαρμογή των υπαγόμενων πολεοδομικών ρυθμίσεων στα νέα δεδομένα.»

Άρθρο 168
Ταυτόχρονη έγκριση Ειδικού Πολεοδομικού
Σχεδίου και Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής

1. Στις περιπτώσεις όπου, σύμφωνα με τα ορι-

ζόμενα στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241), εγκρίνονται ταυτόχρονα Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ) και Πολεοδομικό Σχέδιο Εφαρμογής (ΠΣΕ), ο φορέας υλοποίησης του ΕΠΣ ορίζεται αποκλειστικά υπόχρεος για την καταβολή αποζημιώσεων σε ιδιοκτήτες ακινήτων τα οποία βρίσκονται στην ίδια Πολεοδομική Ενότητα, εφόσον η αποκατάσταση αυτών εντός της περιοχής επέμβασης δεν προκρίνεται για λόγους πολεοδομικούς, κυκλοφοριακούς ή περιβαλλοντικούς. Στις περιπτώσεις αυτές, κατόπιν εισήγησης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), τίθεται σχετικός όρος στο εγκριτικό προεδρικό διάταγμα.

2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, ο φορέας υλοποίησης του ΕΠΣ ορίζεται υπόχρεος για τη διαμόρφωση του συνόλου των κοινοχρήστων χώρων και την υλοποίηση των έργων τεχνικών υποδομών εντός της περιοχής επέμβασης, αποκλειστικά με δικές του δαπάνες, καθώς και για την απόδοσή τους στον οικείο δήμο.

91026

91030

10552

10500

0450

400

Επιμετρολογικές Δεδομένα

Αριθμ.	X (m)	Y (m)	Εμβαδ.	Χ (m)	Y (m)	Εμβαδ.	X (m)	Y (m)
1	620259.89	301043.867	2	620279.2	301042.429	3	620252.269	301042.729
4	620262.529	301043.670	4	620279.2	301042.429	5	620252.269	301042.729
7	620262.529	301044.421	41	620279.2	301042.429	18	620252.269	301042.729
10	620259.89	301044.394	117	620269.628	301043.793	137	620259.654	301043.977
13	620259.89	301043.622	14	620269.628	301043.793	153	620252.269	301043.676
16	620262.529	301043.622	17	620279.2	301042.429	20	620252.269	301042.729
18	620262.529	301043.622	20	620279.2	301042.429	21	620252.269	301042.729
21	620262.529	301043.622	23	620279.2	301042.429	24	620252.269	301042.729
25	620262.529	301043.622	26	620279.2	301042.429	27	620252.269	301042.729
28	620262.529	301043.622	29	620279.2	301042.429	30	620252.269	301042.729
31	620262.529	301043.622	32	620279.2	301042.429	33	620252.269	301042.729
34	620262.529	301043.622	35	620279.2	301042.429	36	620252.269	301042.729
37	620262.529	301043.622	38	620279.2	301042.429	39	620252.269	301042.729
40	620262.529	301043.622	41	620279.2	301042.429	42	620252.269	301042.729
43	620262.529	301043.622	44	620279.2	301042.429	45	620252.269	301042.729
46	620262.529	301043.622	47	620279.2	301042.429	48	620252.269	301042.729
49	620262.529	301043.622	50	620279.2	301042.429	51	620252.269	301042.729
52	620262.529	301043.622	53	620279.2	301042.429	54	620252.269	301042.729
55	620262.529	301043.622	56	620279.2	301042.429	57	620252.269	301042.729
58	620262.529	301043.622	59	620279.2	301042.429	60	620252.269	301042.729
61	620262.529	301043.622	62	620279.2	301042.429	63	620252.269	301042.729
64	620262.529	301043.622	65	620279.2	301042.429	66	620252.269	301042.729
67	620262.529	301043.622	68	620279.2	301042.429	69	620252.269	301042.729
70	620262.529	301043.622	71	620279.2	301042.429	72	620252.269	301042.729
73	620262.529	301043.622	74	620279.2	301042.429	75	620252.269	301042.729
76	620262.529	301043.622	77	620279.2	301042.429	78	620252.269	301042.729
79	620262.529	301043.622	80	620279.2	301042.429	81	620252.269	301042.729
82	620262.529	301043.622	83	620279.2	301042.429	84	620252.269	301042.729
85	620262.529	301043.622	86	620279.2	301042.429	87	620252.269	301042.729

ΠΡΟΣ. ΠΡΟΣ. Όριο Διοικητικής Πελάς Τμήμα Δασ. 0000001. Εμβα. 85. Ε= 20167.41 m²

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96

ΥΠΟΜΗΝΙΑ

Το εμβαδόν της έκτασης είναι 85.000 τετραγωνικά μέτρα (85.000 m²) με βάση το σχέδιο που επισυνάψαμε και το οποίο έχει εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο.

ΑΝΑΦΕΡΕΙΣ

Διευθυντής: Δ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ

ΑΝΑΦΕΡΕΙΣ

Προσέλευση στην Πρωτοδικάρη Γραμματέα και στην Επιτελική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με την υπ αριθμ. Π.Α. 14.85/2015 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.

ΑΝΑΦΕΡΕΙΣ

Διευθυντής: Δ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ

ΑΝΑΦΕΡΕΙΣ

Διευθυντής: Δ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ

ΠΡΟΣ. ΠΡΟΣ. Όριο Διοικητικής Πελάς Τμήμα Δασ. 0000001. Εμβα. 85. Ε= 20167.41 m²

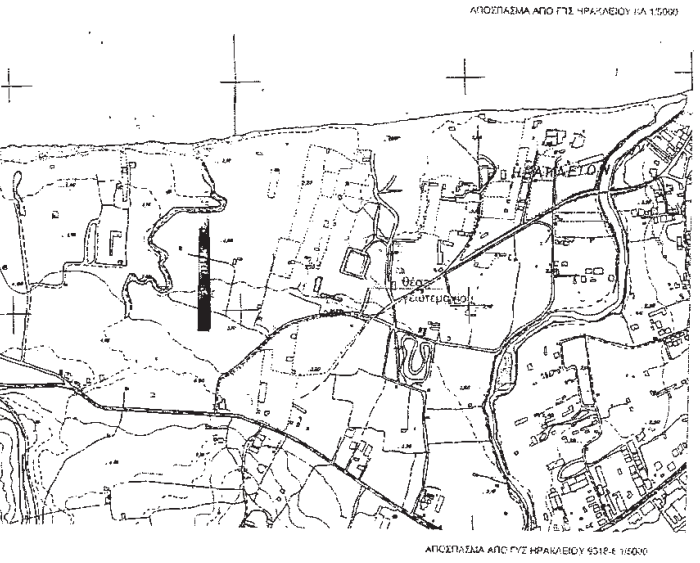
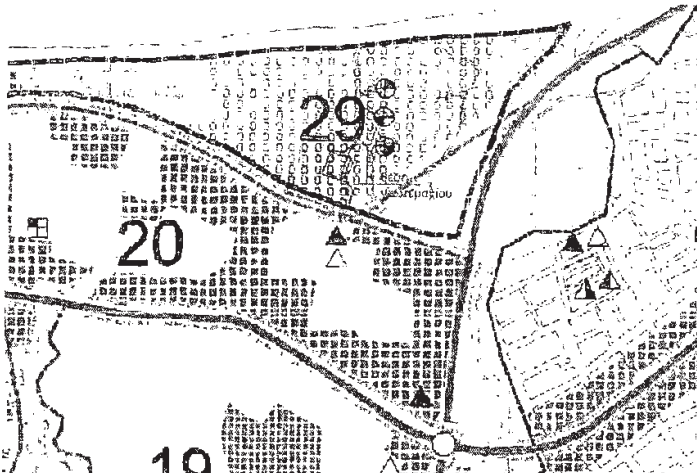
ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ

Για το τελεσίδικον σχέδιο σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν. 2201/2000 (ΕΠΙΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΘΡΩ ΠΛ. 6-10-78 ΝΕΚ 538/Α)

Μήκος οδοφθόρου: 270,00 μ. / πλάτος: 12,00 μ.

Π.Α. 24-85-85 / ΟΕΚ 230 Α/231-95-95

Ν. 3013/2003 / ΦΕΚ 303/Α/31-12-2003

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ:	Ε.Α.Κ.Η (Εθνικό Αθλητικό Κέντρο Ηρακλείου)
ΕΡΓΟ:	ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ - ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ Ε.Α.Κ.Η
	<p>Πύλας Μουσική Π.Ε.29' επίθε Π.Ε. Ηρακλείου</p> <p><i>ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ</i></p> <p>6504/15-7-2021</p> <p>ΠΕΤΡΑΚΗΣ</p>
ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ / ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ	ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ
T.1	ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ : ΙΟΥΛΙΟΣ 2021	
ΣΥΝΤΑΧΕΝΤΗΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Digitally signed by...

Άρθρο 169
Μεταβατική ρύθμιση για τη λειτουργία
Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.

1. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 3 της υπ' αρ. Φ50/48597/5875/7.9.2009 (Β' 1975), όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 1α του άρθρου 1 της ΥΑ Οικ. 64008/5839/2014 (Β' 3102/18/11/2014) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«2. Σε περίπτωση που το Ι.Κ.Τ.Ε.Ο. ιδρύεται σε περιοχή εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923 ή οριοθετημένων σύμφωνα με τους όρους του 24.4.85 (Δ' 181), επί της εθνικής ή επαρχιακής οδού, απαιτείται διαμόρφωση κυκλοφοριακής σύνδεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα για τις εγκαταστάσεις του άρθρου 24 του β.δ. 465/1970 (Α' 150), όπως ισχύει, πληρουμένων όλων των σχετικών όρων και προϋποθέσεων περί ορατότητας και αποστάσεων από συμβολές οδών που περιλαμβάνονται στο εν λόγω Διάταγμα, όπως ισχύει. Σε περίπτωση που Ι.Κ.Τ.Ε.Ο. είχε εγκατασταθεί στις ανωτέρω περιοχές πριν την 18η.11.2014 και είχε μέχρι την ημερομηνία αυτήν λά-

βει τις απαιτούμενες εγκρίσεις/άδειες για την κατασκευή εισόδου - εξόδου οχημάτων δεν απαιτείται η διαμόρφωση κυκλοφοριακής σύνδεσης.».

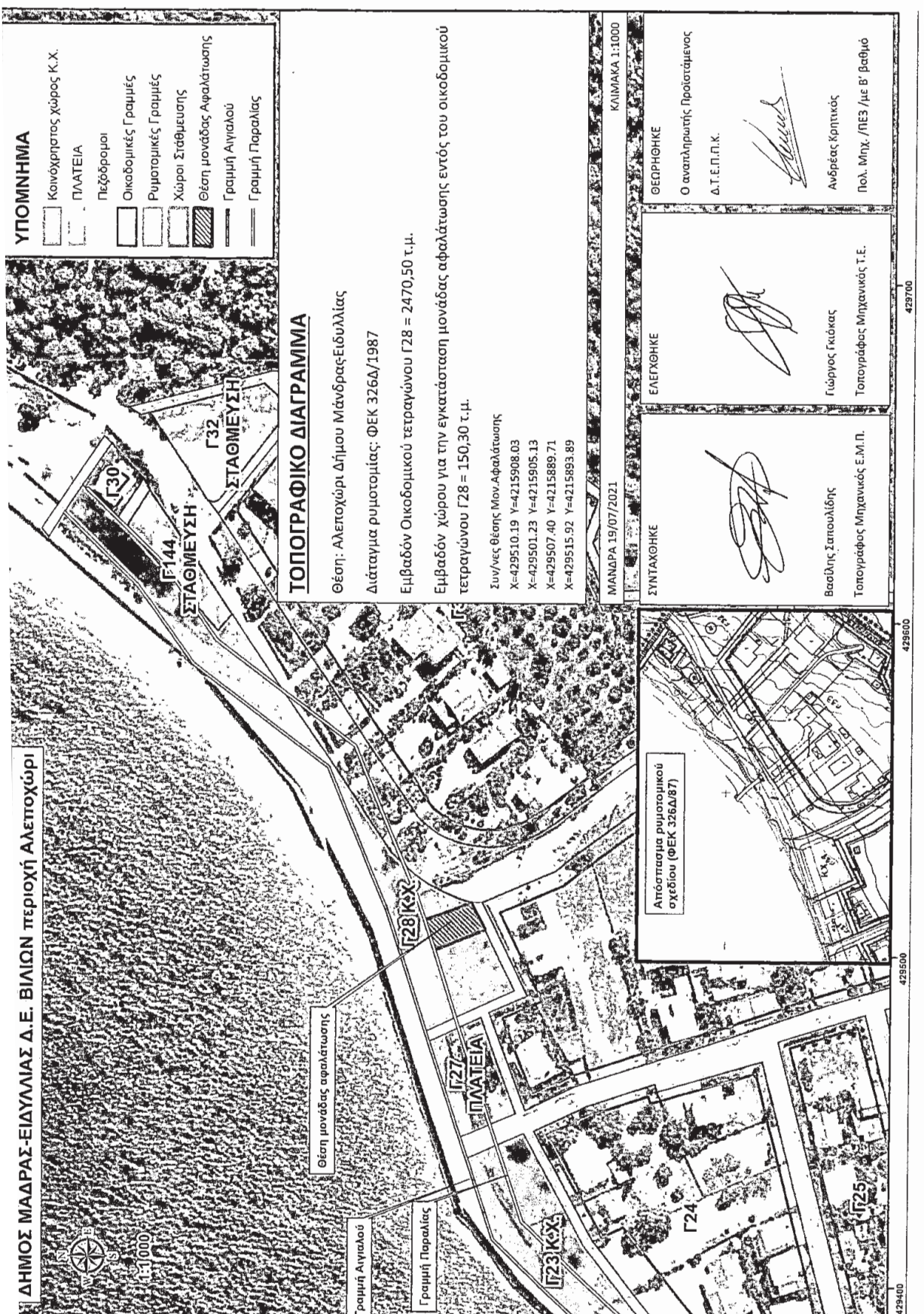
2. Τροποποιείται η περ. ε' του άρθρου 36 του ν. 2963/2001 ως εξής:

«ε. Έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης, εφόσον απαιτείται, από την αρμόδια οδό υπηρεσία για τα σχέδια εκτός σχεδίου και εκτός οικισμών ιδρυόμενα Κ.Τ.Ε.Ο. σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 465/1970 (Α' 150), όπως ισχύει.».

Άρθρο 170
Μονάδα αφαλάτωσης
στην περιοχή Αλεποχωρίου

Στο τμήμα του Κοινοχρήστου Χώρου Γ28 της Δ.Ε. Βιλίων περιοχής Αλεποχωρίου του δήμου Μάνδρας - Ειδυλλίας εμβαδού 150,30 τ.μ., που εμφανίζεται με κυανή διαγράμμιση στο συνημμένο διάγραμμα, επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδας αφαλάτωσης και λοιπών συστημάτων επεξεργασίας νερού για την υδροδότηση δημοτικού δικτύου, μετά των συνοδών έργων που απαιτούνται για την πλήρη λειτουργία αυτής.

**ΜΕΡΟΣ Ι': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Άρθρο 171

**Αδειοδότηση κατασκευών και εγκαταστάσεων
εντός χερσαίας ζώνης λιμένος**

Το άρθρο 137 του ν. 4759/2020 (Α' 245)

αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 137

Αδειοδότηση κατασκευών και εγκαταστάσεων
εντός χερσαίας ζώνης λιμένος

1. Επιτρέπεται, μέχρι να εκδοθεί πράξη καθορισμού χρήσεων γης και όρων δόμησης του λιμένα, η εγκατάσταση εντός της χερσαίας ζώνης λιμένος, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 18 και 19 του ν. 2971/2001 (Α' 285), κτιρίων είτε συμβατικού τύπου είτε προκατασκευασμένων, ή προσωρινών κατασκευών ή κατασκευών ελαφρού τύπου για τη δημιουργία, επέκταση, επισκευή ή εκσυγχρονισμό των:

α) κτιριακών υποδομών και συνοδών έργων για την προσαρμογή των θαλάσσιων συνοριακών σημείων διέλευσης, προκειμένου οι συνοριακοί έλεγχοι να λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν),

β) Λιμεναρχείων,

γ) υποδομών εφαρμογής του Διεθνούς Κώδικα για την Ασφάλεια των Πλοίων και των Λιμενικών Εγκαταστάσεων (ISPS),

δ) χώρων υγιεινής,

ε) χώρων εκδοτηρίων,

στ) στεγάστρων και των απαιτούμενων βοηθητικών χώρων των ανωτέρω.

Η έκταση που καλύπτουν οι ανωτέρω κατασκευές δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 10% της χερσαίας ζώνης λιμένος και το ύψος τους δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα 4,50 μέτρα για τις μονώροφες κατασκευές και τα 7,50 μέτρα για τις διώροφες κατασκευές. Στις περιπτώσεις κατασκευής κεκλιμένης στέγης το κατά τα ανωτέρω μέγιστο ύψος προσαυξάνεται κατά 1,20 μέτρα. Τα συμβατικού τύπου κτίρια ή προκατασκευασμένα κτίρια ή προσωρινές κατασκευές ή κατασκευές ελαφρού τύπου της παρούσας τοποθετούνται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης σχετικά με τους ισχύοντες συντελεστές δόμησης και το ποσοστό κάλυψης.

2. Για την εγκατάσταση των κτιριακών υποδομών προσαρμογής των θαλάσσιων συνοριακών σημείων διέλευσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. α' της παρ. 1, κατατίθεται από τον Φορέα Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένα φάκελος που περιλαμβάνει εγχειρίδιο λειτουργικών διαδικασιών, κτιριολογικό πρόγραμμα, αρχιτεκτονικά σχέδια κατόψεων και τοπογραφικό διάγραμμα στις συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

για την παροχή σύμφωνης γνώμης και στον οικείο δήμο για την παροχή απλής γνώμης. Αφού ληφθούν όλες οι προαναφερθείσες γνωμοδοτήσεις, υποβάλλεται, προ της έκδοσης οικοδομικής άδειας, φάκελος δικαιολογητικών με πλήρη σειρά αρχιτεκτονικής μελέτης, τοπογραφικού διαγράμματος και διαγράμματος κάλυψης σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές για έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Η ανωτέρω έγκριση υποβάλλεται στο ηλεκτρονικό σύστημα για την έκδοση της οικοδομικής άδειας ως δικαιολογητικό κατά την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4495/2017 (Α' 167).

3. Για την έκδοση των οικοδομικών αδειών των κτιριακών υποδομών της παρ. 2 και κάθε άλλης διοικητικής πράξης που απαιτείται για την έκδοσή τους και για τον έλεγχο της εφαρμογής τους, οι γνωμοδοτήσεις, εγκρίσεις, τα πορίσματα και κάθε άλλου είδους πράξεις οργάνων, συμπεριλαμβανομένων των ελεγκτών δόμησης, εκδίδονται εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος και σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της παραπάνω προθεσμίας, θεωρούνται ως θετικά εκδοθείσες. Η οικοδομική άδεια εκδίδεται αποκλειστικά εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος προέγκρισης ή έγκρισης οικοδομικής άδειας.

4. Με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου, για τις κτιριακές υποδομές των θαλάσσιων συνοριακών σημείων διέλευσης, των Λιμεναρχείων και των υποδομών εφαρμογής του κώδικα ISPS δεν απαιτούνται η τήρηση περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τον ν. 4014/2011 (Α' 209), καθώς και η εφαρμογή του άρθρου 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/48505/387/2021 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2239).

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθορίζονται οι κατηγορίες των κατασκευών ή εγκαταστάσεων, για τις οποίες δεν απαιτείται άδεια δόμησης εντός χερσαίας ζώνης λιμένος και η διαδικασία ελέγχου τους από άποψη ασφάλειας και αισθητικής.»

Άρθρο 172

Ρυθμίσεις για τους ναυαγοσώστες και την παροχή ναυαγοσωστικής κάλυψης στις λουτρικές εγκαταστάσεις

1. Κατά τη χρονική περίοδο από τη θέση σε ισχύ του παρόντος μέχρι και την 31η.10.2021, ως ναυαγοσώστης νοείται και ο απόφοιτος σχολής ναυαγοσωστικής εκπαίδευσης που είναι εφοδιασμένος με πιστοποιητικό σπουδών από αυτήν, σύμφωνα με το π.δ. 71/2020 (Α' 166).

2. Ο ναυαγοσώστης της παρ. 1 απασχολείται:

α) στα πνευστά ταχύπλοα σκάφη της περ. ζ' της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 7 του π.δ. 71/2020.

β) στις λουτρικές εγκαταστάσεις, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 71/2020, στις οποίες υφίσταται υποχρέωση πρόσληψης τουλάχιστον δύο ναυαγοσωστών, υπό την προϋπόθεση ότι, ο αριθμός των

ναυαγοσωστών που είναι εφοδιασμένοι με άδεια από Λιμενική Αρχή, ανέρχεται τουλάχιστον στο πενήντα τοις εκατό (50%) του προβλεπόμενου. Εφόσον δεν προκύπτει ακέραιος αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στον αμέσως επόμενο. Ειδικότερα, στις λουτρικές εγκαταστάσεις στις οποίες υφίσταται υποχρέωση πρόσληψης τριών (3) ναυαγοσωστών, προσλαμβάνεται τουλάχιστον ένας ναυαγοσώστης εφοδιασμένος με άδεια από Λιμενική Αρχή.

3. Στον προβλεπόμενο αριθμό ναυαγοσωστών της περ. β' της παρ. 2 δεν προσμετρώνται ο συντονιστής-επόπτης, καθώς και ο απασχολούμενος ναυαγοσώστης στα πνευστά ταχύπλοα σκάφη της περ. ζ' της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 7 του π.δ. 71/2020.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 173 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 22 Ιουλίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ
Προστασίας του Πολίτη ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ	Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	Υγείας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ
Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ
Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ	Τουρισμού ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ
Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, Αθήνα, 22 Ιουλίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ